MASTER
NEGATIVE
NO. 92-80460-3

MICROFILMED 1992

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

PLAUTUS, TITUS MACCIUS

TITLE:

T. MACCI PLAVTI POENVLVS

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1884

Master Negative #

92-80460-3

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

87PS
IE81

Poenulus. 1884.

Plautus, Titus Maccius.
T. Macci Plavti Poenvlvs; recensvervnt Ritschelii schedis adhibitis Georgius Goetz et Gvstavvs Loewe... Lipsiae, In aedibvs B. G. Tevbneri, 1884.
xxvi, 176 p. (Added t.-p.: T. Macci Plavti Comoediae... t. II, fasc. V)

Bound with Plautus, T. M. T. Macci Plavti Miles gloriosvs... 1881.

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm REDUCTION RATIO: 11X
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 02.21.1992 INITIALS Emilian
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

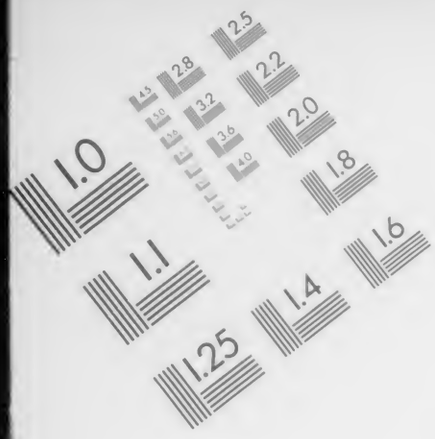

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

Inches

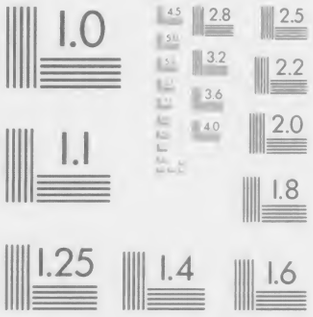

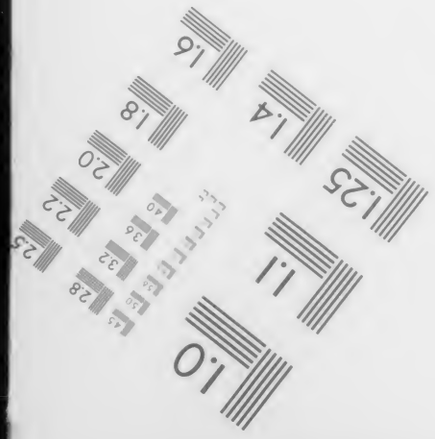

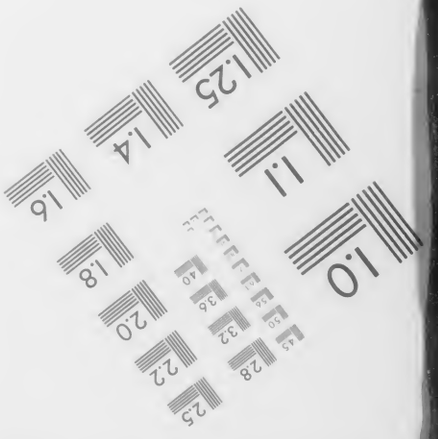

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

RECENSVIT
INSTRVMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS
AVXIT
FRIDERICVS RITSCHELIVS
SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS
GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI II FASCICVLVS V

POENVLVS

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXXXIV

T. MACCI PLAVTI

POENVLVS

RECENSVERVNT

RITSCHELII SCHEDIS ADHIBITIS

GEORGIUS GOETZ ET GVSTAVVS LOEWE

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI II FASCICVLVS V

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXXXIV

LIPSIAE, TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO

Poenulum Plautinam cum anno 1858 recenti et acri studio aggressus esset Fridericus Ritschelius quibus prohibitus laboribus aerumnisque non ad finem perduxerit, Otto Ribbeck libri quo viri unici vitam persecutus est pag. 188 sqq. vol. II planissime exposuit. Inventae autem sunt schedae nec paucae et nitidissimae textum apparatumque continentes versuum 760 priorum tam accurate scriptae, ut nisi plus quam viginti annorum spatium interiectum esset, nihil quin typothetae traderentur impediturum fuerit. Has igitur schedas ita fundamentum esse nostrae recensionis voluimus, ut paucissimis adnotationibus prorsus abiectis reliqua pari fide adhiberemus, qua in Mercatore et Sticho editis Ritschelii uerba servata sunt: cuius fidei testes esse possunt scaenae I 2 (v. 1—50) et II, quarum prior edita est ab ipso Ritschelio in prooem. Bonn. a. 1858/9, posterior ibidem a. 1865. Apparatum ubique nostrum esse vix est quod moneamus: de quo paucis egisse satis visum est.

Ambrosiani (A) largas reliquias Gustavus Loewe curis Ritschelianis Geppertianisque usus descripsit ita, ut apographon prima lectione confectum denuo cum palimpsesto conferre propter temporis angustias non posset. Servata autem sunt haec folia:

Aa
229. 230 = 282—299. 300—317
227. 228 = 318—335. 336—352
223. 224 = 353—371. 372—388
237. 238 = 389—407. 408—425
233. 234 = 426—444. 445—461
231. 232 = 462—480. 481—500
B. b

[LXVII]

C. c
259. 260 = 572—586. 587—603
D. d
257. 258 = 635—653. 654—672
263. 264 = 673—691. 692—708 [LXVIII]
E. e
261. 262 = 746—763. 764—784
I. f

G. g
33. 34. = 850— 864. 865 — 878
23. 24. = 879— 894. 895 — 912
5. 6. = 913— 928. 929*)— 954
11. 12. = 955— 971. 972 — 990 [LXIX]
25. 26. = 991—1009. 1010 —1028
47. 48. = 1029—1042. 1043 —1065
H. h

161. 162 = 1104—1120. 1121—1139
347. 348 = 1140—1158. 1159—1174
331. 332 = 1175—1187. 1188—1198
343. 344 = 1199—1215. 1216—1232
353. 354 = 1233—1250. 1251—1268 LXX
333. 334 = 1269—1284. 1285—1303
349. 350 = 1304—1322. 1323—1342
175. 176 = 1343—1362. 1363—1381
J. i

[laciniae**)] = 1420—1422 cum subscriptione

*) V. 930—939 desunt.

**) Folii ultimi huius fabulae servatae sunt duae laciniae, quae colligendo novo volumini inserviisse videntur. Eae nunc in quinque particulas discerptae separatim asservantur in parvulo involucro, cui hic titulus inscriptus: 'Frammenti non lavati del Palinsesto di Plauto fine del Penulo'. Vetus scriptura nova non obscurata est nec quicquam delendae illius causa factum, ut vel minii reliquiae servatae sint: ductus enim ante MAC adornandi causa additos eo colore perscriptos habes. Pagina autem folii recta (quae titulo procul dubio caruit) praeter trium illorum versuum reliquias haec continet: v. 4 subscribentis ornamentum hoc: ⊣ (sub MU), versuum 6. 10. 13. 14. 18. 19 in principiis item ductus quosdam quales fere exstant in antiquissimorum codicum subscriptionibus; v. 8 MAC(vel O), ut in hoc fuisse probabile sit T MACCI PLAUTI. Paginae versae inscriptum fuit Persae argumentum, eis litteris recentioribus pictum, quo Pseuduli illud argumentum insigne est.

Titulus binis paginis hic inscribi solet: PLAUTI | POENULUS.

Palimpsesti Punica quae Studemundus accuratissime testatus est omnia in Schroederi libri 'die Phönizische Sprache' (ed. Hal. a. 1869) inscripti p. 288 sqq. iterum conferenda esse non duximus. Praeterea sciendum est Ambrosiani paginarum 5. 6. 11. 12. 25. 26. 47 apographon singulari quodam casu dum plagulas corrigimus non praesto fuisse. At praeter puncta quaedam falso vel omissa vel addita errores propterea aut nullos aut leviculos irrepsisse confidimus. Ceterum nolumus iterare quae de modo, quo palimpsesti collationem in his editionibus testandam putamus, recte aestimando in Mercatoris praefatione p. VIII monuimus. Nunc unum addimus hoc: ubicunque palimpsestus maioribus lacunis pessumdatus est, spatia accurate dimensus est Loewius, ut Palatinorum lectio utrum congrueret necne definiretur. Ubi autem congruit, totidem puncta posuimus, quot litteras Palatini servarunt et ita quidem, ut personae quoque spatium puncto notaremus. Ubi non congruit, diserte indicavimus quid inde consequi videretur.

Codicem veterem (B) Hinckius contulit et ante eum Ritschelius, Vaticanum (D) Augustus Mau*), Heidelbergensem (C) Gustavus Loewe: de FZ nihil addimus eis quae aliarum fabularum praefationibus praemisimus.

Praeter codices autem eos, quos ad hunc usque diem servatos habemus, disserendum videtur etiam de egregiae notae libro quodam, qui dolendum est quod huic editioni adornandae adhiberi non potuit. Notum est enim (quamquam fere ignorant Gepperti Ussingiique) Ritschelii (Opusc. II p. 4. 121 sqq.) maxime beneficio, Adrianum Turnebum codice quodam usum esse, cuius praestantia satis laudari nequit. Ex eo cum ille Poenuli maxime versus attulerit, non abs re videtur paullo accuratius in eundem inquirere, exscriptis Turnebi de libro pretiosissimo testimoniis quae inda-

*) Is de diversis manibus haec adnotavit: D^2 eae correctiones sunt, quae non statim inter scribendum, sed paulo post factae esse videantur. D^3 titulorum manus est. D^4 manus recentior, quae pallidulo atramento usa est.

gavimus omnibus*). Quod cum fecerimus, accuratius quam adhuc iudicarunt de indole codicis deperditi iudicare poterimus. Neglexit autem Ritschelius praeter Adversariorum (a. 1564 primum publicatorum) locos nonnullos etiam illud, quod alibi quoque Turnebus eiusdem mentionem facit, etsi multo rarius, velut in commentariis librorum quorundam ab ipso editorum. Quos ne neglegeremus, usi sumus Operum editione integrorum, quae Argentorati a. 1600 prodiit. De his igitur T codicis (sic enim appellabimus librum) scripturis testatur vir ille egregie doctus:

Asinariae v. 564 sq. Adv. XXIIII 31:
artitos T. *astutos* BDEJ. *artutos* scripsimus cum Fleckeiseno

Captivorum arg. v. 3. prol. 24. 27. 31. Adv. XXIII 24:
ego et fide librorum veterum et auctoritate rerum adductus legendum censeo *Alii* [pro *Aulidae*]; sic . . .
argum. v. 3: *Alios*; prol. v. 27: *Alios*; ibid. v. 31: *Alium* 'aut ut in quodam libro legi *Aleum*';
Opp. I p. 71, 38 'legendum *cum Alidis* [prol. v. 24] aut certe *Aliis*, quod magis probo. Huic emendationi subscribit vetus liber in quo *Alidis*'

Casinae III 1, 9 Adv. VIII 11:
sed facito dum Maeoni aper uersus quos cantat colas T
merui aperuorsus quos B.
merula per uersus quod Festus

ibid. III 2, 8 Adv. VIII 11:
non ecastor uilis emptus est TB

ibid. III 2, 22 Adv. VIII 11:
catillae tum T
catillatum A(?)B, Fulgentius

ibid. III 5, 16 Adv. VIII 11:
nisi haec meraclo se uspiam percussit flore libyco T
nisi haec meraglose uspiam percussit flore libico B
Liberi A

ibid. III 6, 9 Adv. VIII 11:

*) Paucula quaedam nos fugisse monuit inter corrigendum amicus quidam: Aul. III 5, 37 = Adv. VI 24; III 2, 24 = Adv. XV 5. Asin. prol. 5 = Adv. XXIV 31; Capt. I 2, 80 = Adv. XIV 7; III 4, 108 = Adv. XIV 7; Cas. V 2, 8 = Adv. XVI 3.

erat . . . plane et literate perscriptum *dabo μέγα κακὸν*
dabo tibi ΜΕΓΑΚΑΚΟΝ A
B *tibi* om.

ibid. V 4, 4 Adv. VIII 11 et XVI 3:
caninam scaeuam T

Curculionis v. 485 Adv. XXVII 27:
operiam T
oppiam BEJ

Mostell. v. 760 Adv. XIX 32:
laudasse TBCD (Ritschelius cum Bothio *laudauisse*)
hasce TB. om. CD
architectonem TB^1. *architectorem* B^2CD

Poenuli v. 19 Adv. XIX 12:
praeter os obambulet TBCD

ibid. v. 30 Adv. XIX 12:
peritent T. *pertant* B. *pereant* CD

ibid. v. 47 Adv. XIX 12 (cf. XVI 7):
[*sitis*] *gnarures* T
siti signa rures BCD

ibid. v. 55 Adv. XIX 12:
rationes TB. *orationes* CD

ibid. 137 Adv. XV 6:
lyrae lyrae T. *lyrae lyre* B. *lire lire* fere CD

ibid. v. 231 Adv. III 5:
[*facere*] *en iam* T
faceren niam B
facere CD

ibid. v. 245 Opp. I p. 61, 35:
eius seminis TBCD
eiusce modi FZ

ibid. v. 319 Adv. XV 6:
prima cum ut TB
prima cum CD: *Primae ut* A

ibid. v. 371 Adv. XV 6:
ninnium T. nin nium B
nimium CD

ibid. v. 413 Adv. XV 7:

partem minore (*parte in ore* A) *habitas mea* T. item BCD, nisi quod melius *parte*

ibid. v. 471 Adv. XV 7 'ex uetusta membrana, aliquantulum tamen scriptura conturbata':
lenulle T, Priscianus
lennuite B. *lenuite* CD
denullo A ut vid. (v. apparatum)
de illa A, Priscianus. *de illac* T(?)BCD: unde corr. adn.
pentethronnica T. *pentetronica* ABCD

ibid. v. 478 Adv. XV 7:
farferi TABCD

ibid. v. 530 Adv, III 11 (coll. XV 7):
uel (ita XV 7; *et* III 11) *clauatorem* T
el clabatorem B. *uel glabatorem* CD
uel gralatorem Varro
et grallatorem Festus

ibid. v. 580 Adv. XV 7:
condocta TAB
conducta CD

ibid. v. 581 Adv. XV 7:
condoctior TAB
conductior C
indoctior D

ibid. v. 770 Adv. XIX 12:
id nunc his cerebrum uritur TA
id nunc hisce crebro auritur CD
id nunc B

ibid. v. 778 Adv. XIX 12:
refert rauio TAB correctus
refert auio B non corr., CD

ibid. v. 977 Adv. X 24 (cf. Opp. I p. 61, 42):
punica est guggast homo T
punicast guggast homo A. om. BCD

ibid. v. 1033 Adv. X 24:
micdilix T
micdilia BCD
migdilix (vel *-a*) A

ibid. v. 1168 Opp. I 61, 37:

'legendum puto *graecae sunt hae columnae, sustolli solent* subscribente huic lectioni veteri libro': nihil de libro Adv. X 24. Cf. eius versus adnotationem nostram.

ibid. V 1312 Adv. X 24:
Deglupta maena sarrapis sementium
Mastruga hals agoras hama tum autem plenior
Alli ulpiçique quam romani remiges
'hoc versus, qui in exemplaribus sic scribuntur, ut non intelligantur, excudendos sic curavi ut reperi'. Cf. adnotationem nostram.

Pseuduli v. 738 Opp. I p. 64, 53:
hircum ab aliis (*alis* Adv. XX 10) T
hirquuum ab aliis B
hiscum ab aliis CD
irchum (?) *ab alis* A

ibid. v. 743 Adv. XX 10:
lamberas TABCD

ibid. v. 1051 Adv. XX 10:
versum servarunt TAB, om. CD

ibid. v. 1100 Adv. XX 10:
ad molas coloniam TBCD

Rudentis v. 122 Opp. I p. 103, 51:
exicasque T

cf. Opp. I p. 61, 16. 193, 13. Adv. XXI 2. XXVII 27.

ibid. v. 363 Opp. I p. 60, 64:
anancaeo T

ibid. v. 461 Opp. I p. 61, 2:
praeficiscine T

ibid. v. 525 Opp. I p. 61, 13:
at velitatione T, unde *advelitatione* Turnebus

Festi glossam *aduelitatio*: *iactatio quaedam verborum est* ad hanc versus formam spectare posse idem intellexit, quod contra ne quis proferat eiusdem locum *uelitatio dicta est ultro citroque probrorum obiectatio, ab exemplo velitaris pugnae*, monemus videri nobis Festum hoc loco Asinariae v. 307 respicere, ubi libri cum Nonio *uerbis uelitationem fieri compendi uolo.*

ibid. v. 578 sqq. Adv. XXI 12:
cho an te poenitet in mari quod claui nisi hic in terra iterum cluam T (?)

ibid. v. 613 Adv. XXI 12:
'integratum .. inveni versum hunc, qui vel mutilus vel nullus est in exemplaribus *sed quid hic in Veneris fano meae viciniae*'
ibid. v. 641 Adv. XXI 12:
obsecro hoc praevortere ergo T, quode verbis accurate intellectis dubitari nequit
ibid. 724 Adv. XXI 12:
non licet est lex apud nos
ibid. v. 671 Adv. XXI 12:
quin scelestus sacerdotem anum praecipes T
ibid. v. 767 Adv. XXI 12:
'lego ex veteri libro: *quin ut humanum exurias tibi*'
Stich. 732 Adv. IX 21:
morticinae (?) membranae *catali ut ludum* TBCD

Praeterea autem certum uti Turnebum codice illo fonte non allato. Nam ut nonnullis locis scripturas profert T librum non indicans quas alibi disertis verbis in eodem exstare testatur (velut cf. supra locos ad Poenuli v. 977 indicatos), ita interdum codicibus nostris in comparationem adhibitis suspicamur ab eo prolata ad T, non ad solum Turnebi ingenium redire. Velut Poen. 1355 legendum censet *haud verbum quidem*, ubi *aduersum quidem* Palatini, A contra *haud uerbum quidem*. Similiter comparati loci Poen. v. 373 et 384 Adv. XV 6; Rud. v. 767 Opp. I 61, 9; Casinae epil. 3 Adv. VIII 11; alii, quamquam de nonnullis dubitari posse concedimus. Diutius autem in hisce non haesimus, quamquam haud pauci addi possunt: nihil enim fere lucri ex operosa hac investigatione redundat.

Iam quo modo ille codex comparatus fuisse videatur quispiam quaesiverit. Non integrum librum viginti vel adeo viginti unius fabularum fuisse censemus. Neque enim casui tribuimus, quod earum comoediarum inde afferuntur scripturae quarum litterae initiales ad certas alphabeti series spectant. sunt autem hae:

Asinaria
Captivi
Casina

Curculio
Mostellaria
Poenulus
Pseudulus
Rudens
Stichus

Videntur igitur codicis cuiusdam Plautini initio et in medio, fortasse etiam in fine mutili reliquiae fuisse. Quocum vide num illud congruat, quod uno loco (Adv. XVI 3) de 'membranulis' loquitur. Neque obloquemur, si cui certae harum comoediarum partes (velut quaternionum aliquis numerus) tantum servatae fuisse videantur, unde facilius explicaveris quod vestigium eorum remansit nullum, eodemque spectare possunt quae ipse dicit: 'aliquando in aliquot membranas pervetustas incidi' (Adv. XIX 12). Praeterea cum levicula quadam argumenti specie id in rem afferri possit, quod de sola Poenulo diserte testatur eam comoediam in membranis illis pervetustis scriptam fuisse (Adv. XIX 12). Quae res utut se habet, certum est nec a quoquam hucusque observatum, Turnebo, dum Adversaria scribit, pretiosissimum illum librum non iam praesto fuisse. Id quod inde sane non consectaneum, quod nusquam velut ita scribit: 'membranae, quae penes me sunt' 'quas in manu habeo' 'quae mihi praesto sunt', quamquam hic illic tale quid sane exspectaveris, quod contra semper talia profert qualia sunt: 'ita in libro antiquissimo scriptum reperi' (Opp. I p. 60, 64): sed probabile illud inde, quod Adv. XIX 12 sic legimus: aliquando in aliquot membranas pervetustas incidi, in quibus scriptus erat Poenulus'. Nam cui in manu liber est, vix ita loquitur. Certum autem fit omnisque rei dubitatio eximitur loco illo, ubi sic ait: 'aliquot membranae quas aliquando habui' (Adv. XV 7). Videtur igitur olim excerpsisse librum, quo postea uti nequibat.

Iam quae summa rei est, indoles illius codicis 'pervetusti' (sic tantum non semper appellatur) accuratius videtur definienda esse. Fuit autem liber optimae notae, id quod ei qui supra conlecta perlustraverit, in oculos incurrit. Verba in BCD omissa, integrum versum, qui in CD deest, conservat, cum A saepius consentit in egregiis scripturis diversa BCD librorum

memoria, saepissime cum B, discrepantibus CD. Dubitaverit igitur quispiam utri recensioni adscribendus videatur esse: quo de nos non dubitamus. Certe codex Palatinorum recensioni adscribendus est, non palimpsesti, id quod non negaveris collatis velut versibus ex supra allatorum numero hisce: Cas. III 5, 16. 6, 9. Poen. 471. 1033. 1313, neque neglegenda est recensionis discrepantia Poen. v. 530, quae inter TBCD et Varronem Festumque intercedit. Fuit igitur Palatinae recensionis codex praestantior certe multis locis — quoniam consentaneum de propriis vitiis Turnebum non rettulisse — quam ei libri qui nunc praesto sunt. Egregie igitur crisis Plautinae difficultatem minuet, qui schedas Turnebi in recondita aliqua Galliae bibliotheca indagaverit.

Turnebi codex ut indagetur fieri sane potest: alius autem eiusque plane adhuc ignoti recuperandi spes prorsus abicienda est. Qui quamquam ad Poenulum nihil pertinet, hoc loco tamen deperditae illi membranae adiciatur. Exstitit enim usque ad huius saeculi a. 1848 codex quidam Messanensis saec. XIII, qui priores octo Plauti fabulas continebat. Cuius quidem notitia hoc modo ad nos pervenit. Cum enim in eo esset ut Loewius iter Italicum Poenuli causa pararet, comiter certior factus est a Martino Hertzio, exstare in Benedictinorum Messanensium bibliotheca codicem Plautinum saec. XIII, quem suis ipse oculis a. 1847 vidisset. Iam quamquam multum novi ex illo peti posse probabilitate carebat, decrevimus tamen codicem examinare, aemulum fortasse eius, quem Mediolani a. 1878 repperimus. Ut tamen caveremus ne frustra illuc proficisceremur, a Papa Philippo Matranga, parrocho graecocatholico Messanensi accuratiora de illa Messanensi bibliotheca petivimus. Qui quaerentibus nobis amabiliter respondit, a. 1848 (hoc est anno postquam Hertzius illic fuit) S. Placidi libros igni absumptos esse. Itaque nihil nunc de eo scimus nisi quae Hertzius enotavit:

C 23 saec. XIII. 8°. *Plauti in amphytrione incipit prologus. In faciem uorsus* cet. [argum. II]. Explicit: *Plauti epidicus explicit*

et ea quae ante eum a. 1834 Blumius in Bibliotheca librorum manuscriptorum Italica p. 227 ex schedis Goettlingii attulit:

Plauti Amphitruo Asinaria Aulularia Captivi Curculio Casina Cistellaria Epidicus membr. 4 folior. 9 (?)*)

Sufficiunt autem paucula ea quae Hertzio debemus ad demonstrandam aliquam deperditae membranae bonitatem

Titulus *incipit prologus in amphitrionem plauti poete* B
plauti in amphytrione incipit prologus cod. Messanensis
Titulo carent DE. Initium fabulae intercidit J. Arg. I 1:
uersus BDE (in J servatus non est v.)
uorsus cod. Messanensis.

Punica recensere ipsi non potuimus: ne tamen officio nostro deesse videremur, Ioannem Gildemeister de hac re adivimus: qui quod partem saltem recensuit ut ipsi laetamur ita alios laetaturos esse scimus.**) Scripsit autem de recensionis suae ratione haec:

"Ritschelius cum anno huius saeculi sexagesimo et tertio aut quarto de edenda Poenulo cogitaret, me arcessivit, qui in Punica verba tractanda et ad normam linguae revocanda operam conferrem. Praeparavi tunc decem versus priores

*) Alterum codicem Plautinum S. Placidi Messanensis, quem Blumius eodem loco sic describit: 'Plauti Bacchides, Mostellaria, Menechmi, Miles gloriosus, Charinus, Mercator, Pseudolus, Penulus, Persa, Stichus, Trinummus, Truculentus. membr. et 'chart. fol. folior. 178'. B 10 signatum fuisse et saec. XV scriptum idem nos docuit Hertzius.

**) De verbis *mycthibarui mysehi* (s. *ischi*) quam vario et miro modo docti iudicaverint, non inutile erit scire: qua de re quae composuit Gildemeister tacere nolumus: "Petit: filias generavi (potius: concepi), robur meum. — Bochart: ex ductu eorum negotium meum. — Sappuhn: [ad] gaudendum in negotio meo. — Verbrugge: iuvenem meum, si virum meum. — Dorhout: [pro]pter res meas, heri. — Velthusen: [ob] quod transfretavi inde. — OGTychsen: [exe]quantur rem meam in salutem meam. — Bellermann: ex edictis illorum negotium meum. — Lindemann: [in] angustiis meis rite procedat opus meum. — Gesenius: iussu eorum desiderium meum, (vel:) cum desiderio eorum. — Wurm: quoniam de rebus meis est profectio mea. — Wex: pro rebus meis; utinam potestas fiat. — Idem: ex verbis eorum; desiderium meum est. — Idem: rite; respicite desideria mea. — Benary: e decreto vatum; desiderium meum. — Ewald: von Fehler frei und von Versehen. — Movers: kommend in diese Stadt und zu deren Bewohnern. — Hitzig: mein Finden Frömmigkeit und gestern (quod esse vult: nachgerade) gelinge es. — Meier: ohne Schaden, rein und ohne Unrath. — Iudas: rite desiderium meum. — Schroeder: gut; sehet, das ist mein Wunsch. — Derenbourg: [vers] le but pour lequel je suis venu. — Neubauer: by coming into the town and that I may find. — Rodwell: [that] so I may be spotles".

prorsus fere tales, quales nunc a novis editoribus denuo evocatus, ne promissis deesse videar, in hoc volumine exhibeo.

In animo erat ex eis, quae per tria iam saecula a doctis viris tentata sunt, probabiliora quaeque aut, cum tot scrupuli restarent, minus improbabilia seligere et si qua omnino tolerari non posse viderentur, mea qualicunque coniectura meliora facere.

Postulanda sunt, id quod saepius non observatum videmus, duo: alterum, ut quae enucleentur, sermonem praebeant simplicem naturalem, qualem comoedia requirit, verbis usitatis tantum compositum nec contortum fucatumve; alterum, ne quae arripiantur linguarum Semiticarum et imprimis Hebraicae analogiam in formarum et verborum usu positam nimis excedant. In hac re una tantum exceptio est: qui Punica scripsit, singula verba transtulit, eorum ordinis apud Semitas legitimi ratione non habita, sed latinam consuetudinem ubique secutus, unde factum est, ut praemitteretur accusativus v. 1. 2. 6. 7, a nomine suo disiungeretur genetivus v. 1, sententiae verbis finirentur v. 5. 8, inverterentur vocabula v. 1. 9. 10. Quod fieri vix potuit, nisi Plautus interprete usus est, qui Punicam linguam in quotidianum et forensem usum didicerat, at vocibus iuste struendis impar erat.

Sed ne hac quidem cautione adhibita fieri potest ut maiora assequamur, quam ut quodammodo loci Poenis restituendi umbram et imaginem nobis depingamus, nec plura exspectare licet. Causa est in ignoratione linguae Punicae, quae nobis in vitam revocanda est ex solo loco Plautino, cum inscriptiones ab hoc argumento satis alienae nec vocalium signis instructae parum adiuvent. Qua in re saepe ab una littera fortasse perperam scripta pendet interpretatio. At quis sibi persuadebit, in codicibus undecimi saeculi omnia ad nos pervenisse immutata? Altera ex parte eis, quae eidem codices praebent, astricti sumus, nec negari potest verba praeter exspectationem integra videri. Omnino tamen omnibus lectionis mutationibus nemo hucusque supersedere potuit, quae fere ubique ita comparatae sunt, ut ex scriptura minuscula explicari possint. Infra ea, in quibus alii coniectura a codicibus discedendum putarunt aut ipse putavi — utrumque septies octiesve factum est — litteris obliquis distincta sunt. In vocalibus fortasse

etiam alia emendanda essent, dummodo de sonis, qui apud Poenos fuerunt, plura constarent, quam quae ex nominibus propriis, imprimis eis quae inscriptiones bilingues praebent, colligi possunt. Non desunt quidem, qui rationem qua latine apud Plautum scriptae sunt (ut etiam alia, velut aspirationem consonarum) ad certas leges referri posse sibi persuaserunt, sed frustra, cum continuo exceptiones statuere coacti fuerint. Itaque quae in his librarii peccarint, perspici nequit. Eorum quoque irriti fuerunt conatus, qui ipsa Punica verba ad metrum revocare studuerunt. Poenorum linguam in nativis vocalibus deminuendis et omittendis Hebraicam aequasse, nisi superavit, apparet; qui apud illos numeros longarum et brevium syllabarum discrimine modificatos quaerit, idem facit ac qui olim similia apud Hebraeos tentarunt, quorum incepta iam dudum omnium consensu explosa sunt. Poetae artem interpres ita tantum imitatus est, ut versus eiusdem fere ambitus, qui senario responderet, quindecim aut sedecim syllabarum faceret; etiam hiatum plerumque vitavit. Nihil tamen impedit, quominus statuamus, histrionem in scaena verba arbitrario modo ad numerum iambicum accommodata recitasse. Hoc, non ipsorum Poenorum locutionem spectare videtur, quod Sisenna (Gramm. lat. VI 561 ed. K.) tradidit, in vocabulo *alonim* vocalem (puta primae syllabae) propter metrum producendam esse; apud Poenos ne brevis quidem vocalis, sed dimidia tantum audiebatur, quam productam pronuntiare nemo Poenus poterat.

Si igitur in versibus decem prioribus non improbabilia erui possunt, longe aliter res se habet in reliquis eisque multo magis depravatis et lectu in antiquissimo codice arduis et incertis. In his ea tantum verba vere intellegimus, quae in illis quoque inveniuntur; quae interiecta sunt, nemo adhuc ita restituit et explicavit, ut veri similitudinem quandam praeberent. Quod ne iniquius dictum videatur, uno exemplo utar. Quae v. 6 inter *fel* et *liful* leguntur, valere volunt Movers, cui astipulantur Schroeder (huius verba sunt) et Hitzigius: du hast gethan *die Pflichten eines in aller Rechtschaffenheit wandelnden und (handelst immer so) wie es Schuldigkeit ist* zu handeln', quod mira arte eliciunt collatis vocabulis Hebraicis longe aliud spectantibus. At recte iam inde

a Bocharto interpretes viderunt, verba *fecit quod faciundum fuit* de obitu dicta esse; nam si loco patris filium anquirit Hanno, causa esse non potest patris probitas, sed mors. Negarunt quidem, quorum erat prae ceteris interpretibus latinae linguae peritiam affectare, Lindemannus et Wexius, Romanos unquam ita esse locutos: sed errarunt. Testes sunt inscriptiones sepulchrales eaeque antiquiores, ex quibus sat amplam exemplorum copiam congessit Buecheler (Mus. Rhen. nov. XXI 131. 132). Ad reipublicae aetatem referendi sunt iambi: *Noli dolere, mater, faciendum fuit, Properavit aetas, voluit hoc fatus meus,* qui deinde variati repetuntur: *faciendum hoc fuit; noli dolere, mater, factui meo;* alia vide ille loco. Neque ita latebram quaerere licet, ut dicatur, Plautum quidem de obitu loqui, hominem autem, quo adiutore usus esset, latina vocabula perperam reddidisse. Sequitur potius fieri non posse quin illa Punica verba prorsus false explanata sint. Ex hac verborum inter utrumque carmen discrepantia sat grandi colligendum est, alteram formam ad aliam fabulae recensionem pertinuisse et fortasse etiam aliud carmen latinum paulo diversum comitem habuisse.

Nec meliora promittunt scaenae secunda et tertia, in quibus deficiunt latina quae respondeant: pro his auxilium exspectari posset e diverbii contextu; ac revera sunt vocabula nonnulla, quae statim agnoscuntur, ut *rufe* medicus, alia. Sed reliqua, quae maximam partem detorquet scurra, vel magis obscura manent neque cuiquam contigit, ut sub plerisque aptam subiceret sententiam. Etiam hic unum, de quo iudicetur, exemplum propono. Vocabula duo, quibus Hanno salutanti Milphioni respondet — recentissimos tres eosque linguarum semiticarum peritissimos eligo — Ewaldus, cui Schroeder se adiunxit, vult significare: *gratiam per te,* Moversius: *quae est ista confusio tua,* Hitzigius: *post adventum tuum.* In omnia alia discedunt, sed cum quonam inter haec melius quadret Milphionis responsum: *istuc tibi sit potius quam mihi* nemo facile dixerit. Nec melius reliqua constituta sunt.

Quae cum ita sint, non improbabitur, spero, quod inde a v. 11 omni conatu Punica redintegrata exhibendi abstinere nec ubi certiora postulantur opinionum commentis locum

dare maluerim. Non enim potui a me impetrare, ut in chartam conicerem, quibus ipse non adiungerem fidem, nec ceteris omissis pauca illa, quae perspici possunt, disiuncta a conexis proponere utile existimavi. Satius visum est ibi tantum, ubi probabiliora afferri possunt, monstrare, quomodo fere Punica se habuerint.

Ampliori commentario, sine quo talia doctorum hominum arbitria proponere vix licet, pro ratione huius editionis locus non est. At meum esse putavi brevissime indicare, cui inventori debeantur, quae praetulerim, id quod ita institui, ut inter lunulas praemitterem eorum nomina, quibus primis idem vocabulum nec tamen eadem vocabuli forma in mentem venit. Pauca tamen adieci, quibus quae sentiam de nonnullis locis minus certis significarem".

Miram fortunam haec fabula passa est quippe cuius tot sint vestigia duplicis recensionis, ut fieri non possit quin cupide exspectemus diversas quas nunc adhibere quidam volunt huius generis expediendi rationes.*) Verum tamen praestare putavimus, omnia quae de hac re adnotanda viderentur apparatui inserere; in ipso contextu nihil mutavimus, nisi quod paucis quibusdam locis diasceues reliquias sententiarum nexum prorsus turbantes uncinis rotundis inclusimus: uncinos quadratos ad interpolationis varia genera pertinere voluimus. Retractationis insigne documentum etiam v. 350—400 exhibent, de quibus similiter iudicamus atque Schuethius 'de Poen. Plaut. quaestiones criticae' (ed. Bonnae a. 1883): quo libello in altera tantum fabulae parte uti potuimus. Idem dicendum de Langrehrii libello scholastico eodem anno edito, quo 'de Plauti Poenulo' disputavit. Ussingii denique editionem inde a v. 389 consuluimus, partim plagulis inserentes quae inveneramus, partim schedis typothetae tradendis. His autem libris dum plagulas corrigimus editis effectum est ut abiceremus consilium quod initio ceperamus totam retractationis quaestionem paucis persequi: ampliorem nunc quidem fore disputandi materiem quam pro praefationis ambitu facile perspeximus. Itaque satis duximus lectorem de illis

*) Spectat huc res quam Goetzius persecutus est in indice lect. aest. Ienensi a. 1883: quae commentatio eo tempore quo primae plagulae typis describebantur nondum scripta erat.

libris commonuisse. Ac ne alias coniecturas quidem quae interim prolatae sunt hoc loco ut adderemus a nobis impetrare potuimus.

De personarum nominibus pauca dicenda sunt. Antamoenidis nomen rectissime restituit Ritschelius: Plauti temporibus Antamunides fuisse probabile est: cf. Opusc. philol. vol. III p. 346. Eiusdem Ritschelii auctoritate moti Anterastylis nomen retinuimus: cf. tamen Koenig, de nom. propr. p. 23, Franckenum Mnem. vol. IV (a. 1876) p. 155, Ussingium praef. p. 293. Idem denique Ritschelius Collabiscus nomen optime munivit l. s. s. p. 345. Casu factum est quod nutricis nomen in personarum indice tale remansit quale in prioribus editionibus est. Voluimus enim illud *Giddenis, Giddenīnis* esse, ratione habita et eorum quae Muellerus Nachtr. p. 110 adnotavit et librorum ipsorum scripturae, qui his locis nomen servaverunt: v. 898 GIDDENI*(vel* E*)*NE*(vel* I*)*M *A: om. BCD*; v. 1119 FORASG*(vel* C*)*IDDE*(vel* I*)*NI*(min. prob.* E*)*NI*(min. prob.* E*)*MEST *A:* Foras giddeneme est *BCD*; v. 1130 giddeninem *B*, G . . . E*(vel* I*)*NI*(min. prob.* E*)*NE*(vel* I*)*M*(dubia) A*, giddenimem *C*, giddenimen *D*; Actus V 3 titulus G*(vel* C*)*IDDE *(vel* I*)*NIS *A*, GITDIS D^3, Ciddis *B: om. CD*[1]. Cum his cf. quae Geppertus Stud. Pl. vol. II p. 136 sq. exposuit. De graecis in B personarum notis in singularum scaenarum initiis quae opus sunt diximus: illae notae pertinent a v. 470 usque ad v. 1192. De personarum compendiis latinis accuratius agere nolumus.

Versuum discriptionem ubi a libris discedit saepius in apparatu commemoravimus. Nequid desit, reliqua hoc loco addimus. Codex vetus igitur initia discrepantia praeter ea quae in ipsa adnotatione commemoravimus haec praebet:

140. *Adamans — Haud — Item — Si — Si — Ego ne — Mihi — Cur ego — Adego — Lenonis — Differor — Vintu — Vindare — Vtrumque — Vintu — Cupio — Trecenti — Quidiis — Dabo — Tuus — Intellego — Et dabitur — Se amare — Vbi — Celabit — Ille — Duplitibi — Neque — Addicet — Immo — Ego in — Scio — Hoc primum — Abeamus — Quamquam — Faciam — Sine damno — Itaque — Quoi — Quam ego — Sed — Haec — Sed — Si uis — Emamores — Quom hoc —* 230. *Postremo — Neque umquam —* 262. *Taceo — Eho amabo — Maneat pol — Prosedas —* 278. *Hanc equidem — Heus Milphio —* 301. *Bono me — Aurum — Bonum bonam —* 308. *Eho tu — Possum — Quia iam —* 317. *Nimia — Primae — Quae habent — Priusquam — Sacruficare — Ita sunt — Edepol — Nihil nisi — Ec quid — Nam quidem — Age sis — Primum prima — Salue extra — Quote — Eho an — Quid mihi — Scio —* 352. *Quid ego —* Verba *Quid me uis* versui 284 adhaerent — 403. *Verum — Non sum — Mox — Adque audin — Atque hoc — Respexit —* 412. *Quid iam — Quid nunc —* 418. *Perque — Em — Fac — Perfacile — Iam — Fugio — Ego ne — Vt non — Emittam — Quantum — Abiturus ne — Neque stelle — Neque hercle —* 469. *Qui hanc — Ita ut — Quo sexaginta — E uolaticorum — An obsecro — Quomodo — Fundasque — Scitis* (v. 547) *—* 560. *Isque — Vbi is — Meministis — Id dublicabit — Adeam — Vix — Hoc — Bene — Optime —* 621. *Aetolici — Et quan quam — Fortunati — Istic —* 700. *Ibi te — Ibi ut —* 768. *Ha ha — Peregrinum —* 1131. *Nouis et — Quid tibi — Aphrodisia — Ora tum — Pol — Eho — Ita —* 1149. *Sed quis — Ego — Abeo —* 1157. *Pac tam — Spondes ne — Mihi patrue — Nunc — Iam dudum — Quid si — Praeterbit — Magne — Restitue — Ego — Haecine — Scin — Opinor —* 1179. *Arabius — Complebat — Festus — Que ad — Attinuit — Neque ab — Malim — Spero — Vt pol — Eo sumus —* 1191. *Omnia — Tace — Ne lacruma — Sicut —* 1195. *Si tibi — O patrue — Quid est — At enim — Quid est — Ingenium —* 1382. *Quis hic — In seruitute — est # Bellum — Te esse — Qui norunt — Et hunc*

Haec autem C:

10. *Nimia est — Incedere — Situum — Nam — Vt mercedem — Scortum — Aut uirge — Ducat — Animo — Liberis — Domum — Et loris — Pueros — Afferant — Hic quasi — Lanora — Conferant — Curatores — Niue — Bonis — Inpopinam — Nunc dum — Imperio — Ad argumentum — Siti signa rures — Ei rei — Comediais inodiosi — Carchedonius — Nomen — Hic censebitur — Vos — Patrueles — Viuit — Quia mihi — mortuus est — Puer — Quam — Conicitur — Fratrem — Ille — Hic diuiti — Emit — Adoptat — Is illic — Carthaginem — Qui dederit — Sed illi — Altera quinquennis — A magaribus — A somnis — Est homo — Vos met — Cui lico — Huc — Is inillis — Efflictum — Neque eam — Quo mea — Volut — Illam — Qui illam — Marite — Ingressus — Dat — Captaneant — Ita — Sed — Is heri — Idem huic — Ducite — Oblitus — Filio — Veniet — Quidem — Hic qui — Filium — Quod — Vt uos*

epe — Inopiosas — Mihi deberi — tempus — Quod — Nunc — Contriuisti — Ignoscere — Et nunc — Ob — Sitibi — Auctor — Dissolutus — Quin — Immo — Apud — Sentiunt — Lenonis — Istuc — Illius — Dare — Dic — Em — Locare — Tuam — Facias — Satis — Tibi — Iam — Nouit — Nescio — Vt ad — Se amare — Preberier — Accipiet — Placet — Queri — Duplici — Habet — Ita — Immo — Rudest — Aphrodisia — Munditiis — Abeamus — Fallatiam — Tibi — Huic — Itaque — Ballistast — Sed — Erum — Siuis — Em — Cum hoc

egotii — Nam — Neque — Sacietas — Ab aurora — Ex — Lauari — Et una — Eae — Operam — Apagesis — Maxumo — Diesque — Postremo — Neque umquam — Nam — Miror — Et faceta — Vix — Tamen — Nimia — Soror — Esse — Aqua — Non uelis — In-

sulse — Coqua est — Vt maceret — Sat — Quiesco — Omnia — Diem — Dignum — Ec quid — Cado — Vt ego — Amem — Taceo — Quid — Veneris — Turba est — Proseda — Miseras — Quę tibi — Quas adeo — Domum — L in malam — Pro pidium — Et monstrum — Quo uis — Dii — Quid — Qui haec — Hanc — Milphio heus — At ego — Haec didici — Tetigeris — Quibus — Aspicio — Immo — Nam pro — 295. *I in — Perpetuo —* 323. *At ego — Quid — Splendent — Cedo — Tractes — Qua de — Veneris — Non — Prius — Sacruficare — Ita — Milphio — Obsecro — Sisumam — Ec quid — Minime — Addecet — Sequere — Adeas — Salue — Et oleum — Veneris — Propitia — Quid mihi — Quid — Ego — Spectandam — Meretricius — Inuendibili — Facile — Quid ais — Quo dic — Nescio —* 355. *Iam hercle — Quam — Faciam —* 361. *Liberaret — Neque usquam — Ita — Eo quid — Mea amoenitas — Sauium — Mene — Iubeo — Suscensere — Pro te —* 379. *Male — Amabo — Trioboli — Em uolumptatem — Salutem — Iam — Eo quid — Ergo — Voluptas — Lingua — Mastigia — Omnia — Obsecro — Mammiata — Mea mel — Potest —* 401. *Aliquid — Nam — Noxiam — Da ergo — I ergo — Veneri — Atque — Respice*

uid — Auctionem — Hasce — Habitas — Trecentos — Nunc — Lcuam — Perque — Disce (Milphi Disce) — Mihi — Adduce — Et sicophantis — Fugio — Egone — Ego te — Non hercle — Acherunt est — Aqua in — Pergin — Neque hoc — Opus si — Neque hercle — Dicam — Vide — Egomet — Opus — Abtit — Moram — Me obocdientem

i illum — umquam — Sacruficauerit — Sex — Facere — Iratus — Non bona — Eo — Quod sat — Sic me — Mage — Condigne — Portendi — Quid ei — Argenti — Miles — Sed ec cum — Lenuite — Vno — Hominum — Sunt — Quo mo do — Fundasque — Ne ad — Peri uras — Globos — Verba — Accidebant — Per — Vmquam — Sacruficem — Credo — Exta — Nihil — Elidam — Malam — Tum tu — Meretricem — Omnis — Decretum est — Sequor

ta me — 507. *Tardiores — Equidem — Aetati — Procos — Ite audite — Homini — Suecretu est — Et pauperes — Audacter — Sumus — Dedimus — Nos — Censeas — Ire — Placida — Properabas — Netu opinere — Me in — Gradu — Si (Podagrosi) — Quo curratur — Vsque — Sed tamen —* 550. *Omnia — Nunc causa — Docere — Scimus — Vna — Igitur — Itane — Quomodo — Deferret — Peregrinum — Seruum — Seruastis — Id duplicabit — Nos esse — Ita — Agendum — Te aduocatus — Optime — Femina — At oculos — Quod dixi — Iniuste — Callemus — Tenetis*

iam tenes — 582. *Probus — Tot quidem —* 586. *Hodie — Si nihil — Vos — Et bene —* 596. *Vt sciamus — Aurum est — Pingues — Agin dam — Sed ita — Scilicet — Oraueris — Voluptarium — Eu edepol — Porro — Mecum — Obiciatur — Habeamus — Mortales — St tace — Modo — Perduint — Faciunt — Illic — Malus est*

am istuc — Commodos — Mulieres — Huc — Et ille — Aetolici — Inuiti — Fortunati — Sitaturam — Vt — Deueniat — Ego — Vos certum est — Si male — Si periculum — Scies — Male facias — Attinet — Quamquam — Siquid — Nec ferimus — Credo — Hunc

— Istuc — Cum reda — Inplagas — Quidem — Istum — Salutat — Insicophantiam — Ait — Preberier — Tu si — Aurum — Locum — Nequis — Vtquidem — Quoniam — Optume — Precipitis — Quo accurres — Rex — Quidem — Adme — Decet — Nos tibi — Capere — Hospites — Illic — Vellem — Bonam — Quorsum — Hospes — Dident — Querito — Minime — Aduenions — Vbi ego — Edepol — Pati — Complexum — Leucadio — Inriges — Quid — Vngentarium — Quid ita — Accipere — Duc ergo — Huc agor. — Heus — Vttute

uidest — aurum — numerati — Hinc — Prodigium — Age — Narrato — Abduc — Estis — Esto — Eum — Populi — Commeminisse — Meminimus — Si pultem — Leno — Quippini — Ibi — Nummis — Queritari — Iuratus — Id quidem — Quippini — Ibo — Est nam — Lycum — Ne nos

uspendant — Quodloquantur — Malum — Rem — Magis — Euenit — Valeant — Postulatum — Adelphasium — Calidum — Quia — Seruum — Factum — Ita — Me — Mementote — Ha ha he — Conciliauerunt — Crebro (Cerebrum) — Nunc — Adlegauerunt — Esse — Adque — Negasne — Siquid — Quem tibi — Modo detulit — Vc — Age — Furos — Abhoc — Consulto — Dubito — Adprętorem — Qui si — Amicos — Censeant

agtu — Estne — Quid — Vtinam — Cras — Abscedas — Factus — Dormitat — Factum — Cras — Intro — Nostros — Siquid — Plumbeas — Quando — Vtperderemus

xspecto — Lenonem — Is me — Seruire — Attat — Habeat

atis — 833. *Verberatum — Omnia — Tenebre — Ibi — Cubitum — Omnia — Illi — Etautem — Fieri — Seruos — Male disperit — Frugi — Nunc — Erus — Lepidam — Venerem — Nunc — Vocat — Onere — Vbi uoles — Operam — Tu corium — Malus sum — At tu — Saluos — Quem nam — Quem ament — Lepidū — Manufesto — refero — Me — Meum erum — Idest — Memorandum — Quo dedis — Gratiis — Vt ego — Sine — Nolito — Erunt — Verum — Quidiam — Tacitus — Animum — Crede — Scintu — Propter — Doctum — Meus — Siquid — Metuo — Pari lem — Mortali — Numquam — Nisi — Id esse — Sed tu — Loquere — Volet — Facile — Quia — Eodem — Quia — Duo deuiginti — Duo deuiginti — Etille — Alebat — Nam — Sex ennis — Cum hic — Omnia — Liberali — Rediget — Calcem — Hunc — Ita — Vttibi — Cura — Atenim —* 925. *Id negotium — Consulendum — Inseruiendum est — Qui — Nunc*

950. *Deos — Huc — Repperire — Et fratris — Eum fecisse — Hic — Mecum — Hos*

intu — Surrupticias — Eas — Popularis — Pro — Hominum — Vt mihi — Testis — Quin tu insistis — Incipere — Illec — Circumductus — Seruos — Viden — Non — Auribus — Punice pergam — Quid — Nam — Pro — Perire — Ais — Hunc — Est denus — Quid uelit — Sit ne — Annon — Hannonem — uo — Nescio — Auo — Istuc — Buccam — Esse nolo — Sic — Opus — Aut quid — Muiulcchianna — Inpompam — Quid nunc — Nunc orat — Is sam — Milphio — Quidem — Nequid — Muphonnium — 1030. *Seruum — Peregrinum — Hominem — Captatum — Maledicta — Huic —*

Cartagini — Solue — Dic — Verum — Quęro — Ec quem — Si quidem — Tu quaeris — Me esse — Agedum — Hospes — Ergo — Hospitium — Di — Cartagini — Surruptus — Me — Sed — Parentum — Memorandum — Amsigura — Matrem — Quod — Pater — Cum suum — Sed si — Ludenti — Audi atque — Item — Bene — Paterna — Que — Suam — Et si — Festiuum — Tua est — Vt uoles — Inimico — Huius — Sapienter — Ei — Efflictim — Amatio — Hic illi — Consilium — Filias — Manu — Impellegis — Cum — Assimulas — Vellem — Est olli dum — Facilius — Sed — Haud — Venusta — Formam — Videre Meae — Heus — Qui illam

uis — Mouistin — Ego — Mearum — Ecce — Perduxit — Insperastis sume — Mirari — Ancillam — Apud — Aphrodisia — Sibi — Adest — Tua — Tempore — Indignum — Bene — Quidilli — Hęc autem — Que ea — Tu — Fac — Doctissime — Patruo — Ego — Codicem — Audin — Despondeas — Spondeo — Nunc — Tuas — Quid — p̃ biterta — Ego — Ipsas — Scin — Opinor — Et seuerum — Pol — Intro

uit — 1179. *Arabius — Sordere — clientarum — Certo — Pacisque — Habitę — Aliis — Vtpol* — 1191. *Omnia — Tace — Soror — Puchritudine — Videre — O patrue — Gnate quiduis — Istuc — Vtsapit* — 1203. *Multa — Placent — Inextis — Dixit — Domino — Faxint — Patruelis — Soror — Clamabas — Vult — Amicus — Mea — Amittia — Multa — Gaudio — Libertatique — Ita me — Illam — Verba — Certo — Hercle — Sitiunt — Inlisos — Hanc — Iam — Ite — Te — Quidem — Moramini — Quid — Etiam — Dato — Canem — Quid nos — Vos — Rogato — Atque* — 1245. *Et predicabo — Huius — Surruptas — Quin — Sit — Mulieres — Euenire — Eas — Decorantque — Huiusce — Ita di — Nobis — Ambę — Post ea — Hac — Credatis — Apud — Mihi — Littera — Brachialem — Tandem — Cur — Nihil — Vobis — Adfecistis — Mi — Habeas — Et dotis*

iego — Me — Adduxit — Vbi — Parte — Tetigero — Sed — Iam pol — Ita — Cortinam — Voluptas — Auferat — Ego — Sed — 1304. *Sed — Dico — Adulescens — Digito — Ligula — Aut — Sementium — Alu ulpicique — Malę — Cur non — Esse — Iste istinc — Dixi — Anto monedes — Noster — Ita — Siquidem — Obtigit — Credo — Eccum — Est et — Auri — Intus — Iniuriarum*

ecipitur — Narrat — Vt me — Obsecro — Voco — Ingenuasque — Iam — Istas — Inluseas — Proferto — Multis — Minimam — Colorem — Numquid — Mulieres — Haud — Arabonem — Haud — Pretore — Trecentos — Tantisper — Sequere — Huius — Malum — Condimentum

am — Memirere — Suas — Tetigit — Carthaginenses — Semper — Ve — Qui — At — Nouelle — Auri — Rapacem — Quinorunt — Et hunc — Vt bonos — Iam — Eas — Reddam — Nihil — Egomet — Heus — Vtinam — Di — Aurum — Quid — Si — Quantum — Nipater — Ausculta — Hoc age — Non — Leno — Iam — Siquid — Iduti — Ita — Leno — Vin — Nescias — Dabo — Facto — Vero — Nam — Dum — Faciam

Cum C autem prorsus consentit D, a leviusculis quibusdam rebus si discesseris, quas adnotare taedet.

Restat ut addamus quae corrigenda vel supplenda esse videntur.*)

De prologo cf. praeter eos quos commemoravimus cf. Martins, Quaest. Pl., ed. Halis a. 1879 p. 12 sq.; Schuethii et Langrehrii libelli supra commemorati.

In Prologi v. 43 veteris codicis scripturam *scribilitae* ab editoribus non paucis olim receptam nunc improbare solent. Quod contra nos probam veramque eandem esse censemus. Tot enim testimoniorum libro illi optimo accedit auctoritas, ut librariorum merum vel errorem vel usum vulgarem agnoscere vix possimus. En habes, quae collegimus:

Afranii v. 161 sq. (p. 184 sq. ed. Ribb.²): *pistóri nubat? cúr non scriblitário, Vt míttat fratris fílio lucúnculos?* Nonii, qui versus attulit, codd. W et Parisiensis P *scribilitario*, quod recipiendum cum L. Muellero de re m. p. 359.

Martialis III 17, 1: *circumlata diu mensis scriblita secundis***) *Urebat nimio saeua calore manus.* Ibi antiqui codices paene omnes *scribilita* = *scribilita*, cum alterius familiae memoria (cf. Schneidewinus Anal. p. 699) sit *inscripta.*

Petronius c. 35 (p. 38, 1 Buech. ed. maior.):

scribillita cod. Traguriensis.

Idem c. 66 p. 78, 19 *scribilita* idem.

ibidem 20 *scribilita* idem.

Videtur etiam e glossariis simile quid peti posse. In ex-

*) Nullis machinis efficere potui, ut erratis prorsus vacaret Stichi quae nuper prodiit editio. Leviusculos errores, qui legentes non impediunt, corrigere nolo: graviora quaedam quae et ipse inveni et alii investigaverunt hoc loco emendanda esse censui. V. 311 adn. ante ANPEDES *et* intercidit; neque enim desunt verba *an cubiti*; v. 440 adn. scribe: *Sic A, nisi quod* AUT *et* IBOATQ.; v. 62 A habet QUICQ.; v. 418 pro *reliqui cum A* lege *reliqui praeter A*; A enim HASCE recte habet; v. 587 in B codicis lectione *mihi* post *egomet* errore omissum est; v. 192 scr. *cęnassit CD*, non *BD*; 639 *intus mihi iam FZ*, non *DFZ*. Haec omnia facile corrigi potuerunt. Multo magis doleo quod p. X praefationis διασκευάσεως formam reliqui, quamvis ipse Ritschelius in praef. Pseuduli correxisset. Horum igitur erratorum veniam peto, nec indignabor, si ab aliis castigabor. G. G.

**) Inter mensae secundae bellaria scriblitam vel scribilitum (cf. infra) exhibent glossaria bilinguia.

cerptis enim Stephani (p. 275, 10 ed. Vulcan.) inter bellaria exstat *subitillus*: *ἔνθυτος*, ubi scribendum putamus *scribilitus*: *ἔγχυτος* collatis Philoxeno p. 193, 58 *scriblita*: *ἔγχυτον, πλακοῦς* et Boucherii (Notices et Extr. 23, 2 p. 411) glossa *ἐγχυτους sibitillus*. Ceterum idem lemma alii codicis tradunt *siuitillus* (Amplonianus Loewii) et *simitillus* (Leidensis a Boucherio excitatus). Quam glossam etiamsi obscuriorem esse facile quispiam concesserit, reliquorum tamen locorum consensus facit ut de forma non dubitemus. At numeris repudiari eandem dicit Ribbeckius ad Afranii fragmentum. Repudiatur sane, si *i* primam productam esse statuimus: at quis quaeso ostendit verum esse Turnebi veriloquium Adv. XXIII 10: '*scriblita* ex eo fortasse appellata est, quod qui eam fingit tanquam scribit: aut quod esset notis quibusdam signata et tanquam scripta videretur'? Etymon cum ignoretur ex poetarum, ubi tradita est vox, omnium codicibus optimis concludimus *scrĭbĭlĭta* formam, quae metro nusquam repugnat, praeter contractam *scrĭblīta* in usu fuisse.

Testimoniis adde hoc: V. 349. Festus Pauli in media glossarum Plautinarum serie p. 28, 14 hanc exhibet: *amiculum genus est uestimenti, a circumiectu dictum*, quae aut ad Cistell. I 1, 117 (*amiculum hoc sustolle saltem*) aut ad hunc locum spectare videtur.

V. 53 sq. tales esse vult Schoellius noster exempli causa:

Carchédonius uocatur haec comoedia
Graecé: Menander scripsit, postid Poenulum
Latíne Plautus fecit Pultiphagonides.

V. 191 idem *sat* ante *scio* inserit. 274 idem *Quoius ego oeno nebulae*. V. 496 revocanda est librorum scriptura: *Malam crucem ibo*. V. 824 *Quoi homini crust monstri consimilis* Schoellius. V. 835 *quasi in popina bibitur estur, hau secus* idem. V. 1075 *Apprende si audes* idem. V. 1248:

Vbi sunt eae aut quas ⟨obsecro turbas litesque concis?
Heu edepol, quam miserae sumus.⟩ Satis c. q. s.

idem. V. 1265 *primulum me gnouit* idem. V. 1295 *hoc hodie* idem. V. 1337 ad *induci* confert Schoellius *inductores* Asinariae v. 551. Denique v. 1130 comma delendum.

Dabamus Ienae et Gottingae mens. Dec. a. 1883.

G. G. G. L.

T · MACCI · PLAVTI

P O E N V L V S

(PATRVOS)

GRAECA · CARCHEDONIOS

ARGVMENTVM

Puer séptuennis súrripitur Carthágine.
Ossór mulierum ibi émptum adoptat húnc senex
Et fácit heredem. item éius cognataé duae
Nutríxque earum ráptae. mercatúr Lycus
Vexátque amantem. at ílle cum auro uílicum
Lenóni obtrudit ét ita eum furto álligat.
Venit Hánno Poenus, gnátum hunc fratris répperit
Suásque adgnoscit quás perdiderat fílias.

Argumentum ARGVMENTVM IN PENVLVM PLAVTI *BD: om. C duorum versuum spatio relicto* 1. *Cf. prol. v. 66* uer *cum spat. C.* Per *F* septennis *Guyetus* subripitur *F.* surpitur *Bothius* carthaginem *DZ* 2. *Cf. v. 74 sq.* Ossor *CDZ.* Osor *BF* mulierum ibi *Ritschelius.* mulierũi *B.* mulierum *reliqui* emtum *D* adoptat *ex* adocat *B* adoptat hunc emptum *Pylades, Muellerus Pros. Pl. p. 499.* hunc emptum adoptat sibi *Geppertus* 3. item eius *Ritschelius, Muellerus Pros. Pl. p. 499.* eius *libri.* eius pueri *Pylades.* illius *Pareus*[3]. eiusce *Geppertus* cognatę duę *C* 4. Nutrix que *B* rapte *C* mercatur *Angelius.* mercatus *libri* 5. Orbatque *initio Pareus, ut fieret* Poenolus amantem *inter scribendum ex* amentem *corr. D* uillicum *FZ constanter* 6. et ita eum *Ritschelius.* itae eum *B.* itaeū//// D^2 *ex* itaei, in *ut vid. cr.* ita eum *reliqui.* itaque eum *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 534, qui* atque ita eum *vel* illum alligat *ibidem proponit.* inde eum *Pylades* frurto *C* 7. hanc *B* repperis *B* 8. Vasque *B* adgnoscit *(gn ex* no *corr.) C.* adcognoscit *B.* agnoscit *F*

PERSONAE

AGORASTOCLES ADVLESCENS
MILPHIO SERVOS
ADELPHASIVM MERETRIX
ANTERASTYLIS MERETRIX
LYCVS LENO
ANTAMOENIDES MILES
ADVOCATI
COLLABISCVS VILICVS
SYNCERASTVS SERVOS
HANNO POENVS
GIDDENEME NVTRIX
PVER

PROLOGVS

Achíllem Aristarchi míhi commentarí lubet:
Inde míhi principium cápiam ex ea tragoédia.
'Siléteque et tacéte atque animum aduórtite:
Audíre iubet uos ímperator' hístricus,
(Bonóque ut animo sédeant in subsélliis,
Et qui ésurientes ét qui saturi uénerint.
Qui edístis, multo fécistis sapiéntius:
Qui nón edistis, sáturi fite fábulis.
Nam quoí paratumst quód edit, nostra grátia
Nimiást stultitia séssum inpransum incédere.)

Prologum Poenuli 'a balbutiente potius quam latine loquente homine scriptum' aliqua ex parte disceptavit Ritschelius Parerg. Plaut. p. 204 sqq., 'Plautinum etsi non Plauti' Lipsius dicit de amphith. c. 15: priorem partem imitatori tribuit Liebigius de prol. Ter. et Plaut. p. 36: sannione dignissimum et Plauto recentiorem dicit Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 174 De explicandis v. 1—45 cf. Benndorfius Diurn. gymnas. austr. vol. 26 (a. 1875) p. 1—29, 33 sq., Sommerbrodtius Mus. Rhen. vol. 31 (a. 1876) p. 129—131 1. Prologus *om. C, uno v. vacuo* chillem *cum spat. init. C* Achille mar istarchi *B*. Achilem Aristarchi *Muretus Var. lect. XVII 14* mihi imitari *Mureti alterum 'vet. exemplar'* 2. *Versum delet Guyetus* Indemihi *D* eat ragoedia *B* 3. *Enni verba hic et v. 11 insigniverunt Ribbeckius Trag. lat. rel.*^{2} *p. 16 et Vahlenus Enn. poesis reliqu. p. 94* Silete que *B* 4. Audireiubet *D* lubet *B* uos iubet *Guyetus* hystricus *BCD (y planiorem reddidit D*^{4}*)* *V. 5—10, quos post v. 16 collocat Geppertus, alius esse recensionis videntur: cf. Hasperus de Poen. dupl. exitu p. 304 (28)* 5. Bono que *B* sedeate *BC*. sedea///te, q' *er., D* insubselliis *C* 6. Etqui esurientes *D*^{1}. Et qui esu plentes *C*. Etquiesuplentes *D*^{1}. Etquie suplentes *B* qui *B, Pylades. om. reliqui* 7. edisti *B* sapiencius *B* 8. saturifice *(ri s. v.) B* fitefabulis *D* *Lusum verborum quaerit in* saturi — fabulis *Loewius Anal. Pl. p. 206* 9. Num *B* cui *libri* paratum st quod edit *D*^{4}. paratum si quo dedit *D*^{1}. paratum si quo dedit *BC*. paratum si quod edat *Z*. paratum est quod edat *F* gracia *B* 10. nimia *(alt. i planiorem redd. D*^{4}*)* est *libri* stulticia *B*. stultia *CD* sesum *C* īprasum *C* cedere *Scaliger*

'Exsúrge, praeco, fác populo audiéntiam'.
Iam dúdum exspecto, sí tuom officium scias.
Exérce uocem, quám per uiuisque ét colis:
Nam nísi clamabis, tácitum te obrepét fames.
Age núnc reside, dúplicem ut mercedém feras.
Bonum fáctumst, edicta út bene seruetís mea.
Scortum éxoletum né quod in proscaénio
Sedeát, neu lictor uérbum aut uirgae mútttiant,
Neu díssignator praéter os obámbulet,
Neu séssum ducat, dum hístrio in scaená siet.
Diu quí domi otiósi dormierúnt, decet
Animo aéquo nunc stent uél dormire témperent.
Seruí ne obsideant, líberis ut sít locus,
Vel aés pro capite dént. si id facere nón queunt,
Domum ábeant, uitent áncipiti infortúnio:
Ne et híc uarientur uírgis et loris domi,

11. Exurge *C*. Exur ge *D* preco *BC* poplo *H. Stephanus* audienciam *B* 12. Iamdudum *D* expecto *C* si (situum *BC*) tuum *libri* officium (*prior* f *s. v.*) *D* 13. per uiuis que et *C*. peruiuisque et *B*. per (*s. v.*) uiuisque et *D*. peruiuis et *F* (per uiuis) *Z* cluis *Scaliger, Loewius Anal. Pl. p. 206*. uales *Geppertus* 14. Num *B* clamabis tacitum *Turnebus Advers. XIX 12, Scaliger*. clamabista titum *B*. clamabis statim *reliqui Versum delet Loewius Anal. Pl. p. 206* 15. utmercedem *B* 16. factum est *Pylades*. factum esse *libri*. hercle factum *Geppertus* bene *Ritschelius. om. libri* utseruetis *B* seruitis *ante corr. C*. serues *F* 17. ex oletum *B* neqd in *F*, *Ritschelius Parerg. p. 211*. nequa pro *vel* nequa sub *idem ibidem*. ne quis in *BDZ* (nequis), *constructum ab Acidalio cum* Scortum exoletum *genetivis*. neque in *C*. ne quasi in *Geppertus* proscęnio *C* (inp-) *D*. proscenio *FZ* *De explicando v. cf. Benndorfius et Sommerbrodtius l. s. s.: praeterea anonymus Philol. ind. vol. 8 (a. 1877) p. 149 sq., A. Muellerus Philol. vol. 35 (a. 1876) p. 315 sqq.* 18. neu lictor *Camerarius*. neue lictor D^1F. niue lictor *C*. ni ue lictor *BZ*. niuelictor D^1 uerbo aut uirga mutiat *Acidalius: cui obsequeremur nisi aspera et insolita hic prologus tot alia prae se ferret* uirge *CD* mutiant *F* 19. dissignator *DFZ*, *Lipsius Ant. lect. II 19*. dis signator *B*. designator *C*, *Pylades* praeter os obambulet *D*, *Turnebus Advers. XIX 12* praeter os *ex membranis, Scioppius Susp. lect. I 15*. preterosobambulet *B*. preter os (*s ex* b) ob ambulet *C*. prę̄teriens obambulet *F* (pre-) *Z*

20. dum^{cat} dum *C* scena *libri* 21. otiosi domi qui dormierunt *Muellerus Pros. Pl. p. 171*. otiosi domi dormiuerunt *Geppertus* otio si *B*. ociosi *DFZ* 22. Aequo animo *Ritschelius dubitanter* nunc sient *F*, *Weisius* uel *deleto*. stent nunc *Ritschelius* uel] et *Lambinus* dormiṭen temperent (*sub priore* t *punctum er.*) *C* 23. Seruine *C* 24. procapite *C* 25. abeant *m. 4 ex* habeant *D*

Si mínus curassint, quóm eri reueniánt domum.
Nutríces pueros ínfantis minútulos
Domí procurent néue spectatum ádferant:
Ne et ípsae sitiant ét pueri peritént fame,
Neue ésurientes híc quasi haedi obuágiant.
Matrónae tacitae spéctent, tacitae rídeant:
Canóra hic uoce suá tinnire témperent,
Domúm sermones fábulandi cónferant:
Ne et híc uiris sint ét domi moléstiae.
Quodque ád ludorum cúratores áttinet,
Ne pálma detur quoíquam artifici iniúria,
Neue ámbitionis caúsa extrudantúr foras,
Quo déteriores ánteponantúr bonis.
Et hóc quoque etiam, quód paene oblitús fui:
Dum lúdi fiunt, ín popinam, pédisequi,
Inrúptionem fácite: nunc dum occásiost,
Nunc dúm scribilitae aestu aéstuant, occúrrite.

27. *Versum delet Guyetus* curasint *D*. cura sint *BC* cum heri reueniant *Bothius*. quom eri ueniant *B*. cum eri ueniant *CD et, nisi quod* heri, *Z*. tum reueniant *F*. cum ueniant heri *Pylades*. quando heri ueniant *Bothius olim* 28. minutulos BD^1. minitulos CD^1. miniculos *Z*. minutilos *F* 29. procurent *Pylades*. ut procurent *libri* neue *Pylades*. neuque *CFZ*. neu que *D*. neu quae *B*. ne quom *Geppertus*. ut quom . . . ne *Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 112* afferant *FZ*. adferat *B*. afferat *CD* 30. Ne *del. Geppertus* ipsę *C*. ipse *D* siciant *D* peritent *membranae Turnebi Advers. XIX 12, Ritschelius*. pertant *B*. pereant *CDFZ* Ne et ipsa sitiat et puer pereat *Buecheler teste Brugmano p. 42* adferat *v. 29 defendens* 31. aedi *BCDZ* (ędie). hedi *F* obuiant *C* 32. Matrone *D* tacitę spectent *C* tacite *C* rediant *B*. redeant *C*. reddeant *D* 33. Canora *DZ*. onara *cum spat. init. B*. Lanora *C*. Panora *F* uoce *om. C* sua tinnire] scaturire *F* 34. sermones] materiam *quendam proposuisse Ritschelius adnotat* 35. Neethic *B* iuris *Z* sintet *B* molestiae (i *s. v.*) *B*. molestię *C* 36. ad *om. B* 37. Nepalmadetur *D* quoi quam *B*. cuiquam *CDFZ* 38. Neue *BDFZ*. Niue *C*. Neiue *Ritschelius* extrudantur *ex* extruduntur *D*. extrudatur *F* 39. ante ponantur *BC*. anteponant *F* anteponantur, boni *Acidalius* 40. et iam *B* paene *B*. pene *reliqui* 41. du *D* inpopinam *C*. inpopina *F* pedi sequi *vel* pedisequi *B*. pedisęqui *D*. pedissequi *FZ* 42. occasio est *libri* 43. dum scriblitae aestu *Goetzius Ind. lect. a. 1883 p. VII*. dum scribilitae *B*: *cf. Ritschelius Nov. exc. p. 118 et praefatio nostra*. dum scriblitae *DF* (-te) *Z* (-tę). dumscriplitę *C*. dum scriblitae etiam *Muellerus Pros. Pl. p. 499*. dum streblitae *Iunius*. dum scribellitae *Scaliger*. scribilitae dum *Bothius* estuant *B*. exaestuant *Pareus* accurrite *Acidalius*

Haec, ímperata quaé sunt pro imperio hístrico,
Bonum hércle factum pró se quisque ut méminerit.
(Ad árgumentum núnc uicissatím uolo
Remigráre, ut aeque mécum sitis gnárures.
Eius núnc regiones, límites, confínia
Detérminabo: ei re égo finitor fáctus sum.)
Sed nísi molestumst, nómen dare uobís uolo
Comoédiai: sín odiost, dicám tamen,
Si quídem licebit pér illos quibus est ín manu.
Carchédonius uocátur haec comoédia
Graecé, latine Pátruos Pultiphagónidae.

46. Vicissatim *hinc excerpsit gloss. Pl.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 254* 48 sq. *Nonius p. 11, 23:* finitores dicebantur quos nunc agrimensores dicimus: dicti quod fines diuiderent. Plautus Poenulo: 'eius ... finitor'

44. Hec *B* imperata quae sunt *Camerarius.* quae *(quę C)* imperata sunt *libri.* quae sunt imperata *Pylades* *Neque* pro imperiod *neque* prod imperio *defendi posse dicit Ritschelius Nov. exc. p. 73, 98* histrico *(*h *s. v.) D.* hystrico *F* 45. prose *C* ut *om. F* utmeminerit *B V. 46—49 ex alia fabula huc illatos censet Dziatzko de prol. p. 31, ex priore Poenuli recensione resedisse Hasperus de Poen. dupl. exitu p. 304 (28)* 46. uicis satim *B.* uieis satim *C* 47. Remigare *B.* Migrare *Geppertus* *Nondum in argumento versatum esse prologum Muretus notavit Var. lect. XVII 14* ut aequi *DFZ.* aeque ũt *Camerarius.* ne aeque *(et* ignarures*) Reuterus* sitis gnarures *membranae Turnebi Advers. XIX 12 coll. XVI 17, Bentleius.* siti signa rures *BCD*[1]. sitis ignari ires *D*[1]. sitis signatores *FZ.* sitis id gnarures *Reinius Quaest. Pl. p. 6. Transpositione usi* ut mecum sitis aeque ignarures *Guyetus,* ut aeque sitis mecum ignarures *G. Hermannus Diar. antiq. stud. a. 1835 p. 58 V. 48—58 damnat Guyetus* 49. eius *Nonius* re*(ut genet.) Quicheratius.* rei *libri* finitor factus sum *Muretus l. s. s.* factus finitor *B.* sum factus finitor *reliqui, Nonius* ego finitor factus sum ei *Pareus* 50. Setnisimolestum *B* molestumst *F.* molestum si *BCD.* molestum sit *Z* nomen dare *Z.* non mendare *BCD.* cõmendare *F* uobis, o *ex* b *C* 51. Comoediai: sin odio est *Gruterus.* Comedi ais inodiosi *B.* Comediais inodiosi *C.* Comediais *(alt.* i *s. v.)* inodiosi *D*[1], *unde* Comediai sin odiosi *D*[1]. Comoediai sin odio sit *Z, ubi* Comoedias *Scutarius.* Comediam ni odio est *F.* Comoediae: sin odiost, ego *Brugmanus p. 42* 52. Siquidem *BCD* eos *Guyetus* inmanu *CD (*estin-*).* immanu *B (*estin-*)* quibus id in manust *Geppertus* 53. uŏcatur *C* Vocatur Carchedonius *Brugmanus p. 45* comedia *CDF.* comędiae *B* 54. Graece, latine *Ritschelius Parerg. p. 205, Lomanus Spec. p. 56.* Latine platus *B (*platus*) CDF.* Latine plautus *Z: quod offensioni non fuit Bentleio in Phorm. prol. 26. Duorum versuum lacunam ante h. v. signavit Geppertus: cf. Reinhardtus Studemundi Stud. vol. 1 p. 110 sq.* patruus *libri.* *πατρόθεν Geppertus* Pultiphagonidae *Muretus Var. Lect. XVII 14, Gu-*

Nomén iam habetis: núnc rationes céteras
Accípite: nam arguméntum hoc hic censébitur.
Locus árgumento súos sibist proscaénium:
Vos iúratores éstis: quaeso operám date.
Carthágininenses frátres patruelés duo
Fuére summo génere et summis dítiis.
Eorum álter uiuit, álter est emórtuos.
Proptérea apud uos díco hoc confidéntius,
Quia míhi pollinctor díxit qui eum pollínxerat.
Sed illí seni, qui mórtuost, ei fílius
Vnícus qui fuerat, ábditiuos á patre,
Puer séptuennis súrripitur Carthágine,
Sexénnio priús quidem quam moritúr pater.
Quoniám periisse síbi uidet gnatum únicum,

63. *Fulgentius p. 560, 8 (p. VIII sq. ed. Lersch):* pollinctores dicti sunt qui funera morientium curant. unde et Plautus in Menaechmis comoedia ait: 'sicut pollinctor dixit qui eum pollinxerat'. Pollinctores dicti sunt quasi pollutorum unctores, id est cadauerum curatores 66. *Cf. arg. v. 1*

lielmius Quaest. Plaut. Poen. cap. 1 (cf. prol. Merc. v. 6 et Mostell. v. 828). pultiphagonides *libri (*pulti phagonides *B). Desudaverunt in hoc versu Camerarius, Lambinus, Turnebus Advers. XIX 12, Scaliger in Varr. de re r. p. 262 ed. Steph., Gruterus Suspicionum I 6, Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 164, qui versum sic scribit:* Latine Patruus Plauto Pultiphagonidae *Cf. Schoellius Anal. Pl. p. 47* 55. nũc *C* rationes *B, membranae Turnebi Advers. XIX 12, Reuterus.* orationes *reliqui* ceteras, *prior* e *ex* a *C* 57. argumento suos sibist *Ritschelius Parerg. p. 210.* argumento st suum sibis *B et, nisi quod* argumentost *et* scibis, *CD.* argumentost suum sibi *FZ.* argumento censendist *(vel* iurandist*) Teuffelius Mus. Rhen. vol. 28 (a. 1873) p. 346, quem contra cf. Lorenzius Bursiani Annal. a. 1873 p. 424.* arbiterio suos sibist *Schoellius Anal. Pl. p. 45* pro scaenium *B.* proscenium *CDF* 58. iuuatores *F.* uiatores *Z* quęso *C* datæ *D* 59. carchagunenses *D*[1]. carthaginenses *D*[1]*FZ* 60. ditiis *Ritschelius, Geppertus.* diuitiis *libri (*diuiciis *D)* 61. alter est emortuus *CDF.* alter est mortuus *Z.* alter emortuus *B.* alter autem mortuost *Ritschelius dubitanter* 62. dico hoc *Ritschelius.* dico *libri* 63. *Cf. test.* mihi *s. v. D* pollinctor *Fulgentius.* pollictor *Z.* pollector *BCD.* pellector *F: cf. M. Warren Amer. Journ. IV 13* 64. qui *B, Saracenus.* cui *reliqui* mortuus est *libri* ei *Acidalius. om. libri* 65. fuerit *B* abditiuus *Gulielmius l. s. s.* abdiuitiis *BCD.* abductus *FZ.* olim abductus *Camerarius* appatre *(posterior* p *s. v.) C* 66. surpitur *Bothius* 67. Sexennio prius *Z.* Sexænnio prius *D*[1]. Sexenni opprius *B.* Sexenni ob prius *C.* Sexænni obprius *D*[1]. Sex annos prius *F* equidem *Geppertus* 68. Quoniam] Qui *FZ* perisse *CF* is sibi *Ritschelius* uidens *F*

Conícitur ipse in mórbum ex aegritúdine,
Facit íllum heredem frátrem patruelém suom:
Ipse ábit ad Accheruntem sine uiático.
Ille quí surripuit púerum, Calydonem áuehit:
Vendít eum domino hic díuiti quoidám seni,
Cupiénti liberórum, osori múlierum.
Emit hóspitalem is fílium inprudéns senex
Puerum íllum eumque adóptat sibi pro fílio,
Eúmque heredem fécit, quom ipse obiít diem.
Is illíc adulescens hábitat in illisce aédibus.
(Reuórtor rursus dénuo Carthágínem,
Si quíd mandare uóltis aut curárier:
Argéntum nisi qui déderit, nugas égerit:
Verúm qui dederit, mágis maiores égerit.)
Sed húius illi pátruo, qui uiuít senex,
Carthágíniensi duaé fuere fíliae:

69. Coniicitur *FZ* inmorbum *C.* improbum *B* ex egritudine *(*ęgritudine *B) BCD* 70. suum *libri* 71. abit *Lachmannus.* abiit *BD (uterque post correctionem) FZ, Bentleius (*ad *delens).* habiit *B (ante corr.) CD (ante corr.)* acheruntem *B.* acherontem *reliqui. De prosodia cf. post Hermannum in Eur. Hec. v. 1 Fleckeisenum Exerc. p. 35, Spengelium Plaut. p. 70, Hasperum l. s. s., Muellerum Pros. Pl. p. 382* sineuiatico *D* 72. sur ripuit *D.* subripuit *F* 73. domino] demum *F* quoidam *B.* cuidam *reliqui* 74. mulierem *BCD*

Post hunc versum suspiceris fere haec intercidisse: Hospes paternus qui fuit pueri patri. *Alioquin mirum est* hospitalem *v. 75. Cf. v. 118 sqq.* 75. in prudens *B* 76. Puerumque adoptat illum *Ritschelius* profilio *C* 77. Eum que *B* heredem *Z* quom *B.* cum *reliqui* 78. I/s *(in rasura fuit* I*) B* · aduleṅscens *C* habet *Bothius* inillis cae cae diebus *B.* inillis ce ędibus *C.* inillis ce hedibus *D.* hisce in aedibus *Geppertus: at cf. Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 28*

V. 79—82 expungendos dixit Visseringus Quaest. Pl. I p. 106. '*Et factos esse ad similitudinem versuum qui sunt in prologo Menaechmon 51—55, non intrusos in Menaechmos e Poenulo argumento est v. 83 positum* Sed' *Ritschelius* 79. Reuertor *libri* rursum *Ritschelius Opusc. vol. II p. 260 Sic interpunxit Schoellius: vulgo gravius post* Carthaginem *distinguunt* 80. Si quid *FZ.* Si quit *D.* Siquit *BC* mandare *Saracenus.* amandare *BCDZ.* demandare *F* 81. dederit *ex* dederat *D* 82. maioris *DZ* egerit *Pylades.* nugas egerit *libri ut in prologo Menaechmon v. 55* 83. huius illi patruo *Ritschelius.* illi patruo huius *libri, nisi quod* huı̈s *B: ubi* huiusce *Reizius, Geppertus, Brandtius de gen. p. 61 adversante Schmidtio de demonstr. pron. form. p. 54* 84. Carthaginiensi *B.* carthaginensi *reliqui* duę *C* fuere] filere *B* filię *C*

Altéra quinquennis, áltera quadrímula.
Quom nútrice una périere eae Magáribus.
Eas quí surripuit, ín Anactorium déuehit:
Vendít eas omnis, ét nutricem et uírgines,
Praesénti ibi argento hómini, si lenóst homo,
Quantum hóminum terra sústinet sacérrumo.
Vosmét nunc facite cóniecturam céterum,
Quid íd sit hominis, quoí Lyco nomén siet.
Is éx Anactorio, úbi prius habitáuerat,
Huc ín Calydonem cómmigrauit haú diu

88 sqq. *Nonius p. 397, 19:* sacrum etiam scelestum et detestabile... Plautus Poenulo: 'uendit... sacerrimo'

85. quadrimula *(*1 *s. v.) B* altera erat quadrimula *Ritschelius.* quasi quadrimula altera *Lachmannus. idem vel* altra quasi quadrimula *Muellerus Pros. Pl. p. 4, improbante Luchsio Studemundi Stud. vol. I p. 59*

86. Quom *B.* cum *reliqui* periere eae Magaribus. ‖ Eas *Ritschelius.* periere a magaribus. Eas *BCDF.* periere. a megaribus Eas *Z.* periere a magalibus. Eas *Camerarius.* periere. a Magalibus Eas *Bothius.* perierunt. a Megaribus Eas *Kampmannus de AB praepos. p. 9.* periere illae. a Megaribus Eas *Hermannus in Iahni Annal. vol. 35 (a. 1842) p. 102.* 'Magalia *partem exteriorem Carthaginis dixit Cornelius Nepos secundum* [*grammaticum quendam apud*] *Servium in Aen. I 368: quae pars τὰ Μέγαρα est Appiano Pun. VIII 117 et 118. Quo minus ausim in* Magaribus *formam severius consulere: praesertim cum* 'magalia dicta quasi magaria' *Isidorus Orig. XV 12 testetur. Quod si fidem habet consentaneum est longam vocalem quae est in* magalia, *cadere etiam in* Magaribus *nomen*' *Ritschelius* 87. quisur ripuit *D.* qui subripuit *F* inanactorium *C.* in anaotorium *B* dehit D^1. deuehit D^2. de uehit *B* 88. Vendit eas omnis *Ritschelius.* Vendite asomnis *B.* Vendite a somnis D^1C. Vendit ea somnis D^4. Vendit eas crinis *Nonius.* Venditque has omnis *FZ, Hermannus Elem. p. 191.* Venditque eas omnis *Mercerus, Geppertus* et nutricem] enutricem *CD* uirgines *(*r *e corr., fort. ex* g*) C.* uirginis *Nonius* 89. Praesenti ibi *Muellerus Pros. Pl. p. 501.* Presenti *e Nonio F.* Ppresaens *B.* Prȩsens *CZ.* Praesens *D.* argentod *Guyetus: cf. Ritschelius Nov. exc. p. 73* homoni *dubitanter Ritschelius l. modo comm.* si leno est homo *Nonius.* sileno est homo *B (*hominisi-*) CD (*si leno D^4*).* lyco est homo *F (*lico*) Z* 90. terras *Nonius* sacerrimo *Nonius.* sacerrumus *F* 91. Vos met *C* cęterum *Z* 92. homines *BCD* cui *libri* lico *CD* 93. exanactorio *B* habitab-uerat *B* 94. Huc in Calydonem commigrauit *Pylades.* Huc commigrauit *(*Huccom migrauit *D)* in calydone *(*calidone *DF*, incalidone *C) libri.* Huc quom in Calydonem commigrauit *Muellerus Pros. Pl. p. 307* haudiu *BC (post alt.* u *2 litt. sp.) D.* haud diu *Z.* haud *F.* haud diu est *Geppertus, Muellerus l. s. s.*

Sui quaésti causa. is ín illis habitat aédibus.
Earum híc adulescens álteram efflictím perit
Suam síbi cognatam inprúdens, neque scit quaé siet,
Neque eam úmquam tetigit: íta eum leno mácerat:
[Neque quícquam quom ea fécit etiamnúm stupri,
Neque dúxit umquam: néque ille uoluit míttere:]
Quia amáre cernit, tángere hominem uólt bolo.
Illám minorem in cóncubinatúm sibi
Volt émere miles quídam, qui illam déperit.
Sed páter illarum Poénus posquam eas pérdidit,
Maríque terraque úsque quaque quaéritat.
Vbi quámque in urbem is ést ingressus, ílico
Omnés meretrices, úbi quisque habitant, ínuenit:
Dat aúrum, ducit nóctem: rogitat póstibi,

96. *Nonius p. 104, 21:* efflictim uehementer. Plautus Poenulo: 'earum...perit'. Efflictim *hinc excerpsit gloss. Plaut.: cf. Ritschelii Opusc. vol. II p. 243*

95. Sui] nisi *F* quęsti *B.* questi *CD* inillis *BC.* in illisce *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 130: at cf. Schmidtius de demonstr. form. p. 70* habitata edibus *B.* habitat edibus *C.* habitat hedibus *D* 96. adulescens (sc *ex* n) *C.* adolescens *D* efflic timperit *D* efflictum *C* 97. imprudens *FZ* scit quae siet *Bothius.* scit quae sit *FZ.* sitq; aesit *B, unde fortasse* scit quae ea siet *elicius cum Acidalio.* scit quae ea sit *Bentleius.* sit que sit *D.* quę sit *C* 98. eum *Z* tetigit//////////ita (t *in* git *in lit.*) *B* *V. 99—100 additicios esse Guyetus vidit* 99. quic quam *B* quom ea *B.* quomea *D.* quo mea *C.* cum ea *FZ* fecit *ex* fitit *D.* fetit *ut vid. C* etiamnum stupri *Z.* etiam nunstupri *B.* etiam non stupri *CD.* etiam nunc stupri *F* 100. uolut *C* 101. Qui *F.* quia *(i s. v.) D* uolt bolo *Camerarius.* uolibolo *BC.* uoliblo *D.* uolt leno *F* (ult) *Z* 102. incon cubinatum *B.* inconcubinatam *CD, Camerarius.* in concubinatam *Z.* in concubinam *F* 103. Vult *F* Vol temere *C* quidam (a *ex* e) *D* peperit *BCD* 104. illarum poenus *FZ.* illi *(sequitur spat. circ. 5 litt.)* impoenus *B.* illi inpoenus *C.* illi inpenus *D* posquam *Ritschelius Opusc. vol. II p. 549.* pes quam *BCD.* postquam *FZ* eas perdidit *FZ.* meas perdedit *BCD*^{2}. meas perdedet *D*^{1}. perdidit *Geppertus* 105. Marique terraque *Camerarius.* mari terra *Z.* marite *BC et cum lacuna post eam vocem D.* minute *F.* Mari terraque eas *Geppertus* usquę *B.* cusque *dubitanter Bergkius Beitr. p. 119* quaq; , ; *in lit. B* queritat *BCD* 106. Vbiquomque *Spengelius Plaut. p. 195* inurbem *C* is *Pylades. om. libri* Vti quamque est in urbem ingressus *'in uno e suis' Muretus Var. lect. XVII 14* indugressus *Lachmannus* 107. habitat *Scaliger* conuenit *Muellerus Pros. Pl. p. 499 adn.* 108. ducit (cit *e corr.*) *D* aurum. ducat noctem rogat *Z: ubi* dicant *'prisca exemplaria' Pii.* aurum: ductat noctem: rogitat *Muretus 'e suis'.*

Vnde sít, quoiatis, cáptane an surrúpta sit,
Quo génere gnata, quí parentes fúerint.
Ita dócte atque astu fílias quaerít suas.
Et is ómnis linguas scít: sed dissimulát sciens
Se scíre. Poenus plánest: quid uerbís opust?
Is heri húc in portum náui uenit uésperi.
Pater hárunc idem huic pátruos adulescéntulost.
Iamne hóc tenetis? sí tenetis, dúcite:
Caue dírumpatis: quaéso sinite tránsigi.
[Ehem, paéne oblitus súm relicuom dícere.
Ille quí adoptauit húnc pro filió sibi
Isílli Poeno, huiús patri, hospés fuit.]

114. *Charisius p. 223, 19:* uesperi Plautus in Poenulo: 'in portum ... uesperi'

aurum, ducat noctem rogitat, *Pylades.* aurum, ducit, noctem rogat, *Camerarius.* aurum, noctem rogitat, ducit *vel potius (ut ait) hac interpunctione:* aurum, ducit noctem: rogitat *Acidalius.* aurum, ducit, docte rogitat *vel potius* aurum, ducat noctem. rogitat *(h. e.* dat ut ducat*) Balbachius Obs. crit. p. 37 sqq.* postibi *D ut vid.* post ibi *B.* post ubi *reliqui*
109. cuiatis *Z.* quo latis *B.* quolatis *CD.* quo lata sit *F* captaneant *BCD* subrupta *F* 110. fuuerint *Turnebus Advers. XIX 12* 111. quęrit *BC* suas *ex* suus *inter scribendum corr. D* 112. set *B* 113. plane est *libri* uerbis opu st *D.* uerbisopust *C.* uerbis opus st *B.* uerbis opus est *F* 114. inportum *C* inportuna uis uenit uesperi *Charisius* uespere *libri Plautini* 115. haruncidem *B.* harum idem *FZ* patruus adulescentulo est *libri* 116. Iam ne hoc *C.* Iam nehoc *B* sitenetis *BC.* si /// tenetis, d *er. D* 117. caue] ne *Z* dirum patis *B* queso *BCD*^{3}. quoso *D*^{1} *Post hunc v. Bothius conlocavit v. 121. 126* *V. 118—128 delendos esse (v. 118. 119 cum Weisio) censet Muellerus Pros. Pl. p. 508* *V. 118—120 inconditos et sententiarum nexum turbantes delevimus: videntur ad eam rem spectare quae v. 75 commemoratur* 118. hem *FZ* pene *libri* oblitusum *D* reliquum (*ex* reliquom *D*) *libri.* relicuom sum *Geppertus* 119. pro filio hunc adoptauit sibi *Ritschelius.* qui adoptauit hunc sibi pro filio *Bothius, Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 54* 120. Is *om. Z* huiusce *Camerarius, Geppertus: at cf. Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 55.* olim huius *Pylades* patris *ante ras. C* patruo *FZ, Lomanus p. 57: cf. v. 75* hospes (hos p *in ras.*) *C.* fospes *Schenkelius Plaut. Stud. p. 615 (9)*
V. 121—129 dubitari non posse videtur quin e duplici recensione sint qualem distinguere Ritschelio inprimis duce supra conati sumus: qui in libris sic se excipiunt: 121. 122. 127. 124. 125. 123. 126. 128. Similem viam ingressus Hasperus l. s. s. p. 304 v. 121. 122. 127 = 124. 125. 123. 126. 128 esse voluit, cum Seyffertus duplicem recensionem talem distinguat Stud. Pl. p. 11: 121. 122. 127. 128 = 124. 125. 126. 123. E quibus versibus transponendo servandoque nihil effecit Acidalius:

Is hódie huc ueniet réperietque hic fílias
Et húnc sui fratris fílium ut quidem dídici ego.
Valéte: adeste. ibo: álius nunc fierí uolo.
(Huc qui hódie ueniet, réperiet suas fílias
Et húnc sui fratris fílium. dehinc céterum
Quod réstat, restant álii qui faciánt palam.
Ego íbo, ornabor: uós aequo animo nóscite.
Valéte atque adiuuáte ut uos seruét salus.)

pro insiticiis 123. 124. 125. 126. 127 Guyetus habuit similiterque a verbis ut quidem didici ego *ad* fratris filium *omnia expellenda esse Visseringius p. 106 (sic:* 122. Et hunc sui fratris filium. Dehinc ceterum ‖ Valete .... ‖ Quod restat .... ‖ Valete atque*): denique Geppertus deletis v. 121 et 122 reliquos sic disponit: 124. 125. 126. 127. 123. 128* 121. Is *(h. e. Poenus) post v. 120 merito offensioni fuit Rostio Opusc. p. 307 sq.* repperietque *BCD* 122. quidem didici ego *BCD.* quidem didici *FZ.* didici quidem *et his continuans v. 118 Bothius* 123. fieri nunc *Acidalius* 124. Hinc *Ritschelius, Geppertus.* Hic *libri* repperiet *BCD* 125. suis *D* filum *Z* de hinc *BC* ceterum *CDZ V. 126 et 128 bis scriptos exhibet D, et folii 199v in fine et in principio folii 200r.* 126. restat| restant *CD* restant *om. FZ* alii qui *Camerarius.* aliqui *BCD.* alii *FZ* facient *F* palam *ex* palum *D priore loco* 127. Ego ibo *D non correctus, Acidalius.* Ego ibi *reliqui libri (D correctus)* aequos animŏs *B.* aequŏ animo *C (ęquo) D (-mo ex -me, quod ex -mi factum) FZ* 128. adque *D priore loco.* itaque *Lachmannus* ad iuuate *B* utuos *B* salus Ad gora stodes Melphio *B.* salus Adgorastocles Milphio *(*Milpio *D) CD*

ACTVS I

AGORASTOCLES. MILPHIO

AGORASTOCLES

Saepe égo res multas tíbi mandaui, Mílphio,
Dubiás, egenas, ínopiosas cónsili,
Quas tú sapienter dócte et cordate ét cate
Mihi réddidisti opíparas ope operá tua.
Quibus pró benefactis fáteor deberí tibi
Et líbertatem et múltas gratas grátias.

MILPHIO

Scitúmst, per tempus si óbuiamst, uerbúm uetus.
Nam tuaé blanditiae míhi sunt, quod dieí solet,
Gerraé germanae hercle ét collyrae escáriae.

Actus I sc. 1 ADGORASTOCLES. ADOL·E·SCENS. MILPHIO SERVVS· *B.* adgorastocles adut milphio Seruus *D, ubi* adut *et* Seruus *D² addidit. om. C (1 v. vac.) De personarum notis cf. praef.* 129. AG *B.* A^{d}g *D: om. reliqui* Sepe *BD.* epe *cum spat. C* res *om. B* 130. consilii *libri* 131. tusapienter *D* 132. opiparas ope opera *Lachmannus ad Lucr. p. 80.* opiparas *(*oppiparas *CDZ)* opera *libri.* ope operaque opiparas *Ritschelius.* opiparas bona opera *Muellerus Pros. Pl. p. 499, sed ut praestare dicat coniecturam inter* reddidisti *et* opiparas *plura intercidisse* 133. bene factis *BC* 134. multas gratas gratias *Pius: cf. Landgrafius Acta sem. Erlang. II p. 48.* multas grates gracias *(*grãs *D) BCD, Brixius ad Trin. v. 821.* multas grandes gratias *Geppertus.* ultro grandem gratiam *Langenus p. 14* 135. *Pers. om. BCD* scitumst *FZ.* scitum si *BCD* per mul tempus *B ante ras.* si obuiam est *Turnebus Adv. XV 6.* si obuiam *(*ob uiam *B)* si *BCD.* scio hoc iam est *F.* hoc iam est uerbum si *Z.* si obuiam is *Camerarius.* si obuiam it *Pistoris* uerbum est uetus *e 'vetere libro' suo Muretus Var. lect. XVII 17* Scitumst: per tempus mi obuiam it u. u. *Schneiderus de prov. Pl. Terentianisque p. 51 sq.* 136. blanditę *C.* blandicie *B* solent *F* 137. gerre *DZ* germanę *C* hercle et collyrae *Ritschelius,* escariae *vel simile quid post* collyrae *intercidisse suspicatus.* hae decollyrae lyre *B.* hę de col lirae lire *C.* hędecol lirę lirę *D.* ędepol lirę lirę *Z.* edepol lyrae lire *F: atque* lyrae lyrae *fuit etiam in membranis Turnebi Adv. XV 6, quod idem III 20 ita defendit, ut de nostro 'lirum larum' cogitasse videatur.* atque edepol lirae lirae *Pylades.* atque edepol λῆροι λήρων *Aldina.* atque edepol liroe

Nunc míhi blandidicus és: heri in tergó meo
Tris fácile corios cóntriuisti búbulos.

AGORASTOCLES

Amáns per amorem sí quid feci, Mílphio,
Ignóscere id te mi aéquomst.

MILPHIO

Haud uidí magis.
Et égo nunc pereo amóre: sine te uérberem,
Item út tu mihi fecísti, ob nullam nóxiam:
Postíd locorum tú mihi amanti ignóscito.

AGORASTOCLES

Si tíbi lubidost aút uoluptati íd tibist,
Suspénde, uinci, uérbera: auctor súm, sino.

MILPHIO

Si auctóritatem póstea defúgeris,
Vbi díssolutus tú sies, ego péndeam.

140. *Nonius p. 199, 14:* corius masculini. Plautus Poenulo: 'tres... bubulos'

liroe *Meursius Exerc. p. 196.* atque edepol ἄλγοι λύραι *Bothius.* atque edepol lirorum lirae *Ribbeckius Trag. lat. reliq. p. 352.* atque edepol λῆροι meri *Weisius.* plane, edepol λῆροι meri *Brandtius Nov. ann. t. 115 (a. 1878) p. 366.* edepol λῆροι, λῆροι meri *Geppertus.* καὶ μὰ Δία λῆροι meri *Brugmanus p. 33.* αἱ δὲ κολλῦραι λύραι *Palmerus: cf. Philol. Wochenschrift a. 1883 p. 117. Nihili quae Erasmus profert Adagiorum chiliad. 2 cent. 4, 10* 138. M *praefigit D* blandi dicus *B.* blandicus *F* intergo *BC* 139. tres *Nonius* cori os *C* 140. AG. Amans *Ritschelius post Weisium.* Adamans *(ortum ex* ADG. Amans*) BCD.* Ag. Adamans *FZ.* Ag. At amans *Pylades.* Ah amans *Reuterus* peram orem *B.* peramorem *D* siquid *BC* fecit *BCD* 141. Te ignoscere id *Geppertus* idte *D* mihi *libri* aequom est *B.* aeqũ/// est, *prima* m *litterae ut vid. parte er. C.* aequum est *reliqui* Milph. *FZ. pers. notam om. B,* Adg. *D et spatium C exhibent* 142. Et ego nunc pereo amore *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 39, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 771.* Et nunc *(*etnunc *B)* ego *(*Et ego nunc *Z)* amore pereo *libri.* Ego nunc amore pereo *Lachmannus in Lucr. p. 389 et Ballas Grammat. Plaut. spec. p. 8.* Amore et ego nunc pereo *Geppertus* 143. Item *(e ex* a*) C* tu *s. v. B* 144. Post id *cum libris scribebatur* locorum *Pylades 'ex ant. codd.' ut dicit.* locarum *BCD.* loquar *FZ* 145. M *praefig. D²: om. BC* Sitibi *C* lubido est *libri.* lubidini *Guyetus* uoluptati id tibist *Ritschelius.* uoluptati sino *BCDZ.* uoluptas sino *F* 146. berbera *BD* 147. *Pers. om. BCD* post era *BC.* postera *D* 148. Adg. *ante* ubi *D¹* dissolutꝰ *B* sies] *cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 32* pendeam *(*a *ex alia litt. corr.) C*

AGORASTOCLES

Egone ístuc ausim fácere, praesertím tibi?
Quin sí feriri uídeo te, extemplo dolet.

MILPHIO

Mihí quidem hercle.

AGORASTOCLES

Immó mihi.

MILPHIO

Istuc máuelim.
Sed quíd nunc tibi uis?

AGORASTOCLES

Cúr ego apud te méntiar?
Amo ínmodeste.

MILPHIO

Méae istuc scapulae séntiunt.

AGORASTOCLES

At ego hánc uicinam díco Adelphasiúm meam,
Lenónis huius méretricem maiúsculam.

MILPHIO

Iam prídem equidem istuc éx te audiui.

AGORASTOCLES

Différor
Cupídine eius: séd lenone istóc Lyco
Illíus domino nón lutumst lutuléntius.

MILPHIO

Vin tuílli nequam dáre nunc?

149. M *sup. scr. D²: pers. spat. om. C* Ego ne *B* istac *(*u *s.* a*) B* presertim *B.* pserũ *C* 150. *Ante* dolet *erasum* te *C* 151. Ad. *praem. D²* *'Fuit fortasse* Mihi quídem hercle certe' *Ritschelius* Ag.] M *D². spat. B* Immo mihi *B.* Immo *CDFZ.* Immo enim mihi *Brugmanus p. 25* Milph.] *spat. B: om. sine spatio CDFZ* 152. Mil. Sed *FZ* quid *sup. scr. B* Ag.] Adg. *in ras., ubi* M *fuit, D²* ergo *B* 153. immo deste *B* Milph.] *spat. B* Meę *C* istu *C* scapulę *C* 154. Adg. *sup. scr. D². Pers. spat. om. C* Adego *B* adel phasium *C* 155. huius *(*u *alt. s. v.) C* meritricem *B* maiusculam *F, Saracenus.* malusculum *B.* masculum *CD.* masculam *Z* 156. lampridem equidem *D.* Iam pride me quidem *B* equidem *(*i *s. v.) C* exte *BC* diferor *D* 157. cupiditate *F* istoc lyco *B.* isto clico *CD* 158. domino non *Pylades.* domi nonon *B.* domi non *reliqui* lutum stlutulentius *B.* lutumst lutulentius *D Z (*lutunst*).* lutum est lutulentius *C (*lutulen *ante membranae suturam, quam in prioribus versibus vitaverat librarius, scriptum, sed ex parte tantum erasum, cum fila laedere nollet,* lutulentius *plene post eandem) F* 159. *Pers. spat. om. C* Vintu *BCD*

AGORASTOCLES
Cupio.
MILPHIO
Em mé dato.
AGORASTOCLES
Abín dierectus?
MILPHIO
Díc mihi uero sério,
Vin dáre malum illi?
AGORASTOCLES
Cúpio.
MILPHIO
Em eundem mé dato:
Vtrúmque faxo habébit: et nequam ét malum.
AGORASTOCLES
Iocáre.
MILPHIO
Vin tu illam hódie sine dispéndio
Tuo tuám libertam fácere?
AGORASTOCLES
Cupio, Mílphio.
MILPHIO
Ego fáciam ut facias. súnt tibi intus aúrei
Trecénti nummi Phílippi?
AGORASTOCLES
Sescentí quoque.

Ag.] *om. B spatio relicto, etiam spat. om. CD* Milph.] Adg. D^2. *spat. B, quod C om.* em *F.* en *reliqui* me dato *FZ.* mendato *BCD*
160. Ag.] M D^2. *spat. B. om. C* Abin dierectus *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 97 (idem de* Abin hinc d. *cogitat).* Abi dierectus *DFZ.* Abidie rectus *C.* Abid rectus *B* Milph. *FZ. om. D. spat. B* mihi] nunc *C* 161. Vindare *BCD* Ag.] *om. spatio relicto B, sine spatio C* Milph.] Mi *add.* D^4. *om. B spatio relicto, sine spatio C* em *CDF.* Hem *Z.* e *B* 162. nequam *(n s. v.) C* 163. Ag.] Adg. D^4 *add. spat. B* Iocare *DF.* Locare *reliqui, quam vocem deleri vult Weisius* illanc *scribens et* tuo *cum v. 164 recte nectens* M *add.* D^4 *in spatio. Pers. om. B*
Vintu *B* sine dispendio ‖ Tuo *scripsimus duce B.* sine damno et dispendio tuo *libri, nisi quod* dampno *CD et* Tuo *B in medio versu.* sine dispendio *Grutero duce Guyetus, Langenus Anal. Plaut. I p. 7 sq.* sine damno tuo *Pylades, Acidalius* 164. *Cf. v. 163.* libertatem *CDF* Adg. D^4 165. Mil.] M D^4. *spat. B* auri *F* 166. num miphilipii *B.* nummi philippii *CD.* nummi philippei *F* Ag.] M D^4. *spat. B. om. C* sexcenti *DFZ*

MILPHIO
Satis súnt trecenti.
AGORASTOCLES
Quíd iis facturú's?
MILPHIO
Tace:
Totúm lenonem tíbi quom tota fámilia
Dabo hódie dono.
AGORASTOCLES
Quíd facturu's?
MILPHIO
Iám scies.
Tuos Cóllabiscus núnc in urbest uílicus:
Eum híc non nouit léno. satin intéllegis?
AGORASTOCLES
Intéllego hercle, séd quo euadas, néscio.
MILPHIO
Non scís?
AGORASTOCLES
Non hercle.
MILPHIO
At égo te iam faxó scies.
Ei dábitur aurum, ut ád lenonem déferat
Dicátque se peregrínum esse ex alio óppido:
Se amáre uelle atque óbsequi hic animó suo:

167. Mil.] *om. D. spat. B. om. Z* Ag.] *spat. D. om. CZ* Quidiis *BD.* Qui diis *C.* Quid his *F* facturus *ex* factorus *C.* facturus *reliqui* Mil.] M *sup. scr.* D^2. *spat. B* 168. Doctum lenonem *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* quom *B.* cum *reliqui* 169. Ag.] *spat. B* Qui id *Guyetus* facturus *libri* Mil.] M *D. spat. B* 170. Tuus *libri* Colabiscus *Angelius.* collubiscus *BCD*^{2}*Z.* colubiscus D^1. collibiscus *F.* Collybistus *Camerarius* in urbe st *B.* inurbe est *CF (in urbe)* uillicus *solus F et ita constanter* 171. Eum] cum *D* norit *D, corr. m. 3* 173. Mil.] M *s. v.* D^2. *om. spat. C* Non tu scis *Kochius Nov. annal. vol. 107 (a. 1873) p. 241* Ag.] Ad *s. v.* D^2. *om. sine spatio BC* hercle *(he in ras., ubi* ego *fuerat) C* Mil.] M *s. v. D. om. sine spatio BC* ego te *Muellerus Pros. Pl. p. 665.* ego *libri.* te ego *(vel* sis sciens*) idem Muellerus ibidem*
174. Et *BCD* ut alenonem *B* adferat *Z* 175. Dicat que *B* alio ex *Ritschelius, Geppertus* opido *DF* 176. *V. del Langrehr de Plauti Poenulo p. 17 sq.* agere^{ma} *C* obsequi hic *Muellerus Pros. Pl. p. 538.* obsequi *libri* Amare uelle se atque animo obsequi suo *Acidalius,* Amare uelle se *cum Pylade.* Amare uelle atque obsequi se *Bothius. Hiatum defenderunt Lachmannus in Lucr. p. 388, Luchs Studemundi Stud. vol. 1 p. 23, alii*

Locúm sibi uelle líberum praebérier,
Vbi néquam faciat clám, ne quis sit árbiter.
Leno ád se accipiet aúri cupidus ílico,
Celábit hominem et aúrum.

AGORASTOCLES

Consiliúm placet.

MILPHIO

Rogáto, seruos uéneritne ad eúm tuos.
Ille mé censebit quaéri: continuó tibi
Negábit. quid tum dúbitas quin extémpulo
Duplí tibi, auri et hóminis, fur lenó siet?
Neque id únde efficiat, hábet. ubi in ius uénerit,
Addícet praetor fámiliam totám tibi.
Ita décipiemus fóuea lenoném Lycum.

AGORASTOCLES

Placét consilium.

MILPHIO

Immo étiam ubi expolíuero,
Magis hóc tum demum díces: nunc etiám rudest.

AGORASTOCLES

Ego in aédem Veneris eó, nisi quid uis, Mílphio:
Aphrodísia hodie súnt.

MILPHIO

Scio.

177. uelle *(e alt. e corr.) C* preberier *CD.* praebirier *B* 178. nequis *BCD* 179. adse *B.* atque se *D* 180. Ag.] *spat. B. om. C* 181. Mil.] *spat. B. om. C* 'Rogabis *exspectes potius' Ritschelius* seruus *F* uenerit neadeumtuus *B* uenerit ne *CD* tuus *libri* 182. queri *C.* queri *D* 183. tum *Bothius.* tu *libri* extempulo *B.* extempulo *reliqui* 184. Dupli *Camerarius.* Dupli^{ci} *B.* Duplici *CD.* Duplicet *FZ* tibi] ubi *C* hauri et hominis *B.* hauriet *(haud* riet *C)* hominis *(*mi *s. v. D) CD.* aurum: hominis *Z.* aurum et hominem *F* fiet *F* 185. inius uenerit *C.* in iu su e uenerit *B* 186. abdicet *Z* pretor *C* 187. lenonē///// *(er.* nē*) C.* lenonem *(*n *1 s. v.) D* licum *CDF* 188. *Cf. Gulielmius Verisim. II 8* Ag.] *spat. B. om. C* consilium *(*u *ex* o*) B Pers. om. D Cf. Langrehr p. 24* eciam *C* ubi expoliuero *B.* expoliauero *C.* cs̄ilium *et s. v.* exspoliauero *D.* expoliuero *F Z* 189. *Pers. spat. initio versus D* dices *(*c *s. v.) B* et iam *B.* eciam *C* 190. Ag.] *spat. om. C* is *(*s *ex* d *ut vid.) D* quid uis *FZ.* qui tu is *(h. e.* quit uis*) B.* qui tuis *D.* quitius *C* 191. aphrodia *F* sunt] *an* aguntur? Scio

AGORASTOCLES

Oculós uolo
Meos délectare múnditiis meretríciis.

MILPHIO

Hoc prímum agamus quód consilium cépimus:
Abeámus intro, ut Cóllabiscum uílicum
Hanc pérdoceamus út ferat falláciam.

AGORASTOCLES

Quamquám Cupido in córde uorsatúr, tamen
Tibi aúscultabo.

MILPHIO

Fáciam ut facto gaúdeas
Inést amoris mácula huic homini in péctore,
Sine dámno magno quae élui ne utiquám potest.
Itaque híc scelestus ést homo lenó Lycus:
Quoi iam ínfortuni inténta ballistást probe,
Quam ego haúd multo post míttam e ballistário.
Sed Adélphasium exit éccam atque Anterástylis.
Haec ést prior, quae méum erum dementém facit.
Sed éuocabo. heus, í foras, Agorástocles,
Si uís uidere lúdos iucundíssumos.

Ad *(*Ad D^2. Ag *FZ)* oculos *DFZ.* scio oculos *cum spatio C.* scio *(sequitur spatium in quo* hoc *scriptum erat)* Oculos *B, unde* Scio hoc. AG. Oculos *Camerarius.* Scio. AG. Ibi oculos *Muellerus Pros. Pl. p. 639* 192. M *(h. e.* Mil.*)* mundiciis *D.* mundiciis *B Ante* meretriciis *ras., in* re*qua* metri *scriptum erat, B.* meretritiis *C* 193. Mil.] *om. CD sine spatiis* consilium, s *ex* c *D* coepimus *C* 194. ut] ui *B* Colabiscum *Angelius.* collybis cum *B.* collibiscum *reliqui* uilicum *om. C* 195. hanc *ita C, ut praeter* n *post suturam scriptum eiusdem litterae initium ante eam legatur* utferat *B.* ut ferat *reliqui, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 775.* ut serat *Gulielmius Verisim. I 6* fallatiam *CD* 196. incorde *C* uersatur *F et ante* in *transpositum Z* 199. dampno *CD* magno que *BD.* magnoque *C* eluineutiquam *D.* eluine uti quam *B.* elui neutiquam *C Versum intercidisse suspicatur Luebbertus Mus. Rh. vol. 23 (a. 1868) p. 213 sq.* 200. lta *F.* Atqui *Ritschelius* licus *C.* liꝯus *D* 201. Cui *CDFZ* infortunii *FZ* ballista st BD^1. balistast *F.* ballistest *Z.* ballista est D^1 202. multum *ante corr. C* eballistario *C* 203. adel fasium *B* exit eccam *Camerarius.* eccam *(*ecam *B)* exit *libri, quod defendit Lachmannus in Lucr. p. 210* exit atque eccam *Geppertus* ante rastilis *B.* anter astilis *C.* anterastilis *DFZ* 204. Hec *B* quę *BC* 205. heu si *BC.* heusi *D.* exi *F* agorasto cles *C.* ago rasto des *B.* agorastocles *(*ra *s. v. m.*^{2}*) D* 206. Siuis *C* iucundissimos *BDZ.* uicundissimos *C.* iocundissimos *F*

AGORASTOCLES

Quid istúc tumultist, Mílphio?

MILPHIO

Em amorés tuos,
Si uís spectare.

AGORASTOCLES

O múlta tibi di dént bona,
Quom hoc mi óptulisti tám lepidum spectáculum.

ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. MILPHIO. AGORASTOCLES. ANCILLA

ADELPHASIVM

Negóti sibí qui uolét uim paráre,
Nauem ét mulierem haéc sibi duó comparáto.
Nam núllae magís res duaé plus negóti
Habént, forte si ócceperís exornáre,

207. Ag.] *spat. B. om. C* tu multi st *B.* tumulti st D^1. tumulti est D^1F Em amores *CD.* E///mamores *(e erasa) B.* Hem amores *FZ* tumultist. AG. Em amores tibi *Ritschelius* 208. Ag.] *spat. B* O *del. Ritschelius* dident B tibident bona di *C* 209. Cum *CDFZ* hoc mihi *BC (*mihi *in ras.) D.* mihi hoc *FZ* obtulisti *CD* mi obtulisti hoc *Guyetus, Bentleius* tam *ex* tum *B* Adelfasium *(*Adelphasium *C)* anterastilis milphio agorastocles *in versus speciem scripta add. BC*

Act. I sc. 2 ADELPHASIVM ANTERASTILIS MERETRICES · II · MILPHIO SERVVS AGORASTOCLES ADOLESCENS *B. om. C, uno v. vacuo: cf. v. 209.* ADELPHASIVM ANTERASTILIS *(*MERETRICES II. *sup. scr.* D^2*)* MILPHIO ⁊ AGORASTOCLES · A · *D.* ANCILLA *add. Taubmannus propter v. 332 Tractaverunt hoc canticum Hermannus Reizianis emendationibus usus de metris p. 604 sqq. et Elem. doctr. metr. p. 295 sqq., Spengelius Reformvorschlaege p. 393 V. 210—217 B ita exhibet, ut bini semper coniungantur versus, sed litterae maiusculae etiam reliquorum initia indicent: de CD cf. praef.* 210. M *praem.* D^2 Negotii *BD.* egotii *cum spat. C.* Negocii *Z.* Negocium *F* uolet com uim parare *D,* com *sup. scr.* m^4. uolet comparare *Z.* uult comperare *F* 211. Is nauem *Bentleius, Bothius* mulieres *dubitanter Spengelius* hec *B.* istaec *Geppertus* sibi duo *Spengelius.* duo *libri.* duo sibi *Pylades, Hermannus Versum iambicobacchium def. Studemundus de cant. p. 47: cf. Seyffertus de bacch. p. 45* 212. nullę *C.* nulle *BD* duę *C* negotii *BCD.* negocii *FZ* 213. *Verba* forte — exornare *in ras., ubi* neque eis ulla ornandi satis *scriptum erat, C* si hoc ceperis, *alt.* i *ex* e *D*

Neque úmquam sat ístae duaé res ornántur,
Neque eís ulla ornándi satís satietás est.
Atque haéc ut loquór, nunc domó docta díco.
Nam nós usque ab aúrora ad hóc quod diéist
[Postquam aurora inluxit numquam concessamus]
Ex índustria ámbae numquám concessámus
Lauári aut fricári aut tergéri aut ornári,
Políri expolíri, pingí fingi: et úna
Binaé singulís quae dataé sunt ancíllae,
Eaé nos lauándo, eluéndo operam déderunt:

V. 214 sq. iuncti tolerari vix possunt 214. *V. inclusit Ritschelius ut additamentum languidissimum* sat istae *Hermannus praeeunte Reizio, qui* duae istae satis *transponebat.* satis hae *(*hę *C.* he *D) libri, quod defendit Studemundus de cant. p. 47 versum constituens ad similitudinem v. 211* duę *C.* duc *BD* hę duę res satis *Z* resonantur D^1, *unde* resornantur D^4 215. *V. fortasse spurium esse dicit Spengelius* ordinandi *B* sacietas *C.* sacietas *ex* sacutas *D* 216. hęc *B. sup. scr.* D^2 *Ante* nunc *sup. scr.* Adel D^2 domo *Bergkius Diar. antiqu. a. 1848 p. 1131 post Goellerum in Truc. p. 105 coll. Merc. v. 355.* modo *libri.* domi *Acidalius, Hermannus* 217. ⁿuos *C* ab hoc *DF* diei est *BC.* dixi est *D Secuntur in B (ubi ordo inde a v. 210 hic est: 210—217. 385—252. 218—284. 353 sqq.) v. 285—352, 'cuius erroris causa haud dubie inde repetenda, quod archetypi codicis tribus paginis praetermissis librarius ad proximas quattuor transiliret et his demum perscriptis animadverso errore illuc rediret' Ritschelius: cf. A. Spengelius Pl. p. 49 et Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 53* 218. in luxit *B.* illuxit *CD Hunc v. expulit Acidalius, defendit Hermannus: et partem illorum iam FZ resecuerunt, qui* diei est Postquam aurora illuxit nunquam concessauimus ex industria ambae Lauari . . . *exhibent, nisi quod* ex *om. Z. Verba* postquam aurora inluxit *variam esse scripturam ad v. 217 spectantem dicit Seyffertus de bacch. p. 18* 219. ambę *C Post* numquam *spatiolum C* concessamus *non expediebat Beckerus Quaest. p. 12, perfectum interpretabatur cum Bothio Lachmannus in Lucr. p. 291, recte iudicavit Fleckeisenus Annal. phil. vol. 61 (a. 1851) p. 65* 220. aufricaria uttergeria ut ornari *B* tergeri *(r 1 s. v.) D.* tergari *F* 221. findi *D* etuna *B V. 222—224 in quattuor versiculos dispescit Seyffertus de bacch. p. 26* 222. quę *C.* que *D* datae sunt *Reizius.* datae nobis *BFZ.* datę nobis *in ras. C.* date nobis *D* ancillę *C.* ancille *B* ancillae nobis *Bothius Versus finem coalescere cum initio v. 223 statuit Hermannus de metr. p. 224 nil mutans assentientibus Christio Metr. Bemerkungen p. 61, Muellero Pros. Pl. p. 166, adversante Spengelio Reformvorschlaege p. 216 V. 223—224 sic dimetitur Ritschelius duce ex parte Hermanno:* Eaé nos comundo, lauando, eluendo ‖ Operám dedidere: aggerundaque aqua sunt ‖ Virí duo defessi *Alia profert Studemundus Diar. gymn. vol. 17 (a. 1864) p. 548 trochaeos iambosque socians* 223. Ee D^4, Eae *Pylades.* Ea *BCD*^{1}. eam *FZ* nos *ex* nobis *C* dederant *Z.* dedere *Reizius, Hermannus*

Aggerúndaque aquá sunt uirí duo defessi.
Apáge sis: negóti quantum ín muliere únast.
Sed uéro duaé, sat sció, maxumo úni
Populó quoilubét plus satís dare potís sunt.
Quae nóctes diésque omni in aétate sémper
Ornántur, lauántur, tergéntur, poliúntur.
Postrémo modús muliebrís nullust: númquam
Lauándo et fricándo scimús facere métam.
Nám quae elautast, nísi percultast, meó quidem animo quási lutosast.

ANTERASTYLIS

Miro équidem, sorór, te istaec síc fabulári,
Quae tám callida ét docta sís et facéta.

224. Aggerunda quae *BC*. Aggerunda quę *D*¹. Aggerunda que *D*⁴. Ad gerundamque *FZ* (adg). Gerundaque *Spengelius l. s. s.* aquam *FZ* 225. Ante. *praem. D*² Apagesis *C* negocii *BFZ*. negotii *CD* inmuliere *C* una est *libri* 226. Sed] Si *FZ* duę *C* maximo *B* 227. poplo *Bothius* cui libet *C*. cui lubet *reliqui* potissunt *F*. potessunt *P. Merula* *V. 228—232 uncis inclusit Ritschelius* 228. Quę *BC* dies que *B* omni in *B*. in omni *reliqui* ę tetate (te *prius expunxit m. 4) D* 229. poliuntur, o *ut vid. ex* i *C* *V. 230—231 in tres versiculos dispescit Seyffertus de bacch. p. 10. eosdem et v. 232 infeliciter tractat Franckenus Mnemos. n. ser. vol. 4 (a. 1876) p. 166 sq.* 230. Postremo, r *s. v. D* nullus est *libri* numquam *Bothius.* neque umquam *libri.* neumquam *Fleckeisenus Nov. annal. vol. 103 (a. 1871) p. 818* 231. facere metam *Ritschelius.* faceren niam *B.* facere en iam *membranae Turnebi Adv. II 5.* facere *reliqui.* f. pausam *Acidalius in Asin. c. 3, Palmerius p. 885, Seyffertus de bacch. p. 10.* f. remoram *Geppertus.* f. finem *post Lambinum cum Reizio Hermannus.* f. naeniam *Gruterus* sumus saturae *Pylades, ut mittamus alios* 232. Nam quae elauta est *Camerarius.* Nam quae lauata est *D*¹*FZ.* Nam qua clauata est *BCD*¹. Nam quae lauta est *Pylades* perculta est *libri* lutosast *Ritschelius.* inlusta est *B.* iniusta est *C.* iniusta est (iu *s. v.) D.* inusta est *Z.* musta est *F, Palmerius.* inuenusta est *Pylades.* illauta est *Camerarius.* illuta est *Colvius, Doederlinus Synon. II p. 46: cf. Loewius Anal. Pl. p. 206.* non lauta est *Reizius, Spengelius l. s. s.* infuscata est *Crainius Zeitschr. f. Gymn. vol. 20 (a. 1866) p. 476.* inquinata est *Geppertus* 'Si possent quidem *et* quasi *videri ex interpolatione esse, placeret* méo animo in lustrost sita' *Ritschelius* *Ceterum de hexametro bacchiaco cogitabat Reizius* 233. Adel. *praem. D*² Miro equidem *dubitanter cum Gepperto scripsimus.* Mirore quidem *B.* Miror equidem *reliqui, Langenus p. 63* istec sic *B.* istec *CDFZ* Miror quidem soror te istaec sic f. *Bothius.* Miror equidem te soror istaec f. *Ritschelius.* Miror te sic istaec soror fabulari *vel* Miror te soror sic istaec fabulari *Muellerus (hoc cum Reizio) Pros. Pl. p. 145* 234. Quę *BC*

Nam quóm seduló munditér nos habémus,
Vix aégreque amátorculós inuenímus.

ADELPHASIVM

Itást. uerum hoc únum tamén cogitáto:
Modúst omnibús rebus, sóror, optumum hábitu:
Nimia ómnia nimium éxhibent negóti hominibus éx se.

ANTERASTYLIS

Sorór, cogitá sis itém nos perhibéri,
Quam sí salsa múriatica ésse autumántur,
Sine ómni lepóre et sine omní suauitáte.
Nisi sí multa aqua úsque et diú macerántur,

235 sq. *Nonius p. 510, 30:* munditer pro munde. Plautus in Poenulo: 'nam . . . inuenimus' Munditer *e Plauto adfert Priscianus G. L. III p. 70, 20* *Priscianus G. L. II p. 105, 4:* positiua in 'or' desinentia . . . assumunt 'culus' uel 'cula', ut 'amator, amatorculus' . . . Plautus in Poenulo: 'uix . . . inuenimus', *unde sua hausit Osbernus p. 6*

235. quom *B.* cum *reliqui* 236. Vix] ut *Nonius* aegreque *F, Priscianus, cuius pauci codd.* egrique. aegre que *B.* egreque *D.* egre quę *C.* ęgre *Z.* egre *vel* aegre *Nonius* amator culos *C.* amatorculos *ex* amator oculos *D* 237. *Pers. sp. om. CD* Ita est *libri* 238. modust *Spengelius l. s. s.* modus *libri* (modis *CD), qui* est *ante* habitu *collocant* in rebus *Z: cf. Studemundus Verhandlungen der 36. Philologenversammlung p. 50* optimum *BCD* habitu est *Reizius, Bothius* modus . . . in rebus *scribentes* *Iambicum effecit Hermannus:* Modus ómnibus rebús, soror, negótium optimum hábitu est 239. omniũnimium *D* negoti *Hermannus.* negotium *libri* hominibus, bu *e corr. C* 240. *Pers. om. D* cogita sis *Spengelius l. s. s.* cogita amabo *libri, quod defendunt Ritschelius proleg. p. 202, Lachmannus in Lucr. p. 388, Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 49, Christius Bemerk. p. 79: ubi* Item amabo soror cogita nos p. *Seyffertus de bacch. p. 10,* Soror cogita nos amabo perhiberi *idem Spengelius l. s. s.,* Soror cogita amabo perhiberi item nos *vel* item nos haberi *Hermannus de metr. p. 199: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 619* 241. Quam si *BCD, Hermannus in Elem.* Quasi *FZ, Hermannus olim.* Quasi si *Ritschelius* sal samariatica *B* 242. sine *ex* sint *D* lepored et *Ritschelius Nov. exc. p. 77.* lepore esse *Spengelius.* lepore atque *Geppertus* sine omni suauitate *Ritschelius.* sine suauitate *libri.* sine süauitate *Lachmannus in Lucr. p. 91: quem contra cf. Ritschelius Op. phil. II p. 599* *Versum bacchioiambicum esse vult Studemundus de cant. p. 45* 243. Nisi si *Hermannus.* Nisi *libri* multad *Ritschelius Nov. exc. p. 64: cf. tamen p. 66* aquad *Guyetus* usque *om. Z* *Versum iambicobacchiacum vult esse Studemundus de cant. p. 47*

V. 244—250 sic nos dubitanter constituimus, quos tales exhibet B:
Olent salsa sunt tangere ut non uelis item nos sumus
Eius seminis mulieres sunt

Olént, salsa súnt, tangere út non uelís.
Eiusdém seminís nos sumús: mulierés sunt
Insúlsae admodum átque inuenústatis plénae
Sine múnditia et sine súmptu.

MILPHIO

Coquást haec quidem, Ágorastoclés, ut ego opínor:
Scit múriatica út macerét.

AGORASTOCLES

Quid moléstu's?

ADELPHASIVM

Sorór, parce, amábo. satést dicere álios
Ístuc de nobís: ne nosmet nóstra etiam uitia éloquamur.

Insulsae admodum *(post h. v.* admodum *erasum)* ad que inuenustate
Sine mundácia et sumptu coqua est hęc quidem agorastocles ut ego opinor
Scit muriatica ut maceret quid molestus soror parce amalo
A quibus quemadmodum reliqui discrepent singulis versibus adnotabimus
Verba salsa sunt *glossema vult esse Hermannus, cuius haec est discriptio:* Olént, tangere ut non uelis . . . . ‖ Itém nos sumus: cíus seminis mulieres sunt, ‖ Insulsae admodum atque inuenustate plenae ‖ Sine múnditia et sumptu, *ubi* inuenustatis *Lochius de genet. p. 22* *Verba* Eius seminis mulieres sunt *expulit Ritschelius locum sic constituens:* Olént, tangere út non uelís. Itidem nós sumus ‖ Insúlsae admodum, incommodae átque inuenústae ‖ Sine múnditia et súmptu *Contra Spengelius eiectis verbis* Item nos sumus *reliqua sic discribit:* Olént salsa súnt tangere út non uoléssis. ‖ Eiús seminís mulierés admodúm sunt: ‖ Salsae átque inuenústae sine múnditia et súmptu. *Cf. Spengelius Plaut. p. 121, Seyffertus de bacch. p. 26, 30, Christius 'Bemerkungen' p. 51 (*olént, salsa súnt tangere út non uelís ‖ Itém nos sumús*), idem Metrik p. 422², Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 167* 244. *Suspicamur exitum fuisse olim alium* 245. Eius seminis] Eiusce modi *FZ* 246. Insulsę *C.* Insulse *D* admodum *semel CDFZ* atque *CDFZ* in uenustate *D, m. 4 exp.* in uenustate *F.* inuenustae *Z* 247. munditia *D.* mundicia *CFZ* comptu *Geppertus* 248. Mi.] M D^2 haec *C* ego *om. F* 249. Agor.] Adg. D^2. *spat. om. C* *V. 250—260 sic exhibet B (cf. supra):*
Sat estis tuc alios dicere nobis *(spat.)* Ne nosmet in nostra et iam uitiam loquamur
An Quiesco *(spat.)* Ergo amo te sed hoc nunc responde mihi
Sunt hic omnia que addeum pacem oportet adesse*(spat.)* omnia accuraui
Ag Diem pulchrum et celebrem et uenustatis plenium
Dignum ueneri pol quoi sunt aphrodisia hodie
Mi Ecquid gratiae quom huc foras te euocaui iam num me decet donari
Cado uini ueteris dic dari nihil respondes uncua huic excidit ut ego opinor

ANTERASTYLIS

Quiésco ergo.

ADELPHASIVM

Amó te.

ANTERASTYLIS

Sed hóc nunc respónde:
Adsúnt omnia híc, quae ad deúm pacem opórtet
Adésse?

ADELPHASIVM

Omnia ádsunt: cum cúra accuráui.

A quibus quomodo reliqui discrepent singulis versibus adnotabitur
V. 250 sq. sic discripsimus: libri ut B, nisi quod Adel *prō spatio* D^2, *spat. om. C,* amabo *FZ,* est istuc *FZ,* estis tu calios *C,* est istucalios *ex* estis tucalios *D, spat. ante* ne *om. CD,* nenosmet *C,* innostra *C,* eciam *C,* etiam *D,* nostra *omisso* in *FZ,* ut iam *pro* uitiam *CD habent: eosdem sic metitur Ritschelius:* Sorór, parce, amábo. Sat•ést dicere álios ‖ Istúc: nosmet né nostra uítia eloquámur *et sic Spengelius:* Sorór, parce, amábo. Sat est istuc alios ‖ Dícere. at nobís *(vel* inter nos *vel* ut nobis*)* ne nosmet nóstra etiam uitia éloquamur *et sic Geppertus:* Sorór, parce, amábo: sat ést istuc álios ‖ Dícere de nobís. ne nosmet nostra etiam uitia eloquamur: *sic autem Reizius:* Sorór, parce, amabo. sat est dicere alios, ‖ Ne nósmet loquamur etiam uitia nostra *et Hermannus:* Sorór, parce, amabo. Sat est dicere alios ‖ Istúc nobis, ne nosmet nostra etiam uitia ‖ Loquamur, *qui postea haec proposuit:* Sorór, parce, amabo. Sat est istuc alios: ‖ Ne nósmet nunc nóstra etiam uitia eloquamur: *cf. praeterea Studemundus de cant. p. 48, ut mittamus alios*
V. 252—255 exhibent libri ut B, nisi quod amote *D,* hoc *s. v. C,* quę *C,* quae *DFZ,* ad deum *omnes* 252. *Pers. om. D* Quiesco ergo. AD. Amo *Gulielmius Quaest. Poen. c. 1.* Quiesco AD. Ergo amo *FZ* te , sed . . . *vulgo Adelphasio continuantur cum libris,* Anterastylis *autem praescribitur ante* Omnia *253 — 254 sic discripsimus cum Ritschelio. Contra uno omnia versu comprehendit Spengelius duce Gepperto* (pacem adesse oportet?*) hoc:* Súnt hic quae ad deum pácem oportet ómnia? M. Omnia áccuraui*: sed idem simul haec proponit:* Sunt híc quae ad deúm pacem opórtent. M. Curáui. *Asperiores numeros tutatur cum libris Muellerus Pros. Pl. p. 98. Cf. Seyffertus de bacch. p. 30 et Wagnerus Mus. Rhen. vol. 22 (a. 1867) p. 425 sqq.* 253. mihi *Reizius delevit ante Ritschelium* 254. Adesse? Ant. Accuraui *deleto* omnia *cum Bothio Hermannus 'Quodsi dimetrus formandus sit malim* adesse *infinitivo extruso* Adsúnt omnia híc quae ad deúm pacem opórtet? ‖ Ant. Omnía ego accuraui' *Ritschelius: contra hexametros Hermannus olim discripserat:* Loquámur. Quiésco. Ergo amó te. sed hóc nunc ‖ Respónde mihí: sunt hic ómnia quae adésse ad deúm pacem opórtet? ‖ Omnía ego accuráui. Diém pulcrum et célebrem et uenústatis plénum

AGORASTOCLES

Diém pulcrum et célebrem et uenústatis plénum:
Dignúm Venere pól, quoi sunt Áphrodisia hódie.

MILPHIO

Ecquíd gratiaést, quom huc forás te euocáui?
Iam nón me donári cadó uini uéteris
Decét? dic darí. nil respóndes?
Lingua huíc excidít, ut ego opínor.
Quíd hic malum astans ópstipuisti?

AGORASTOCLES

Síne amem: ne opturba ác tace.

MILPHIO

Táceo.

AGORASTOCLES

Si tacuísses, iam istuc 'táceo' non gnatúm foret.

ANTERASTYLIS

Eámus, mea sorór.

255. Ag. *om. D* pulchrum *libri* plenum *CDFZ* 256. Venere *post Pium Hermannus.* ueneri *libri, toleratum a Bentleio in Heautont. I 1, 110* cui *CDFZ* sint *F'* aphrodosia D^1, *corr. m. 4* 257. Mil. *om. D* Ec quid *C.* Et quid *F* gratiaest *Ritschelius.* gratiae *BFZ.* graciae *D.* gracię *C* cum *CDFZ* 258—260. non *Gronoviana.* num *libri* (nunc *F*) donari cado uini ueteris ‖ Decet *Bothius.* decet donari ‖ Cado uini ueteris *libri.* cado ueteris uini donari ‖ Decet *cum Reizio Hermannus* clari *C* lingua *e B eruit Camerarius, quod tamen coniectura repertum, sed post* excidit *collocatum iam Ald. exhibet: om. CD cum spatio vacuo, sine spatio FZ* hunc *F* *Duos trimetros [suspectos nobis] praetulit hexametro Reiziano Ritschelius probante Brixio in Nov. annal. vol. 91 (a. 1865) p. 73: iambicos discripsit Hermannus:* Iam nónne me decét cado donári ueteris uíni ‖ Dic dáre. nihil respóndes? lingua huic éxcidit, ut opínor, *ubi* dare *pro* dari *iam Dousa Expl. IV 1. Trochaeos proposuit Muellerus Pros. Pl. p. 74 hosce:* Iám non me decet cádo donari uíni ueteris? díc dari. ‖ Níhil mihi *(vel* autem) respóndes? lingua huic, út ego opinor, éxcidit. *Hos autem restituit bacchiacos Spengelius trimetris reiectis:* Decét me donári cadó uini uéteris. Darí dic. lingua huíc excidit ut ego opínor. *Iambos simul cum trochaeis agnovit Geppertus:* Num mé decet cado donari uini ueteris? dic dari. ‖ Níl respondes. ut ego opinor etiam lingua huic excidit. *Cf. praeterea Studemundus de cant. p. 69* 261. hic *om. B, Ritschelius* adstans *F* obstipuisti *Camerarius.* opstituisti *(s prior e corr.) C.* opstituisti *B.* obstituisti D^1. obticuisti D^1FZ, *'nonnulli libri veteres' Lambini.* opsticuisti *Redslob Symb. crit. p. 12 sq.* Agor.] *spat. B D. om. C* opturba *B.* obturba *reliqui* ac tace *Camerarius.* actate *B.* aetate *C.* ę tate *D.* tace *FZ.* ah tace *Gruterus* 262. Agor.] *spat. BCD* Sitacuisses *CD.* Sit accuisses *B* natum *FZ* *V. 263—274 a Plauto ab iudicat Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 263. Anter.] *spat. B. om. CD* soror mea *Z*

ADELPHASIVM

Eho amabo, quíd illo nunc properás?

ANTERASTYLIS

Rogas?
Quía erus nos apud aédem Veneris mántat.

ADELPHASIVM

Mantet pól. mane:
Túrbast nunc apud áram. an te ibi uis ínter istas uorsárier
Prósedas, pistórum amicas, réliquias alicárias,
Míseras, schoeno délibutas, séruolicolas sórdidas,
Quaé tibi olant stabulúm stratumque, séllam et sessibulúm merum,

266 sq. *Paulus p. 226, 2:* prosedas meretrices Plautus appellat, quae ante stabula sedeant. eaedem et prostibulae *Festus p. 329b 32:* schoeniculas app[ellare uidetur mere]triculas Plautus propter usum schoeni, quod est pessimi generis *(Varro de ling. lat. VII 64:* schoeniculae ab schoeno nugatorio unguento*)* . . . Idem: 'prosedas pistorum [. . .] miseras schoeno dili[butas . . . sordid]as'. *Cf. Paulus p. 328, 8, unde sua hausisse videtur Osbernus p. 556 a:* scenulae meretriculae *(sic Festus miro consensu,* meretrices *Paulus)*, quae in scenulis prostituebantur. *Ad v. 267 spectat etiam Salomonis quod vocatur glossarium:* scena genus unguenti, quo meretrices unguntur, ut amplius amentur, *unde Papias:* scaena etiam unguentum, unde dicitur scaenicus *Paulus p. 7, 17:* alicariae meretrices appellabantur in Campania solitae ante pistrina alicariorum uersari quaestus gratia, sicut hae, quae ante stabula sedebant dicebantur prostibula, *unde Osbernus p. 445 finxit:* alicaria meretrix, quae a scurris alebatur in curia *et p. 10:* alicaria meretrix, quae quaestus gratia curiam sequitur et ibi alitur Delibutum *explicat Placidus p. 34, 6 ed. Deuerl., non huc tamen, sed ad Terentium Phorm. v. 856 spectans*

Adelph.] *spat. CD* illo *B.* illic *reliqui* Anter.] *spat. BCD* 264. erus *e corr. D* ędem *C.* edem *B* mantat *B,* *'prisca exemplaria' Pii.* mandat *reliqui* Mantet pol. mane. ‖ Turbast *Ritschelius.* Maneat pol Mane Turba est *B et omisso (initio v.) spatio D.* mane at pol mane ‖ Turba est *F et, nisi quod* pol male, *Z* 265. *Cf. v. 264* aput *B* an te *Gruterus.* ante *BCDF.* an *Z* an te ibi istas uis *Muellerus Pros. Pl. p. 355.* an te ibi inter stas *Geppertus* uersarier *libri* 266. Prosedas *BZ, Festus Paulusque.* Proseda *C et, nisi quod sic distinctis syllabis:* Pro sed apistorum, *D.* Inter foedas *F* relliquias alicarias *Z.* reliquiasallicarias *B.* reliqui sallicarias *C.* relliqui sallicarias *D (exp. m. 4).* relinqui sallicarias *F.* recelliclunias *'legi in Plauti sinceris exemplaribus et spectatae fidei' Pius scribit* 267. scheno *CD.* scena *glossa.* ceno *F* dili[*Festus* seruulicolas *Gruterus.* seruilicolas *BCDF, nisi quod* seruili colas *C.* schoenicolas *Z e lemmate Festi: cf. Scaliger ad Varronem l. s. s.:* 'schoeniculae *legendum; extat et in Plauti Poenulo. Sed ibi falso legitur* coenicolae' sordidas, i *ras. ex* a *ut vid. C* 268. Quę *C.* Que *B* oleant *FZ* stratum *'in nonnullis exemplaribus legi, in quibusdam* susum' *Pius dicit: recepit Ritschelius.* statumque *BDFZ.*

Quás adeo hau quisquam úmquam liber tétigit neque duxít domum,
Séruolorum sórdidulorum scórta diobolária?
MILPHIO
I ín malam crucém. tun audes étiam seruos spérnere,
Própudium? quasi bélla sit, quasi eámpse reges dúctitent.
Mónstrum mulierís: tantilla tánta uerba fúnditat,
Quóius ego hercle nébulae cyatho séptem noctes nón emam.
AGORASTOCLES
Di ímmortales ómnipotentes, quíd est apud uos púlcrius?
Quíd habetis, qui máge immortalis uós credam esse quam égo siem,
Qui haéc tanta oculis bóna concipio? nám Venus non ést Venus:
Hánc equidem Venerém uenerabor, me út amet posthac própitia.
Mílphio, heus, ubi és?

statumq *C* scatumque *Taubmano teste Colvius* sellamque et *Lambinus* 269. Quasque *Braune Observ. gr. et crit. p. 31* hau *B*. haud *reliqui* tetigit *(ti s. v.) B* 270. Seruolorum *(lo s. v.) B*. Seruulorum *reliqui* diobolaria *Z, Saracenus, Bentleius.* duobolaria *libri (*duo bolaria *CF)* 271. *Pers. om. BD* I i in *B*. L in *C* et iam *B*. eciam *C* 272. Pro pidium *C* eampse *Camerarius.* eam ipse *BCDZ.* eam ipsi *F* reges *ex* roges *D* ductitent *C*. ducti tenet *B*. discutient *D*. discutiant *FZ*. discupiant *Pius* 273. Monstrum *B, Bentleius, Bothius olim, Beckerus quaest. p. 7.* Et monstrum *CD*. En monstrum *FZ*. Hem monstrum *Bothius alio tempore* tantula *Z* tanta *om. F* 274. Quoius ego hercle *Ritschelius, Muellerus Pros. Pl. p. 35 dubitanter.* Quo i us ego *B*. Quo *(o e corr., fort. ex* u*)* uis ego *C*. Pro cuius ego *D*. Cuius ego pro *F*. Pro nebulę cuius ego *transponens Z*. Quoius ego uel *Lambinus.* Quoius egon *Geppertus Stud. Pl. I p. 135, cum olim* Quoius egomet *edidisset* ego Neobulae cyatho *Palmer* nebulae cyatho septem *D*. nebulę ciatho septem *C*. nebula cir at hoseptem *B*. nebule ciato septem *F*. cyatho septem *Z (cf. ad v. 274).* obulo aerato septem *Camerarius.* nebulai cyatho septem *Bothius.* bulbo uiciato *Geppertus* 275. *Pers. om. D* Di immortales *D*. Di i mortales *B*. Dii immortales *reliqui* apud uos est *Pylades* pulchrius *libri* 276. mage qui *Camerarius: at cf. Muellerus Pros. Pl. p. 343 et Geppertus Stud. Pl. p. 135* immortalęs *B*. immortales *reliqui* *Totum versum sic scribi iussit Lomanus p. 58:* Quidue habetis qui immortales magis uos credam quam ego siem, *sic autem olim Reizius:* Quid habetis qui magis uos credam esse imm. q. e. s. 277. Cui *D* hec *B* concipio *libri et editiones omnes.* conspicio *in uno esse dicit Acidalius: idem probavit Ritschelius* 278. me ut amet posthac *Camerarius.* me ut amet poshac *Ritschelius: cf. Opusc. vol. II p. 551.* me ut ametat pos hac *B*. ut amet at pos hac *sine* me *CD*. ut amet ac posthac *Z*. ut amet hec posthac *F* *V. 279—282 integros servavimus: at cf. Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 265, qui deleto v. 279 ut e Most. v. 1115 interpolato v. 280 post 282 collocat* 279. propitia. Milphio, heus ubi es *Bothius, Lomanus p. 58.* propitia milphio ‖ Heus milphio Ubi es *B*. propitia ‖ Milphio heus milphio ubi es *C (*milpho

MILPHIO
Assum apud te eccum.
AGORASTOCLES
Át ego elixus sís uolo.
MILPHIO
Énim uero, ere, facís delicias.
AGORASTOCLES
Dé te equidem haec didici ómnia.
MILPHIO
Étiamne ut ames eám quam numquam tétigeris?
AGORASTOCLES
Nihil íd quidemst:
Deós quoque edepol ét amo et metuo, quíbus ego abstineó manus.
ANTERASTYLIS
Heú ecastor, quom ornátum aspicio nóstrum ambarum, paénitet,
Éxornatae ut símus.

alt. loco) D. propitia. ‖ Milphio heus milphio ubi es *FZ*. propitia. ‖ Milphio, ubi es *cum hiatu Lachmannus in Lucr. p. 388* Milphio] *spat. BC* assum *F, Pylades: de quo praeter alios cf. Wagnerus Orthogr. Verg. p. 408.* adsum *B*. adsum *CDZ* aput *B* Agor.] *spat. B: om. CD ut initio versus* At ego *BCDZ*. at ego te *F: unde* at ego te elixum uolo *Pylades* 280. Enim uero *B*. Enim *reliqui* delitias *CD* delicias facis *Reizius* Agor.] *spat. BCD* de te equidem haec didici omnia *Kampmannus de DE praep. p. 5.* de te *(*dete *C)* quidem haec didici omnia *CDFZ*. dete quidem hęc didici quidem st *B: 'unde facile* De ted haec didici quidem *efficias, nisi* quidem st *e proximo v. inrepserit. Ceterum quae tandem sint* haec omnia *parum assequor' Ritschelius* 281. *Totum versum om. B, nisi quod* quidem st *cum v. 280 coaluit* eciamne *C* attigeris *Engerus de pros. p. XVI* Nihil id quidemst *(h. e. nihil est quod dicis) Agorastocli tribuit Ritschelius. Milphioni continuant* nihil illic quidemst *C (*quidem st*) DZ*. nihil hic quidem est *F*. nihil illuc quidemst *Pylades*. nihili illic quidem est *Lambinus*. nihil id quidem est *Bothius*. 'nihili id quidemst *scribere debebant qui Milphioni tribuebant' Ritschelius* 282. *Inde ab hoc v. accedit A* DEOSQUOQ: EDEPOLETAMOETMETUOQ *reliquis incertissimis A, cuius tamen spatia minora sunt quam ut* uibus ego tamen abstineo manus *capiant* ut amo *C* quibus ego *Ritschelius cum Reizio, Muellerus Nachtr. p. 58.* quibus ego tamen *BCDFZ*. quis ego tam *Bothius olim,* quis tamen *idem alio tempore. Nimis asperum fore* quibus tam ego *adnotat Ritschelius* 283. *Pers. om. CD relicto spatio,* Adel. *praef. FZ* EUECASTORQUOMORNATUM *A, sed* NATUM *lectione incertissima: reliqua extricari non potuerunt* Heu ecastor *FZ*. Euecastor *C*. Eue castor *BD*. Ecastor *Bothius* quom *B cum A*. cum *CDFZ* ornatum *ex* ornatam *B* Aspicio *(*A *e corr.) C* paenitet *B*. penitet *CD*. poenitet *FZ* 284. EXORNATAEUTSIMUS . . . . . ROS . . . . OMM . . E *ultima littera incerta A: in spatia quadrant* # immo ue *et* ane c *et* od Ex ornatę *C* ut *sup. scr. B*

ADELPHASIVM

Immo uéro sane cómmode:
Nám pro erilei et nóstro quaestu sátis bene ornataé sumus.
Nón enim pote quaéstus fieri, nísi sumptus sequitúr, scio:
Ítidem ut quaestus nón consistet, si eúm sumptus superát, soror.
Éo illud satiust, sátis quod habitust, quám illud quod plus quám sat est.

AGORASTOCLES

Íta me dei ament, út illa me amet málim quam di, Mílphio:
Nám illa mulier lápidem silicem súbigere, ut se amét, potest.

286. *Charisius p. 223, 21:* ut pote ... Plautus uero in Poenulo et pro uerbo posuit: 'non enim ... scio'

Adelph. *D, Acidalius. spat. B. om. C.* Anter. *FZ* *V. 285—352 ubi collocati sint in B, dictum est ad v. 217* 285. NAMPROERILEIETNOSTROQU ... TUSATISBENEORNATAESUMUS *A ita, ut pro* ILEIET *reliquae eiusdem spatii litterae (pro prima etiam* L *vel* T*, item reliquae) non exclusae sint* herili et *Rittershusius.* erilicet *B.* eri licet *CD. om. FZ* questu *C* ornate *BCD* 286 sq. *Duorum in A versuum hae reliquiae apparuerunt:* NONENIMPOTISESTQUAESTUSFIERINI ..... *(in spat. quadrat* sumptus se*)* QUITU *(quattuor extremis litteris incertissimis, reliquis inextricabilibus) et* ..... Q ..... NONCONSISTE *(cetera dispici non potuerunt): priorem versum Charisius servavit, qui* ... te questus *et* nisi *habet: alterum supplevimus. Pro quibus unum hunc exhibent reliqui libri:* Non enim potest quaestus *(*questus *CD)* non *(*iam *FZ)* consistet *(*on *e corr. C.* consistere *FZ)* si eum sumptus superat soror*: unde* Non enim quaestus consistet sumptus si eum superat, soror *Ritschelius,* quaestus consistet *cum Bothio, qui* im *pro* eum *proposuerat* 288. Adelph. *praem. FZ: del. Pylades* EOILLUDSATIUS *et paullo post spatium sex fere* I *litterarum* SATIS*, hoc et litteris* US *incertissimis A, ubi finis videtur proprium occupavisse versum*
Eho *F* illut *B* satiust, satis quod habitust *Ritschelius.* satius si satis quod satis est habitus *libri, nisi quod* quid *F.* satiust, satis, quod satis est habitu *Acidalius satis mire.* satius est, quod satis est, habitu *Bothius* quam illud quod plus quam sat est *Ritschelius.* plus quam sat est *libri.* quam plus quam sat est *Dousa fil.* quam quod plus sat est *Acidalius.* gerere quam quod plus sat est *Ritschelius olim* *V. 289—296 parallelos esse versibus 275—280 perspexit Muellerus Nachtr. p. 63 sq. post Hasperum l. s. s. p. 304 (28): cf. Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 265.* 289. *Pers. om. D* ITAMEDEIAMENTUTILLAME ... T .. L .. Q *(cetera dispici non potuerunt) A* Ita medi amet ut illa meam et *B* di *CDZ.* dii *F* meam et *CD*[1]. meam met *D*[4] malim *ex* melim *D* *Ante* Milphio *spat. D* 290. NAMILLAMULIERLAPID ..... CA *(reliqua legi non potuerunt) A*

MILPHIO

Pól equidem hau mentíre: nam tu es lápide silice stúltior,
Qui hánc ames.

AGORASTOCLES

At uíde sis: quom illac númquam limauí caput.

MILPHIO

Cúrram igitur aliquo ád piscinam aut ád lacum, limúm petam.

AGORASTOCLES

Quíd eo opust?

MILPHIO

Ego dícam: ut illic ét tibi limém caput.

AGORASTOCLES

Í in malam rem.

MILPHIO

Ibi sum équidem.

AGORASTOCLES

Pergis?

MILPHIO

Táceo.

AGORASTOCLES

At perpetuó uolo.

292. *Eugraphius ad Ter. Eun. III 5, 53 (601):* ego limis specto]... alii limis, coniunctis ad flabellum, ut Plautus dixit: 'numquam ... caput', id est coniunxi

291. *Pers. om. D* POLEQUIDEM ..... NAM ..... ICE- *(cetera extricari non potuerunt) A* Pol id *(*it *BCD*[1]*)* quidem *BCD*[4]*FZ.* Pol quidem *Pylades* hau *scripsimus ex spatiis Ambrosiani.* haud *reliqui* tues *BC* lepide *F* 292. QUIHANCAMES‖A .... ESISCUM- ..... QUAMLIMA- *A* Agor.] *spat. BCD* Ah uide *Ritschelius.* Ac uide *Camerarius* quom illac *B.* cum illac *(*illa *Z) reliqui cum A* lamaui *C* numquam cum ea limaui caput *Eugraphius* *V. 293—296 addubitat Weisius* 293. *Pers. om. D* CURRAMIGITUR ... QUO .. PISCINAMAUTADLACUMLIM ... ET- *(*LIM *et* ET *incertissimis) A* adpiscinam *BC* aud *B* ad lacum *B cum A.* lacum *reliqui* 294. *Pers. om. D* QUID ... PUSEST‖EGODICAMUTILLIETTIBILIMEMCAPUT *A, litteris* PUSEST‖EGODICAM *non satis certis* Nam quid *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 241* Quideo *B* ego *F* opust *Camerarius.* opus sit *BCDFZ* Milphio] *spat. BD. om. C* ut illic *Muellerus Pros. Pl. p. 565.* ut illi *libri cum A, nisi quod Z* ut tibi et illi *transponit.* ut illice *Bothius.* actutum ut illi *Ritschelius* limen *BCD* 295. *Pers. om. BD* INMALAMREM. ... SUMEQUIDEM‖PERG ..... C ..... PERPETUOUOLO, *initio (ante* S*) et litteris* G *(pro qua minus prob.* D *legi potest) et* C *incertis* i in *om. littera initiali maiuscula B*
Pro personis spatia BCD habent toto versu Ibi] ubi *D.* inibi *Lipsius Ant. lect. II 19* pergis *FZ.* perdis *BCD*

MILPHIO

Énim uero, ere, meo mé lacessis lúdo et deliciás facis.

ANTERASTYLIS

Sátis nunc lepide ornátam credo, sóror, te tibi uidérier:
Séd ubi exempla cónferentur méretricum aliarum, íbi tibi
Érit cordolium, sí quam ornatam mélius forte aspéxeris.

ADELPHASIVM

Ínuidia in me númquam ignatast néque malitia, méa soror:
Bóno med ingenio ésse ornatam quam aúro multo máuolo.
[Aúrum id fortuna ínuenitur, nátura ingeniúm bonum:
Bónam ego quam beátam me esse nímio dici máuolo.]
Méretricem pudórem gerere mágis decet quam púrpuram.
[Mágisque meretricém pudorem quam aúrum gerere cón-
decet.]

296. *Hunc v. dubitabat Acidalius num post v. 312 transponi iuberet Pers. om. D. spat. C* ENIMUEROEREMEOMELACESSISLUDOETDELIC . . . . A . . S *(litteris* A *et* S *extremis incertissimis) A* enimuero *D* here *F.* aere *BCDZ* me meo *Geppertus* mel accessis *B.* me laccessis *C* ludos *Z* delitias *C* 297. *Pers. om. D* SATISNUNCLEPIDEORNATAM . . . DOSORORTETIBIUIDERIER *A* 298. SEDUBIEXEMPLAÇONFERENTURMERETRICUMALIARUMIBITIBI *A* conferentur *Camerarius cum A.* conferuntur *BCDFZ* meretricum *Pius cum A.* meretricium *BCDFZ* 299. ERITCOR . . . IUMSIQ . . . . . N . . . . . F . . . . . X- *A (*X *incerta)* cor dolium *BC* siquam *BC* aspexeris *BCDFZ.* conspexeris *Camerarius, quo seruato* fors *pro* forte *Guyetus, Reizius* 300. Adelph. *om DZ* INUIDIAINMENUMQUAMGNATAESTNEQ-MALITIAMEASOROR *A* unquam *F* ignatast *Ritschelius.* innatast *BFZ.* innata est *C.* in me *(exp. m. 4)* innatast *D* neque me *F* malicia *FZ.* malicia *(ci s. v.) B* mea *ABCD.* mala *FZ* 301. BONOMEIN . . . . . ORN . . . . UAMAUROMULTOMAUOLO *A, ubi alteram lacunam explent* ATAQ, *excedunt* ATAMQ *litterae* Bono med ingenio esse *Bothius.* Bono me ingenio esse *A ut vid. B.* Bono ingenio me esse *CDFZ, quod placuit Lachmanno in Lucr. p. 200.* Bono med esse ingenio *Ritschelius Op. vol. II p. 285* me esse ingenio *ex A proferens. Cf. idem Nov. exc. p. 43. 67, ubi de* Bono me esse ingeniod *cogitari posse adnotat.* Bono ego ingenio me esse *Lomanus p. 58.* Ingenio bono me esse *vel* Ingenio me bono esse *vel* Bono me esse ingenio ingeniatam quam auro ornatam *Muellerus Pros. Pl. p. 160* mallolo D^1: *corr.* D^4 *V. 302. 303 a Plautinis segregavit Ritschelius Opusc. vol. II p. 290* 302. AURUMIDFORTUNAINUENITURNATURAINGENIUMBONUM *A* id fortuna] infortuna *BCD.* in fortuna *FZ.* in *del. Guyetus.* enim fortuna *Geppertus* 303. BONAMEGOQUAMBEATAMMEESSENIMIOPI*(vel* E*)*CIMAUOLO *A* ego] esse *F* nimio decima uolo *B V. 304. 305 inverso ordine dat A* 304. MERETRICEMPUDOREMGERERE*(vel* E*)*MAGISDECETQUAMPURPURAM *A* gerere magis *in loco fortem rasuram passo B V. delet Geppertus* 305. *Versum cum Koepkio et Guyeto uncis inclusit Ritschelius Opusc. vol. II p. 290* MAGISQ;MERETRICEMPUDOREMQUAMAURUMGERERECONDECET *A* Magisque *Camerarius cum A et* D^1*(q3).* Magis quit *B.* Magis quid *CD*^{1}. Magis quidem *FZ* 306. PULCHRUMORNATUMTURPEST*(vel* E*)*MORESPEIUSCAENOCONLINUNT *A,* LINUNT *litteris obscurioribus* Pulchrum *BCDFZ Ante* turpes *rasura circa 5 litt. et post* turpes *ras. unius litterae (o?) B* caeno *AB.* cęno *CD.* ceno *F.* coeno *Z* collinunt *BCDFZ* 307. *Sic A, nisi quod* MORES *et* ORNATUM *et* COMPROBANT conprobant *B.* comprobant *CDFZ cum A* 308. *Pers. om. D Inter hunc v. et priorem man. rec.* mul *in marg. B* EHOTUUINTUFACINUSFACERELEPIDUMETFESTIUUM # UOLO *A* Eho *ex* Ehe *C* tu *om. F* uintu *BC* festiuom *B.* festiuum *reliqui cum A* Milphio] *spat. BCD* 309. *Pers. om. D et spatio relicto B* POTES*(vel minus prob.* IS*)*NEMIHIIAUSCULTARE # POSSUM # ABIDOMUMACSUSPENDETE *A* Potine *Ritschelius.* Potesne *(*Potes ne *BCDZ) libri cum A.* Potin es *Guyetus, Reizius* mihi *libri (*nemihi *D)* auscultare *C.* auscultari *D* Potin es auscultare mihi *Muellerus Pros. Pl. p. 663* Milphio] *spat. CD* Agor.] *spat. BCD* Ergo abi *Reizius* suspendete *BD* 310. QUAMOBREM # QUIAIAMNUMQUAMAUDIBISUERBATOTTAMSU- *A* Milphio] *spat. BD* Quam obrem *C.* Quamobrem *D* Quia iam *Lambinus cum A.* Qui iam *BD.* Quiiam *C.* quia *FZ.* Quoniam *vel* Quianam *vel* Nam quia *Ritschelius* nunquam *B Graviorem post* suauia *interpunctionem tollens verba cum sequentibus iunxit Ritschelius* 311. QUIDTIBIOPUST*(vel* I*)*UIXISSEAUSCULTAMIHIMODOETSUSPENDETE *A* opust *Z cum A.* opus est *F.* opus si *BCD* et] ac *BCDFZ* suspendete *BD*

Púlcrum ornatum túrpes mores péius caeno cónlinunt:
Lépidi mores túrpem ornatum fácile factis cónprobant.

AGORASTOCLES

Ého tu, uin tu fácinus facere lépidum et festiuóm?

MILPHIO

Volo.

AGORASTOCLES

Pótine mi auscultáre?

MILPHIO

Possum.

AGORASTOCLES

Abí domum ac suspénde te.

MILPHIO

Quam ób rem?

AGORASTOCLES

Quia iam númquam audibis uérba tot tam suáuia.
Quíd tibi opust uixísse? ausculta míhi modo et suspénde te.

MILPHIO

Síquidem tu es mecúm futurus pro úua passa pénsilis.

AGORASTOCLES

Át ego amabo hanc.

MILPHIO

At ego esse et bibere.

ADELPHASIVM

Ého tu, quid ais?

ANTERASTYLIS

Quíd rogas?

ADELPHASIVM

Víden tu ut pleni oculí sorderum quí erant, iam splendént mihi?

ANTERASTYLIS

Ímmo etiam in medio óculo paullum sórdist. cedo sis: déteram.

312. *Nonius p. 11, 26:* passum est proprie rugosum uel siccum . . . unde et una passa dicta est quod sit rugis implicata. Plautus Poenulo: 'si quidem . . . pensilis'

312. *Pers. om. D* SIQUIDEMTUESMECUMFUTURUSPROUUAPASSAPENSILIS *A* Si quidem tues *B.* siquid ea estu *vel* si quid aestu *fere Nonius, qui* si quidem es tu *legisse vid.* una *Z* passa *B cum A, Nonius. om. CDFZ* pensibis *B* *V. 313—316 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 313. *Pers. om. D* ATEGOAMABOHANC#ATEGOESSEETBIBERE-#EHOTUQUI..IS *et in proprio versu* QUIDROGAS *A* amabo *F cum A.* amo *reliqui* Milphio] *spat. BCD* Adelph.] *spat. BCD* eo *D, corr. m. 4* agis *Z* Anter.] *spat. B D. om. initio v. D* 314. Adelph.] *spat. CD* VIDENTUPLENIOCULISORDE*(vel* I *vel* P, *min. prob.* T)RUMQUIERANTIAMSPLENDENTMIHI *A* Viṇden *B* tu ut *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 17.* tu *libri cum A* (an *F*). ut *post Lambinum Kampmannus de* IN *praep. p. 8* pleni oculi sorderum *A, ut vid., Bugge Tidskrift f. Phil. VII p. 37.* pleni oculi sorderunt *BCD.* pleni oculi sordium *Z.* pleni oculi sorde *F.* pleni oculi sordorum *Geppertus: cf. idem Stud. Pl. I p. 137.* pleni sordium oculi *Reizius, Bothius.* pleni oculi sordium *Pylades.* oculi pleni sordum *Kampmannus l. s. s.* Viden ut oculi, qui sorderunt ante, iam splendent mihi *temptabat Ritschelius de* sorderum *forma dubitans* erant *ex* erunt *B* 315. Anter.] *spat. CD* IMMOETIAMINMEDIOOCULOPAULLUM(P *et* UL *incertissimae)*SOR . . . . . O . . . DEXTERAM *A ita, ut lacunis* DETCED *(pro* E *etiam* I, T, P, *pro* T *etiam* E, I, P *legi possunt) et* SIS *parum apte congruant* eciam *C* paulum sordist *Gruterus.* paulum sordet *BCD.* paulum sordis est *F.* parum sordis est *Z.* sordist *ex A profert Geppertus. Ritschelius, qui falso* BU-LUMSORDEI *legerat,* bulla sordist *coniecit* cedo *B omisso spatio ante eam vocem: cui adstipulatur Ritschelius.* Cedo *in principio versus sine pers. CD.* Adel. Cedo *FZ* deteram *Scaliger.* dexteram *libri cum A, nisi quod* dextrã *Z. cf. Langenus p. 153*

AGORASTOCLES

Vt quidem tu huius oculós inlutis mánibus tractes aút teras?

ANTERASTYLIS

Nímia nos socórdia hodie ténuit.

ADELPHASIVM

Qua de re, óbsecro?

ANTERASTYLIS

Quía non iam dudum ánte lucem ad aédem Veneris uénimus,
Prímae ut inferrémus ignem in áram.

ADELPHASIVM

Aha, non factóst opus.

Quaé habent nocturna óra, noctu sácruficatum ire óccupant.
Príus quam Venus expérgiscatur, príus deproperant sédulo
Sácruficare: nám uigilante Vénere si ueniánt eae,
Íta sunt turpes, crédo ecastor Vénerem ipsam e fanó fugent.

AGORASTOCLES

Mílphio.

316. Agor.] *spat. CD* UTQUIDEMTU *A.* ut tu quidem *CDFZ.* Uttu quidem *(e ex a) B.* Tu ut quidem *Geppertus.* Tu quidem ut *Reizius.* Tu quidem *Pylades. Palatinorum scriptura fort. ad* ut tu equidem *redit* huius *delet Crainius Plaut. Stud. p. 17* inlutis *DFZ cum A.* in lutis *BC.* inlotis *Pylades* aut *libri cum A.* ac *Camerarius* TERRAS *A* 317. Anter.] *spat. CD* NIMIANOSSOCORDIAHODIETENUIT#QUADEREOB*(vel* P)SECRO *A* secordia *F* Adelph.] *spat. B. om. CD in princ. versus* de *sup. scr. B* 318. Anter.] *spat. BC. om. D* QUIANONIANDUDUMANTELUCEMADAEDEMUENE*(vel* I)RISUENIMUS *A* Quia non iam dudum *B.* Quia iam non dudum *CDFZ, Handius Turs. II p. 301.* Quoniam non dudum *dubitanter Ritschelius* ad *ex* aut *D* ad ędem *C.* adędem *B.* 319. PRIMAEUTINFERREMUS *et reliqua ut supra A, nisi quod* FACTUST Primae ut *Muretus Var. lect. XVII 17, FZ cum A.* Prima cum ut *B, membranae Turnebi Advers. XV 6.* Prima cum *CD.* Primulum ut *Bothius* signem *BCD*[1] *(*ignem *D*[1]*)* inaram *C* Adelph.] *spat. BCD* Aha] Ah *BCDZ. om. F* facto st *B* 320. QUAEHABENTNOCTURNIA(IA *incertae)*ORANOCTUSACRUFICATUMIRE*(vel* I*)*OCCUPANT *A* Quę *C.* Que *B* ora habent nocturna *Guyetus* sacrificatum *(*sacri ficatum *C) omnes praeter A* occupans *BCD* 321. Venus expergiscatur *Camerarius.* UENUSEXPERGISGATUR *A.* uenus experiscatur *B.* experiscatur uenus *D*[1]. expescatur uenus *C.* expergiscatur uenus *D*[4] *FZ* DEPROPERANTSEDULO *A* 322. Sacrificare *omnes praeter A* UIGILANTE *A.* uigilante *D*[4] *FZ.* uigilante *B.* uigulante *D*[1]. iugulante *C* ueniant eae *cum A* (UENIANT) *Scutarius.* ueniantaeae *B.* ueniant aeae *C.* ueniant ae ae *DZ.* ueniant he *F.* ueniant dea *Bothius* 323. *Sic A, nisi quod* ITASUNTTURPES ęcastor *Z* ipsa me *BCD* fugere *F* 324. *Sic A, nisi quod* MILPHIONEM Agor.] *spat. B: om. in v. princ. CD*

MILPHIO

Edepol Mílphionem míserum. quid nunc uís tibi?

AGORASTOCLES

Ópsecro hercle, ut múlsa loquitur.

MILPHIO

Níhil nisi latérculos,

Sésumam papáueremque, tríticum et frictás nuces.

AGORASTOCLES

Écquid amare uídeor?

MILPHIO

Damnum, quód Mercurius mínume amat.

AGORASTOCLES

Nám lucrum quidém pol amare núllum amatorem áddecet.

ANTERASTYLIS

Eámus, mea germána.

ADELPHASIVM

Age sis utí lubet.

ANTERASTYLIS

Sequere hác.

Milph.] *spat. BD. om. CFZ: pers. add. Pylades* miserum quid *BCD cum A, Pylades.* miserum MIL. quid *FZ* 325. Agor.] *spat. B: om. in v. princ. CD* *Sic A, nisi quod* OPSECRO *et* UT *et* NISI Opsecro *B cum A.* Obsecro *CDFZ* utnulsa *B* loquitur *(i s. v.) C* loquitur haec *Muellerus Pros. Pl. p. 25* Milphio] *spat. CD* Pol nil *Ritschelius.* Nil enim *Muellerus Nachtr. p. 6.* Enim nil *Bothius* 326. SESUMAMPAPAUEREMQ·TRITIȻUMETFRIȻTAS-NUCES *A* Se sumam *B.* Sesumam *ex* Sisumam *C.* Sesamum *Valla: quem saltem* sesamam *debuisse dicit Ritschelius: id quod videtur Pius voluisse* sisamam *commendans* papauerem que *D.* pa pauperem que *B.* papaue rem que *(e prima s. v.) C* triticum] termetium *'vetusti et membranacei codd.' Pii* nuces] nunc es *B* *'Ceterum cum mira sit* tritici *in dulcibus commemoratio, expendendum erit num forte scripserit poeta* papaueremque tritum cum fricta nuce' *Ritschelius* *V. 327—328 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 327. *Sic A, nisi quod* ECQUID *et* MINIMEAMAT *Pers. om. D in v. princ.* Ec quid *BC* Milphio] *spat. BCD* dampnum *CD* minime *libri cum A* 328. Agor.] *spat. D: om. in vers. principio C* NAMQ·EDEPOLLUCRUM-AMARE*(vel*)NULLUMAMATOREMADDECET *A* Nam lucrum quidem pol amare *Ritschelius.* Namque *(*Nam que *B)* edepol lucrum amare *libri cum A.* Nam quidem edepol lucrum amare *Bothius.* Namque edepol lucrum quidem amare *Brixius Quaest. p. 34, ubi* Nam *Geppertus.* Namque edepol lucellum amare *Muellerus Pros. Pl. p. 709* 329. Anter.] *spat. BCD* EAMUS-MEAGERMANA ‖ AGESISUTLUBET ‖ SEQUEREHAC ‖ SEQUOR *A* Adelph.] *spat. CD* uti *Bothius.* ut *libri cum A.* ut tibi *Muellerus Pros. Pl. p. 664* Ant. Sequere hac. Adelph. Sequor *sic personis distribuit Ritschelius cum A et B (ubi spatia relicta sunt et personarum nomina desunt). Nec discrepant CD, ubi* Sequere *sine pers. in principio versus est, pro reliquis nominibus spatia relicta sunt. Vulgo* sequere hac. Anter. Sequor *cum FZ* *V. 330—408 ex altera recensione repetit Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 313* 330. *Milphioni dedimus quae vulgo Agorastocli dant cum FZ: in BCD spatia relicta sunt* EUNTHAE ‖ QUIDSIADEAMUS ‖ ADEAS ‖ PRIMUMPRIMASALUASIS *A* haec *Schmidtius de dem. pron. form. p. 45.* hae *ex* haec *ras. C.* hae *DFZ cum A.* he *B* Agor. Quid *scripsimus ex ABCD, ubi spatia sunt.* quid *FZ* ad eamus *BC* ad eamus ad eas? primum *Agorastocli continuabat Rittershusius: cf. Scioppius Susp. lect. II 7* *Pro pers. ante* adeas *spat. BC: om. in princ. D, ante* Primum *spat. CD* prima// *(*a *ex* u, *et* r *ut vid. eras.) C* 331. ETSECUNDATUINSECUNDOSALUEINPRETIO-TERTIA *A* tu secundo salue in pretio *Camerarius.* tu in secundo *(*insecundo *C)* ‖ Salue in pretio *(*precio *D) CD.* tu insecundo *(post h. v.* inpre *er.)* salue in precio *B.* tu in secundo. Mil. Salue in precio *FZ.* tu in secundo salue pretio *Studemundus Verhandl. der 36. Philologen-vers. p. 50* *Uni omnia Agorastocli primus tribuit Camerarius* tercia *B* 332. *Anter. pers. praem. FZ: spat. CD* SALUEEXTRAPRETIUM ‖ TUMPOLEGOETOLEUMETOPERAMPERDIDI *A* prętium *B.* precium *C* Tum pol *Adelphasio tribuit Ritschelius ambigua* extra pretium *verba in contrariam partem interpretanti.* *In BCD spatia sunt: Milphioni dant FZ. Ancillae dedit Acidalius. Milphionis personam frustra Handius Turs. III p. 355 tuebatur, recte is quidem* primam *Anterastylin (quae praebat v. 331) interpretatus,* secundam *ancillam,* tertiam *ipsam Adelphasium* egoe to leum etoleum *B* 333. Agor.] *spat. CD* QUOAGIS ‖ EGONEINAEDEMUENERIS ‖ QUIDEO ‖ UTUENEREM *et in proprio v.* PROPITIEM *A* Quo te *(*Quote *B)* agis *BCDFZ.* Quo agis te *Ritschelius* Ad.] *spatium BCD* ego ne *B* in edem BCD^1. medem D^1

ADELPHASIVM

Sequor.

MILPHIO

Eúnt haec.

AGORASTOCLES

Quid si adeámus?

MILPHIO

Adeas.

AGORASTOCLES

Prímum prima sálua sis:

Ét secunda tú secundo sálue in pretio: tértia
Sálue extra pretiúm.

ADELPHASIVM

Tum pol ego et óleum et operam pérdidi.

AGORASTOCLES

Quó te agis?

ADELPHASIVM

Egone? in aédem Veneris.

---

333. *Aut ad hunc locum aut ad Mostell. v. 562 spectare videtur Isidorus Orig. IX 3, 64:* agmen dicitur cum exercitus iter facit, ab agendo uocatum, id est ab eundo. Plautus: 'quo te agis?'

AGORASTOCLES

Quíd eo?

ADELPHASIVM

Vt Venerem própitiem.

AGORASTOCLES

Ého, an iratast? própitia herclest: uél ego pro illa spóndeo.

ADELPHASIVM

Quíd tu agis? quid míhi molestu's, óbsecro?

AGORASTOCLES

Aha tam saéuiter.

ADELPHASIVM

Mítte amabo.

AGORASTOCLES

Quíd festinas? túrba nunc illíst.

ADELPHASIVM

Scio.

Súnt illi aliae, quás spectare ego ét me spectarí uolo.

AGORASTOCLES

Quí lubet spectáre turpis, púlcram spectandám dare?

ADELPHASIVM

Quía apud aedem Véneris hodiest mércatus meretrícius:
Eó conueniunt mércatores, íbi ego me ostendí uolo.

335. *Nonius p. 510, 33:* saeuiter pro saeue. Plautus in Poenulo: 'aha tam saeuiter' Saeuiter *hinc excerpsit gloss. Pl.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 235: idem vocabulum (etiam Trin. v. 1060 traditum) e Plauto adfert Priscianus G. L. III p. 71, 1*

Agor.] *spat. BCD* Quideo *C* Adelph.] *spat. BCD* propiciem *D* 334. Agor.] *spat. CD* EHOANIRATAST ǂ PROPITIAHERCLEEST ǂ UELEGOPROILLASPONDEO *A* *Totum v. Agorastocli tribuunt FZ. Ante* Propitia *et* Vel *spatia B cum A: ante* Vel *etiam CD, qui a* Propitia *novum versum incohant, ubi solita ratione pers. omittitur* Ehon *(om.* an*) CDZ.* Eon *F* irata est *libri cum A (est* D^2*.* e D^1*)* Propicia *B* hercle est *libri cum A, nisi quod* herche *B* 335. Adelph.] *spat. BCD* Q . . . . . GI(GI *incertae*)S . . . D-(D *incerta)*MIHIMOLESTUSOBSECRO ǂ AHATAMS- *A* agis *Camerarius cum A ut videtur.* ais *BCDFZ* molestus *libri* Agor.] *spat. BCD* Aha *Nonius cum A.* Ah *BCDFZ* sęuiter *ex* seauiter *ut vid. C.* seuiter *D* *V. 330—346 ex altera rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 336. Adelph.] *spat. BCD* MITTEAMABO ǂ QUIDFESTINAS ǂ TURBANUNCILLIEST ǂ SCIO *A* Agor.] *spat. B: om. CD in v. principio* illic est *F.* illi est *BCDZ* Adelph.] *spat. CD* 337. *Sic A, nisi quod* SPECTARI*(vel* E*)* illic *F* aliꝙ *C* 338. Agor.] *spat. CD.* QUILIBETSPECTARE*(vel* I*)*TURPISPULCHRAMSPECTANDAMDARE *A* pulchram *BCDFZ* 339. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* AEDEM *et* HODIEEST Quid *F* ędem *C.* edem *B* hodie est *BCDFZ* *'Fortasse transponendum* hodie mercatust' *Ritschelius* 340. EOCONUENIUNTMER-

AGORASTOCLES

Ínuendibili mérci oportet últro emptorem addúcere:
Próba mers facile emptórem reperit, tam étsi in abstrusó sitast.
Quíd ais? quando illi ápud me mecum cáput et corpus cópulas?

ADELPHASIVM

Quó die Orcus Áccherunte mórtuos amíserit.

AGORASTOCLES

Súnt mihi intus néscio quot nummei aúrei lymphátici.

ADELPHASIVM

Déferto ad me: fáxo actutum cónstiterit lympháticum.

MILPHIO

Béllua herclest.

CATORESIBIMEOSTENDIUOLO *A* ibi med *duce A dubitanter Ritschelius* 341. Agor.] *spat. CD* INUENDIBILI*(vel min. prob.* E*)*MERCI*(item)*OPORTETULTROEMPTOREMADDUCERE *A* Inuendibili merci *Bothius cum A.* Inuendibili merce *CDFZ.* Inuendibilem ers *B* 342. PROBAMERSFACILEEMPTOREMREPERITTAMETSIINOCCUL *et in proprio v.* TOSITAST *A* proba mers D^1. probamers D^1 mers *etiam BCD.* merx *FZ. cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 656* reperit *Pylades cum A.* repperit *BCDFZ* tametsi *FZ cum A.* tarem c̃ et si *B.* tarem est et si *CD* in abstruso sita est D^1FZ. in abstrusos ita est *B.* in *(post* n *pars vel* o *vel* n *litterae eras. C)* abstruosos *(a ex* u *D)* ita est CD^1. *in A glossema est simile ut in Acci v. 462 Ribb.* 343. QUIDAISTUQUANDOILLI*(vel* E*)*APUDMEMECUMCAPUTETCPALLAS *(litteris* PUT *et* CPA *incertissimis) A, ubi errasse librarium in fine versus vel duplex illa* L*, de qua dubitari omnino nequit, indicio est* Quid ais? *Guyetus.* Quid ais tu *libri* illi *om. F, Lachmannus* apud me *om. Bothius* Quid ais? tu quando illi apud me copulas mecum caput *Ritschelius* 344. Adelph.] *om. D initio versus* QUODII*(vel min. prob.* E*)*ORCUSACHAERUNTE*(vel* I*)*MORTUOSAMISERIT *A* orchus *BF.* horcus *Z* Accherunte *Hermannus ad Eur. Hec. v. 1, Ritschelius duce A, Koenig Quaestt. Plaut. a. 1883 p. 5.* ab achaerunte *B.* ab a heronte *C.* ab aheronte *D.* ab acheronte *FZ* amiserit *Z cum A.* amiseris *BCD.* emiserit *F, quidam Lambini* 345. Agor.] *om. CD sine spatiis* SUNTMIHIINESCIOQUODNUMMEIAUREILYMPHATICI *sine* intus *A* Sũ *C* quot D^1FZ. quod BCD^1 *cum A* nummi *BCDFZ.* nummuli *Geppertus* lymphati ci *C* 346. *Person. om. CD in princ. versus: Milphioni dant FZ: corr. Dousa Expl. IV 1* *Sic A, nisi quod* MĘ *et* LYMPHATICUM Deferio *C* ac tūtum *C* *'Ceterum ad hos quoque versus 345 et 346, qui parum commode hic inferuntur, nescio an cae turbae pertinuerint quae mox ingruunt in hanc scaenam' Ritschelius* 347. Milphio] *om. CD (uterque in v. principio) FZ: corr. Dousa* · BELLULAHERCLEEIDIERECTEINMAXUMAMMALAMCRUCEM *A* Belua *F, Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403.* Bellula *reliqui cum A, Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 762, versum Agorastocli tribuens et post v. 348 collocans, v. autem 349 Anterastyli adsignans* hercle est *Pylades.* hercle *libri cum A.* hercle es *cum Guyeto Luchsius Stu-*

AGORASTOCLES

Eí dierecte in máxumam malám crucem.

MILPHIO

Quám magis adspectó, tam magis nimbátast et nugaé merae.

ADELPHASIVM

Ségrega sermónem: taedet.

AGORASTOCLES

Áge sustolle hoc ámiculum.

ADELPHASIVM

Púra sum: compérce amabo me áttractare, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Quíd agam nunc?

ADELPHASIVM

Sei sápias, curam hanc fácere conpendí potes.

---

348. *Isidorus Orig. XIX 31, 2:* nimbus est fasciola transuersa ex auro assuta in linteo, quod est in fronte feminarum. Plautus: 'quo magis . . . nimbata est' 350. *Festus Pauli p. 60, 5 (inter glossas Plautinas):* comperce pro compesce dixerunt antiqui. *Bacch. v. 463* conpesce *in codd. est*

---

demundi Stud. vol. I p. 19 Agor.] *pers. om. ABCD sine spatiis* I die recte *B*. Idie recte *CD* im maximam *B ut v. 52.* inmaximam *C*. in maximam *DFZ* 348. Milphio] *om. CD in principio versus Sic A, nisi quod* ASPECTO *et* ESTNIMBATA quo magis eam aspicio *Isidorus* atspecto *B*. aspecto *CDFZ cum A* nimbata est *Isidorus*. est nimbata (ninbata *B*) *libri cum A*. est lymphata *Weisius* nugę *BC* merę *C* 349. Adelph.] *pers. om. CD in versus principio Sic A, nisi quod* SUSTOLLE Segregas ermonem *B* taedaet *B*. tedet *CDZ Agorastoclis pers. restituit Camerarius. spat. ABCD. Milphioni dant FZ* hunc *F* amicultum *C Totum versum Agorastocli tribuit Bothius V. 350—400 eo ordine edidimus qualem libri exhibent: quos esse turbatos cum iam Meursius Exerc. c. 3 censuisset (sic transponens 350—359. 370—372. 360—363. 374. 365—369. 373. 364 et de reliquis tacens) Ritschelius sic transposuit: 350. 352. (*Quid? ego non te attractem? quid ais *e. q. s.). 353. 354. 359—364. 357. 358. 355. 356. 370—373. 375. 376. 377—380. 368—369. 365—367. 381—399. 374 et sic Geppertus: 350—359. 370—372. 360—363. 374. 364. 373. 376. 377. 378. 379. 380. 375. 368. 369. 365—367. 381—400. Nos quemadmodum turbas expediendas putemus in praefatione diximus* 350. Adelph.] *pers. om. CD in principio versus Sic A* comperta *CDFZ* actractare *F*. attrectare *BCDZ* agorasto cles *C* 351. Agor.] *pers. om. CD in principio versus Sic A, nisi quod* FACERĘ *et* POTEST Adelph.] *sic 'quidam libri' Lambini.* Milph. *cum FZ edd. Gronovio priores omnes. Spat. BCD cum A* SEI *A*. Si *reliqui* (Sisapias *C)* compendi *BCDFZ* potes *FZ*. potest *reliqui*

AGORASTOCLES

Quíd? ego non te cúrem? quid ais, Mílphio?

MILPHIO

Ecce odiúm meum.

Quíd me uis?

AGORASTOCLES

Qur mi haéc iratast?

MILPHIO

Qúr haec iratást tibi?

Qúr ego id curém? nam qui istaec mágis meast curátio?

AGORASTOCLES

Iam hércle tu perísti, nisi illam míhi tam tranquillám facis
Quám mare olimst, quóm ibi alcedo púllos educít suos.

---

356. *Priscianus G. L. II p. 205, 23:* in 'o' correptam, quam tamen ueteres frequenter producunt, latina sunt et, si feminina fuerint g

---

cum A V. 352—354 insiticii visi Guyeto 352. *Hunc v. in B excipi versu 218 supra dictum est ad v. 217 Pers. om. CD in principio versus Sic A, nisi quod* NUNC Quid? ego *pro* Quid ego *Bothius* non te *Bothius.* nunc te *BCD cum A.* nunc *FZ.* non *Acidalius* Quid ais *Acidalius cum A, Lomanus p. 54.* Quid agas *BDZ.* Quid agam *F.* Quid agis *Camerarius* Quid ais . . . . . id curem *(v. 354) om. C, sed ut in ima pagina cum signo huc revocante scripta haec sint:*

Quid me///uis *(*t *er. Sequ. spat.)* cur mihi hec *(*h *e corr.)* irata est cur hec mihi irata est
Cur ego id curẽ namq' istaec *(in contextu supra* istęc*)* magis mea est curatio

Mil.] *spat. BD* 353. QUIDMEUIS#Q*(vel C)*URMIHIHAEC . . . TAST#QURHAECIRATAESTTIBI *A, incertis eis quae inter* C *et* # *alterum enotamus* Agor.] *spat. CD* Qur *B*. Cur *CDFZ* mihi *libri cum A* hęc *B*. hec *C* irata est *BCDFZ Milphionis personam exhibent FZ. om. sine spatio BCD* Qur *B cum A*. cur *CDFZ* hęc *B*. hec *C* irata est tibi *B cum A*. mihi irata est *CD*. tibi irata est *FZ* tibi irata haec siet *Ritschelius*. tibi haec irata sit *Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 200* 354. Q*(vel* C*)* . . . . . M*(dubia)*NAMQUE ISTAECMAGISMEASTCURATIO *A* Qur *B*. Cur *CDFZ* curem? nam qui *Ritschelius*. curem nam? qui *Bothius*. curem namque *libri, nisi quod* namquae *B* istęc *C alt. loco*. istec *D* mea est *BCD*. tua est *sine interrogatione FZ: fortasse vere.* mea est *sine interrogatione defendit Spengelius Plaut. p. 17 et alia ratione Umpfenbachius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 367 sq.* curacio *B* 355. Agor.] *om. CD in principio versus* IAMHERCLĘTUPERISTIS*(*S *incerta)*NISIILLAMMIHITAMTRANQUILLAMFACIS *A* hercule *B* tuperisti nisi *D*. tu periisti nis *F* 356. *Sic A, nisi quod* CUM *et* ALCYO olim est *BCDF, Priscianus.* est olim *Z* quom *B*. cum *CDFZ cum A et Prisciano* alcedo *Z ex Prisciano, Fronto.* alcyo *B* (alcyopullos) *cum A.* halcyon *Isidorus.* alycio *CD.* alcyone *F* educit *AFZ, Priscianus, Isidorus.* seducit *BCD.* educat *vel* educet *libri Prisciani aliquot*

MILPHIO

Quíd faciam?

AGORASTOCLES

Exorá, blandire, pálpa.

MILPHIO

Faciam sédulo:
Séd uide sis, ne tu óratorem hunc púgnis pectas póstea.

AGORASTOCLES

Nón faciam.

ADELPHASIVM

Non aéquos in me es: séd morare et mále facis.
Béne promittis múlta ex multis: ómnia incassúm cadunt.
Líberare iúrauisti me haúd semel, sed céntiens:

uel d antecedentibus, mutant o in 'i' et accepta 'nis' faciunt genetiuum, ut alcedo, alcedinis. Plautus in Poenulo: 'quam . . . suos', *unde sua hausit Osbernus p. 10. Glossas quae ad* alcedo *spectant attulit Loewius Prodr. p. 272, qui ad hunc Plauti versum ibidem refert Isidori Orig. XII 7, 28 haec:* halcyon pelagi uolucris dicta, quasi oceanea, eo quod in hieme in stagnis Oceani nidos facit pullosque educit: qua excubante fertur extento aequore pelagus silentibus uentis continua septem dierum tranquillitate mitescere et eius fetibus educandis obsequium ipsa natura rerum praebere. *Eodem spectat Fronto p. 225 N.:* mare ipsum aiunt, ubi alcedonia sint, fieri feriatum. An alcedo cum pullis suis tranquillo otio dignior est quam tu cum tuis liberis? 357. *Nonius p. 104, 7:* expalpare, elicere. Plautus Poenulo: 'quid . . . expalpa'

357. *Sic A, nisi quod* EXORA *et* SEDULO Milphio] *spat. CD* Agor.] *spat. BCD* xora *B* palpa *A*. expalpa *reliqui cum Nonio, qua scriptura adscita fortasse* Exora, exblandire, expalpa *scribendum erit* Milphio] *om. BCD sine spatiis* 358. SET(*min. prob.* D)UIDESISNETUORATOREMHIUNCPUGNISPECTASOMNIA *A* uides is *B*. uidesis *D* metuoratorem *C*. ne tuoratorem *D* pugnis pectas *Camerarius cum A*. pugni spectas *BC* (g *ex* n) *D*. pugnis plectas *FZ* 359. Agor.] *om. CD in principio versus* NONFACIAM‖NONAEQUOSINMEESSETMORARE(*vel* I ETMALEFACIS *A* Adelph.] *spat. BCD* Non aequos in me es: sed *Spengelius Plaut. p. 14 cum A*. non aecuius in me esset *BD*. non ae cuius in me esset *C*. eamus nunc etiam *FZ* Nos eamus, nunc etiam morare. Agor. Male facit *Camerarius et sic interpungens:* eamus. nunc etiam morare? *Lambinus.* Nos eamus nunc. etiam morare? malefacis *Acidalius.* Mil. Non? aequius in me sit. Agor. morare. Adelph. i, male facis *Bothius.* Milphio. Non aequom in me esset: te morare et male facis *Geppertus* malefacis *C* 360. *Adelph. pers. praem. FZ: om. Pylades, Acidalius Sic A, nisi quod* INCASSUMCADUNT exmultis *C* multa ex multis: omnia *Z cum pediseguis, Kampmannus de EX praep. p. 21.* multa, ex multis omnia *Gulielmius Quaest. c. 1, Bentleius* 361. *Sic A, nisi quod pers. spat. ante* SED Liberaret *CD* iura uis te *BCD* sed centiens *Camerarius cum A*. sedent lens *B*. sed deciens *CD*.

Dúm te exspecto, néque ego usquam aliam míhi paraui cópiam,
Néque istuc usquam appáret. ita nunc séruio nihiló minus.
Í, soror. abscéde tu a me.

AGORASTOCLES

Périi. ecquid ais, Mílphio?

MILPHIO

Méa uoluptas, méa delicia, méa uita, mea amoénitas,
Méus ocellus, meúm labellum, méa salus, meum sáuium,
Meúm mel, meum cor, méa colustra, méus molliculus cáseus.

AGORASTOCLES

Méne ego illaec patiár praesente díci? discrucióor miser,
Nísi ego illum iubeó quadrigis cúrsim ad carnuficém rapi.

MILPHIO

Nóli, amabo, súscensere eró meo causá mea.

365. *Gellius N. A. XIX 8, 6:* quando Plautus, linguae latinae decus, deliciam quoque *ἐνικῶς* dixerit pro deliciis: 'mea' inquit 'noluptas, mea delicia' *Nonius p. 100, 19:* delicia, numero singulari: quod aut rarum est aut singulare. Plautus: 'mea uoluptas, mea delicia' 367. *Grammaticus de dub. nom. (Gr. l. V p. 576, 1):* colustrum generis neutri, ut Martialis . . . et Plautus *(fort. cum Keilio:* sed P. generis feminini*)*: 'meum mel, mea colustra'

sed decies *FZ* *V. 362 sq. del. Langrehr de Plauti Poenulo p. 19* 362. *Sic A, nisi quod* NEQ-EGO expecto *BCD* ego *Geppertus cum A. om. libri praeter A* aliam usquam *Bothius* 363. *Sic A, nisi quod* APPARET *et* SERUIONIHILO usquam *ex* usquem *B* nihil ominus *CD* 364. *Sic A, nisi quod* AISMILPHIO *Ante* lsoror *(ita C) spat. CD* ame *C* Agor.] *pers. om. BCD sine spatiis* ecquid *Bothius cum A*. ec quid *B*. eo quid *CDZ*. eho quid *F, Camerarius* ais *Geppertus cum A*. agis *reliqui. Cf. Fleckeisenus Exerc. Pl. p. 18* 365. Milphio] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* MEAEDELICIAE *et* AMOENITAS mea delicia *F, Gellius et Nonius.* meae deliciae *BZ cum A*. meę deliciae *C*. meae delitiae *D* meauita *D* amenitas *D*. amenitas *B* 366. *Sic A, nisi quod* OCULUS *et spat. ante* MEUMSAUIUM suauium *F* 367. MEUMMEL‖MEUMCORMEACOLUSTRAMEUSMOLLICULUSCASEUS *A* meum mel] meum mei *B* colustra *BF cum A et scriptore de dub. nom.* collustra *CDZ*. colostra *Taubmannus* meum mel mea colustra *grammaticus de dub. nom.* molliculus *ex* colliculus *B* caseus *ex* cases *D* 368. *Pers. om. CD in versus principio* MENEEGOPRAESENTEPATIARILLAECDICIDISCRUCIORMISER *A* Me ne *B* illec *CD* paciar *B* presente *BC* Men praesente ego illaec patiar *Bombe de abl. abs. p. 34* praesente illaec patiar *Guyetus fortasse recte* discrutior *CD* 369. NISIEGOILLUMIUBEOQUADRIGISCURSIMADCARNIFICEMRAPI *A* quadragis *C* carnificem *libri cum A* 370. Milphio] *pers. om. CD* *Sic A, nisi quod* NOLI succensere D^4 ere *C* iam ero meo *vel* iam meo ero *Muellerus Pros. Pl. p. 565* causam *B*

Égo faxo, si nón irata es, aés nimium pro té dabit
Ác te faciet út sis ciuis Áttica atque líbera.

ADELPHASIVM

Quín abire sínis?

MILPHIO

Quin, tibi qui béne uolunt, bene uís item?
Si ánte quid mentítust, nunciám dehinc erit ueráx tibi.
Síne te exorem, síne prehendam aurículis, sine dem sáuium.

ADELPHASIVM

Ápscede hinc sis, sýcophanta pár ero.

371. EGOFAXOSINONIRATAES(ES *incertae*) . . . . IU(*vel* A)MPROTEDABIT *A ita, ut in lacuna* MUNIC *(2 litt. etiam* O, *4* T *vel* E, *5* G *vel* B *esse possunt) scriptum esse videatur* Ego faxo si non irata es *membranae Turnebi Advers. XV 6: item BCD, nisi quod* sino nirata *B*, siñ irata *D*. Adelph. Ego faxo sine. Milphio. Irata es *FZ, Muretus Var. lect. XVII 17*. Si non ego faxo irata es *Gronovius* aes nimium *(vel* is nimium*) Rostius Opusc. p. 182: cf. Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 458*. nin nium *B. Turnebi Adv. XV 6 membranae* (ninnium), *ubi quid lateat nescimus.* nimium *CD et cum* irata es *constructum FZ. In A quid fuerit dubium.* nimium, argentum *Camerarius.* numulum *Turnebus.* nihilum non *Geppertus.* 'Fuit cui nummum satis *vel* nimis nummum *in mentem veniret' Ritschelius* aes pro te nimium dabit *Muellerus Pros. Pl. p. 585* prote *B V. 372—373 ut insiticios Guyetus notavit* 372. ATQUETEFACIETUTSI*(min. prob.* E)E*(vel* I)S-CIUISATTICAATQUELIBERA *A* Ac *Bothius.* Atque *libri cum A* Atque faciet *Spengelius Plaut. p. 78* seis *Brixius Nor. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 769* 373. Adelph.] *om. CD in versus principio* QUINAB-*(min. prob.* D)IRESINIS ‖ QUINTIBIQUIBENEUOLUNTBENEU— (ENEU *incertae) A* Quin adire sinis qui lu tibi qui *B*. Quin adire sinis qui ui tibi *(spat.)* qui *D*, *nisi quod* abire *et* uis D^1. Quin adire sinus qui *(spat.)* tibi *(spat.)* qui *C*. Quin abire sinis. quid uis tibi qui *FZ* uolt *pro* uolunt *Bothius* bene uis item *Turnebus Adv. XV 6.* bene /// *(u er.)* uisitem *(s ex* u*) C*. bene uisitem *BD, quod Bothio placuit.* bene uisitent *FZ, Muretus Var. lectt. XVII 17.* bene usui sient *Pistoris.* benefici sient *Lipsius Epist. I 15* 374. *Person. Milphionis praemittit B Sic A, nisi quod* TIBI Siante *C* quidem entitus sit *B*. quidem mentitus sit *CD FZ* (mentibus). quidem mentitus est *Camerarius.* quidem mentitust *Bothius* nunc iam *libri.* at iam *vel* at nunc *Ritschelius* dehinc *(*c *s. v.) D* erit uerax *m. 2 ex* uerax erit *D* mentitus est, dehinc uerax tibi erit nunciam *Muellerus Pros. Pl. p. 107 V. 375—376 hoc ordine A, inverso reliqui: verum perspexit sine libris Lomanus p. 58* 375. *Sic A, nisi quod* AURIS *et* SAUIUM Milph. Sine *FZ* prehendam *BCDF cum A.* te prendam *Z* auriculus *C* sauiumi *B*. suauium *F* 376. Adelph.] *om. CD in principio versus* Apscede hinc *B cum A.* Aspice dehinc *CD.* Abice te dehinc *F et, nisi quod* Abiice, *Z.* Abige te hinc *Bothius* sycophanta par ero. Milph. At scin *Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 279.* SYCOPHANTAPARERO ‖ ATSCIN

MILPHIO

At scin quómodo?
Iam hércle ego faciam plórantem illum, nísi te facio pró-
pitiam;
Atque hic ne me uérberetum fáciat, nisi te própitio,
Mále formido: nóui ego huius móres morosí malos.
Quam ób rem amabo, méa uoluptas, síne te hoc exorárier.

AGORASTOCLES

Nón ego homo trióboli sum, nísi ego illi mastígiae
Éxturbo oculos átque dentis. ém uoluptatém tibi:
Ém mel: em cor: ém labellum: ém salutem: em sáuium.

A. sicophanta parero at sin *BCD, nisi quod* pareo *C,* scin D^1. sicophanta. Milph. parero. Adelph. at scin *F et, nisi quod* par eo, *Z: quod Rostio Opusc. p. 141 placuit.* pareo. Agor. at scin *Bothius.* sycophanta. Milph. Parebo. at scin *duce Scioppio Susp. lect. IV 15 Ritschelius* 377. IAMHERCLEEGOFACIAMPLORATILLUMNISITEPACIO . . . . . AM *A* hercle *Bothius cum A.* hercule *(ex* hercle *C) raro exemplo BCD FZ* nisi te *in ras. C* facio propitiam *Camerarius cum A.* propitiam facio *reliqui, nisi quod* propiciam *BCZ* 378. ATQ:HICNEMEUERBER-ETILLUMFACIATNISITEPROPI— *A* me ne *libri praeter A* uerberetum faciat *scripsimus.* uerberet illum faciat *BCD* (neuerberet) *cum A.* uerberet illud faciat *FZ, Leidensis academicus: unde hanc constructionem* uerberet (illud faciet, nisi te propitio), Male formido *Muretus l. s. s. et Acidalius commenti sunt.* uerberalem faciat *Ritschelius duce glossa noricia Onomastici Vulcan. p. 160* uerberalis: μαστιγίαι *(sic pro* μαστιγίας*), quae ad Aul. v. 633 corruptam lectionem* uerberalissime *spectat.* uerberabilem *fecit Gronovius.* uerberet, hilum faciat *Scaliger,* ilum *in 'v. c.' esse testans.* uerberullum faciat *Bothius olim,* uerbered hillum f. *idem postea. In* uerberetillum *latere voc. ridiculam suspicatur Fleckeisenus Nov. ann. vol. 61 (a. 1851) p. 38.* ueruecillum faciat *Geppertus* propicio *Z* 379. *Sic A, nisi quod* MOROSMALOS mores morosi malos *Camerarius.* mores moros i malos *B.* mores mores malos *CD.* mores malos *FZ.* mores morose malos *Salmasius.* mores moros et malos *Guyetus, Bothius falso de B testimonio Scioppii confisus* 380. QUAMOBREMMEAUOLUPTAS-SINEHOCEXORARIER *A* Quam obrem *C.* Quamobrem *D* me *B* te hoc *Ritschelius, Geppertus: cf. Ritschelius Nov. exc. p. 38, Muellerus Pros. Pl. p. 735 et Nachtr. 116.* HOC *A.* te *reliqui.* ted *Guyetus, Bergkius Beitr. p. 51.* tu te *Umpfenbachius Melet. Pl. p. 29* a *in* exorarier *e corr. B* 381. Agor.] *spat. CD Sic A, nisi quod* EGOILLIMASTIGIAE triobili *C* illi mastigiae *ras. ex* /////// s ///////tes *C* 382. *Sic A, nisi quod* ATQ:DENTE*(vel* I)S *et* TIBI ex turbo *D* adque *B* dentes *BCDFZ* hem *FZ* uolumptatem *C* 383. *Sic A, nisi quod* MEL *et spat. ante* EMSALUTEM Hem *constanter hoc versu CDFZ* labellum] colostram *Bothius.* uoluptatem *Muellerus Pros. Pl. p. 570* saulum *B*

MILPHIO

Ímpias, ere, te: óratorem uérberas.

AGORASTOCLES

Iam istóc magis:
Étiam ocellum addam ét labellum et línguam.

MILPHIO

Ecquid faciés modi?

AGORASTOCLES

Sícine ego te oráre iussi?

MILPHIO

Quó modo ergo orém?

AGORASTOCLES

Rogas?
Síc enim dicerés, sceleste: huiús uoluptas, te ópsecro,
Huíus mel, huius cor, huíus labellum, huiús lingua, huius sánium,

384. *Donatus ad Hec. prol. II v. 1:* orator ad uos uenio] oratorem audire oportere ius gentium est: oratorem non licet iniuriam pati . . . Plautus: 'impias . . . uerberas'

384. Milph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* IMPIASERE *et* ISTOC Impias ere te *B cum A, Turnebus Adv. XV 6.* Impia secrete *CD, Donatus.* impie siccine *Z.* impie sic *F.* impias herile *vet. cod. Scaligeri, unde is* Impiasti te Agor.] *pers. om. B, item in v. principio CD* 385. ETIAMOCELLUMADDAMETLABELLUMLINGUAM ‖ - ECQUIDFACIESMODI *A* Et iam *BC, et sic scribebatur ante Bothium* addas *FZ* labellum] nasellum *Guyetus* et *ante* linguam *om. A, unde* lingam *Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 62* tenellam linguam *Geppertus* *Milph. pers. add. Camerarius. spat. B cum A: om. FZ, in principio v. CD* ec quid *B.* eo quid *CDZ.* eho quid *F* facias *Z* modo *F.* malo *Z* 386. *Sic A, nisi quod* EGO *pro* ERGO Siccine *F* orares *BC.* oratores *D.* orare *FZ cum A* *Pro Milph. et Agor. personis spat. BCD* quomodo *B* 387. *Sic A, nisi quod* SIC *et* HUIUSVOLUPTAS sceleste, st *e corr. C.* sceleste, eri huius *Muellerus Pros. Pl. p. 565* obsecro *libri praeter A* *V. 388—391 tractat Schmidtius de dem. pron. form. p. 62 sqq., qui v. 388 sq. tales esse vult:* Huius deliciae, huius salus, huius uita, huius festiuitas ‖ Huius mel, huius cor, huius ocellus, huius labellum, huius sauium 388. HUIUSMELHUIUSCORHUIUSLABELLUMHUIUSLINGUA *et in proprio versu* HUIUSSAUIUM *A* huiusce *Geppertus* salum *B.* suauium *F* *V. 389 sq. tales sunt in A:*

HUIUSDELICIAEHUIUSSALUSAMOENAHUIUSFESTIUITAS
DVLCICVLVSCASEVS
HUIUSCORHUIUSSTUDIUMHUIUSSAUIUMMASTIGIA

tales autem in B:

Huius colustra huius salus amoena huius festiuitas
Huius colustra huius dulciculus caseus mastigia
Huius cor huius studium huius sauium mastigia

Huíus delicia, huiús salus amoéna, huius festíuitas,
Huíus colustra, huiús dulciculus cáseus, mastígia:
Ómnia illa, quaé dicebas túa esse, memorarés mea.

MILPHIO

Ópsecro hercle té, uoluptas húius atque odiúm meum,
Hútius amica mámmeata, méa inimica et máleuola,
Óculus huius, líppitudo méa, mel huius, fél meum,
Vt tu aut huic iráta ne sis, aút, si id fieri nón potest,
Cápias restim ac té suspendas quóm ero et uostra fámilia.
Nám mihi iam uideó propter te uíctitandum sórbilo,

393. *Nonius p. 137, 19:* mammeata, mammosa. Plautus in Poenulo: 'cuius amicam mammeatam'

in hanc autem speciem breviati in CDFZ:

huius colustra *(collustra Z)* huius dulciculus caseus
Mastigia huius cor huius studium huius sauium mastigia

E tribus illis qui in B sunt, primum cum CDFZ omittebat Camerarius, tertium delebat Angelius, itemque Acidalius. Extremum e cod. Schobingeri talem Goldastus protulit: Huius iecur, huius studium, huius flagrum, mastigia, *e duobus extremis hunc Bothius effecit:* Huius cura, huius studium, huius dulciculus caseus, mastigia 389. *Dedimus ex A, nisi quod cum Gepperto, qui* Huius delicia, huiusce, *scripsimus* delicia *contra libros omnes* 'Dubito num salus amoena *Plauti sint, qui scripsit fortasse:* Huius ocellus, huius salus, huius uita, huius festiuitas' *Ritschelius* 390. *Dedimus ex B* 391. *Sic A, nisi quod* DICEBAS *et* ESSEEA quę *C* esse *Guyetus.* esse ea *CFZ (et, nisi quod* ea *s. v., D) cum A.* esse eam *B.* ea *sine* esse *Reizius, Muellerus Nachtr. p. 64* 392. *Pers. om. CD in versus principio* *Sic A, nisi quod* TE *et* EIUS *(vel min. prob.* HUS*) et* ATQ: Obsecro *BCDFZ* uoluptas *(*tas *in ras.) C* adque *B* 393. HUIUSAMICAMAMME*(vel* I*)*ATAMEAINIMICAETMALEUOLA *A* Huius amicam ammiata *B.* Huius amica mammiata *C (*amica *ex* amicā*) D.* cuius amicam mammeatam *Nonius.* Huius amica *F.* mammata *ascripsit Scaliger.* H. a. nimis amata *Ussingius* inimica *(*ni *ex* m*) C* male uola *B* *Ceterum hunc v. in suspicionem vocat Schmidtius l. s. s. p. 65* 394. OCULUSHUIUSLIPPITUDOMEAMELHUIUSFELMEUM *A* Oculus *Camerarius cum A.* Oculos *BC.* Oculo *D.* ocule *FZ* eius *F* lippitudo D^1. leppitudo *BC.* lepitudo D^1 395. UTTUHUICIRATANESISAUTSIIDFIERINONPOTEST *A* Ut tu aut huic *(vel* Huic uti tu*) Ritschelius Proleg. p. CLXXIV.* Ut tu huic *libri cum A.* Ut tute huic *Bothius* 396. *Milphioni continuant CD, Guyetus: Adelphasio tribuunt FZ* CAPIASRESTIMACTESUSPENDASCUMEROETUOSTRAFAMILIA *A* suspensas *B.* suspende *F* quom *pro* cum *solus B (*quomero*)* uostra *omnes cum A* 397. *Milph. praem. DFZ* NAMMIHIIAN- *(vel min. prob.* MIIDEOPROPTERTEUICTITANDUMSORBILO *A* Hem mihi *FZ* uideo *sup. scr. B.* uideo *(*uid *ex parte in ras. ut vid.) C* tete *Bentleius in Ter. Adelph. IV 2, 52* sorbillo *F*

Ítaque iam quasi óstreatum térgum ulceribus géstito
Própter amorem uóstrum.

ADELPHASIVM

Amabo, mén prohibere póstulas
Né te uerberét magis, quam ne méndax me aduorsúm siet?

ANTERASTYLIS

Áliquid huic respónde amabo cómmode, ne incómmodus
Nóbeis sit: nam détinet nos dé nostro negótio.

ADELPHASIVM

Vérum. etiam tibi hánc amittam nóxiam unam, Agorástocles:
Nón sum irata.

AGORASTOCLES

Nón es?

ADELPHASIVM

Non sum.

AGORASTOCLES

Da érgo, ut credam, sáuium.

ADELPHASIVM

Móx dabo, quom ab ré diuina rédiero.

AGORASTOCLES

I ergo strénue.

ADELPHASIVM

Séquere me, sorór.

AGORASTOCLES

Atque audin?

398. *Sic A, nisi quod* ITAQUE *et* OSTRE*(vel* I*)*ATUM *et* GESTITO Itaque] Atque *Ritschelius.* Ita ego *Ussingius* 399. *Sic A, nisi quod* UERSTRUM *sine spatio post eam vocem* uestrum *libri omnes* Adelph. Amabo *FZ.* amabo *sine spatio BCD cum A* menbro hibere *B* 400. *Sic A, nisi quod* ADUERSUM Nete *BD* 401. Anter.] *om. CD in principio versus* Mil. amabo *Z* *Sic A, nisi quod* INCOMMODUS *(min. prob.* -DI*)* ne incommodis *B.* neincommodis *C* 402. *Sic A* Nobis *libri praeter A* nostro de *Bothius* 403. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* ETIAM Verum etiam *(*et iam *B) sine interpunctione ante Acidalium.* Verum est *F.* Verum enim *Geppertus.* Verum. iam *Langenus p. 116: at cf. Brixius Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 49* hanc *post* noxiam *collocat F* admittam *FZ.* remittam *Saracenus.* dimittam *'alibi legi' Pius scribit: cf. Most. v. 1169* agorastodes *B* 404. *Pers. spat. praecedit in BCD* *Sic A, nisi quod omittit spat. ante* NONSUM *alterum et* SAU- *(fort.* IU*) in fine* Non sum arata ‖ Non sum irata ♯ Non *B* Agor.] *spat. BCD* Adelph.] *spat. BCD* Agor.] *spat. B: om. CD in versus principio* suaium *B* 405. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* DIUINAREDIERO cum *CDFZ* diuinare diero i *sine spat. B* diuina *(*u *ex* n*) C* Agor.] *om. CD in principio versus* 406. Adelph.] *spat. BCD* *Sic A, nisi quod* ETIAM Seque *B* Agor.] *spat. CD* Adque *B* audi *C*

ADELPHASIVM

Étiam.

AGORASTOCLES

Veneri dícito
Múltam meis uerbeís salutem.

ADELPHASIVM

Dícam.

AGORASTOCLES

Atque hoc audín?

ADELPHASIVM

Quid est?

AGORASTOCLES

Paúcis uerbis rém diuinam fácito. atque audin? réspice.
Réspexit. itidem édepol Venerem crédo facturám tibi.

AGORASTOCLES. MILPHIO

AGORASTOCLES

Quid núnc mi es auctor, Mílphio?

MILPHIO

Vt me uérberes
Atque aúctionem fácias. nam inpuníssume
Tibí quidem hercle uéndere hasce aedís licet.

Adelph.] *om. FZ. spat. BCD* et iam *B* Agor.] *spat. B: om. CD in principio versus: item om. FZ* audin, etiam Veneri *ante Camerarium,* audin etiam, Veneri *Camerarius.* audin etiam? Veneri *Lambinus.* audin? etiam Veneri *Bothius* Atque — audin etiam? — Veneri *Weisius* 407. MULTAMMEISUERBEISSALUTEM♯-DICAM♯ATQ:HOCAUDI♯QUIDEST *A* multam D^4. multa BCD^1 uerbis *libri praeter A* Ad.] *spat. BCD* Agor.] *om. CD in princ. v.* audin *Ritschelius.* audi *libri cum A* Adelph.] *om. BCD sine spatiis* 408. Agor.] *spat. B: om. sine spatiis CD* *Sic A, nisi quod* REM *et* ATQ: AUDIN 409. *Sic A, nisi quod* ITIDEM Adelph. Respexi. Agor. Idem *cod. Rover. Lipsii Ant. lect. II 19* respexisti. idem *Bentleius* itidem *Bothius cum A:* idem *reliqui* pol *libri praeter A* Ad. Respexi te. Ag. Idem *Reizius* facturam *ex* fuctaram *C* tibi Agorastocles milphio. *eidem versui continuata B et sub his nominibus* ADOLESCENS. SERVVS.

Act. I sc. 3 AGORASTOCLES MILPHIO *A: de B cf. ad v. 409.* AGORASTOCLES·A·MILPHIO·S· D^3. *om. C spatio relicto unius v. Etiam in hac scaena personarum notas om. omnes C, quod non semper iterum commemorabimus* 410. Ag.] A. D^3. *nihil C Sic A, nisi quod* MIHIAUCTORES uid *cum sp. init. C* nunc mihi es *BCDZ.* mihi nunc es *F* autor *F* Mi.] *spat. CD* 411. *Sic A, nisi quod* FACIASNAMINPUNISSIME inpunis sume *B.* impunis sume *C* 412. *Sic A, nisi quod* UENDERE *et* AEDI*(vel* E*)*S

AGORASTOCLES

Quid iám?

MILPHIO

Maiorem pártem in ore habitás meo.

AGORASTOCLES

Supérsede istis uérbis.

MILPHIO

Quid nunc ueís tibi?

AGORASTOCLES

Trecéntos Philippos Cóllabisco uílico
Dedi dúdum, priusquam me éuocauistí foras.
Nunc ópsecro te, Mílphio, hanc per déxteram
Perque háne sororem laéuam perque oculós tuos,
Per meós amores pérque Adelphasiúm meam
Perqué tuam leibertátem

MILPHIO

Em, nunc nihil ópsecras.

AGORASTOCLES

Mi Mílphidisce, méa commoditas, méa salus,
Fac quód facturum té promisistí mihi,

413. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* IAM *et* PARTEM Milph.] *spat. BCD* partem in ore habitas meo *Muretus Var. lect. XI 19, Lipsius Ant. lect. II 17 cum A.* parte minore habitas mea *BCDF et, nisi quod* in ea, *Z: item codd. Lambini, vetus membrana Turnebi Adv. XV 7 (*partem*)* 414. Agor.] *spat. BCD* SUPERSEDEISTISUERBIS ‖ QUIDUEISNUNCTIBI *A* Supersede istis D^1. Supersede istis *B*. Super se deistis *C*. Superse deistis D^1 Milph.] *spat. CD* nunc uis *libri praeter A* 415. Agor.] *om. B sine spatio: item CD in principio versus* TRECENTOSPHILIPPOSCOLLYBISCON . . . ICO *(quadrat* uil*) A* philyppos *D*. philippeos *Z* collabisco *BCZ*. colabisco *D*. collibisco *F* uillico *F* 416. *Sic A, nisi quod* DEDIDUM *et* EUOCAUISTI Dedi dudum *omnes praeter A* prius quam *C* enocauisti *Scaliger, Bothius cum A*. euocasti *omnes praeter A* 417. *Sic A, nisi quod* PER obsecro *libri praeter A* hanc *ex* haue *C* dextram *Z* 418. *Sic A, nisi quod* PERQ HANC Per que *C* Leuam p q' oculos tuos p q' meos amores p q' ade(*ex* a *m. 1*)phasiũ meã *suo loco omissa in ima pagina collocat C* Leuam *D* 419. PERQ-MEOSAMORES(*vel* IS)PERQ ADELPHASIUMMEAM *A* Per *Bothius.* Perque *libri cum A* Perque meum amorem *Langenus p. 109* adalphasium *C ante corr. Versum damnat Ussingius* 420. *Sic A, nisi quod* NIHIL *A* Perque *ex* Leuã p q' *C* libertatem *libri praeter A* Milph.] *spat. CD* hem *CDFZ* nihil *om. FZ* obsecras *libri praeter A* 421. Agor.] *spat. B. om. CD* *Sic A* milphi disce *B*. milphi *(finis versus; in novo v.:)* Disce *C* (milphi///, o *er.) D* 422. *Sic A, nisi quod* TE *et* MIHI te esse promisisti (pro misisti *B*. promisti *C) libri praeter A*. te esse promisti *cum C Scaliger et Guyetus, item Bentleius. Verum sine A iam Engerus*

Vt ego húnc lenonem pérdam.

MILPHIO

Perfacile íd quidemst.

I, addúce testis técum: ego intus ínterim
Iam et órnamentis meís et sycophántiis
Tuom éxornabo uílicum. propera átque abi.

AGORASTOCLES

Fugió.

MILPHIO

Meumst istuc mágis officium quám tuom.

AGORASTOCLES

Egone, égone, si istuc lépide ecfexis,

MILPHIO

Í modo.

AGORASTOCLES

Vt nón ego te hodie

MILPHIO

Abí modo.

AGORASTOCLES

Emittám manu?

MILPHIO

I módo.

AGORASTOCLES

Non hercle mérear

de pros. p. XIV 423. UTEGOHUNCLENONEMPERDAM ‖ PERFACILEIDQUI— *A* Ut ego ut hunc CD^1 *(alt.* ut *del.* D^1*)* Milph.] *spat. CD* quidem est *BCDFZ* 424. *Hunc v. A omittit* I adducet estis *B*. Adducet estis CD^1. Adduce testis D^1. Adduc et testis *Z*. Abduce et testes *F* tecum tecum *C* 425. IAME(*vel* I *vel* T)ORNA . . . . MEISETSYCOPHANTIIS *A, ubi lacuna* MTIS *aegre capit* mi is *B* sicophantiis *BD*. sicophantis *C* 426. *Sic A, nisi quod* TUUM *et* ATQUE tuum *libri* uilicum D^1. uillicum D^1. uilicom *B* adque *B* 427. Agor.] *om. CD in v. principio* FUGIOMEUMESTISTUCMAGISOFFICIUMQUAMTUUM *A* Milph.] *spat. BCD. om. A* Meum est *libri cum A*. Meum *Ussingius* meum istuc magis officiumst *Ritschelius* tuum *libri omnes* 428. Agor.] *om. CD in princ. versus* EGONEEGONE(*vel* I)SI(*vel* EISTUCLEPIDE(*vel* I)EFFEXIS ‖ IMODO *A* Ego ne ego ne si *B*. Egone egone si *C*. Egone si *F*. Ego ne si *Z: cf. M. Warren American Journal of Philol. vol. II No. 5 p. 3.* Egon edepol si *Geppertus.* Ego, ne ego, si *Umpfenbachius Mel. Pl. p. 54.* Ego ego ne si *Ussingius* ecfexis *Bothius.* et fexis *BCD*^{1}. et faxis D^1Z. faxis *F*. effexis *Camerarius cum A* Milph.] *spat. BCD* imodo *C* 429. Agor.] *spat. BCD* *Sic A* Utnon *C* te *(t e corr.)* hodie *C*. hodie te *Muellerus Pros. Pl. p. 664* Milph.] *spat. BCD* Agor.] *spat. CD* 430. Milph.] *spat. BCD* IMODO ‖ NONHERCLEMEREAR ‖ OH ‖ UAH ‖ ABIMODO *A* *Sic Ritschelius dubitanter.* I modo non hercle me ream oh uah abi modo

MILPHIO
Oh — uah, ábi modo.
AGORASTOCLES
Quantum Áccheruntest mórtuorum
MILPHIO
Etiámne abis?
AGORASTOCLES
Neque quántum aquaist ín mari
MILPHIO
Abitúrun es?
AGORASTOCLES
Neque núbis omnis quántumst
MILPHIO
Pergin pérgere?
AGORASTOCLES
Neque stéllae in caelo
MILPHIO
Pérgin auris túndere?
AGORASTOCLES
Neque hóc neque illud néque — enimuero sério —

B et, nisi quod a Non *versum ordiuntur et* meream *iungunt, CD.* Milph. I modo Non hercle meream. Ag. oh. Milph. uah abi modo *FZ.* Milph. I modo. Ag. Non hercle meream. ah. Milph. Vah, abi modo *Camerarius.* M. I modo A. Non hercle merear pro hoc M. Abi, abi modo *Geppertus.* merear oh Mi. Vah *Ussingius* 431. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* ACHAERUNTEST acherunt est *BCD.* acheruntest *FZ.* ad Acheruntemst *Fleckeisenus Exerc. p. 35.* Acheruntist *(ita Geppertus) vel* Acheruntеist *(ita Koenig Quaestt. Plaut. p. 3 sq.) Ritschelius* Mil.] *spat. BCD* Et iam ne *B.* Etiam ne *CD* 432. Agor.] *spat. BCD* NEQ QUANTUM-AQUASTINMARI *(vel* E*)* ♯ ABITURUNES *A* Neq *C* aquaist *post Pareum et Bentleium Lachmannus in Lucr. p. 195.* AQUAST *A.* aqua est *B.* est aqua *reliqui.* aquai est *Guyetus.* aquae est *Camerarius.* aquarumst *Muellerus Pros. Pl. p. 516* *Hiatum excusat Lachmannus in Lucr. p. 195, vix recte.* in marid *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 78.* in mari Milph. Iam *Muellerus Pros. Pl. p. 516* Mil.] *spat. CD* abiturusne es *libri (*abiturus ne *BC) praeter A: corr. post Bentleium Lachmannus* 433. Agor.] *spat. BCD* NEQUENUBISOMNIS *(vel* ES*)* QUANTUMST ♯ PERGINCPERGERE *A* nubes omnes quantum est *B.* nubes quantum est *CDFZ* Milph.] *spat. B. om. in princ. v. CD* Pergin *(*erg *in ras.) C* pergin uero pergere *(recepta librorum CDFZ scriptura, nisi quod* nubis *corrigit) Pylades* perdere *Acidalius* 434. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* AURES *vel min. prob.* AURIS stellę *BC.* stelle *D* incaelo *C.* incelo *B.* in cęlo *D* Milph.] *spat. BCD* pegin aures *Z* 435. Agor.] *spat. B. om. in principio versus CD* *Sic A, nisi quod* HOC-NEQ ILLUD neq *C sec. loco* illuc *libri praeter A* enim uero *BCD*

Neque hércle uero — quíd opust uerbis? quíppini?
Quod úno uerbo — dícere hic quidueís licet —
Neque hércle uero sério — scin quómodo?
Ita mé di amabunt — uín bona dicám fide?
Quod híc inter nos líceat — ita me Iúppiter —
Scin quám? — uidetur. — crédin quod ego fábuler?
MILPHIO
Si néqueo facere ut ábeas, egomet ábiero.
Nam istí quidem hercle orátionist Oédipo
Opus cóniectore, quí Sphingi interprés fuit.
AGORASTOCLES
Illic híne iratus ábiit. nunc mihi caútiost

443 sq. *Priscianus (Gr. l. II p. 272, 7):* Oedipus, Oedipodis, quamuis Plautus ablatiuo casu ab Oedipo dixit pro Oedipode in Poenulo: 'nam isti . . . interpres fuit'

436. *Sic A, nisi quod* NEQUEHERCLE *et* OPUS *et* QUIPPINI *Spat. ante* Neque *C* quid *Agorastocli continuavit Camerarius cum CD.* MIL. Quid *FZ* *'Ceterum quibus modis hos qui sequuntur sermones Plautina arte si quid video parum dignos Milphionis et Agorastoclis personis distribuendos Rostius putaverit, vide in eius Opusc. p. 142 sq.' Ritschelius. similiter atque Rostius inter Agor. et Milph. v. 435—441 distribuit Geppertus: versus 435 et 436 etiam Ussingius* opust *Pareus.* opus si *BCD.* opus est *FZ* 437. QUODUNOUERBODICEREHICQUIDUEISLICET *A* *Parvulum spat. ante* quod *D* uerbo — dicere *Bothius pro* uerbo dicere quiduis *(*quid uis *C) omnes praeter A* 438. *Agor. pers. praem. FZ: om. Camerarius* *Sic A, nisi quod* SCIN 439. *Sic A, nisi quod* BONAM, M *littera fort. puncto pallido deleta* Ita *sup. scr. D²* dii *FZ* medi *B* dicam bona fide *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 21* 440. *Sic A, nisi quod* HIC *et* LICET *et* IUPPITER Quid *F* internos *C* iupiter *F* 441. *Sic A* uide tu *libri praeter A.* uiden tu *Guyetus* ego] ego tu *(*tu *exp. D²) D* fabulor *Bothius* Scin — quam uidetur credi quod ego fabuler *Ussingius* 442. Milph.] *om. CD* *Sic A, nisi quod* SI Sinequeo *ex* Sine queo *B.* Sinequeo *C.* Sine queo *D¹* ego met *B* abiero *Camerarius cum A.* abireo *B.* abire *CD.* abire uolo *FZ* 443. *Pers. spat. praem. CD* *Sic A, nisi quod* HERCLE orationi est, *deleto in proximo v.* est, *Bothius.* orationi *libri cum A, Priscianus* oedippo *BCD¹Z, Prisciani codicum pars.* edippo *D²F* 444. *Sic A, nisi quod* OPUST *et* SPHINGIINTERPRESFUIT Opus est *libri praeter A cum Prisciano: cf. v. 443* Opus coniectore est *Camerarius* quis phingi *BCD¹ (*qui sphingi *D²): similia multi Prisciani codd.* Sphingi qui *Bothius* 445. Agor.] *om. CD sine spatiis* *Sic A, nisi quod* HINC *et* ABIIT *et* CAUTIOEST Illic hinc *(n s. v.) B.* Ille hinc *Bothius.* Hic hinc *Guyetus*

Ne meámet culpa méo amori obiexím moram.
Ibo átque arcessam téstis: quando iúbet amor
Me oboédientem méo esse seruo líberum.

LYCVS. ANTAMOENIDES

LYCVS

Di illum ínfelicent ómnes, qui post húnc diem
Leno úllam Veneri umquam ímmolarit hóstiam,
Quiue úllum turis gránum sacrificáuerit.
Nam ego hódie infelix deís meis iratíssumis
Sex ágnos immoláui nec potuí tamen

449. *Nonius p. 126, 26:* infelicent... Plautus Poenulo: 'dii... omnes'

cautio est *BCDFZ* 446. *Sic A, nisi quod* AMORI Nemeam et culpam eo amorio *(ex* amario*)* bi ex im moram *B.* Nemeam culpam eo *(*meo *D*[4]*)* amorio bi exim moram *CD*[1] *(*amori obi*).* Ne mea culpa meo amori obiexim moram *F (*obiiciam*) Z: corr. Camerarius* 447. *Sic A, nisi quod* TESTIS *vel* TESTES accersam *F* testes *F* quando iubet amor *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 60.* quando amor iubet *(*lubet *B) libri.* quom amori lubet *idem Luchsius ibidem* 448. MEOBOEDIENTEMESSESERUOLIBERUM *A* Me oboedientem meo esse *Ritschelius, Geppertus.* Me *(*Meo *B)* oboedientem *(*obedientem *FZ)* esse *BCDFZ.* Meo me oboedientem esse *Camerarius.* Meo oboedientem me esse *Gruterus, Fleckeisenus Exerc. p. 15, Muellerus Pros. Pl. p. 484.* Obedientem me esse *Bothius post Bentleium* liberum; Lycus anta monedes *B.* liberum. Lycus antamone des *C.* liberum. Lycus antamonedes *D, ubi nominibus propriis subscripsit D*[3] Leno miles

Act. II LYCUS ANTAMOE*(vel I)*NIDES *A* LICUS. ANTAMONEDES. LENO. MILES. *B. De D cf. ad v. 448. om. C unius versus spatio relicto, in quo m. saec. XVI (Camerarii?)* act. 2 *scripsit: cf. ad v. 448. De Antamoenidis nomine, pro quo* Antanomedes *F,* Antomonides *Pylades,* Anthemonides *Iuntina,* Anthaemonides *Camerarius restituebant, cf. Ritschelius Opusc. philol. vol. III p. 346 sq.* 449. Lyc.] *BD*[3]*: om. CD*[1] *Sic A, nisi quod* OMNES *vel* OMNIS Si *D*[1]*: corr. D*[4]. i *c. sp. init. C.* Dii *F, Nonius* infelicitent *F* 450. *Sic A, nisi quod* IMMOLARIT*(vel* ET*)*HOSTIAM 451. QUIULLUMTHURISGRANUMSACRUFICAUERIT *A* Qui ue *C* thuris *Z cum A* sacrificauerit *Z* 452. *Sic A, nisi quod* INFELIXDEISMEI diis *F.* dis *BCDZ* meis *libri praeter A omnes.* mihi *Geppertus* iratis sumis *B.* iratis sumus *C.* iratissumus *D*[1] *(corr. D*[4]*).* iratissimis *F* 453. SEXIMMOLAUIAGNOSNECPOTUITAMEN *A* agnos immolaui *Pylades.* immolaui agnos *libri cum A.* agnas immolaui *Weisius.* immolaui ego agnos *Muellerus Pros. Pl. p. 500.* agonas immolaui *Meursius Festo p. 10 abusus: unde* immolaui agonas *Pareus*

Propítiam Venerem fácere ut tandem essét mihi.
Quoniám litare néqueo, ego abii illim ílico
Irátus: exta uótui prosicárier.
Eo pácto auarae Véneri pulcre adií manum.
Quando íd quod sat erat sátis habere nóluit,
Ego paússam feci. síc ago, sic mé decet.
Ego fáxo posthac deí deaeque céteri
Conténtiores máge erunt atque auidí minus,
Quom scíbunt Veneri ut ádierit lenó manum.
Condígne haruspex, nón homo trióboli,
Omníbus in extis aíbat portendí mihi
Malúm damnumque et deós esse iratós mihi.

potuit amen *BCD*[1] *(corr. D*[4]*)* 454. *Sic A, nisi quod* UTESSETMIHI ut tandem *scripsimus.* UT *A.* uti *BCDFZ.* uti iam *Ritschelius* uti mihi siet *Muellerus Pros. Pl. p. 223.* uti foret *Reizius.* uti fieret *Lachmannus.* ut prodesset *Geppertus. verba non recte huc illata censet Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 38.* ut mi esset hostiis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 241* 455. *Sic A, nisi quod* ABI *om.* ego ego *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 453: om. libri: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 522* non queo *Geppertus* nequeo illinc abii *Fleckeisenus Exerc. crit. p. 12* abii illim ilico *Pareus.* abi illim *(*illun *D*[1]*)* ilico *(*abi illi milico *B) BCD*[1]. abii illinc ilico *FZ.* abii ilico *D*[4]. abiui illim ilico *Leo Mus. Rhen. t. 38 (a. 1883) p. 22* 456. IRATUSUOLUIEXTAPROSI*(vel* E*)*CARIER *A* exta uetui *Reizius. Bothius.* uotui *(*o tui *C)* exta *BCD.* uetui exta *FZ.* uotuique exta *Guyetus* prositarier *B.* pro siccirier *F Sequuntur in BCDFZ e glossematis consuti duo versus, qui ab A absunt:*

Neque ea picere uolui quoniam non bona
Haruspex dixit deam esse indignam credidi

Vbi ego *pro* ea *F,* illa *Reizius, Bothius,* eapse *Lachmannus,* uel *Bothius postea,* ea aspicere *CFZ,* ea aspicere *(*re *s. v. m. 2) D,* specere *Scaliger,* inspicere *Lachmannus,* poricere *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403,* deum *Camerarius,* dea *Pistoris,* indigna *idem,* indignatam *vel* indigetem *vel* indigenam *Rittershusius msc.* 457. *Sic A, nisi quod* UENERIPULCHRE *Versum explicant Muretus Var. lect. XIX 19, Bentleius in Heaut. IV 6, 6* auarę *C* pulchre *libri cum A* 458. *Sic A* saterat *B* 459. *Sic A, nisi quod* AGO pausam *libri praeter A* 460. *Sic A* post hac *BC* dii *Z.* di *BCDF* deae que *B.* deęque *C* cęteri *CZ* 461. CONTENTIORESMA.... *(quadrat fere* gerunt, *non* geerunt*)*NTATQ: AUIDIUT*(vel* E *vel* I*)*MINUS *A* con tentiores *C* adque *BCD* minus *(ras. ante* m *et supra eam) D* 462. CUMSCIBUNTUENERIUTADIERITLENOMANUM *A* Qum *B.* cum *CDFZ* 463. *Hic v. in A legitur post 471 ita ut supra* 464. OMNIBUSINEXTISAIEBATPORTENDIMIHI *A* inextis *C* aibat *Guyetus.* aiebat *BCDFZ cum A* 465. *Sic A, nisi quod* DAMNUMQ ET damnum que *B.* dampnumque *D*[1] *(corr. D*[4]*).*

Quid eí diuini aut húmani aequomst crédere?
Miná mihi argenti dóno postillá datast.
Sed quaéso ubi nam illic réstitit milés, modo
Quei hanc míhi donauit, quem égo uocaui ad prándium?
Sed éccum incedit.

ANTAMOENIDES

Íta ut occepi dícere,
Lenúlle, de illac púgna pentetrónica,
Quom séxaginta mília hominum unó die
Voláticorum mánibus occidí meis.

LYCVS

Voláticorum hominum? ítanest?

470 sq. *Priscianus (Gr. l. II p. 109, 6):* leno, lenunculus uel lenullus. Plautus in Poenulo . . . idem in eadem: 'ita . . . pugna', *unde pendet Osbernus p. 304. Ex Osberno vel simili lexico fluxit 'Isidori' p. 684, 43 glossa apud Vulcanium truncata et sic supplenda (cf. etiam Excerpta Pithoeana Gothofr. p. 66):* lenulus: paruus lecator. Plautus: 'ita ut coepi dicere lenule de hac pugna'

dampnumq *C* 466. QVIDEIDIVINIATQ·HVMANIAEQVOM*(vel* N*)*ST*(vel* I*)*-CREDERE *A* Qui dei *FZ. idem vel* Quid ei *C* aut *Pius, Saracenus.* haud *libri praeter AF* humani aequum est *Camerarius.* humani aequom si *B.* humaniae *(*humanę *C)* cum si *CD.* humani ęquum si *Z.* humani quis *F* credere *Camerarius cum A.* crederet *BCDFZ* 467. *Sic A, nisi quod* ARGENTI *et* -ILLA Nam mina mi *Ritschelius* dona *B* post illa *BC* data est *libri praeter A* 468. SED*(vel* T*)*QUAESOVBI-NAMILLICRESTITITMILESMODO *A* quęso *C.* queso *B* ubinam *DF* miles modo, Qui *interpungebatur ante Ritschelium* 469. QVEI-HANCMIHIDONAUITQUEMEGOUOCAUIADPRANDIV *A* Qui *libri praeter A* 470. SEDECCUMINCEDIT#ITAUTOCCEPIDICERE *A* ec cum *C* Ant.] ANTA-MONEDES *CD*^{3}. L *B hac littera in proximis militem,* E *littera Lycum notans.* Anta. *F* incedit antamonides. An. *Z* 471. DENULLODEILLAPUGNA-PENTETRONICA *A, ubi prima etiam* T *vel* I *vel* E *vel* P*, secunda* P *vel* T *vel min. prob.* I *esse possunt* Lenulle *Priscianus (cuius haud pauci codd.* lenule*), membranae Turnebi Adv. XV* 7. Lennuite *B.* Lenuite *CD.* Lenulę *Z.* Lemni *F* deillac *BC.* de illa *Priscianus cum A, fort. etiam Turnebi membr.* pentetronica *BD cum A.* pente tronica *C, quod quid sit non satis assequimur.* pentethronica *Z.* penetronica *F.* pentethronnica *membr. Turnebi, in quibus tamen 'aliquantulum scripturam conturbatam' dicit.* pentechronica *Saracenus.* Pelethronica *H. Stephanus.* Pterornithica *Heraldus.* Ptenornithica *Gronovius.* pentathlonica *Rostius Opusc. p. 310.* ptenanthropica *Ritschelius. Cogitavimus de* ptenotherica *De A cf. ad v. 463* 472. QVOMSEXAGINTAMILLIAHOMINUM-VNODIE *A* Quo *BCD.* Qua *FZ* sexaginta milia hominum *B.* sexaginta hominum *CDZ.* hominum sexcenta *F* 473. *Sic A, nisi quod* MEIS *vel min. prob.* MVS occidimus *B* 474. Lyc.] E *B.* lycus *CD (tamquam partem versus, non pers. notam)* EVOLATICORVMHOMINVM-#ITADEICOQUIDEM *A* Volaticorum *Handius Tursell. II p. 356.*

ANTAMOENIDES

Ita deicó quidem.

LYCVS

An óbsecro usquam súnt homines uolátici?

ANTAMOENIDES

Fuére: uerum ego ínterfeci.

LYCVS

Quómodo
Potuísti?

ANTAMOENIDES

Dicam: uíscum legioní dedi
Fundásque: eo praesternébant folia fárferi.

LYCVS

Quoi réi?

ANTAMOENIDES

Ad fundas uíscus ne adhaerésceret.

478. *De Pauli loco, quem Lipsius Ant. lect. II 19 huc rettulit, v. in adn.* 479. *Charisius, qui etiam ad Bacch. v. 50 referri potest, p. 32, 14:* uiscum: sed Plautus uiscus dixit. *Cf. excerpta p. 548, 19 Immerito ad Poenulum spectare Seruius in Aen. VII 715 visus est*

Euolaticorum *B (*E uol-*) CDFZ.* Eho ‖ Volaticorumne *Ritschelius.* Ehem uolaticorum *Camerarius.* Eh uolaticorum *Gruterus.* Eu uolaticorum *Gronovius.* Heu, uolaticorum *Bothius.* Volaticorumne *cum Guyeto Geppertus. cf. Muellerus Pros. Pl. p. 665. In utriusque recensionis archetypo Lyci nota* E *fuisse videtur, quae adhaesit primo versus vocabulo* itanest *inseruimus: om. libri* Ant.] L *B.* ANTA *CD* dico *libri praeter A* 475. Lyc.] E *B.* Lyc̄ *CD Sic A De* Au obsecro, unquamne homines *Bentleius cogitaverat, sed postea improbavit.* Eho an obsecro homines usquam *vel* Eho an usquam sunt u. h., obsecro *Muellerus Pros. Pl. p. 665: cf. v. 474* homines sunt *Bothius* uiatici *BC.* uiattici *ex* uiatici D^1*: corr.* D^4. 476. Antam.] P *B. A s. v. D, spatio nullo. om. C item sine spatio Sic A, nisi quod* INTERFECI#QVOMODO Lyc.] E *B.* L *D. om. C in versus principio* Quo mo do *C* 477. *Spat. praem. B Sic A, nisi quod* DEDI Ant.] L *B.* A *D. Spat. C* uis cum *BC* 478. *Sic A, nisi quod* PRAESTERNEBANTFOLIA Fundas que *B* ei *Ussingius* presternebant *B.* prosternebant *CDF.* prosternebam *Z* ut folia *Z: quod cum aliis fraudi fuit tum Dousae Expl. IV 2* farferi *BCDF cum A, nisi quod* far feri *C, membr. Turn., Vaticani Lipsii Ant. lect. II 19.* farfari *Z.* farfani *vel* farfeni *Scaliger ad Fest. p. 88, 13 M.:* farfenum uirgulti genus, *ubi* farferum *corr. Lipsius, cuius cf. Epistol. quaest. II 22: cf. Rostii Opusc. p. 225 sq.* 479. Lyc.] E *B.* L *D. spat. C* CVIREI#NEADFVNDASVISCVSADHAERESCERET *A* Quoi *Ald.* Qui *BCD*^{1}*F.* Cui D^1*Z cum A* Cuie re *Bugge Opusc. ad Madvigium p. 176 sqq.* Cuiae rei nam *Geppertus* Ant.] L *B. om. in princ. vers. CD* ad fundas uiscus ne *Bothius.* ne ad fundas uiscus *libri cum A.* Ut ad fundas uiscus ne *Luchsius Herm. vol. VIII (a. 1874) p. 112.* ne ad f. uiscus is *Ussingius* adheresceret *CD Post hunc v. in B sequuntur III 1, 44—2, 31*

LYCVS

Perge: óptume hercle périuras. quid póstea?

ANTAMOENIDES

In fúndas uisci indébant grandiculós globos:
Eo illós uolantis iússi funditárier.
Quid múlta uerba? quémquem uisco offénderant,
* * * * * *
Tam crébri ibi ad terram áccidebant quám pira.
Vt quísque acciderat, eúm necabam ego ílico
Per cérebrum pinna suá sibi quasi túrturem.

LYCVS

Si hercle ístuc umquam fáctumst, tum me Iúppiter

488 sq. *Nonius p. 424, 19:* inter sacrificare et litare hoc interest: sacrificare est ueniam petere, litare est propitiare et uotum impetrare . . . Plautus in Poenulo: 'si . . . litem'

480. Lyc.] E *B et sic porro* E *et* L *litteris utens. om. sine spatiis CD* PERGEOPTUMEHERCLEPERIURASQUIDPOSTEA *A* obtume *C* periuras (per iuras *B.* peri uras *C*) *libri cum A.* perieras *Ussingius.* peieras *Bentleius, Bothius* quip *B.* qui (quipostea *coniungit C*) *C D* 481. Ant.] *om. sine spatiis CD* INFUNDASUI . . *(fort.* SQ*)*LINDEBANTGLANDICULOSGLOBOS *A* In fundas uisci indebant *Gruterus (ubi* indebam *Bentleius).* In fundas uis uindebant *B.* Infunda suis uindebant *C.* In funda suis uindebant *D.* In fundas infundebant *F.* In fundas infundebam *Z Verba* uis — grandiculos glo *praeter* u *primam in ras. B* glo uos *B* 482. EOS*(vel* I, *vel* T, *vel* P*)*ILLOS*(*S *incerta)*UOLANTES*(min. prob.* IS*)*IUSSIFUNDITARIER *A* Eo *Camerarius.* Ego *libri praeter A* uolantes *C* Eos in uolantis *Ussingius* iussit *B* funditarier *ex* fundarier *D* 483. *Sic A, nisi quod* UISCO *Ante* Quid *pers. spat. C D* quemquem (quem quem *B C Z) F excepto omnes cum A, Bentleius in Hec. I 1, 8.* quemque *F, Dousa Expl. IV 2: at cf. Brixius ad Menaechm. v. 717* 484. *In B spatium unius versus relictum: in reliquis lacunae indicium nullum. 'Intercidit versiculus quo quid tandem uiscus effecisset, aperiretur' Ritschelius* 485. TAMCREBRIADTERRAMACCIDEBANTQUAMPIRA *A* crebri ibi at *Ritschelius.* crebi adterram *C et, nisi quod* ad terram, *D.* crebi at terram *ex* crebrit terram *B.* crebri ad terram *F Z* Ad terram tam crebri *Hermannus* decidebant *F Z* 486. *Sic A, nisi quod* ACCIDERAT *et* NECABAM *om.* ego ceciderat $D^1 Z$. deciderat *F.* occiderat *Lambinus* necabam ego *Muellerus Pros. Pl. p. 534.* necabam *C D F cum A, Turnebus, Dousa.* negabam *B.* necabat *Z.* necabant *Camerarius* ilico] eodem loco *Geppertus* 487. *Sic A, nisi quod* QUASI *Olim fuisse duos versiculos suspicatur Ritschelius hosce:*

Per cerebrum pinna sua sibi transfixa, quasi
Captum uenator quom transfigit turturem.

Pergerebrum *B.* Percerebrum *C* puma *F* sibi] si D^1 *(del.* D^1*).* sic *F Z*
488. Lyc.] *om. C D sine spatiis* SIHERCLEISTUCUN*(vel* M*)*QUAM-

Faciát ut semper sácruficem, numquám litem.

ANTAMOENIDES

An mi haéc non credis?

LYCVS

Crédo ut mi aecumst crédere.

ANTAMOENIDES

Age eámus intro. dum éxta referuntúr, uolo
Narráre tibi etiam únam pugnam.

LYCVS

Níl moror.

ANTAMOENIDES

Auscúlta.

LYCVS

Non hercle aúscultabo.

ANTAMOENIDES

Quómodo?
Colaphís quidem hercle tuóm iam dilidám caput,
Nisi aút auscultas aút is in malám crucem.

LYCVS

In málam crucem ibo pótius.

FACTUMESTTUMMEIUPPITER *A* factum est *libri omnes cum Nonio* 489. *Sic A, nisi quod* SEMPER *et* NECUMQUAM faciam *Nonius* sacrificem *Nonius* numquam *Guyetus, Reizius.* nec umquam *libri cum A et Nonio* (neque). neumquam *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 103 (a. 1879) p. 818* 490. Ant.] A *s. v. sine spatio D. om. item sine spatio C Sic A, nisi quod* MIHIHAEC *et* MIHIAEQUMST mihi *B C D F Z* hęc *B C* Lyc.] *om. C D in principio versus* mihi *B C D F Z* aequom est *Guyetus.* est aecum *B.* est aequum *D F Z* (ęquum). est equum *C* credier *B C D* 491. *Versum militi tribuit cum D (qui* A *s. v. spatio nullo) et Z Ritschelius: lenoni continuant B C F, quos secutus a* Volo *militem incipientem fecit Pistoris cum eoque Taubmannus, a* dum *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776 Sic A, nisi quod* REFERANTUR referuntur *libri praeter A omnes* 492. *Sic A, nisi quod* NARRARETIBI *et* NIHIL tibi, ti *ex* mi *B* et iam *B* Lyc.] L *D. spat. B. om. C in principio versus* Nihil *libri omnes* morior *ut vid. C ante rasuram* 493. 494. *Pro duobus versibus Ambrosiani unum B cum reliquis praebet hunc:* L. Ausculta. A. non hercle tuum iam elidam caput. *Vbi* Ant. ausculta Ly. nam hercle tuum iam *F Z* (Ly. *om.),* Ant. Ausculta. Lyc. non hercle. Ant. immo iam *Camerarius.* non *pro* nam *etiam Pyladis codd. ant. Alia Spengelius Plaut. p. 42* 493. Ant.] A *D. spat. C Sic A, nisi quod* AUSCULTA Lyc.] L *D. spat. C* 494. *Sic A, nisi quod* TUUMIAMD*(vel* B*)*ILIDAMCAPUT *Cf. quae supra annotata sunt* 495. *Sic A, nisi quod* AUTAUSCULTAS aut auscultas *Bentleius, Reizius cum A.* auscultas *reliqui.* auscultabis *Geppertus* autisin *B* is hinc in *Pylades.* ibis in *Kampmannus de In praep. p. 32* inmalam *C* crucem/// *C* 496. Lyc.] *om. C D initio v.* MALAMCRUCEMIBOPOTIUS‡CERTUMNESTTIBI *A* In malam *Goellerus in Truc. v. 260, Kampmannus l. s. s.* Malam *libri omnes, Bentleius*

ANTAMOENIDES

Certumnést tibi?

LYCVS

Certúm.

ANTAMOENIDES

Tum tu igitur dié bono, Aphrodísiis,
Addíce tuam mihi méretricem minúsculam.

LYCVS

Ita rés diuina míhi fuit: res sérias
Omnís extollo ex hóc die in aliúm diem.

ANTAMOENIDES

Proféstos festos hábeam decretúmst mihi.
Nunc hínc eamus íntro.

LYCVS

Sequere hac mé.

ANTAMOENIDES

Sequor:
In húnc diem iam túos sum mercennárius.

500. *Nonius p. 407, 10:* tollere est et differre. Plautus Poenulo: 'omnis . . . diem'

in Ter. Phorm. V 8, 37 ut Menaechm. v. 328. Malam in *Lambinus* Ant.] *spat. CD* certumne (certum ne *B*) est *libri praeter A* 497. Lyc.] *spat. D. om. C* *Sic A, nisi quod* DIEBONOAPHRODISIIS Certum *ex* Cestum *C* Ant.] *om. CD in versus principio* tú igitur *Muellerus Pros. Pl. p. 539: at cf. Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1874) p. 105 sq.* bonod *Ritschelius Nov. exc. p. 64: hiatum alii alio modo excusant: cf. Lachmannus in Lucr. p. 195.* bono hoc *Luchsius l. s. s., fort. recte* aphrodiis *BCD* 498. *Sic A, nisi quod* MIHI Ad dice tu um *B* meretricem mihi *Ritschelius* munusculam *C* Meretricem addice tuam mihi minusculam *Bothius* 499. Lyc.] *om. sine spatiis CDFZ militi versum continuantes: corr. Saracenus* *Sic A, nisi quod* DIUINAMIHIFUIT mihi diuina *D*¹, *unde* diuina mihi *D*² resserias *D*³. reserias *D*¹ 500. OMNI*(vel* E*)*SEXTOLLO . . . . . INALIUMDIEM *(quadrat in lac.* ex hoc *sine* die*) A* inalium *C* 501. *Ab hoc versu usque ad III 1, 68 deficit A* *Militi tribuit Gronovius, lenoni libri continuant* Profestos *Scaliger, Pareus.* Profectos *B.* Pro fectos *C.* Profectos *(s s. v.) D.* profecto *FZ.* Pro festo *Muretus Var. lect. XI 19* festos, st *ex* ct *C* Profecto festum hunc *Dousa Expl. IV 2, ubi* ut *pro* hunc *Ussingius* habeam] agere *Geppertus* decretum est *libri* 502. *Eidem personae continuant libri, Lyco tribuit Bothius* inro *B* Lyc. Sequere *Pylades: continuant libri* L. Sequor *B.* Ant. Sequor *Pylades.* Lyc. Sequor *F: continuant reliqui (novus v. a* Sequor *incipit in CD)* 503. inhunc *C* tuus *libri* mercenarius *Z.* mercennarius; agorastocles *B*

AGORASTOCLES. ADVOCATI

AGORASTOCLES

Ita me di ament, tárdo amico níhil est quicquam inaéquius,
Praésertim homini amánti qui, quicquíd agit, properat ómnia.
Sícut ego hos duco áduocatos, hómines spissigradíssumos,
Tárdiores quám corbitae súnt in tranquilló mari.
Átque equidem hercle dédita opera amícos fugitauí senes:
Scíbam aetati tárdiores, métui meo amorí moram.
Néquiquam hos procós mi elegi lóripedis, tardíssumos.
Quín si ituri hodie éstis, ite aut íte hinc in malám crucem.
Sícine oportet íre amicos hómini amanti operám datum?
Nam íste quidem gradús succretust críbro pollinário:
Nísi cum pedicis cóndidicistis ístoc grassarí gradu.

507. *Nonius p. 533, 11:* corbita est genus nauigii tardum et grande. Plautus in Poenulo: 'tardiores . . . mari'

Act. III sc. 1 ADULESCENS ADUOCATI. C. *B. om. C unius versus spatio relicto: item D*¹. Adg A ADUVOCATI *D*³ 504. Agor.] *om. CD.* A *praem. B, qui tota scaena hac littera Agorastoclem,* H *littera advocatos significat* ta *cum spat. init. C* mediantent *B.* me di ament *ex* me dii ament *C* nihili *BCDZ* *Ante* quicquam *er.* q *C* inaequius *C.* inęquius *D*¹*Z.* in equius *B.* inequius *F.* iniquius *D*⁴ 505. Prȩsertim *B.* Presertim *CD* qꝰ *CD*¹, *unde* qꝰ *D*⁴. qui *(*i *ex* e*) B* quic quid *C.* quid quid *B*¹. inquid quid *corr. B*² 506. ducatos *B* homines aduocatos *F* spissi gradissimos *B.* spissi grandissimus *D. item, antepaenultima* s *s. v., C* 507. T//ardiores *C* corbitae *FZ, Nonius.* corditae *BD.* corditę *C* sunt et in *Nonius* intranquillo *CD* 508. Adque *C.* Ad que *BD* equidem haec edita *B* fugitaui senes *Z.* fugit auisenes *B.* fugit aut senes *CD.* fugi. nam senes *F* 509. Scibam *Muretus Var. lect. XVII 18, Guyetus.* Sciebam *libri* aetati *BCD, prisca forma ablativi.* aetate *FZ* *Pro* tardiores *spat. circ. 7 litterarum B* metuo *F* 510. Nequi quam *C.* Ne qui quam *B.* Nequicquam *Z.* Necquicquid *F* P*(ex* A *ut vid.)*rocos *C* procos *Scaliger* proceres *interpretatus est duce Festo p. 249, 1 M. Cf. Turnebus Advers. XV 7, Muretus l. s. s.* mihi *libri* eligi *ex* elige *C* loripedes *F* tardissimos *libri* 511. Quin *BC.* Qui *DZ.* Quid *F* hodie estis *B.* estis hodie *reliqui* ite] Ite *(*I *ex* P*) C* aut ite *FZ.* audite *BCD* inmalam *C* malamcrucem *D* 512. Siccine *FZ* operām *B* 513. succretu est *C.* succretus est *F. Cf. Casaubonus in Burmanni Sylloge I p. 370, Rostius Opusc. p. 310* 514. condidicistis isthoc grassari *Lambinus.* conde dicisti sis occrassari *B.* condidicisti sis occrassari *C.* condidicistei sis Occrassari *D.* condidicistis occrassari *Z et, nisi quod* occassari, *F.* condidicistis hoc grassari *Ald.* condidicistis sic hoc grassari *Lipsius Ant. lect. II 17.* condidicistis hoc grassarier *Guyetus* gradus *inter scrib. ex* gradum, u

ADVOCATI

Heús tu, quamquam nós uidemur tíbi plebeii et paúperes,
Sí nec recte dícis nobis díues de summó loco,
Díuitem audactér solemus máctare infortúnio.
[Néc tibi sumus obnóxii istuc, quód tu ames aut óderis.]
Quom árgentum pro cápite dedimus, nóstrum dedimus, nón tuom.
Líberos nos ésse oportet: nós te nihili péndimus:
Né tuo nos amóri seruos ésse addictos cénseas.
Líberos hominés per urbem módico magis par ést gradu
Íre: seruile ésse duco féstinantem cúrrere.
Praésertim in re pópuli placida atque ínterfectis hóstibus
Nón decet tumúltuari. séd si properabás magis,
Prídie nos te áduocatos húc duxisse opórtuit.
Né tu opinere, haúd quisquam hodie nóstrum curret pér uias,
Néque uos populus pró cerritis ínsectabit lápidibus.

e corr. D 515. A *praemittit B vitiose: nihil C D* quam quam *B* uidémur *D* plebe ii *B.* plebeu *C.* plebei *F Z* et *delet Geppertus* 516. siue crecte *C.* Sinet recte *B* desummo loco *C.* de suum mo loco *B* 517. aucdacter *B* soledemus *Z* 518. *'Additicius est ut fortasse alii in his sermonibus versiculi rara loquacitate insignibus' Ritschelius: cf. v. 521* sumus obnoxii istuc *Ritschelius.* nos obnoxii sumus istuc *libri, nisi quod* obnixii *B,* obnõxii *C.* obnoxii sumus istuc *Guyetus.* nos obnoxii istuc *Bothius, Brixius ad Trin.*[3] *p. 139* nos obnoxii sumus *Muellerus Pros. Pl. p. 363.* nos nexi sumus istoc *Geppertus* 519. cum *libri praeter B* pro capite argentum *Bothius* nostrum *ex* nontuum *D* tuum *libri* 520. liberos *ex* liboros *C* 521. tuo nos amoris seruos esse *Pylades, Bentleius.* tuo (tu *ex* ui *B*) nos amori seruos tuos esse *libri.* tu nos amori seruos tuo esse *Bothius olim.* tuo nos amori seruos tu esse *idem postea V. 522 sq. damnat Langrehr p. 19* 522. perturbem *B* par ẽ *ex* parẽ *D* 523. seruile *B F, Bentleius in Ter. Heaut. prol. 31.* seruili *D*(ires-)*Z.* seruuli *C* duco *m. 2 ex* doco *D* 524. p̄ sertim *C.* Presertim *B Z* inre *C* adque *B* 525. tumultuaris et *B* sed si Sed si (sed si *lineola del.*) *D* 526. nos te *ex* noste *C De* nos ted *cogitat Ritschelius Nov. exc. p. 43: quod reicit Muellerus Nachtr. p. 68* aduocatos (aduocat *in ras.*) *fort. ex* aduatos *C* Pridie aduocatos te nos *Mahlerus de pron. colloc. p. 33 abiecta scriptura* Pridem, *de qua antea cogitaverat 'V. 527 sq. haud scio an post v. 521 collocandi sint,* Neu *pro* Ne *reposito' Ritschelius* 527. Netu *C.* Neque tu *codd. rec. nonnulli* quis quam *B.* q̄s quam, q̄s *s. v. C* 528. proceritis *Z* cerriti sin sectabit *B.* cerritis insectabit *D*

AGORASTOCLES

Át si ad prandiúm me in aedem uós dixissem dúcere,
Vínceretis céruom cursu uél gralatorém gradu.
Núnc uos quia mihi áduocatos díxi et testis dúcere,
Pódragrosi estis ác uicistis cóchleam tarditúdine.

ADVOCATI

Án uero non iústa causast quór curratur céleriter,
Vbi bibas, edás de alieno quántum uis usque ádfatim,

529. *Isidorus Orig. XV 3, 2:* omne aedificium antiqui dicebant aedem. alii aedem ab edendo sumpsisse nomen existimant, dantes exemplum de Plauto: 'si . . . prandium' 530. *Varro de l. l. VII 69:* in Poenulo: 'uinceretis...gradum'. grallator a gradu magno dictus. *Festus Pauli p. 97, 12:* grallatores appellabantur pantomimi qui, ut in saltatione imitarentur Aegipanas, adiectis perticis furculas habentibus atque in his superstantes . . gradiebantur, utique propter difficultatem consistendi. Plautus: 'uinceretis...gradu', *unde hausit Osbernus p. 249 sq. Cf. Nonius p. 115, 18; Placidus p. 50, 3 D.; Philoxenus p. 104, 42; Arnobius II 38* 532. *Nonius p. 181, 14:* tarditudinem et tarditiem pro tarditate. Plautus Poenulo: 'podagrosi...tarditudine'

529. *A praem. B, nihil C D* Ad *B C*(Adsi)*D* si uocassem uos in aedem ad prandium *Isidorus* adprandium *C* ędem *C* 530. uin ceretis *B* ceruum cursu uel *libri, nisi quod* el *pro* uel *B* (et *membranae Turnebi Adv. III 11,* uel *caedem XV 7).* circumcurso uel *cod. Varronis.* cursu ceruas et *Festus Pauli* gralatorem *Varro, Scutarius.* grallatorem *Festus, Arnobius, Philoxenus* (grull-), *Naekius in Niebuhrii Mus. Rhen. III (a. 1829) p. 414 cum Lambino.* clabatorem *B F, pars librorum Lambini.* glabatorem *C D Z.* clauatorem *membranae Turnebi Adv. III 11 et XV 7, ceteri libri Lambini.* glaratores *et* gladatores *habetur in Nonii codicibus,* grauatores *in Placidi glossis: cf. Leidolphus de Festi et Pauli locis Plautinis (Comm. phil. Ien. vol. II) p. 229 et Langenus p. 78. Non recte iudicat Osannus p. 198*

531. testēs *(s ante* t *prior. er. et* s *prior e corr.) C* adducere *Z* 532. podagro siestis *B.* podagro si *(duobus versibus dispertita)* estis *C D.* quodagrosi *Nonius* at *F* ac uicistis *om. Nonius* cocleam *libri.* cocleas *Nonius* podagrosi estis, coculeam uicistis *Fleckeisenus Krit. Misc. p. 39: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 509* tarditune *C D*[1] *(corr. m.*[2]*).* tardi tune *B* 533. *Eidem personae continuat cum C D etiam B* An *Dousa.* At *D F Z.* Ad *B C* (aduero). Ain *Bentleius* iuxta *B.* iusta *C,* i *fort. inter scrib. ex al. litt.* causa est *libri* quor *Ritschelius, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776.* quo *libri.* quin *Scaliger* celiriter *B* 534. *II praem. B* ędas *C D Z.* et das *B* dealieno *C* quantum uis usque *Ritschelius, Geppertus.* quantum usque *B.* quantum uelis usque *reliqui.* quam uelis usque *Bothius.* quantum ulis usque *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 685.* quantum usque uelis *Ritschelius Proleg. p. CL. Transponebat* usque affatim quantum uelis *Guyetus* usque /// *C,* s *vel initium* f *litterae er.* ad

Quód tu inuitus múmquam reddas dómino, de quoio éderis?
Séd tamen quom eó quom quiqui quámquam sumus paupérculi,
Ést domi quod edímus: ne nos tám contemptim cónteras.
Quícquid est pauxíllulum illuc, nóstrum id est quod íntus est:
Néque nos quemquam flágitamus néque nos quisquam flágitat.
Tuá causa nemó nostrorumst suós rupturus rámices.

AGORASTOCLES

Nímis iracundi éstis: equidem haec uóbis dixi pér iocum.

ADVOCATI

Pér iocum itidem dícta habeto, quaé nos tibi respóndimus.

AGORASTOCLES

Óbsecro hercle operám celocem hanc míhi, ne corbitám date.

537. *Nonius p. 507, 4:* edim pro edam . . . Plautus Poenulo: 'est . . . conteras' 540 sq. *Nonius p. 166, 4:* ramices dicuntur pulmones uel hernia. Plautus . . . Poenulo: 'neque . . . ramices' 543. *Nonius p. 532, 20:* celox est nauigium breue, dictum a celeritudine. Plautus . . . in Poenulo: 'obsecro . . . date' *Idem p. 533, 11* corbita est genus nauigii tardum et grande. Plautus in Poenulo...'obsecro...date'

fatim *B.* adfatim *CD.* affatim *F* 535. de quoio ederis *Bergkius Beitr. p. 58, Bugge Tidskrift for Phil. vol. VII p. 20.* de quioederis *B.* dequo ederis *D.* de quo ederis *CFZ.* de quoius ederis *Acidalius.* quoius uictum ederis *Geppertus.* de quo id ederis *Ritschelius cum Bothio olim.* de quid *vel* de quod ederis *idem Nov. exc. p. 61. 64.* domi *(vel* domo*)* nec de tuo ederis *Muellerus Pros. Pl. p. 203, quod reicit Nachtr. p. 32 Buggio assentiens* 536. quomeo quom qui qui quam quam *B, quod quid sit nescimus: cf. v. 588.* quo meo cum cuiquam quam *CD.* quomodocumque quamquam *FZ.* quomodocumque atque quamquam *Geppertus.* quomodo cumque uobis, quamquam *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242.* quoiquoimodi hoc est, quamquam *Ritschelius.* cum eo cum quiqui quamquam *vel rectius* commodum nunc quiqui quamquam *Kienitz de 'Qui' p. 563 sq.* quocumque modo, quamquam *Scaliger.* quomodocunque, inquam, quamquam *Bothius.* quom nemo uocat nos *Muellerus l. s. s.: cf. Ussingius* 537. quo dedimus *B* ne nostram *B.* nenos tam *D* contemptum *F. om. Nonius* 538. Quic quid *B.* Quidquid *D* pauxillum *B* illuc, nostrum *interpunxit pro eo quod est* illuc nostrum *et* id est quod *scripsit Ritschelius, ubi* id omne *libri.* illud omne *Camerarius.* illuc omne *Acidalius* nostrum id omne, haud mutuumst *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403.* nostrum omne illud intus est *Engerus de pros. p. XVI.* nostrum id omne intust domi *Geppertus.* nostrum id omne et intus est *Ussingius* non tuumst *pro* intust *Bentleius* 539. quem quam *B.* quam quam *C* 540. nostrorum *(o alt. in ras. B)* si *BCD.* nostrum est *Nonius et simul* suos est *transponens F.* nostrust *Z* ramites *BCD* *V. 541 sq. post v. 546 collocat Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 254* 541. *Pers. om. CD* ira cundi *C* hęc *B* 542. *Pers. om. CD* io cum *C* item *Z* dicta habeto quae *Ritschelius.* dictum habeto quae *(quę B.* quos *C) BCDFZ* 543. *Pers. om. CD* celocem *F ex Nonio.* uelocem *BD.* uelocem, *prior* e *ex* o *C.* ueloces *Z* nec orbitam *CD.* necorbitam *B.* nec orbitam *aliquot libri Nonii.* nec corbitam *Nonius p. 533 itemque p. 532 nonnulli codd.* non corbitam *F* 544. At trepidate *BFZ.* Attrepitate *CD, Lambinus* adproperare *B, 'prisca exemplaria' Pii.* adprobare *reliqui* 545. *Pers. om. CD* siquid *BC* placide atq; *D, exp. m. 2 vel 1* ociose que *B.* ocio seque *C* 546. Si *(i in lit.)* properas *B* melius si *BC* (site) *D (item).* melius est *F* *V. 547—608 supra diximus in B collocatos esse post v. 479* 547. *Pers. om. CD* quor *Ritschelius.* quod *libri.* quoi *Lambinus.* quo *Madvigius Opusc. II p. 238.* quid *Ussingius* uestra *libri* opera mihi *FZ.* operamini *BCD* *'Ceterum haud scio an pocta dederit* quor mihi uostra operast opus *Ritschelius* 548. Delenone *C* meam antem *B* tamdiu *BC* 549. parate *D* utsint *B* deauro *B* deseruo *CD* 550. *Pers. om. C* istęc *C.* istec *DZ.* staec *B* si his peccatores *B.* sibi spectatores *DFZ* *Versum delet Langenus p. 48* 551. Horunc *Camerarius.* Horunt *(o in litura pro* os*) B.* Horum *reliqui* hic *Pylades.* huic *C.* hinc *reliqui* haec agitur *B.* agitur haec *reliqui* spectatorum *B* *Versum interpolatum esse posse ex Pseud. v. 720 dicit Umpfenbachius Melet. Pl. p. 18* 552. Hostes at uis *BD.* Hostes at uis *C.* hosce satias *F.* hosce sautius *Z* ages, quid agas *Ritschelius.* agas quid agant *libri (*quidagant *B).* agas, quid agas *Acidalius* 553. necuras sis *B* 554. didicimus *Z.* Dedicimus *BCD.* deducimus *F* hic possimus *Ritschelius* 555. *Pers. om. CD* profecto *(pro* fecto *C)* est *(om. F) libri* sed agite *CDFZ.* e setagite *B* agite, igitur *interpungit Bothius* Ad. *(D^2)* igitur *D* ui *B* scirerem *BD.* scire, rem *interpungit Acidalius* 556. Expedite, mihi *Ritschelius duce Lambino* Expedite et mihi *libri* quę *C* dudum uobis *Z sola*

Attrepidate sáltem: nam uos ádproperare haud póstulo.

ADVOCATI

Sí quid tu placide ótioseque ágere uis, operám damus:
Sí properas, cursóres meliust te áduocatos dúcere.

AGORASTOCLES

Scítis, rem narráui uobis, quór uostra opera mi ópus siet,
Dé lenone hoc quí me amantem lúdificatur tám diu:
Eí paratae ut sínt insidiae de aúro et de seruó meo.

ADVOCATI

Ómnia istaec scímus iam nos, si hí spectatorés sciant.
Hórunc hic nunc caúsa haec agitur spéctatorum fábula:
Hós te satius ést docere ut, quándo ages, quid agás sciant.
Nós tu ne curássis: scimus rem ómnem, quippe omnés simul
Dídicimus tecum úna, ut respondére possimús tibi.

AGORASTOCLES

Íta profectost. séd agite igitur, út sciam uos scíre rem,
Éxpedite míhi, quae uobis dúdum dixi, dícite.

ADVOCATI

Ítane temptas án sciamus? nón meminisse nós ratu's,
Quómodo trecéntos Philippos Cóllabisco uílico
Déderis, quos deférret huc ad lénonem inimicúm tuom?
Ísque ut se adsimulét peregrinum esse áliunde ex alio óppido?
Vbi is detulerit, tú eo seruom quaésitum aduenié tuom
Qúm pecuniá.

AGORASTOCLES

Meministis mémoriter: seruástis me.

ADVOCATI

Ílle negabit: Mílphionem quaéri censebít tuom.
Íd duplicabit hómini furtum: léno addicetúr tibi.
Ád eam rem nos ésse testis uís tibi.

AGORASTOCLES

Tenétis rem.

ADVOCATI

Víx quidem hercle, ita rés pauxillast, dígitulis primóribus.

---

557. *Pers. om. CD* Ita ne *B* tentas *FZ* nos ratu's *Ritschelius.* nostratus *B.* nostra *reliqui.* nos ratus *Camerarius* 558. philippeos *F* collabisco *BC, nisi quod* collabis couilico *iungit B.* colabisco *Z.* collibisco *DF* uillico *FZ* 559. adlenonem *C* *'Fortasse* quos huc ád lenonem inimicum deferret tuum' *Ritschelius* tuum *libri* 560. ut se adsimulet *Ritschelius: atque* ut se *etiam Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 106.* se ut adsimularet *libri, nisi quod* ut *pro* ait D^2 esse *delebat Bothius,* aliunde *Guyetus, simul is* esse peregrinum *transponens* exalio *C.* alio ex *hoc loco vel* ex alio *v. 176 scribendum dicit Geppertus Stud. Plaut. I p. 136* opido *DF* 561. id *Geppertus.* is *delet Ritschelius* Is ubi *Bothius* tetulerit *Taubmannus* seruom quaesitum *Bothius.* quaesitum *(quęsitum C)* seruum *(seruom B) libri* *'Licebat etiam* tu eo seruom aduenies quaesitum' *Ritschelius: quod contra* tu quaesitum seruom eo aduentes tuum *Guyetus,* eo quaesitum tu seruom aduenies tuum *idem Bothius.* tu seruom *vel* seruom tu adu. *Muellerus Pros. Pl. p. 604.* quaesitum seruolum *Geppertus* aduenies *Bothius.* aduentes *libri* tuum *libri* 562. Qum *B.* Cum *reliqui* penicunia *B* Ag.] *sp. CD* seruastis *ex* seruastas *C* 563. Adu.] *spat. CD* negabit *ex* negauit *C.* negabat *F* quęri *C* tuum *libri* 564. Id dublicabit *B.* Adduplicabit *FZ* homini *Bothius.* omne *libri* Id implicabit hominem furto *Ussingius* 565. Adeam *B* testis *Z.* testes *F.* estis *BCD* ius *D* Agor.] *om. sine spat. BCD* 566. Adu.] *spat. C: om. D* hercule *Reizius, Bentleius* res *Ritschelius. om. libri* nam ita *Pylades* pauxilla est *libri.* est pauxilla *Geppertus. idem vel* mehercle *pro* hercle *Muellerus Pros. Pl. p. 678* primoribus, ib *ex* di *B* *V. 567—575 parallelos esse superioribus post Weisium Ritschelius statuit: cf. Hasperus l. s. s. p. 304 (28), Goetzius Acta Soc. phil. Lips. vol. VI p. 254 sq. 269, Schuethius de Poen. Pl. p. 27*

AGORASTOCLES

(Hóc cito et cursímst agendum. própera iam quantúm potest.

ADVOCATI

Béne uale igitur. te áduocatos méliust celeris dúcere:
Tárdi sumus nos.

AGORASTOCLES

Óptume itis, péssume hercle dícitis.
Quín etiam decíderint femina uóbis in talós uelim.

ADVOCATI

Át edepol tibi nós in lumbos línguam atque oculos ín solum.

AGORASTOCLES

Heía, haud uostrumst íracundos ésse, quod dixí ioco.

ADVOCATI

Néc tuom quidémst amicis pér iocum iniusté loqui.

AGORASTOCLES

Míttite istaec. quíd uelim uos, scítis.

ADVOCATI

Callemús probe:
Lénonem ut periúrum perdas, íd studes.

---

567. Agor.] *spat. CD* cursim est *libri, nisi quod* etcursimest *iungit C* properate *F.* properat *Z.* propere *Bentleius.* et properam *Acidalius* potest *ex* potē *ut vid. C* tam properate quam potis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* *Versum del. Langrehr p. 19* 568. Adu.] *spat. CD* aduocatus *BCDZ* meliust *Ritschelius, Geppertus.* melius *libri* 569. *Spat. ante* Tardi *D* Agor.] *spat. C: om. D* optime *libri* pessime *BCD* pessime itis, optime hercle *Acidalius: contra quem Rostius dixit Opusc. p. 143* 570. femina uobis *Ritschelius, Muellerus Pros. Pl. p. 604.* uobis femina *BCD, et nisi quod* foemina, *Z.* uobis femura *F.* uobis feminora *Loewius Act. soc. phil. Lips. vol. IV p. 346.* uobis flemina *Pius, Meursius cap. 4, Dousa fil.* uobis fulmina *Geppertus* intalos *BC* Velim *(Vel in ras.) C* 571. Adu.] *spat. CD* At ędepol *Z.* Aedepol *B* tibi nos *Bothius, Reizius.* nos tibi *libri: cf. Mahlerus de pron. colloc. p. 11* inlumbos *C* atque] at *C* insolum *C* 572. *Ab hoc v. accedit A* -RVMSTIRACVNDOSESSEQVODDIXIHOCO *(initio inextricabili, ut tamen spatium velut* eihauduost, *non* heiahauduost *capiat) A* Agor.] *spat. CD* Eia *Z.* Eya *F* aut *CD* uostrum st *CD.* uostrum//st *B.* uostrum est *FZ* ira cundos *B* 573. Adu.] *spat. CD* —UUMQUIDEMESTAMICISPERIOCUMINIUSTELOQUI *A, ubi* net *ante primam locum habent* NE *videtur A habuisse* tuum *libri cum A* quidem est *libri cum A* 574. MITTEISTE- *(omnia praeter* M *et* S *incertissima* /CQUIDUELIMUSSCITIS#CALLEMUSPROBE *A* Ag.] *spat. CD* Mittite *ex* Mittitae *B* istęc *C* uelim uos *libri praeter A, ubi* uelim, uos *interpungebatur ante Bentleium et Bothium* Adu.] *om. CD in principio versus* 575. LENONEMUTPERIURUMPERDASIDSTUDESTENETISREM *om. spatio A* Leonem *B* ut periurem *B.* periurum ut *CDFZ* studeas *CDZ*

AGORASTOCLES

Tenétis rem.) 575

Eúge opportune égrediuntur Mílphio una et uílicus.
Básilice exornátus cedit ét fabre ad falláciam.

MILPHIO. COLLABISCVS. AGORASTOCLES. ADVOCATI

MILPHIO

Iám tenes praecépta in corde?

COLLABISCVS

Púlcre.

MILPHIO

Vide sis cálleas.

COLLABISCVS

Quíd opust uerbeis? céllum aprugnum céllere aeque nón sinam.

MILPHIO

Fác modo ut condócta tibi sint dícta ad hanc falláciam. 580

COLLABISCVS

Quín edepol condóctior sum quám tragoedi aut cómici.

579. *Nonius p. 258, 10:* callet etiam dictum a callositate . . . Plautus . . . in Poenulo: 'quid . . . sinam'

Agor.] *II B. om. C D in principio versus* 576. EUG(U *non prorsus, c parum certa)*EOPPORTUNEEGREDIUNTURMILPHIOUNAET *reliquis inextricabilibus A* Euge *ut vid. A.* Ecce *reliqui, quod recte impugnat Langenus p. 4* oportune *B C D* egrediuntur *D ita, ut inter* g *et* r *nescio quid superscriptum sit* miphilo *C* 577. *In A haec legi potuerunt:* BASSILICEEXORNATU(TU *incertae)* Basilico exornatu *Hermannus* cedit *Bothius.* incedit *libri* frabre *C* ad fallatiam *B D.* adfallatiam *C* Milphio collabiscus agorastocles *subicit B tamquam integro versu comprehensa*

Act. III sc. 2 COLLYBISCVS *in medio versu A: praecessisse videtur* MILPHIO, *secutum esse* AGORASTOCLES *probabile, sed nihil servatum.* SERVOS VILICUS ADVLESCENS ADVOCATI·C· *B. om. C D*[1] *spatiis relictis.* Milfio seruus collabiscus uillicus agorastocles adolescens aduocati *D*[3] *Harum quattuor personarum notis B his utitur: B Θ A H* 578. Milph.] *om. C D Sic A, nisi quod* PRAECEPTA *et* PULCHRE iam *cum spat. init. C* precepta *B C* incorde *C Pro personarum notis pergunt spatia vacua exhibere C D, quod non notabimus: spatiis carere initia versuum (de quibus v. praef.) consentaneum* pulchre *libri cum A* 579. QUIDOPUSTUERBEISCALLUMAPRUGNUMCALLEREAEQUE *et in proprio v.* NON *(*ON *incertae) reliquis inextricabilibus A* opus si *B C D*[1]. opus est *F Z.* opus *Nonius, D*[1] apugnum *B C D.* aprunum *Nonius.* apri ulum *F* 580. *Sic A, nisi quod* CONDOCTATIBI condocta *B cum A, membranae Turnebi Adv. XV 7, Palmerius Spicil. p. 660.* conducta *C D F Z* fallatiam *B C D* 581. *Sic A, nisi quod* QUAM condoctior *B cum A, membr. Turn., Palm.* conductior *C.* indoctior *D F Z* tragoedi aut comici *Camerarius cum A.* tragoedia utcomici *B.* ut tragoedia comici *C D.* in tragoedia comici *F Z*

MILPHIO

Próbus homost.

AGORASTOCLES

Adeámus propius. ádsunt testes.

MILPHIO

Tót quidem

Nón potuisti addúcere homines mágis ad hanc rem idóneos:
Nam ístorum nullús nefastust, cómitiales súnt meri:
Íbi habitant, ibi eós conspicias quám praetorem saépius. 585
Hódie iuris dóctiores nón sunt, qui lités creant,
Quam hí sunt, qui, si níhil est quicum lítigent, lités emunt.

ADVOCATI

Deí te perdant.

MILPHIO

Vós quidem hercle. quóm eo quom quiquí, tamen

582. PROBUSHOMOST#ADEAMUSPROPIUSADSUNTTESTESTOTQUIDEM *A* Brobus *B* homo est *B C D Z.* homo es *F, Acidalius* Adeamus *Gruterus cum A.* Adeam *C F Z.* Ad eam *B D* proprius *B C* ad sunt *B C Pers. om. Z* Pol quidem *Leidolphus de Festi Paulique locis Pl. p. 231* quidem *praeter* m *in ras. C* 583. NONPOTUISTIADDUCEREHOMINE*(vel* I)SMAGISADHANCREM *(reliqua quae legi non possunt in proprio fuerunt versu) A* adhanc (n *sup. scr.) C* 584. NAMISTORUMNULLUSNEFASTUSESTCOMITIALESSUNTMERI *A* istorunc *Geppertus iure explosus a Schmidtio de dem. pron. form. p. 71* nefastust *D Z.* nefastus st *B C.* nefastus est *F cum A* 585. IBIHABITANTIBIEOSCONSPICIASQUAMPRAETOREMSAEPIUS *A* habitabant *D F Z: corr. Pylades* eos (o *sup. scr.) C* prętorem *ex* prętorum *C.* prętorem *B.* pretorem *D* sepius *B C D* 586. HODIEIURISCOCTIORESNONSUNTQUIL . . . . CREANT *A* iuris *B. om. C D F Z* doctiores *F Z.* coctiores *B C D: 'quod qui defenderunt, ut Turn. Adv. XV 7, debebant saltem* coctioris' *Ritschelius* creent *Bothius* 587. *Sic A, nisi quod* SINIHIL *et* EMUNT hi sunt *(ex* sint*) B* nullust *Ritschelius.* nemost *vel* non est *Kienitz de 'Qui' p. 559* quicum litigent, lites emunt *ex A Ritschelius, Geppertus.* litium lites semunt *B C D, nisi quod* semunt *ex* semunt *D*[3]. litium lites serunt *F Z.* litium, lites emunt *Turnebus.* ipsis litium, lites emunt *commemorat Kienitz l. s. s.* emunt *e 'v. c.' adscripsit etiam Scaliger. Abusus est hoc v. Lachmannus in Lucr. I, 159: quem haud pauci secuti sunt* 588. *Sic A, nisi quod* PERDANT *et* CUME*(vel* T, P, I)OC(C *incerta)*UMQUIQUITAMEN Di te (Dite *B) libri praeter A* equidem *F* quo meo quumqui qui tamen *B: cf. v. 536.* quo meo quom qui qui tamen *C* (meo, o *ex* do) *D*[1] (quom eo *D*[1]). commendo quom qui qui tamen *Z.* commendo quiqui tamen *F.* quamquam, quiqui estis, tamen *Ritschelius.* quo modo cumque qui tamen *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242,* quo modo cumque, qui tamen *Pennigsdorf de 'quisque et quisquis' p. 12 sq. post Bentleium.* cum eo, cum quiqui *vel rectius* commodum quiqui tamen *Kienitz de 'Qui' p. 564.* quiquomque estis nunc tamen *idem Ritschelius.*

Ét bene et benígne facitis, quóm ero amanti operám datis.
Séd isti iam sciúnt, negoti quíd sit?

AGORASTOCLES

Omnem rem órdine.

MILPHIO

Túm uos animum aduórtite igitur. húnc uos lenoném Lycum
Nóuistis?

ADVOCATI

Facile.

COLLABISCVS

Át pol ego eum, quá sit facie, néscio:
Eúm uolo mihi démonstretis hóminem.

ADVOCATI

Nos curábimus.
Sátis praeceptumst.

AGORASTOCLES

Híc trecentos númmos numeratós habet.

ADVOCATI

Érgo nos inspícere oportet ístuc aurum, Agorástocles,
Vt sciamus quíd dicamus móx pro testimónio.

COLLABISCVS

Ágite inspicite.

ADVOCATI

Aurúmst profecto hoc, spéctatores, cómicum:

cum eo. quiqui tamen *Lipsius Ant. lect. II 19. cf. Turnebus Adv. XV 7.* quomodocunque qui tamen *Gruterus.* aequum quom quiqui tamen *et praeterea* hercule *Gronovius.* cum meo domino, qui tamen *Rostius Opusc. p. 311.* Adu. Quomodo? Milph. Quin, quiqui tamen *Bothius, Brixius Quaest. pros. p. 28. Non felicius desudaverunt Palmerius, Acidalius, Pareus.* commodum quiqui tamen *Geppertus* 589. *Sic A, nisi quod* FACITIS quomero (m *in ras.*) *B.* qum ero *CD* 590. *Sic A, nisi quod* SIT#OMNEINORDINEM negotii *BCD* omnem rem ordine *Camerarius.* omnem in ordine *BCD*^{1}, *nisi quod* inordine *C.* omne in ordine *F.* omnem ordine *D*^{1}. omnem ordinem *Z.* rem omnem in ordine *Ussingius* quid siet. Adu. Omne ordine *dubitanter Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 299* 591. *Pers. om. Z Sic A, nisi quod* HVNC *et* LYCVM aduertite *B* 592. *Sic A, nisi quod* POL *et* SIT *et* NESCIO Coll.] *B B* ego pol *Z* cum *F* quasi sit *Z: corr. Pius* 593. *Sic A, nisi quod* MIHIVOLO Enim *Bothius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* 594. *Sic A, nisi quod* PRAIXCEPTVNST praeceptum *BFZ.* preceptum *CD* 595. *Sic A, nisi quod* ISTVCAVRVMAGORASTOCLES aurum *ex* auram *D* agorastodes *B* 596. *Sic A, nisi quod* SCIAMVS *et* MOXPROTESTIMONIO protestimonio (pro *ex* pre) *C* 597. *Θ* = Collabiscus *praem. B. om. pers. sine spatiis CD.* Agor. *FZ Sic A, nisi quod* AVRVMESTPROFECTOHI(*vel* E)C *H* aurum est *B.* aurum est *CDFZ* Coll. Profecto *FZ* aurum. Coll. Est profecto *Acidalius*

Mácerato hoc píngues fiunt aúro in barbariá boues.

COLLABISCVS

Vérum ad hanc rem agúndam Philippumst.

ADVOCATI

Íta nos adsimulábimus.

COLLABISCVS

Séd ita adsimulatóte, quasi ego sím peregrinus.

ADVOCATI

Scílicet.

Ét quidem quasi tú nobiscum aduéniens hodie oráueris,
Líberum ut commóstraremus tíbi locum et uoluptárium,
Vbi ames, potes, pérgraecere.

MILPHIO

Eu édepol mortalís malos.

AGORASTOCLES

Égo enim docui.

MILPHIO

Quís te porro?

COLLABISCVS

Agite íntro abite, Agorástocles,
Ne híc uos mecum cónspicetur léno neu falláciae

hoc, spectatores *Ritschelius, Geppertus duce A.* spectatores *libri praeter A* comicum] nimirum *F* 598. *Sic A, nisi quod* AVROIN bobes *C* 599. *Collabisci pers. praem. Ritschelius: om. libri* VERVMADHANCREMAGVNDA(A *incerta*)MESTPHILIPPVMESTITANOS *et in proprio versu* ADSIMVLEMVS *A* adhanc *C* remagundam *B.* rem agin dam *C* philippum est *BCD.* philippeum est *FZ* Adu.] *om. BCD cum A* assimulabimus *BCF.* assimilabimus *DZ* 600. SEDITAADSIMVLATOTE(*vel* I)QVASIEGOSIMPEREGRINVS#SCILICET *A* assimulato te *BD*^{1} (*coni. m. 4*). assimula tote *C* Adu.] *spat. om. CD in principio versus* 601. *Sic A, nisi quod* ET *et* NOBISCVM *et omisso* HODIE quidem *om. Z* nobis cum *C* nobiscum quid aduenienS *Z* 602. *Sic A, nisi quod* TIBI *habet et in fine praeter* VOLVPT *legi nil potest* librum *C* commostraremus *FZ cum A.* commonstraremus *reliqui* 603. VBIAMESPOTESPERGRAECERE#EDEPOLMORTALE(*vel* I)SMALOS *A* amans posses *FZ* pergraecere *B cum A.* pergere *reliqui* amans posses pergraecari *iam Valla coniecit Milphionis pers. exhibent FZ: om. sine spatiis in versus principio CD. Θ B non inepte* Eu edepol *BCD, Bentleius, Langenus p. 199.* Heu edepol *FZ.* Edepol *Ritschelius ex A* mortales *BCDFZ* 604. *Ab hoc v. usque ad v. 634 deficit A Agorastoclis et Milphionis pers. om. C sine spatiis* Quiste *C* ago rastocles *et spat. ante eam vocem D.* agorastodes *B* 605. Nec *ante ras. B* conspicietur *D*^{1}. conspiciatur *D*^{4} lenoneu *B* fallatiae *BD.* fallacię *C*

Praépedimentum óbiciatur.

ADVOCATI

Híc homo sapientér sapit.

Fácite quod iubét.

AGORASTOCLES

Abeamus. ét uos: satis dictúmst.

ADVOCATI

Abi.

AGORASTOCLES

Ábeo. quaeso

ADVOCATI

Di ímmortales, quín abis?

AGORASTOCLES

Abeó.

ADVOCATI

Sapis.

COLLABISCVS

St,

ADVOCATI

Quid est?

COLLABISCVS

Fores haéc fecerunt mágnum flagitiúm modo.

ADVOCATI

Quíd id est flagití?

606. Prepedimentum *BCD* obiiciatur *FZ* *In proximis usque ad v. 609 advocatis tribuit Ritschelius duce ex parte B, quae vel Milphioni vel Collabisco FZ* A Hic *B.* Milph. Hic *FZ: cf. etiam Seyffertus Stud. Pl. p. 3* homo] domo *CDF* Agor. Hic . . . sed uos. Adu. Satis *Ussingius* 607. Facite *B: item (Milphioni continuans) Taubmannus.* Agor. Facite *FZ* iubet. Agor. Abeamus *Aldina, Acidalius.* lubet. Abeamus *FZ.* lubet habeamus *BCD.* lubet. Agor. Abeamus *Angelius.* iubet, abeamus *Camerarius* et uos *Seyffertus l. s. s.* set uos *B.* sed uos *reliqui.* ecqui hoc *Geppertus* dictunst. Coll. abi *Z et, nisi quod* dictum est, *F.* dictumst *(*dictum st *B)* abi *BCD, nisi quod* dictum stabi *CD* sed uos, satin dictumst? Adu. Abi *Ritschelius* 608. *Verba* Quaeso — abis *Collabisco dat Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* quaeso Coll. Di immortales, quin, *Bothius.* queso dii mortales *H* quin *B et sine personae nota (sed cum spatio) CD.* dii mortales. Coll. quin *Z et, nisi quod* dii immortales, *F* *Advocatis tribuit* Sapis *Ritschelius: Milphioni B. spat. CD* si sapis *F* *Hunc v. in B excipere v. 480—546 supra dictum est* 609. St! *Geppertus.* Si tace *(*Sitace *C) BCD.* At at *F.* Phi tace *Z.* St, tace *Camerarius:* St *in proprio versu collocat Ritschelius* quidest *C* Coll.] *Sic FZ.* A *praem. B* fores hi *B.* fores hę *C.* fores hae *DFZ: cf. Schmidtius de dem. pron. form. p. 44 sqq.* hae *Bothius.* fores *om.* hae *Guyetus* fecerint *B (in litura) Z* 610. id *Acidalius. om. libri* flagitii *libri*

COLLABISCVS

Crepuerunt cláre.

ADVOCATI

Di te pérduint.

Póne nos recéde.

COLLABISCVS

Fiat.

ADVOCATI

Nós priores íbimus.

COLLABISCVS

Fáciunt, scurrae quód consuerunt: póne sese hominés locant.

AGORASTOCLES

Íllic homost, qui egréditur.

COLLABISCVS

Leno bónus est: nam similís malist.
Iám nunc ego illic égredienti sánguinem exsugám procul.

LYCVS. ADVOCATI. COLLABISCVS

LYCVS

Iam ego istúc reuortar, míles: conuiuás uolo
Reperíre nobis cómmodos, qui uná sient.
Intéribi attulerint éxta, atque eadem múlieres

Dite *BC* perdiunt *BZ.* perdant *F* 611. priores *(alt.* r *e corr.) C* 612. Facium *B* scurrę *B.* scurre *D* quod consuerunt *Pylades, Bentleius.* quod consueuerunt *(*quodconsueuerunt *C) libri* pones esse *B* 613. Heic *Geppertus* Quis illic *deleto* leno *Scaliger* homo est *libri* qui egreditur. Coll. Leno bonus *Ritschelius.* qui egreditur *(*quiegreditur *C)* leno. Coll. *(D spat. C spat. om.)* Bonus *libri* similis malist *Ritschelius Opusc. vol. II p. 572.* similis malus est *CD (super* e *apex) FZ.* similis est *B.* similis malo est *Camerarius* bono nam similis est malus *'in priscis exemplaribus' esse scribit Pius* 614. ego illic *Ritschelius, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1871) p. 276.* ego illi *libri.* illi ego *Guyetus* Iam ego nunc illi *Bothius* ex sugam *B.* exugam *F* procul] probe *Muellerus Pros. Pl. p. 598* Lycus collabiscus. *subicit B*

Actus III sc. 3 LENO ADVOCATI VILICVS DV *B. om. C (uno v. vacuo: in extremo margine videtur* M *scripta esse) D*[1]. LICVS LENO ADVOCATI COLLABISCVS VILLICVS II *D*[3] *In ipsa scaena Θ E H notis Collabisci, Lyci, Advocatorum personas indicat B* 615. am *cum spat. init. C* ego istuc *Bothius olim.* istuc ego *libri.* huc ego *Bothius postea, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776.* istuc *Pareus tert.* reuotar *B.* reuortar *C* 616. Repperire *BCZ* qui *B. om. reliqui* 617. Interim *F* attulerunt *CDZ* adque *B*

Iam ab ré diuina crédo apparebúnt domi.
Sed quíd huc tantum hominum incédunt? ecquidnam ád-
ferunt?
Et illíc chlamydatus quísnamst qui sequitúr procul?

ADVOCATI

Aetóli ciues té salutamús, Lyce:
Quamquám salutem férimus inuití tibi.

LYCVS

Fortúnati omnes sítis: quod certó scio
Nec fóre nec Fortunam íd situram fíeri.

ADVOCATI

Isticést thensaurus stúltis in linguá situs,
Vt quaéstui habeant mále loqui melióribus.

LYCVS

Viám qui nescit, quá deueniat ád mare,
Eum opórtet amnem quaérere comitém sibi.
Ego mále loquendi uóbis nesciuí uiam:
Nunc uós mihi amnes éstis: uos certúmst sequi.

618. abre diuuia *C.* abrediuiua *BD*[1]. ab re diuina *D*[1] 619. ec quidnam *C.* ec quid nam *D.* et quidnam *B* ad ferunt *B.* afferunt *FZ* *Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 399* 620. illic *Bothius.* ille *libri.* chlami datus *(*h *ex* li, t *ex* r*)* *B.* clamidatus *CD* quisnam *(*quis nam *BD)* est *libri* qui sequetur *BD*[1] *(corr. m. 4).* quisequetur *C* 621. *H B praem. om. CDFZ* Aetoli ciues te *Gruterus.* Aetolici ueste *BC et, nisi quod* Aetolyci, *D.* Aetolica ueste *Z et, nisi quod* Aetholica, *F* LYCE *C* 622. Quam quam *B* salutem *Bothius.* hanc salutem *libri* *Post hunc sequitur in libris ex inferiore loco (v. 639) huc inlatus hic versus:* Et quamquam *(*Etquanquam *B.* Etquamquam *C)* bene uolumus leniter lenonibus, *ubi* leuiter *FZ. Deleverunt Bothius, Bentleius* 623. certe *sola Z* 624. fore nec *Pylades.* foren et *B.* fore *(*forte *F)* et *reliqui* situram *B.* s///itaturam *(*t *erasa) C.* sisaturam *D.* si saturam *FZ* 625. *Spat. om. CD* Hic est th. *Guyetus.* Iste est thesaurus *Bothius, Muellerus Nachtr. p. 48.* Illic est thensaurus *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 34, qui tamen de gen. p. 47* Istic' st *praefert* thesaurus *FZ* in lingua situs *om. B* 626. questui *C* maleloqui *D.* male loqui loqui *B* 627. Lyc.] *sic Ald.: om. libri* de ueniat *B.* deueniet *Z.* adueniat *F.* deueniatur *Nic. Heinsius Advers. III 17* admare *C* 628. querere *CD.* quaerere eo *Ritschelius Opusc. vol. II p. 447.* quaererē *cum aliis Wagnerus Mus. Rhen. vol. 22 (a. 1866) p. 119* Eum oportet quaeritare comitem amnem sibi *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* 629. Ego *Angelius.* Lyc. Ego *FZ* 630. am nes *B.* amnis *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* certum est sequi *BCDZ.* certum consequi *F*

[Si bénedicetis, uóstra uos ripá sequar:
Si máledicetis, uóstro gradiar límite.]

ADVOCATI

Maló benefacere tántumdemst periculum,
Quantúm bono malefácere.

LYCVS

Qui ueró?

ADVOCATI

Scies.
Maló si quid benefácias, beneficium ínterit:
Bonó si quid malefácias, aetatem éxpetit.

LYCVS

Facéte dictum. séd quid istuc ad me áttinet?

ADVOCATI

Quia nós honoris tuí causa ad te uénimus,
Quamquám bene uolumus léniter lenónibus.

LYCVS

Si quíd boni adportátis, habeo grátiam.

V. 631 sq. uncis inclusit Ritschelius. cf. Langrehr p. 19 631. Si- bene dicetis *C.* benediceris *ut vid. D*[1]. bene ducetis *D*[1] uos ripa *Bothius.* ripa uos *libri* 632. male dicetis *C.* maledicetis *D*[1]. maleducetis *D*[1] uostrā *B* lymite *B* 633. Adu.] *om. CD sine spatio* bene facere *CD* tandundemst *Z.* tandundem si *CD.* tantunde si *B.* tantum est *F* 634. male facere *BCD* Qui uero *FZ.* Quid uero *BD.* Quid *C.* Qui id *Muellerus Nachtr. p. 33* Scies *in litura B* 635 sq. *Ab his versibus accedit A, ubi sic scripti sunt:*

MALOSIQUIDMALIFACIASAETATEMEXPETIT
BONOSIQUIDEMALIFACIASE*(vel* T *vel* I*/*TATEMEXPETIS

quod defendit Ussingius expetit *v. 636 reposito* 635. siquid *B* bene facias *B.* benefacias *ex* benefacies *D.* bene fetias *C* beneficium *Bentleius in Ter. Eun. I 2, 69.* id beneficium *libri praeter A.* benficere *et* benficium *Ritschelius Opusc. vol. II p. 719. 721, eandem formam fortasse v. 633 sq. et 636 restituendam esse dicens* 636. siquid *BC* male facias *BC* etatem etatem *C* 637. Lyc.] *Sic FZ. om. BCD* FACE*(vel* I*/*TEDICTUMSEDQUIDISTUCADMEATTI*(vel* E*)*NET *A* Facite *B.* Facete *(*a *e corr.) C* dictum *om. C* sed quid *DFZ.* set quit *B.* s, quid *C* adme *C* attinet *CDFZ.* adtinet *B* 638. *Pers. praem. FZ: om. BCD* *Sic A, nisi quod* ATTE tui honoris *Reizius* huc ad te *(*adte *BC) libri praeter A* honoris causa huc ad te *Bothius* huc aduenimus *Ussingius cum Weisio* 639. *Sic A* *Hunc v., male iteratum in BCDFZ post v. 622, Acidalius delebat hoc loco* quam quam *B* leuiter *FZ* 640. *Sic A, nisi quod* ADPORTASTIS Siquid *C* ad portatis *B.* apportatis *CDFZ*

ADVOCATI

De nóstro tibi nec férimus quicquam néc damus
Neque póllicemur néque adeo uolumús datum.

LYCVS

Credo hércle uobeis: íta uostrast benígnitas.
Sed quíd nunc uoltis?

ADVOCATI

Húnc chlamydatum quém uides,
Ei Márs iratust.

COLLABISCVS

Cápiti uostro istúc quidem.

ADVOCATI

Hunc núnc, Lyce, ad te díripiundum addúcimus.

COLLABISCVS

Cum praéda hic hodie incédet uenatór domum:
Canés compellunt ín plagas lepidé lupum.

LYCVS

Quis hic ést?

ADVOCATI

Nescimus nós quidem istum quí siet:
Nisi dúdum mane ut ád portum procéssimus,

641. BONIDENOSTROTIBINECFERIMUSNECDAMUS *A* De nostro *Ritschelius.* Boni de nostro *libri cum A, nisi quod* Boni *ex* Bono *et* nostro *ex* nostri *B,* denostro *C.* Bonum de nostro *Bothius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* quicquam *Ritschelius. om. libri cum A* damus *A, Pylades.* damus tibi *BCDFZ* Boni nil de nostro tibi *vel* Boni tibi de nostro nil *Muellerus Pros. Pl. p. 158* 642. *Sic A, nisi quod* NECQ· 643. *Pers. om. BCD Sic A, nisi quod* UESTRAEST uobis *libri praeter A* itae *B* uestra est *B.* ūra *CD.* uestra *F.* nostra *Z* 644. *E praem. B: spat. CD Sic A, nisi quod sp. ante* HUNC *omittit* uultis *libri praeter A* chlamy datum *B.* clamidatum *CD* 645. *Sic A, nisi quod* UESTRO iratus est *libri praeter A Θ (h. e.* Coll.*) B, Acidalius. spat. CD.* Lyc. *FZ* capite *FZ* uestro *BZ cum A.* ūro *CD.* uero uestro *F* 646. *Sic A, nisi quod* NUNCHUNC *et* DIRIPIUNDUM Adu.] *spat. om. C* lice *CD* adte *C* diripiendum *BCDZ.* deripiendum *F* 647. Coll. *praem. Acidalius. Advocatis continuant libri Sic A* praeda *Pylades cum A.* rae da *B.* reda *reliqui* incedet uenator *cum A Acidalius.* incede tuae nator *B.* incedit uenator *reliqui* 648. *Sic A* compellunt *ex* cumpellunt *B* inplagas *C* lupum] lycum *BCD: om. FZ* 649. *Sic A, nisi quod* QUIS *et* QUISIET istum quidem *libri praeter A: corr. Reizius* quisiet *C.* que siet *B* 650. *Sic A, nisi quod* NISI *et* MANI*(vel min. prob.* E*)* du dum *B* amane *BCD.* a mane *reliqui praeter A.* a mani *Camerarius* utadportum *C* ad portum uti *Bothius*

Atque ístum e naui ibi éxeuntem onerária
Vidémus. adiit ád nos extemplo éxiens:
Salútat, respondémus.

COLLABISCVS

Mortalís malos:
Vt íngrediuntur dócte in sycophántiam.

LYCVS

Quid deínde?

ADVOCATI

Sermonem íbi nobiscum cópulat.
Ait sé peregrinum esse, húius ignarum óppidi:
Locúm sibi uelle líberum praebérier,
Vbi néquam faciat. nós hominem ad te addúximus:
Tu, seí te dei amant, áge tuam rem: occásiost.

LYCVS

Itane íllest cupiens?

ADVOCATI

Aúrum habet.

LYCVS

Praeda haéc meast.

ADVOCATI

Potáre, amare uólt.

LYCVS

Locum lepidúm dabo.

ADVOCATI

At enim híc clam furtim se ésse uolt, ne quís sciat

651. *Sic A, nisi quod* ATQ ISTUM istum *libri cum A.* istunc *Camerarius* At eccistum *Geppertus* enaui *BC* ibi *addidimus: om. libri* exiunte moneraria *B* 652. *Sic A* uidimus *FZ* adnos *C* exemplo *C* 653. *Sic A, nisi quod* RESPONDEMUS ‖MORTALE*(vel* I*)*S mortalis *libri praeter A* 654. *Sic A, nisi quod* INGREDIUNTURDOCTE Utingrediuntur *C* in sicophantiam *D.* insicophantiam *C* 655. *Sic A* ibi nobiscum *B cum A.* nobiscum ibi *CDZ.* nobiscum ibit *F* copulat *Z cum A.* coppulat *F.* copulant *BCD* 656. *Sic A, nisi quod* AIT Agit *B* signarum *B* opidi *F* 657. *Sic A* preberier *CD* 658. *Sic A* faciet *BCD* ad te *om. C* 659. *Sic A, nisi quod* TUSEITEDE*(vel* I*)*I tu si te di (tedi *B,* tusite *C) BCDFZ* ament *Z* age tuam rem *Acidalius.* agere tuam rem *libri cum A.* age tuam rem quom *Ritschelius* occasio est *libri praeter A* 660. *Sic A, nisi quod* ILLEESTCUPIENS Lyc. *om. F. spat. D. om. C* Ita ne *B* Ille est *etiam BCDFZ* cupiens] copis *Dissaldeus* Ly.] *spat. D. om. C* preda *BCD* hęc *C* me ea st *B.* mea est *FZ* 661. *Sic A, nisi quod* LEPIDUM *Totum versum Lyco tribuit Ritschelius* uoli *BCD Personae spat. om. CD in versus principio* leppidum *C* 662. *Sic A, nisi quod* FURTIM Adu.] *Sic FZ. H B. spat. CD*

Neue árbiter sit. nam híc latro in Spartá fuit,
Vt quídem ipse nobeis díxit, apud regem Áttalum:
Inde húc aufugit, quóniam capitur óppidum.

COLLABISCVS

Nimis lépide de latróne, de Sparta óptume.

LYCVS

Di deaéque uobis múlta bona dent, quóm mihi
Et béne praecipitis ét bonam praedám datis.

ADVOCATI

Immo, út ipse nobis díxit, quo accurés magis,
Trecéntos nummos Phílippos portat praésidi.

LYCVS

Rex súm, si ego illum hodie ád med hominem adléxero.

ADVOCATI

Quin híc quidem tuos est.

LYCVS

Óbsecro hercle hortámini,

Ad enim *B*. Atenim *C* hic clam furtim se *Muellerus Pros. Pl. p. 508.* hic clam furtim *CDZ cum A.* hic clam furtum *F.* hic furtim *(sine* clam*) B.* clam furtim hic *Pylades.* hic clam furtimque *Muretus Var. lect. XVII 18. Cf. tamen V 2, 61* uoli *BCD* nequis sciant *BC.* ne qui sciant *DFZ.* 663. *Sic A, nisi quod* HIC in siparta *BD.* insiparta *C* 664. *Sic A, nisi quod* REGEM Utquidem *C* 665. *Sic A, nisi quod* OPPIDUM *et* huc *omisso* Inde huc *Camerarius.* Inde nunc *libri praeter A* opidum *F* 666. *Sic A* dela trone *B.* delatrone *(*la *s. v.) C* desparta *B.* des parta *C.* de spartha *F* 667. *Spat. om. C Sic A, nisi quod* DEAEQ UOBIS Dideaeque *C.* Dii deaeque *F* uobis uobis *B* quom *B cum A.* cum *(*cummihi *iungit C) reliqui* 668. *Sic A* precipitis *CD* pedam *C* 669. *Sic A, nisi quod* ACCURT*(vel* E *vel* DE*(vel* I *vel* T*)*SMAGIS utipse *C* ipse ut *Guyetus, Muellerus Pros. Pl. p. 360* accurres *BCDZ V. 669—678 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 670. *Sic A, nisi quod* PRAESID*(vel* B*)*I*, ubi incertum est num altera* I *sequatur necne* praesidi *Gulielmius Veris. I 20 (cf. A) probante Acidalio.* praesibi *BD.* presibi *CF.* prae sibi *Z.* ꝑssim *'alibi scriptum esse' Pius dicit.* praes sibi *Meursius cap. 4* 671. REXSUMSIEGOILLUMHODIEHOMINEMADLEXERO *A* siego *C* hodie ad med hominem adlexero *Ritschelius.* hodie ad me *(*adme *C)* hominem mallexero *BCD.* hodie ad me hominem allexero *FZ.* hodie hominem ad me allexero *Pylades, unde ut* ad med *facias suadet A.* illunc hodie homonem adlexero *vel* illunc hodied hominem *vel* illum hocedied hominem *Ritschelius Nov. exc. p. 95: cf. Muellerus Nachtr. p. 81 et Usenerus de Pseud. p. 9* 672. QUINHICQ . . . . . S*(incerta)* . . . . QPSECROHERCLEHORTAMINI *A* Adu.] *sic B: om. CD sine spatiis* quin chic *D* tuus *(sequ. spat. in BD. om. C)* Est obsecro *BCD.* tuus est. Lyc. obsecro *FZ* tuus est hic quidem *Reizius* horta mihi *B*

Vt déuortatur ád me in hospitium óptumum.

ADVOCATI

Neque nós hortari néque dehortarí decet
Hominém peregrinum: tuám rem tu ages, sí sapis.
Nos tíbi palumbem ad áream usque addúximus:
Nunc té illum meliust cápere, si captum ésse uis.

COLLABISCVS

Iamne ítis? quid, quod uóbeis mandaui, hóspites?

ADVOCATI

Cum illóc te meliust rém tuam, adulescéns, loqui:
Illic ést ad istas rés probus, quas quaéritas.

COLLABISCVS

Vidére equidem uos uéllem, quom huic aurúm darem.

ADVOCATI

Illínc procul nos ístuc inspectábimus.

COLLABISCVS

Bonám dedistis míhi operam.

LYCVS

It ad mé lucrum.

673. *Sic A, nisi quod* HOSPITIUM Utdeuortatur *C* adme *C* in hospicium *D.* inhospicium *C* optimum *B* 674. NEQUENOSHORTARINEQ·DEHORTARIDECET *A* nos dehortari decet *Ritschelius.* dehortari autem decet *vel* dehortari condecet *Muellerus Pros. Pl. p. 454* 675. *Sic A, nisi quod* HOMINEMPEREGRINUM hominum *CD* tua gessi *BD.* tuam gessi *C* 676. *Sic A, nisi quod* ADARE*(vel* I*)*AMUSQUAE adaream *C* 677. NUNCTEILLUMMELIUSCAPERESICAPTUMESSEUIS *A* meliust *Ritschelius, Geppertus.* melius *libri cum A* si castum *BD.* sicastum *C* 678. *Sic A Integrum v. Collabisco dant libri praeter FZ, qui verba* Iamne itis *Lyco adsignant* Iamne itis *DFZ.* Iam ne itis *B.* Iam neitis *C* uobis *libri praeter A* 679. *Sic A, nisi quod* TEMELIUSTTUAMREM Quom *B* illuc *CDZ* melius *libri praeter A* rem tuam *Guyetus.* tuam rem *BCDZ cum A, Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 52.* tuam D^1, *ubi* rem *sup. scr.* D^2 adolescens *BF* 680. *Sic A* Ille est *Bothius.* Hic est *Guyetus.* Heic est *Geppertus.* Illic'st *Luchsius de gen. p. 47* adistas *C* queritas *CD* 681. *Sic A, nisi quod* UIDERE *et* CUM equidem ego *Brugmanus p. 37* quom *B.* cum *reliqui cum A* 682. *Sic A, nisi quod* ILLIC inspectauimus *B ante corr.* 683. *Sic A, nisi quod* BONAMDEDISTIS *et* OPERAM operam mihi *Bothius* Lyc.] *spat. B* adme *C*

COLLABISCVS

Illúc quidem, quorsum ásinus caedit cálcibus.

LYCVS

Blande hóminem conpellábo. hospes hóspitem
Salútat: saluom te áduenire gaúdeo.

COLLABISCVS

Multá tibi dei dent bóna, quom me saluom ésse uis.

LYCVS

Hospítium te aiunt quaéritare.

COLLABISCVS

Quaérito.

LYCVS

Ita illí dixerunt, quei hínc a me abierúnt modo,
Te quaéritare a múscis.

COLLABISCVS

Minume géntium.

LYCVS

Quid ítá?

COLLABISCVS

Quia, a muscis sí mi hospitium quaérerem,
Aduéniens irem in cárcerem rectá uia.

684. Coll. *om. F* ILLUD*(vel* Q*)*QUIDEMQUORSUMASINUSCAEDITCALCIBUS *A* Illuc *Acidalius.* Illud *BCDFZ, Ussingius* quidem| uiden *vel* uide *Scaliger* Coll. quorsum *F* cedit *C* 685. *Sic A, nisi quod* BLANDE *et* COMPELLABO *et* HOSPES conpellabo *B.* compellabo *reliqui cum A* Heus, hospes *Muellerus Pros. Pl. p. 522* 686. *Sic A, nisi quod spat. post* SALUTAT saluom *B cum A.* saluum *reliqui* ad uenire *B* 687. MULTATIBIDEIDENTBONAQUOM*(vel* QUUM*)*MESALUOMESSEUIS *A* Multa tibi di *(*a tibi d *in ras.) B* di *DZ.* dii *F* Dident *C* quo *B.* cum *reliqui praeter A, nisi quod* cumme *iungit C* saluum *libri praeter A* saluom me *Ritschelius* 688. HOSP.... MTEAIUNTQUAERITARE#QUAERITO *A* queritare *CD* querito *BCD* 689. Lyc.] *pers. om. BCD* *In A haec apparuerunt:* ..... XERUNTQUEIHINCAMEABIERUNTMODO Id illi *Geppertus* qui *libri praeter A* ame *BC* 690. TEQUAERITAREAMUSCIS#AHMINIMEGENTIUM *A* queritare *CD* a muscis *(*amuscis *BD) libri cum A, nisi quod* a niusis *ut vid. C.* '*Quod non magis expedio quam vel Kampmannus de A B praep. p. 9 vel Hermannus in Iahni Annal. XXXV p. 192, qui* a Musis *proponebat. Novi qui de ἀμισθί cogitaret vel de* a mustis *i. e. Bacchanaliorum sodalibus*' *Ritschelius* minime *libri praeter A* 691. QUIDITA#QUIAMUSCISSIMIHIHOSPITIUMQUAERERE M *A* Quidita *C* Quia muscis si mihi *(*simihi *C) CDF cum A.* Qui amuscis si mihi *B* hospicium *C* quererem *BC* 692. *Sic A* huc irem *libri praeter A: corr. Guyetus, Bentleius, Reizius* incarcerem *C*

Ego íd quaero hospitium, úbi ego curer móllius,
Quam régi Antiocho océlli curarí solent.

LYCVS

Edepól ne tibi illud póssum festiuóm dare,
Siquidém potes pati ésse te in lepidó loco,
In lécto lepide stráto, et lepidam múlierem
Conpléxum contractáre.

COLLABISCVS

Is, lenó, uiam.

LYCVS

Vbi tú Leucadio, Thásio, Chio, Lésbio,
Vetustáte uino edéntulo aetatem ínriges.
Ibi égo replebo te úsque unguentum cheúmatis.

693. *Sic A, nisi quod* ID *et* HOSPITIUM hid *D* quero *B.* quero *C* hostium *BCD, unde* ostium *Bothius* 694. *Sic A, nisi quod* OCULI anthiocho *C.* anthioco *F* ocelli *scripsimus.* oculi *B cum A. om. CDFZ: unde Pylades* curari hospites solent *et* olim oculi *Hermannus.* eculei *Muellerus Pros. Pl. p. 517* Antiochi regis oculi *Guyetus* solet *FZ* 695. *Sic A, nisi quod* TIBIILLUM tibi illud possum *Ritschelius.* tibi illum possum *B cum A.* tibi possum illum *libri praeter AB, nisi quod* illud *F.* illud tibi possum *Hermannus Opusc. vol. 8 p. 441* festiuom *B cum A* festiuum *reliqui* 696. *Sic A, nisi quod* ESSETEPATI *et* LEPIDO potes pati esse te *Bothius, Kampmannus de In praep. p. 7, Muellerus Pros. Pl p. 207.* potes esse pati *libri praeter A.* pote esse te pati *vel* pati pote esse te *non satis tuto effici dicit Ritschelius.* potes esse pati te *Camerarius* inlepido *C* 697. *Sic A* et *om. libri praeter A* '*Quamquam elegantiae maiorem laudem tales versus habebunt:*

Siquidem potes te patier in lepido loco,
In lecto lepide strato, lepidam mulierem *c. q. s.*'

Ritschelius 698. COMPLEXUMCONTRECTARE#ISLENOUIA- *A* complexum *libri praeter B* contrectare *cum A Pylades.* contrectare te *Camerarius* Is *vix sanum.* Redis *(*in uiam*) Muellerus Pros. Pl. p. 210.* Inis *Bothius, Ussingius ad Amph. 425.* Seis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* uia *Salmasius. idem num in A fuerit dubium* 699. UBITULEUCADIOLESBIOTHASIOCHIO *A* Leucadio, Thasio, Chio, Lesbio *Ritschelius.* leuchadiolos biothas iochoo *B.* leucadiolespia t hassiochoo *C.* leucadio lebia thassiochoo *D.* leucadio lesbio thasio choo *F et, nisi quod* thassio, *Z: ubi* Coo *primus Camerarius:* Leucadio, Coo, Thasio, Lesbio *eodem duce Acidalius.* *Vulgatum ordinem mirabatur Lachmannus in Luer. p. 159*

700. *Sic A, nisi quod* AETATEM *De* uetustate *mensura Ritschelius Prolcg. p. 151 dubitabat* Edentulo uetustate aet. inr. *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242 cum Guyeto* 701. IBIEGOTEREPLEBOUSQ UNGUENTUMGEUMATIS *A* ego replebo te *Ritschelius, Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 771, Mahlerus l. s. s. p. 12.* te replebo *libri praeter A, nisi quod* replebo *ex* reblebo *B.* te replebo

Quid múlta uerba? fáciam ut, ubi tu láueris,
Ibi bálneator fáciat unguentáriam.
Sed haéc latrocinántur quae ego dixi ómnia.

COLLABISCVS

Quid íta?

LYCVS

Quia aurum póscunt praesentárium.

COLLABISCVS

Quin hércle accipere tú non mauis quam égo dare.

ADVOCATI

Quid, si éuocemus húc foras Agorástoclem,
Vt ípsus testis sít sibi certíssumus?
Heus tú, qui furem cáptas, egredere ócius,
Vt túte inspectes aúrum lenoní darei.

---

ego *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 484* usque *olim* cusque *fuisse propter librorum BCDFZ hiatum conicit Bergkius Beitr. p. 119* cheumatis *Ritschelius, Ussingius.* egeumatis *BCDFZ.* eccheumatis *Camerarius, quod post eum* echeumatis *scripserunt.* agematis *(i. e. ut putamus quod post eum* ochematis*) Salmasius.* ocheteumatis *Rostius Opusc. p. 144* 702. *Sic A, nisi quod* FACIAMUBI *et* LAUERES faciam ut *Ritschelius, Geppertus (idem vel* faciam ibi *Muellerus Pros. Pl. p. 28).* faciam *libri cum A* cubi *Ritschelius Opusc. phil. vol. III p. 138* 703. *Sic A, nisi quod* IBIUTBALNIATOR Ibi *Guyetus.* Ibi ut *(et F) libri cum A* ungentarium *C* 704. *Sic A* hęc *BC* quę *C* 705. *Sic A* Quidita *C.* Quid iam? *Acidalius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Quia *ex* Quida *ras. C.* Quia ea *Muellerus Pros. Pl. p. 634* presentarium *CD* 706. *Sic A* Quin *FZ cum A.* Qui *BCD* hercle *(*le *e corr.) C* *Verba* accipere — dare *addidit alia manus in B* accipere tuo °manuis *B* darem *CD* *Sequitur in BCDFZ hic versus:*

E. Quin sequere me intro. Θ duc me ergo intro. addictum tenes

nisi quod Lyc. *et.* Coll. *est in FZ, spatia in CD, praeterea* ergo me *CDFZ, pro quo* me ergo *Gulielmius cap. 4,* ad dictum *B. Quem v. e proxima scaena (720) huc inlatum esse Acidalius vidit: pro eo autem duos hos habet A v. 707 postpositos:*

QUINSEQUEREMEINTRO‡DUCMEERGOINTRO
SIEXIERITLENOQUIDTUMHOMINEMINTERROGEM

quorum alter est insequentis scaenae 730 707. *Sic A, nisi quod* QUIDSIEUOCEMUS Adu.] *om. BCD* Quidsieuocemus *C* huc foras *B cum A.* foras huc *reliqui* agorastoclen *B.* agorastoclem *(*ra *s. v.) D* 708. *Sic A, nisi quod* IPSUSTESTIS ipse *libri praeter A* testes *D* certissimus *B.* certi sumus *CDFZ: corr. Angelius* 709. *Ab hoc v. usque ad v. 745 deficit A* qui furem] quis tu rem *B* otius *BCDZ* 710. Ut tu te in spectes *B.* Uttute inspectes *C.* Ut tute *(*tu *s. v.)* inspectes *D* darei *Ritschelius.* dare *libri.* dari *Geppertus post Bentleium* dare; agorastocles *B*

AGORASTOCLES. ADVOCATI. COLLABISCVS. LYCVS

AGORASTOCLES

Quid ést? quid uoltis, téstes?

ADVOCATI

Specta ad déxteram,
Tuos séruos aurum quom ípsi lenoní dabit.

COLLABISCVS

Age áccipe hoc sis. heíc sunt numeratí aurei
Trecénti nummei, quí uocantur Phílippei.
Hinc mé procura: própere hosce apsumí uolo.

LYCVS

Edepól fecisti pródigum promúm tibi.
Age eámus intro.

COLLABISCVS

Té sequor.

LYCVS

Age age ámbula:
Ibi, quaé sunt reliquaália, fabulábimur.

COLLABISCVS

Eadém narrabo tíbi res Spartiáticas.

Act. III sc. 4 ADVLESCENS IDEM DV *B. om. CD*[1]. Agorastocles adolescens eidem *D*[3] *Eisdem atque supra personarum notis utitur B, praeterea* A *pro Agorastocle. In CD mera spatia sunt* 711. uidest *eum spat. C* quiduultis *(*d *e corr.) C* uultis *etiam BDFZ* Agor.] *spat. B* addexteram *C.* ad dextram *Z* 712. tuus *libri* seruos aurum quom ipsi *Ritschelius.* seruus aurum ipsi *libri.* seruus aurum iam ipsi *Geppertus.* quum seruos aurum ipsi *Pylades.* ipsi seruos aurum *Guyetus.* seruos aurum ipse ipsi *Bothius.* seruos aurum ut ipsi *vel* quom ipsi *Muellerus Pros. Pl. p. 79, qui p. 491* Ipsi tuos seruos aurum *proponit* 'Poterant *etiam* aurum seruos ipsi *vel paullo rectius* seruos aurum ut ipsi' *Ritschelius* dabit *Pylades.* dabat *libri.* datat *Gruterus* 713. sis. heic *Ritschelius.* sis hic *FZ.* sis se ic *B.* sisse ic *C.* sis se hic *D* 714. nummei *Ritschelius.* numme *C.* nummi *reliqui* quiuocantur *C* philippei *Pylades.* philippi *libri* *Extrema tria verba interpolatoris esse censet Langenus p. 88* 715. propere *B.* propera *reliqui* absumi *libri praeter B* 716. *Post* edepol *eras.* fe *C* prodigium *CDZ* *V. 717 et 718 simul ferri vix posse dicit Muellerus Pros. Pl. p. 79* 717. *Pro* Coll. *et* Lyc. *spatia B* 718. Ibi quae sunt relicua *Ritschelius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243.* Ibique reliqua *libri.* Ibi quae relliqua *Gulielmius cap. 5* alia eadem fab. 'v. c.' *Scaligeri* quaeuis relicua alia *Geppertus.* alia relicua una *Weisius* 719. Coll.] *spat. om. C* Equidem *FZ* spartiacas *CD.* sparthicas *F*

LYCVS
Quin séquere me ergo.
COLLABISCVS
Dúc me intro: addictúm tenes.
AGORASTOCLES
Quid núnc mi auctores éstis?
ADVOCATI
Vt frugí sies.
AGORASTOCLES
Quid, si ánimus esse nón sinit?
ADVOCATI
Esto út sinit.
AGORASTOCLES
Vidístis, leno quom aúrum accepit?
ADVOCATI
Vídimus.
AGORASTOCLES
Eum uós meum esse séruom scitis?
ADVOCATI
Scíuimus.
AGORASTOCLES
Rem aduórsus populi fíerei leges?
ADVOCATI
Scíuimus.

720. *Cf. ad v. 706* duc me *scripsimus e librorum vestigiis v. 706 commemoratis.* abduc *libri hoc loco.* abduce *postulat Brugmanus p. 27* 721. mihi auctores *CDZ.* mihi auctoris *B.* mihi autores *F* Utfrugi *C* sies *FZ.* spes *BCD* 722. Quidsianimis *C* nonsinit *C.* non sic sinit *inter alia multa Muellerus Pros. Pl. p. 79* utsinit *C* *V. 723—727 delet Ussingius: de v. 723—735 cf. Langrehr p. 20* 723. *Spat. om. C* quom *B.* cum *reliqui* 724. Eum] Cum eo *cel* Eo *Muellerus Pros. Pl. p. 79* Apud eum meum *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* esse meum *Z* seruom *B.* seruum *CDFZ* scistis *Acidalius* Sciuimus *Camerarius.* Scimus *libri.* Scimus rem *Ritschelius.* Scimus. Agor. Rem *proximis* Aduorsus p. l. *continuans Bothius* 725. aduersus (ad uersus *B) libri* fieri *Ritschelius dubitanter.* saepe *B.* sepe *CD.* esse *FZ, transpositum post* leges *Pylades, ante* populi *def. Guyetus.* nempe *coniecturam commemorat Acidalius* Receptum aduorsus populi leges *Muellerus Pros. Pl. p. 79* scimus. Agor. Em *e proximo v.* Em *petens Ritschelius* *'Transpositionem verborum qui non reformidet, haud paullo elegantius sic poterit duce ex parte Acidalio:*

Agor. Eum uós meum esse seruom scitis? Aduoc. Scimus rem.
Agor. Aduórsus populi leges . . . . Aduoc. Saepe audiuimus.

nisi forte duo hemistichia interciderunt post leges' *Ritschelius*

AGORASTOCLES
Em istaéc uolo ergo uós commeminisse ómnia
Mox ád praetorem quom úsus ueniet.
ADVOCATI
Méminimus.
AGORASTOCLES
Quid, sí recenti re aédis pultem?
ADVOCATI
Cénseo.
AGORASTOCLES
Si púltem, non reclúdet?
ADVOCATI
Panem frángito.
AGORASTOCLES
Si exíerit leno, quíd tum? hominemne intérrogem,
Meus séruos ad eum uéneritne?
ADVOCATI
Quíppini?
AGORASTOCLES
Quom aurí ducentis númmis Philippis?

726. *Charisius p. 240, 20:* Plautus in Poenulo: 'em . . . omnia'

726. Hem (Hęm) istaec (istęc *C,* istac *Z) CDFZ* uolo *sup. scr. D* com meminisse *B* em istaec uolo ego uos meminisse omnia *Charisius* 727. ad praetorem quom *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 491.* cum (quum *B)* ad praetorem (ad pretorem *D.* adpretorem *C) libri.* quando ad praetorem idem *Muellerus eodem loco* Cum ad praetorem usus ueniet mox Adu. meminerimus *vel* Cum mox ad praetorem usus ueniet. Aduoc. meminimus *Hermannus* ueniet usus *Ritschelius* meminimus *CDFZ.* memininimus *B.* meminerimus *Camerarius* 728. Quidsirecentire *C* recentire *D.* recentirae *B* *Personam om. FZ* Censeo] Quippini *Clemmius Mus. Rh. vol. 23 (a. 1868) p. 693* 729. *Pers. om. FZ* *Versum damnat Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* et non *Geppertus.* nec *Guyetus* recludit *C* panem *BCD.* pede *F.* pedem *Z, codex Cantabricus Salmasii.* pede aedis *Pylades* portam *Geppertus* frangito forem *Guyetus* 730. Quid tum? hominemne *Ritschelius.* QUIDTUMHOMINEM *A supra post v. 706.* censerit hominem *B.* censeo^{nt} hominem *C.* censent hominem *D.* censetis hominem *FZ.* censes hominem *Bentleius.* censen' hominem *Bothius.* quid tunc? hominem *Geppertus* *De v. 732 sqq. cf. Schueth l. s. s. p. 27* 731. meum seruum *prorsus nescimus quos vetustos libros habere dicat Gulielmius cap. 2* seruos ad eum ueneritne *Ritschelius, Geppertus.* seruosi ad eum uenerit ne *B.* seruus si ad eum (siadeum *C)* uenerit ne *CDF.* seruus si ad eum uenerit necne *Z, ubi* uenit necne *Guyetus, Bentleius, Reizius.* seruos si ad eum uenerit nunc *Bothius* Quipini *D: om. F* 732. Agor.] *om. Z* Quom (m *in ras.)*

ADVOCATI

Quíppini?

AGORASTOCLES

Ibi extémplo leno errábit.

ADVOCATI

Qua de ré?

AGORASTOCLES

Rogas?

Quia céntum nummis mínus dicetur.

ADVOCATI

Béne putas.

AGORASTOCLES

Aliúm censebit quaéritari.

ADVOCATI

Scílicet. 735

AGORASTOCLES

Extémplo denegábit.

ADVOCATI

Iuratús quidem.

AGORASTOCLES

Homo fúrti sese adstrínget.

ADVOCATI

Hau dubium íd quidemst.

AGORASTOCLES

Quantúmquantum ad eum erít delatum.

ADVOCATI

Quíppini?

AGORASTOCLES

Ibo ét pultabo iánuam.

ADVOCATI

Ito: quíppini?

solus B. cum *CDFZ* Aduoc.] *om. F* 733. Agor.] *om. FZ* leno extemplo *Bothius* cerrabit *B* *Agorastoclis et advocatorum personas in proximis aut permutant aut omittunt FZ* Quadere *C* 734. dicetur *Pius.* diceretur *BCDF.* dentur *Z* putassis *Z.* putastis *F* 735. quęritari *B.* queritari *CD* 736. denegauit *C* 737. furti sese *Pareus ed. tert., Bentleius.* furti se *FZ.* furtis est *B.* furtis es *C.* furtis ""e *D* astringet *F.* adstringit (ad stringit *B*) *reliqui* *Spat. om. C* haudubium *D.* aud dubium *B.* haud dubium *reliqui* quidem est *Camerarius.* quid est *B.* quidem *reliqui* 738. Quantum quantum ad eum (adeum *C*) *BCD.* Quantum ad eum *FZ* ad eum huc *Brugmanus p. 12* *V. 739. 740 hoc ordine Acidalius: inverso libri. utrumque damnat Ussingius* 739. ianuam hanc *Camerarius* ito *Acidalius.* ita *libri.* ita fac *Pylades*

AGORASTOCLES

Diéspiter uos pérduit.

ADVOCATI

Te quíppini? 740

AGORASTOCLES

Tacéndi tempus ést, nam crepuerúnt fores.
Forás egredier uídeo lenoném Lycum.
Adéste quaeso.

ADVOCATI

Quíppini, nos sí uoles?
Operíte capita, né nos leno nóuerit,
Qui illí malae rei tántae fuimus ínlices. 745

LYCVS. AGORASTOCLES. ADVOCATI

LYCVS

Suspéndant omnes núnciam se harúspices,
Quam ego íllis posthac quód loquantur créduam.
Qui in ré diuina dúdum dicebánt mihi

745. *Nonius p. 446, 32:* lllix et illex hoc discernuntur. Ab illiciendo illix; illex a quo lex non seruetur. Plautus Poenulo: 'quid . . . inlix'.

740. perdiunt *F* 741. concrepuerunt *Bentleius* 742. egredier uideo *B.* egredietur uideo *C.* egredietur uide *D.* egreditur Aduoc. uide *FZ: ubi* uideo *Camerarius.* égredi eccum *Muellerus Pros. Pl. p. 79* lycum *(ly e corr.) C* *V. 743 sq. simul ferri posse negat Muellerus Pros. Pl. p. 79* 743. ad es tequęso *B.* adeste queso *D.* adestę queso *C* nos si uoles *Ritschelius.* si uoles *(*siuoles *C) libri.* quin si uoles *Pylades, Acidalius.* si tu uoles *Camerarius.* sed *(vel* nisi*)* prius lubet *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403.* Sine, si uoles *Geppertus.* Sed nos decet *Ussingius* 744. Operite *Scaliger, Bentleius in Heautont. II 3, 111.* Operire *libri. cf. Seyffertus et Geppertus ad v. 743* nenos *B* leno nouerit *B.* leno rit *CD.* leno uiderit *FZ* 745. cui *CD.* quid *Nonius* illi *(s.* i. *pr. apex) D* malae rei tantae *Camerarius.* malae ire it ante *B.* male irę it ante *D.* marę ire it *C.* malae rei ante *FZ.* tantae rei *Nonius.* malae rei ante *Pylades, Bentleius* fumus *Nonius* inlices *CDZ.* inlix *Nonius.* indices *F.* inlyces; lycus. agorastoclės. *B* *Act. III sc. 5* LENO ADOLESCENS ADVOCATI DV *B. om. CD*[1]. Licus leno Agorastocles Aduocati *D*[3] 746. *Ab hoc versu accedit A* Sic *A, nisi quod* SESE uspendant *cum spat. C* omnes ////// (se *erasa*) *D* nunc iamse *C.* nunc iam se *D.* nunc se iam *Z.* nunciam sese *Bentleius, qui postea vulgatum recte probavit* (nunciam) aruspices *F* 747. *Sic A, nisi quod* POSTHAC Quam *BCD cum A.* Quid *FZ* illis *om. B* post hȩc *B* quodloquantur *C.* quid loquantur *F* 748. *Sic A* Quiinre *C.* Cui in re *Scioppius Susp. lect. II 7*

Malúm damnumque máxumum porténdier,
Is éxplicaui meám rem postillá lucro.

AGORASTOCLES

Saluós sis, leno.

LYCVS

Deí te ament, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Magis mé benigne núnc salutas quam ántidhac.

LYCVS

Tranquíllitas euénit, quasi naui ín mari.
Vtquómquest uentus, éxim uelum uórtitur.

AGORASTOCLES

Valént apud te quós uolo? atque hau té uolo.

LYCVS

Valént ut postulátumst: uerum nón tibi.

AGORASTOCLES

Mitte ád me, si audes, hódie Adelphasiúm tuam
Die fésto celebri nóbilique Aphrodísiis.

LYCVS

Calidúm prandisti prándium hodie? díc mihi.

---

749. *Sic A, nisi quod* DAMNVMQ:MAXIMVM damnum quae *B.* dampnumque *CD* maximum *libri cum A* 750. *Sic A, nisi quod* EXPLICAVIT Ecce *Geppertus edidit: corr. stud. Pl. I p. 136.* Is *leni anacoluthia, quae ferenda videtur.* iis *F* Is — lucris *Ussingius* post illa *D.* post illam *B* 751. Agor.] A D^3. *om. C* *Sic A, nisi quod* DEITE Saluus *CDFZ* Lyc.] L D^3 Di te *BFZ.* Dite *CD* 752. *Sic A, nisi quod* BENIGNE *et* SALVTAS an(t *eras.*)idhac *D.* antehac *F* 753. *Spat. om. CD* TRANQVILLITASEVENITQVASI(*vel* T *vel* E)NAVTINMARI(*vel* E) *A* tranquillitas (it *s. v.*) *C* quasi naui *FZ cum A.* quast naui (naui *s. v. C*) *BCD* inmari *C* 754. *Huic quoque v. E praem. B* VTQVOMQ:VENTVS-EXIMVELVMVORTITVR *A* Vtquomque est *B.* Vtcumque est *reliqui, nisi quod* est (*ut A*) *om. F* exim *BCD cum A.* exin *Z, Bentleius in Heautont. III 3, 17.* exit *F* uortetur (e *ex* i *ut vid.*) *C* *Cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 282* 755. VALENTAPVDTEQVOSVOLOATQ:HAVDTEVOLO *A* Valeant *libri praeter A* namque *Ussingius.* atqui *Geppertus* hautte *B.* haut te *D.* haud te *CFZ* 756. *Spat. om. CD* VALENTVTPOSTVLA(*lacuna in ipsa membrana sequitur*)TVMESTVERVMNONTIBI *A* Valent *B cum A.* ualeant *reliqui* postulatum si *BCD.* postulatum est *FZ cum A* nontibi *C* 757. *Spat. om. CD* MITTEADMESIAVDESHODIEADELPHAS-IVMTVAM *A* mitti ad me *FZ* admc *C* si audes (siaudes *C*) *BCD cum A.* si audies *FZ.* sodes *Camerarius* 758. DIEFESTOCELEBRINO-BILIQ APHRODISIIS *A* diefesto *D* aphrodisus *C.* afrodisiis *B* 759. Agor. *praem. FZ* *Sic A, nisi quod* PRANDIVM prandidisti *DF*

AGORASTOCLES

Quid iám?

LYCVS

Quia os nunc frígefactas, quóm rogas.

AGORASTOCLES

Hoc áge sis leno. séruom esse audiuí meum
Apúd te.

LYCVS

Apud me? númquam factum réperies.

AGORASTOCLES

Mentíre: nam ad te uénit aurumque áttulit.
Ita míhi renuntiátumst quibus credó satis.

LYCVS

Malú's: captatum me áduenis cum téstibus.
Tuórum apud me némost nec quicquám tui.

AGORASTOCLES

Meméntote illuc, áduocati.

ADVOCATI

Méminimus.

LYCVS

Ha ha hé, iam teneo, quíd sit: perspexí modo.

---

760. Agor.] Lyc. *FZ. om. CD* *Sic A, nisi quod* CVM Lyc.] Agor. *Z. om. F* os *A, Gruterus, Scaliger, Acidalius.* hos *BCDF.* hoc *Z* frige factas *B.* frigide factas *Gulielmius, Dousa cap. 4* quom rogas *B.* cum rogas (cumrogas *C*) *CDFZ* 761. Agor.] *spat. om. D* *Sic A* seruum *CDFZ* audi ii (audì *e corr.*) *D* 762. *Sic A, nisi quod* REPERIES Aput te *B.* Apudte *C* apud me numquam *D.* apudnumquam me *C.* aput nunquam *B* Li. D^3 repperies *CD.* *idem ex* reperies (p *alt. s. v.*) *B* 763. Agor.] *pers. sup. scr.* D^3. *om. C* MENTIRENAMADTEVENITAVRVMQ:ATTVLIT *A* adte *C* aurumque *FZ.* maurumque *ante ras. D.* maurumque *C.* maurum que *B* 764. ITAMI-HIRENVNTIATVMSTQVIBVSCREDOSATIS *A* renuntiatum (renunciatum *C*) est (exstitit *F*) *BCDFZ.* renuntiarunt *Geppertus* ibus *Pontanus* 765. Lyc.] *om. B.* L *sup. scr.* D^3. *spat. om. C* *Sic A, nisi quod* EST-(*vel* I *vel* E) *et* TESTIBVS malus es *libri praeter A* captatō *D* adueuis *DFZ.* ad uenis *ex* ad uenit *B.* ad uenit *C* qum testibus *B.* cu(u *e corr.*)ntestibus *C* 766. *Sic A, nisi quod* TVORVM *et* TVI *Post* Tuorum *sup. scr.* A D^3 nemo est *B, Camerarius.* nemo *CDFZ* neque *F* 767. *Sic A, nisi quod* MEMENTOTEILLVD illuc *libri praeter A* ADVO D^3 Me minimus *C* 768. *Sic A, nisi quod* HAHAIAM *Pers. om. B* Ha ha he *CDZ.* Ahaheh *F.* Ha ha (*ex* ba) hae *B* teneto *Z: corr. Saracenus, Pius* quidsit *C.* quit sit *B* perspexit *CD.* perpexit *B*

Hi, qui íllum dudum cónciliauerúnt mihi
Peregrínum Spartanum, íd nunc eis cerebrum úritur,
Me esse hós trecentos Phílippos facturúm lucri:
Nunc húnc inimicum quía esse sciuerúnt mihi,
Eum ádlegarunt, suóm qui seruom díceret
Cum auro ésse apud me. cónpositast fallácia:
Vt eó me priuent átque inter se díuidant.
Lupo ágnum eripere póstulant. nugás agunt.

AGORASTOCLES

Negásne apud te esse aúrum nec seruóm meum?

LYCVS

Nego ét negando, sí quid refert, ráuio.

ADVOCATI

Perísti, leno: nam ístest huius uílicus,
Quem tíbi nos esse Spártiatem díximus,
Qui ad té trecentos Phílippeos modo détulit:

769. HIQVIILLVMDVDVMCONCILIAVERVNTMIHI *A* 770. PEREGRINVMSPARTANVMIDNVNCHISCEREBRVMVRITVR *A* id nunc eis cerebrum uritur *Seyffertus Stud. Pl. p. 16.* id nunc his cerebrum uritur *cum A Curio.* id nunc? *B.* id nunc hisce ‖ Crebro auritur *CD.* id nunc hisce credo auditum *FZ, ubi* hosce *Saracenus.* id nunc his cor uritur *Camerarius, Scaliger, qui et* id nunc his cerebrum uertitur, *ubi* cribro hauritur *Gruterus* 771. L *praem. D*^{3} MEESSEHOSTRECENTOSPHILIPPOSFACTVRVMLVCRI *A* 772. NVNCHVNCINIMICVMQVIAESSESCIVERVNTMIHI *A* quia esse *ex* quia huncsse *corr. D* *Ante* mihi *spat. C* 773. EVMADLEGARVNTSVO *et in fine* CERET *ita, ut inter* O *et* C *paullulo plus quam* mqui seruomdi *scriptum fuisse videatur A* Eum adlegarunt *Bentleius, Bothius cum A.* Eum adlegauerunt *libri praeter A, nisi quod* Eum *in CD versui 773 adhaeret.* Adlegauerunt *Pylades* suum *BCDFZ* seruum *CDFZ* 774. CVMAVROESSEAPVDMECOMPOSITASTFALLACIA *A* Quomauro *B.* Cumauro *C* composita est *libri praeter A* fallatia *BCD* 775. VTEOMEPRIVENT *et in fine* DIVIDANT *A* adque *C.* ad que *B* interse *BC* 776. LVPOAGNVMERIPEREPOSTVLANTNVGASAGVNT *A* nugas *(u ex* a, *quam incohaverat librarius) C* 777. A *praem. D*^{3} NEGASNEAPVDTEESSEAVRVMNESERVVMMEVM *A* Negas ne *B.* Negas *Muellerus Nachtr. p. 103* seruom *B.* seruum *reliqui cum A* 778. Lyc.] L *sup. scr. D*^{3}. *spat. om. C* *Sic A, nisi quod* SI siquid *C.* siquit *B* refert rauio *cum A Turnebus XIX 12, Lambinus, Scaliger.* refertă.uio *(o ex* a) *B.* refert *(e poster. ex r)* auio *C.* refertauio *D.* refert auio *FZ.* refert aio *Pius.* refert abnuo *Camerarius.* refert annuo *Saracenus, Meursius.* refert, arguam *Geppertus* 779. A *praem. D*^{3} *Sic A, nisi quod* PERIISTI laeno *B* iste est *BCD.* iste *F* uillicus *FZ* 780. *Sic A, nisi quod* SPARTIATEM sparuatem *BC.* spartiatem *ex corr. D*^{1}. spartiatum *D*^{3}. sparthanum *F.* Spartiatam *Vssingius* 781. QVIADTETRECENTOSPHILIPPE*(vel* I*)*OSMODODETVLIT *A* Qui atte *B.* Quia te *C.* Quiate *D* Philippeos modo *cum A*

Idque ádeo in istoc aúrum inest marsúppio.

LYCVS

Vae uóstrae aetati.

ADVOCATI

Id quídem nunc in mundóst tuae.

AGORASTOCLES

Age, omítte actutum, fúrcifer, marsúppium.
Manufésto fur es. míhi, quaeso hercle, operám date,
Dum mé uideatis séruom ab hoc abdúcere.

LYCVS

Nunc pól ego perii cérto, haud arbitrário.
Consúlto hoc factumst, míhi ut insidiae fíerent.
Sed quíd ego dubito fúgere hinc in malám crucem,
Prius quam hínc optorto cóllo ad praetorém trahor?
Eheú, quom ego habui hos áriolos harúspices,

791—793. *Nonius p. 392, 17:* spissum significat tardum . . . Plautus Poenulo: 'eheu . . . praesentarium est'

Reizius, Lachmannus, Geppertus. philippos hos *Brugmanus p. 49.* philippos modo *BCDFZ.* modo Philippos *Pylades* Philippos detulit modo *Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 159* 782. IDQ·ININSTOCADEOAVRVMINESTMARSVPPIO *A* adeo in istoc *Pylades.* in istoc adeo *Z cum A.* in isto cadeo *B.* inisto cado *CD.* in istoc *F* in est *B* marsupio *BDFZ* 783. *Ab hoc versu usque ad v. 849 deficit A* L *praem. D*^{3} Ve *CDFZ* uostrę *C.* uostra *B* A *D*^{3} Id quidem nunc in mundost tuae *scripsimus.* Id quidem mundo *(n s. v. D)* est tuae *(est* tuę *C.* estuae *D) BCD.* Id quidem nunc est tuae *FZ.* Id quidem in mundo est tuae *Scaliger, Pareus.* Id quidem in mundo nunc est tuae *Pylades.* Id in mundo quidem tuae est *Taubmannus.* Id nunc quidem in mundo est tuae *Dousa f., Meursius, Gruterus.* At id *e. q. s. Reizius.* Id quidem situm in mundost tuae *vel* Id tuae quidem *vel* Tuae id quidem in mundost situm *Muellerus Pros. Pl. p. 345* 784. *Pers. om. B* ac tutum *BC* marsupium *libri* 785. *Ante* fur L *D*^{3} fures *BCF* mihi. quaeso *in plerisque editionibus fuit ante Lomanum p. 3* queso *sup. scr. D.* queso *C* 786. Dumme *C* uideritis *F.* uidetis *Guyetus* seruum *CDFZ* abhoc *C* 787. *Pers. om. BCD* 788. factum est *libri* ut insidie *D.* utinsidie *C.* ut in sidiae *B* fierent *(e post. e corr.) C* 789. Sedquidego *C* dubito *(b e corr.) C* inmalam *C* 790. Priusquam *CD* hinc *B. om. CDFZ* obtorto *FZ* adpretorem *C* 791. Eheu *(u in lit.) B.* Heheu *DZ.* Heu heu *F.* Eheu eheu *Pareus tert.* quom *B.* cum *CD.* quam *FZ ex Nonio.* quamde *Bothius.* quos *Pius: cf. Luebbertus 'Quom' p. 104* Eheu, malos quam *Guyetus* hos ariolos *Geppertus.* hariolos *BC.* ariolos *DFZ* nunc habui ariolos *Pylades* aruspices *DFZ, Nonius*

Qui sí quid boni promíttunt, perspisso éuenit:
Id quód mali promíttunt, praesentáriumst.
Nunc íbo, amicos cónsulam, quo mé modo
Suspéndere aequom cénseant potíssumum.

AGORASTOCLES. COLLABISCVS. ADVOCATI

AGORASTOCLES

Age tú, progredere, ut uídeant te ire istínc foras.
Estne híc meus seruos?

COLLABISCVS

Sum hércle uero, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Quid núnc, sceleste léno?

ADVOCATI

Quiquom lítigas,

Apscéssit.

AGORASTOCLES

Vtinam hinc ábierit malám crucem.

792. Qui si quid *CFZ.* Qui siquit *B.* Quid si quid *D.* Quia quid *Nonius.* Quicquid *Mercerus* boni *FZ.* bene *BCD, Nonius* Qui si boni quid produnt *Guyetus* *Verba* perspisso — promittunt *(v. 793) om. BCD* perspisso *F, Nonius, Muellerus Pros. Pl. p. 158.* pro spisso *Z et editiones fere omnes* 793. praesentarium est *B.* praesentiarum *(praesentiarum C)* est *CD.* praesentariem *vel* praesentari est *codd. Nonii* 794. quomemodo *C.* quo memodo *D* 795. aequum *DFZ.* aequm *C* censeant *D* potissimum *libri, quo addit* agorastocles. colybiscus *B* *Act. III sc. 6* ADVLESCENS VILICVS ADVOCATI *B. om. CD*[1]. Agorastocles adot collabiscus uillicus aduocati II *D*[3] 796. Age tu *FZ.* Agetur *BD.* getur *cum spat. init. C. del. Guyetus, Spengelius Plaut. p. 44* progredere *FZ.* procredere *CD.* pro credere *B.* progredire *Bothius troch. octon. fingens* ut uideant *Bentleius, Reizius, Ritschelius.* ut testes *(uttestes C)* uideant *libri* ut te testes uideant *Umpfenbachius Melet. Pl. p. 24 transponit troch. octon. fingens* teireistinc foras *B.* teire istinc foras *D.* te istinc foras *sine* ire *C, Camerarius.* te foras *Weisius.* hinc foras *Geppertus* 797. A *praem. D*[3] Estue hic meus seruos *Ritschelius, Geppertus.* Est ne hic meus *(u e corr.)* seruos *(o e corr.) B.* Estne hic seruus meus *(mes D) reliqui.* Es seruus meus *Guyetus* *Ceterum hunc quoque v. Bothius (*Estne seruus hic meus*) octon. troch. esse vult* Coll.] *H B.* L *D*[3] sum hercle *Weisius post Acidalium et Bentleium.* sum me hercle *BFZ.* summe hercle *C.* summe ercle *D* 798. A *praem. D*[3]. *om. B* Adu.] C *D*[3] Qui quomlitigas *B.* Quicumlitigas *C.* Quicum *(Qui ex* Quid *ras. D)* litigas *DFZ* 799. *Spat. praem. D* Apscessit *solus B.* Abscessit *reliqui* abierit *FZ.* aberit *BCD* in malam *Pylades.* malam in *Goellerus ad Truc. p. 87: cf. Luchsius*

ADVOCATI

Ita nós uelle aequomst.

AGORASTOCLES

Crás subscribam hominí dicam.

COLLABISCVS

Numquíd me?

AGORASTOCLES

Apscédas: sumas ornatúm tuom.

COLLABISCVS

Non súm nequiquam míles factus: paúlulum
Praedae íntus feci, dúm lenonis fámilia
Dormítat: extis súm satur factús probe.
Abscédam hinc intro.

AGORASTOCLES

Fáctum a uobis cómiter.
Bonám dedistis, áduocati, operám mihi.
Cras máne, quaeso, in cómitio estote óbuiam.
Tu séquere me intro. uós ualete.

ADVOCATI

Et tú uale.

Iniúriam illic ínsignite póstulat:
Nostró seruire nós sibi censét cibo.
Verum íta sunt omnes ísti nostri díuites:
Si quíd bene facias, léuior plumast grátia:

Studemundi Stud. vol. I p. 19 800. ADV *D*[3] aequum est *BZ.* aequm est *C.* equum est *D.* aequust *F* Crassus scribam *BCD.* cras scribam *F* *De v. 801—808 cf. Langrehr p. 20* 801. Numquid me? *Lambinus.* Num qui me *B.* Numqui me *D.* Numquime *C.* Numquid *FZ.* Numquid me . . . *Bothius* Agor. Apscedas *B.* abscedam. Agor. *FZ, unde mira uariolatus est Pylades* ornamentum *B* tuum *libri* 802. nequicquam *FZ* factus *(s ex* m*) C* 803. Praede *B.* preda *CD* 804. extis sum *C.* ex̃tis sum *D.* satis sum *F* 805. Abscedam *B* hinc *(*hin *in litura) B* Agor.] C *D*[3] auobis *BC* 806. ad uocatioperam *B* 807. queso *BCD* incomito *C* 808. tusequere *C* Ettuuale *C* *Versum delet Geppertus: cf. Stud. Pl. vol. I p. 65 et Seyffertus Stud. Pl. p. 10* 809. Iniurium *Scaliger ascripsit* 810. Nostros *BCD* seruire nos sibi *B.* seruire sibi nos *CDF.* sibi seruire nos *Z* 811. sunt omnes *Pylades, Scaliger, cod. Schob. idem vel* sunt ingenio *Bentleius.* sunt *libri. Possis:* sunt animati, *ubi* solent esse *vel* sunt plerique *Muellerus Pros. Pl. p. 540* 812. Siquid *C.* Si quid *(d ex* t*) B.* Siquidem *F* Si bene quid facias *Pareus tert.* pluma est *libri* gratia *FZ.* grauia *(a poster. sup. scr. B) BCD*

Si quíd peccatumst, plúmbeas irás gerunt.
Domós abeamus nóstras, sultis, núnciam:
Quando íd, quoi re operam dédimus, impetráuimus,
Vt pérderemus córruptorem cíuium.

813. Siquid *C* peccatumst *DF*. peccatum si *B*. pecciatum st *C*. peccatust *Z* 814. habeamus *BCD* stultis *CD*. si ultis *F*. si ultis *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 685* nunciam *CD*. nuntiam *B*. nunc iam *Z*. iam nunc *F* 815. quoi re *Bothius*. quoire *C*. quo ire *D*. quod ire *Z*. cui rei *F*. quostrei (st *in* i *corr.*) *B*. quoi rei *Scaliger, Lipsius* impetrauimus *CFZ* 816. Utperderemus *C* ciuium; mylphio *B*

ACTVS IV

MILPHIO

Exspécto, quo pactó meae techinaé processuraé sient.
Studeo húnc lenonem pérdere, qui méum erum miserum mácerat:
Is me aútem porro uérberat, incúrsat pugnis, cálcibus.
Seruíre amanti míseriast, praesértim qui quod amát caret.
Attát, e fano récipere uideó se Syncerástum,
Lenónis seruom. quíd habeat sermónis, auscultábo.

SYNCERASTVS. MILPHIO

SYNCERASTVS

Sátis spectatumst deós atque homines eíus neclegere grátiam,
Quoíus hominis erus ést consimilis, uélut ego habeo hunc huíusmodi.

Act. IV sc. 1 *Hunc actum ante secundum positum olim fuisse demonstravit Goetzius Ind. lect. aest. a. 1883 p. 3 sqq.: cf. praef.* SERVOS C· *B. om. CD*¹. Milfio servvs *D*³ 817. xpecto *cum spat. init. C.* Expecto *FZ* pacco *B* meae techinae *Ritschelius Opusc. vol. II p. 473.* mea et ethine *B.* mea et ehine *C.* mea et chinę *D*¹, *unde* meae tehnę *D*³. meae techinae *Z.* meae tecae *F* processurę *C* sierit *B* 818. Studeo lenonem perdere hunc *Pylades* qui *F, Geppertus, Fuhrmannus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 688.* iut *B.* ut *CDZ.* uelut *Camerarius.* uel *Bothius. De* quod, quia, qui, nam, illic *cogitari posse dicit Muellerus Pros. Pl. p. 376.* uti *Parcus* erum (er *et pars* u *litterae in lit.*) *B.* herum *FZ* misere *quasi e codicibus Geppertus* 819. aut *F* me incursat *Pylades*, me *ante* autem *delens, servato* me *Reizius* 820. miseria est *libri* praesertim *FZ.* presertim *D.* presentim *BC* 821. Attate fano *B.* Attat efano *C.* Atat e fano *FZ.* Atat efano *D.* At eccum e fano *mire Geppertus* se *sup. ser. D* sincerastum *BCDF* 822. seruum *libri praeter B* sermonis *F, Pius.* sermones *BCDZ*

Act. IV sc. 2 SINCERASTVS· MILPHIO SERVI· II C· *B. om. CD*¹. Sincerastus Milfio serui II *D*³ *Pro Syncerasto K nota utitur B. personas om. CD, nisi ubi adnotabitur V. 823 sq. damnat Guyetus* 823. S *praef. D*³ atis *c. spat. init. C* spectatum est *libri* hominescuis *B* neclegere *B.* neglegere *CD.* negligere *FZ* 824. Cuius hominis erus est *Geppertus.* Quo hi homini (homines *C*) erus et *BCD.* Eiusmodi herus et *F.* Cuiusmodi herus et *Z.* Cui homini erus est *Pylades, Lachmannus in Lucr. p. 388 suo more hiatum excusans.* Quoi homini est erus *Bothius. Cf. Ritschelius Opusc. vol. III p. 262. De* Quoius *cf. Luchsius de genet. p. 9 et Brandtius de genet. p. 41* consimiles *FZ: corr. Pylades* uel ut *Muellerus Nov. ann. t. 83 (a. 1861) p. 270* hunc *Bothius.*

Néque periuriór neque peior álter usquamst géntium,
Quám erus meus est, néque tam luteus néque tam caeno cónlitus.
Íta me di ament, uél in lautumiis, uél in pristino máuelim
Ágere aetatem praépeditus látere forti férreo,
Quam ápud lenonem hunc séruitutem cólere. quod illuc ést genus:
Quaé illic hominum córruptelae fíunt. di, uostrám fidem:
Quóduis genus ibi hóminum uideas, quási Acheruntem uéneris,
Équitem, peditem, líbertinum, fúrem an fugitiuóm uelis,
Vérberatum, uínctum, addictum. quí habet quod det, útut homost,
Ómnia genera récipiuntur: ítaque in totis aédibus
Ténebrae, latebrae: bíbitur, estur, quási in popina, nón secus.

nunc *libri* huius modi *B*. huiusmodi *(d e corr.) C* 825. usquam est *libri* 826. herus *FZ* est *om. C* meus erus est *Guyetus* luteus *ex* lutuis *B* cęno *D*. ceno *BC* 827. mediamentuel *B* dii *F* uel *om. Pylades* in lautumiis BD^2. in lautumis D^1. inlautumus *C*. in latumiis *Z*. in latrinis *F* in pristino *B*, *Lambinus*. in pistrino *DFZ*. inpistrino *C* mauolim *Pareus* *Ceterum hunc v. collocat post v. 832 errorem signis corrigens C* 828. prępeditus *C*. praeditus *B* latere *BCDF*, *quod quid sit nescimus:* latera *Z*, *Camerarius*, *Scaliger*, clatro *Guyetus*, catulo *Bentleius*, *Muellerus Pros. Pl. p. 345*, *Schuethius l. s. s. p. 43. de* onere *cogitat Ussingius.* (latera) torto *Kochius Mus. Rhen. vol. 26 (a. 1871) p. 62* forti] forcipe *Geppertus* latera *scribens: cf. eiusdem Stud. Pl. vol. I p. 139* ferreo *Scaliger*. ferro *libri*. ferro meam *Pylades*. ferro mea *Camerarius*. ferro mea meam *Acidalius* 829. hanc seruitutem *Weisius*. seruitutem *Bothius* quod illuc *Bothius*. quid illuc *libri*, *nisi quod* quidilluc *C et* illuc *ex* illic *B et* illic *F* gelus *Ussingius* 830. Quę *C*. Que *B* hominem *B* corruptelae *BFZ*. corruptellae *D*. corruptellę *C* dii *F* 831. *Versum delet Schuethius l. s. s. p. 30 ut parallelum versui 834* Quod uis *B* Acherontem *F* 832. Equitaem peditaem *B* an fugitiuum *Acidalius*, *Bentleius ad Hor. Art. poet. v. 113*. ad fugitiuum *BDZ*. adfugitiuum *C*. ac fugitiuum *F*, *Camerarius*. aut fugitiuum *Valla* furem ac fugitiuom inuenis *Geppertus*. furem ac fugitiuum simul *Guyetus*. furem ac fugitiuom scelus *Ussingius*. furem ac fugitiuom uides *Schuethius l. s. s.* Equitem an peditem an libertinum an furem an fugitiuom uelis *Muellerus Pros. Pl. p. 346* *Sequitur in C v. 827* 833. qui habet quod debet *F*. qui quod det habet *Guyetus* utut homo est *Gulielmius*. ut homo est *libri*, *nisi quod* uthomo est *C* 834. ita que *B* intotis *BC* edibus *B* 835. Tenebre latebre *C* bibiturestur *B* estu *C*. ęstu *D* qua si *B* popina, non secus *scripsimus*. popina *(i ex o C)* hausecus *(*haud secus *CDFZ) libri*. popinad, hau secus *Ritschelius Nov. exc. p. 64*. popina, hau secius *Muellerus Pros. Pl. p. 683*. popina: haud est secus *Geppertus*

Ibi tu uideas lítteratas fíctiles epístulas,
Píce signatas: nómina insunt cúbitum longis lítteris.
Íta uinariórum habemus nóstrae dilectúm domi.

MILPHIO

Ómnia edepol míra sunt, nisi érus hunc heredém facit:
Nam ís quidem ut meditátur, illi uérba faciet mórtuo.
Ét adire lubet hóminem et autem nímis eum auscultó lubens.

SYNCERASTVS

Haéc quom hic uideo fíeri, crucior: prétiis emptos máxumis
Ápud nos expecúliatos séruos fieri suís eris.
Séd ad postremum níhil apparet: mále partum male dísperit.

MILPHIO

Proínde habet orátionem, quási ipse sit frugí bonae,
Qui ípsus hercle ignáuiorem pótis est facere ignáuiam.

SYNCERASTVS

Núnc domum haec ab aéde Veneris réfero uasa, ubi hóstiis
Érus nequiuit própitiare Vénerem suo festó die.

836. fictiles *om. CDFZ* epistulas *(a ex* e*) B*. epulas *Z* 837. in sunt *B* longis *(i e corr.) C* 838. uinariorum *(a ex* o*) B*. uinariorum *Gulielmius cap. II* dilectum ire *D*. delectum *Pius*, *Saracenus* 839. *Pers. om. B* nisi erus *Camerarius*. nesi erus *B*. nesierus *C*. ne si erus *D*. ne si herus *FZ* eredem *D* 840. is quidem ut meditatur, illi *Acidalius*. id quidem illi ut meditatur *B*, *nisi quod* a *in litura*, *deinde sup. scr.* id quidem illi meditatur *CDFZ*, *nisi quod* meditatur *ex* meditator *C*, medicatur *F*, *ubi* ille meditatur *Pius*, est illi meditatus *Pylades*, meditate *Scaliger*, uti meditatur *Bothius cum Reizio* faciet mortuo *scripsimus cum Ussingio*. facite mortuo *BD*. facite mortua *C*. facit emortuo *FZ* meditatur, illi ut uerba faciet mortuo *Ussingius* 841. Et *om. F* etautem *C*. equidem *FZ*. aetatem *Scaliger*. atque idem *vel* et autem *Bentleius* aut culto BCD^1. ausculto D^1 lubens BD^1. libens CD^2FZ Et adire hominem lubet et nimis autem eum nunc ausculto lubens *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 426: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 59*. Et lubet hominem adire *c. q. s. Bothius*[2] 842. Hęc *C*. Hec *B* quom hic *B*. cum hic *(cumhic C) reliqui* uideo uideo *F* crutior *CD* praeciis *B*. pręciis *C* emptus *DFZ: corr. Saracenus*, *Pius* maximis *libri praeter F* 843. fieri suis eris *Camerarius*. fieris uisceris *B*. fieri siuisceris *CD*. fieri sic uidens *F*. fieri si uixeris *Z*. fieri funditus *Guyetus* 844. Et *Ussingius* posterum *B*. postremū *D*, ū *ex* u *m. 3* parum *BCD* 845. S *praem. D*[3] Pro inde *B* habet hic orationem *Camerarius*. orationem habet *Bothius* quasi siet *sine* ipse *Guyetus* bone *BCD* 846. ipsus hercle ignauiorem *Curio*, *Bentleius ad Ter. Hec. III 5, 29*. hercle ipsu signauiorem BCD^1. hercle ipsus ignauiorem D^2 *et* D^4, *FZ* potis est D^1Z. poti est BCD^1. potis *F* 847. hęc *B* aedi *BC*. ędi D^1. ędis D^3 hostiis *vel* hostus *C* 848. Herus *FZ* nequiuit *FZ*. ne quuti *B*.

MILPHIO

Lépidam Venerem.

SYNCERASTVS

Nám meretrices nóstrae primis hóstiis
Vénerem placauére extemplo.

MILPHIO

O lépidam Venerem dénuo.

SYNCERASTVS

Núnc domum ibo.

MILPHIO

Heus, Sýnceraste.

SYNCERASTVS

Sýncerastum quí uocat?

MILPHIO

Túos amicus.

SYNCERASTVS

Haúd amice fácis, qui cum onere offérs moram.

MILPHIO

Át ego ob hanc morám tibi reddam operam, úbi uoles, ubi iússeris.
Hábe rem pactam.

SYNCERASTVS

Sí futurumst, dó tibi operam hanc.

necuti *C.* nec uti *D* propiciare *BC* 849. *Pers. om. B* Sync.] *pers. om. BCD sine spatiis* *Pro* Nam *exspectat* Quom *Ussingius* meretricis *BC. idem, nisi quod* ci *sup. scr., D* nostrę *C.* nostrae *ex* nostras *corr. B* primis *FZ.* primus *CD. om. B* hostis *CD* 850. *Ab hoc versu accedit A Sic A, nisi quod* VENEREM *et* EXTEMPLO exemplo *BCD* Olepidam *C* 851. *Sic A, nisi quod* NVNC *et* VOCAT *Sync. pers. om. Z* M *inseruit D*[3] Heus sinceraste *DF.* Heu sinceraste *BC* S *inseruit D*[3] sincerastum *BCDF* quis *Geppertus* uocauit *B* 852. M *praem. D*[3] *Sic A, nisi quod* TVVS *et* OFFERASMORAM Tuus *libri cum A* S *inseruit D*[3] Haut *B* facis *om. Bentleius* qui quam *B.* cuiquam *CD.* cui cum *F, Raebel diss. Hal. a. 1882 thes.* qui mi cum *Reizius,* moram *in sequentis versus initio ponens* offers *CDFZ. idem ex* offeras *B* 853. M *praem. D*[3] *Sic A, nisi quod* ATOBHANCMORAM *et* IVSS- *in fine* At ego *scripsimus.* At *libri cum A* moram *edidimus ex A.* rem *reliqui.* remoram *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 126.* ego moram *Ussingius* reddam operam *B cum A.* reddam *CDFZ.* reddibo operam *Reizius, Bentleius.* operam reddam *Lomanus p. 59* cubi *Ritschelius Opusc. vol. III p. 141.* tu ubi *Muellerus Pros. Pl. p. 585.* ubi ubi *Geppertus* 854. HABE-REMPACTAM#SIFUTURUMESTDOTIBIOPERAMHANC *et in proprio v.* QUO-MODO *A Syncerasti pers. praem. BD*[3]*FZ, spat. exhibent CD*[1]*: corr. Acidalius. totum v. Syncerasto dat Ussingius* Haberem *BCDF* Sync. Si *Acidulius.* si *libri sine spatiis praeter A (sifuturum C).* sic *Pylades* futurum si do *BCDZ, nisi quod* sido *C.* futurum si tibi si do *F* *Milph.*

MILPHIO

Quó modo?

SYNCERASTVS

Vt enim ubi mihi uápulandum sít, tu corium súfferas.

MILPHIO

Ápage. nesció quid uiri sis.

SYNCERASTVS

Málus sum.

MILPHIO

Tibi sis. té uolo.

SYNCERASTVS

Át onus urget.

MILPHIO

Át tu appone et réspice ad me.

SYNCERASTVS

Fécero,
Quámquam haud otiúmst.

MILPHIO

Saluos sis, Sýnceraste.

SYNCERASTVS

O Mílphio,

855. *Nonius p. 396, 39:* sufferre significat dedere uel supponere . . . Plautus . . . Poenulo: 'ut . . . sufferas'

pers. restituit Acidalius: spat. habet A. om. reliqui Quo *om. FZ* quomodo *CD* 855. *Sync. pers. restituit Acidalius.* Milph. *BD*[3]*FZ. spat. habent CD*[1] *cum A Sic A, nisi quod* SVFFERAS Utenim *C* cubi mi *Ritschelius Opusc. III p. 139.* mihi ubi *Muellerus Pros. Pl. p. 27 cum Gepperto* uapulandum sit *Nonius cum A.* uapulandum est *reliqui, quo servato* tute *pro* tu *Curio, Reizius, alii,* tu tuum *Bentleius, Spengelius Pl. p. 189* sorium *aliquot libri Nonii* 856. *Milph. pers. restituit Lambinus: Sync. exhibent BD*[3]*FZ et editionum plerique. spat. habent CD*[1] *Sic A, nisi quod* SI *vel* E, T)SIS#TEVOLO Sync. Nescio *Lambinus.* Milph. Nescio *multi, qui* Apage *Syncerasto continuant* quit uiri *B.* quiduiri *C* uiri *D*[1]. uír *ut vid. D*[4] qui uir sis *Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 269* Sync. Malus *Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 238.* Milph. Malus *BD*[3]*FZ.* Malus *in initio versus CD*[1] Milph. Tibi sis: te uolo *Beckerus l. s. s.* Sync. *(S D*[3]*. spat. D*[1]*)* Tibi sis. Milph. *(M D*[3]*. spat. D*[1]*)* Te uolo *BDFZ: idem, nisi quod spatia pro nominibus C cum A et* Teuolo *C* 857. *Sic A, nisi quod* RESPICE Adonu surget *B.* Ad onu surget *D.* Ad onus urget *C* Attu *B* apone = depone *Meursius* adme *C* S *inseruit D*[3] ferro[cc] *C* 858. *Sic A, nisi quod* MILPHIO Quamquam haud otium est *CD.* Quanquam haud otium *(*ocium *F)* est *FZ.* Quam quam hautotium est *B* M *inseruit D*[3] sisynceraste *B.* sis sinceraste *CD.* sit sincerastus *F* S *inseruit D*[3] omilphio *C*

Dei ómnes deaeque amént . . .

MILPHIO

Quemnam hominem?

SYNCERASTVS

Néc te nec me, Mílphio,
Néque erum meum adeo.

MILPHIO

Quém ament igitur?

SYNCERASTVS

Áliquem dignus qui siet.
Nám nostrorum némo dignust.

MILPHIO

Lépide loquere.

SYNCERASTVS

Mé decet.

MILPHIO

Quíd agis?

SYNCERASTVS

Facio, quód manufesti moéchi hic hau fermé solent.

MILPHIO

Quíd id est?

SYNCERASTVS

Refero uása salua.

859. *Sic A, nisi quod* DEAEQ AMENT Di *BCDZ.* Dii *F* deae que *B.* deę *C.* dęae *D* M *inseruit D*³ Quemnam *BZ.* Quem nam *C* S *inseruit D*³ nec tenet me *B.* nec te nec *CD.* nec te *FZ* *Sup.* Milphio *D*¹ *scripsit* nē 860. *Sic A, nisi quod* NEQ·E-RUMMEUM *et* DIGNUS herum meum *FZ.* meum erum *Geppertus* M *inseruit D*³ Quemnam igitur? *Muellerus Nachtr. p. 9: cf. Pros. Pl. p. 88* S *inseruit D*³ Aliquem dignus qui siet *ex A Geppertus.* Aliquem *BCDFZ.* Alium quemlibet *Camerarius.* Alium aliquem *Pareus.* Aliquem, Milphio *Bentleius, ut alios mittamus* 861. *Sic A, nisi quod* DIGNUSEST *et* MEDECET *in proprio versu* dignus est *libri cum A* Lepide loquere *Camerarius cum A.* Lepideloquere *B.* lepidum eloquere *CDFZ* Sync. Me *F, Angelius duce Pylade.* me *sine spatio BCDZ* 862. M *praem. D*³ *Sic A, nisi quod* AGI*(vel* E*)*S *et* MANUFESTI *et* MOECHIHAU Quidagis *C* S *inseruit D*³ manufesti moechi *Scaliger cum A.* manufesto imo echi *B.* manu festo himechi *C.* manifesto himechi *D.* manifesto hi moechi *FZ, unde* manifesto moechi *Camerarius* hic hau *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 604.* haud *libri praeter A.* non *Reizius* 863. M *praem. D*³ *Sic A, nisi quod* DII *vel min. prob.* DEI *et* TUUM S *inseruit D*³ refero *cum spat. init. C*

MILPHIO

Dí te et tuom erum pérduint.

SYNCERASTVS

Mé non perdent: íllum ut perdant fácere possum, sí uelim,
Me érus ne perdat neí mihi metuam, Mílphio.

MILPHIO

Quid id ést? cedo.

SYNCERASTVS

Málus es?

MILPHIO

Malus sum.

SYNCERASTVS

Mále mihist.

MILPHIO

Memorádum, num esse alitér decet?
Quíd est quod male sit tíbi, quoi dómi sit, quód edis, quod ames, ádfatim?
Néque triobolum úllum amicae dás et ductas grátieis.

SYNCERASTVS

Diéspiter me síc amabit

M *inseruit D*³ dite *D* *Post* te *spat. C* tuum *libri cum A* perdunt *CD.* perdiunt *FZ* 864. S *praem. D*³, *B notam B* *Sic A* perdent, illum *Gruterus cum A D*¹*FZ.* perde nullum *BD*¹. per hercle nullum *C* utperdant *C* Me non perdant, illum perdant: *Aeidalius* *Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 604* possim *CDZ, editionum plerique* siuelim *C* 865. *Sic A, nisi quod* MEUMERUMUTPERDANT-NIMIHIMETUAM *et* IDST Me erus ne perdat nei *scripsimus.* Meum erum ut perdant *(*d *ex* e *C)* ne *(*perdantne *B.* perdant nei *CD.* perdant hei *FZ) libri, ubi* perdant ne *Pylades* mei tuam *B* M *inseruit D*³ idest *C* *Versum del. Ussingius* 866. S, M, S *notas add. D*³ *Sic A, nisi quod* ǂ *post* ES *om. et* MIHIEST *exhibet et* num *om. et* D *(*DUM*) non satis certa* Sum malus *Reizius* mihi est *libri cum A* *Pers. om. FZ* Memoradum, num esse *Geppertus.* Memorandum esse *BCDFZ, nisi quod* u *ex* a *et* esse *ex* est *C, ubi* Memoradum *Valla, pers. corr. Camerarius* *Cf. Rostius Opusc. phil. vol. I p. 183* alter *B* 867. Mil. *praem. FZ.* M *s. v. D*³ *Sic A, nisi quod* CUI *et* QUODQUEAMES malesit *C* tibi cui domi sit *Geppertus ex A.* quo id omisit *BD*¹. ǫomisit *C.* quoi domi sit *D*⁴. cui id omen sit *F.* cui id omne sit *Z.* cui id omne est *Camerarius.* quoi domi sit *Scaliger, Bentleius.* tibi domi quoi est *Hermannus.* tibi quoi domi est *Weisius cum Lambino* quo dedis *BCD* quod ames *libri praeter A omnes* adfatim *B cum A.* affatim *CDFZ* 868. *Sic A, nisi quod* NEQ·TRIOBO-LUM amice *C* sed ductas *Bothius, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273* gratiis *BD. idem vel* gratus *C.* gratis *FZ* 869. S *et* M *notas add. D*³ *Sync. notam om. B, spat. om. C* *Sic A, nisi quod* DIESPITER *et*

MILPHIO

Vt quidem edepol dignus es.

SYNCERASTVS

Vt ego hanc familiam interire cupio.

MILPHIO

Adde operam, si cupis.

SYNCERASTVS

Sine pinnis uolare hau facilest: meae alae pinnas non habent.

MILPHIO

Nolito edepol deuellisse: iam his duobus mensibus
Volucres alae tibi erunt hirquinae.

SYNCERASTVS

I in malam rem.

MILPHIO

I tu atque erus.

SYNCERASTVS

Verum enim qui homo eum norit, nimium cito homo peruorti potest.

---

om. spatio Milph.] M D^3. *sp. om. C* Utquidem *C* 870. *Sic A, nisi quod om. spatio ante* ADDE Sync.] *om. BCD, in princ. v. omnes* Milph.] *sp. om. C* 871. SINEPI*(min. prob.* E*)*NNISUOLAREHAUFACILESTMEAEALAEPI*(min. prob.* E*)*NNASNONHABENT *A* Sync.] *Milph. not. praem. B* Sine D^2. Si D^1 pinnis *B.* pennis *CDFZ* haud *libri praeter A* facile simeae *B.* facile st mee *CD.* facilest. meae *Z.* facile est. meae *F* ale *C* me *(vel* mi*).* alae hae *Muellerus Pros. Pl. p. 384* pinnas *BC.* pennas *DFZ* non *om. C* 872. *Sic A, nisi quod* NOLIEDEPOLDEUELISSE Nolito *libri praeter A omnes, nisi quod* Nolite *Z, unde* Noli te *Valla. corr. Pius* te uellisse *Palmerius p. 84.* deuellere: istaec *Geppertus* Noli *retinens* istae iam his *Ussingius* 873. UOLUCRESTIBIERUNTTUAEHIRQUINAE#IMALAMREM *et in proprio v.* ITUATQ·ERUS *A* Volucres alae tibi erunt hirquinae *Bothius.* Volucres tibi erunt tuae *(*a *ex* e *B.* tuae *om. CDFZ)* irquinae *(*hircinae, h *s. v., D.* hircine *CFZ) libri praeter A. Hiatum suo more excusat Lachmannus in Lucr. p. 200.* Volucres tibi erunt alae tuae hirquinae *Muellerus Pros. Pl. p. 585.* Volucres tibi erunt pennae hirquinae *Valla Spat. pers. om. C* I in *FZ.* In *BCD, nisi quod* inmalam *iungit C* crucem *F* Milph.] *sp. om. CD* Itu atque *C.* Ituatque *B* herus *FZ* 874. UERUMQUIHOMOEUMNORI . . . . . SCITOHOMO *et in proprio versu* PERUORTIPOTEST *A, cuius de loco nunc pessum dato Ritschelio duce (qui melius servatum legisse vid.) sic testamur: litterae 1* T *(vel* I, E*), 2* N*, 3* G *vel* D *vel* C *vel similis, 4* A*, 5* T *(vel* E*, vel* I*), 6* U Enim uero *Schuethius l. s. s. p. 31 duce Langeno p. 117* homo eum *libri omnes.* bene eum *Pylades.* modo eum *vel* domo eum *Gruterus.* hominem *Dousa f.* norit, nimium *scripsimus exempli causa.* norit *cum spatio post eam vocem CD.* norit *sine spatio BFZ, nisi quod* noris *F.* norit satis *Ussingius* si modo eum noris *Geppertus* preuorti *Z*

MILPHIO

Quid iam?

SYNCERASTVS

Quasi uero tacere quicquam potis sis.

MILPHIO

Rectius
Tacitas tibi res sistam, quam quod dictumst mutae mulieri.

SYNCERASTVS

Animum inducam facile, ut tibi istuc credam, ni te nouerim.

MILPHIO

Crede audacter meo periclo.

SYNCERASTVS

Male credam et credam tamen.

MILPHIO

Scin tu, erum tuom meo ero esse inimicum capitalem?

SYNCERASTVS

Scio.

MILPHIO

Propter amorem?

SYNCERASTVS

Omnem operam perdis.

---

875. QUIDIAMQUASITUTACEREUEROQUICQUAMPOTE*(vel* I*)*SI*(vel* E*)*SRECTIUS*(*TIUS *incertae) A* S *inseruit* D^3 Quidiam *C* Quasi uero *A nisus Muellerus Nachtr. p. 39.* Quasi tu *BCDFZ.* Quasi si tu *Lachmannus.* Quid? quasi tu *Reizius* Quasi tacere quicquam tu potis sis *Guyetus, ubi* tu quicquam potis sis *Acidalius coniecerat,* Quasi tacere uero quicquam potis sis *Geppertus* quic quam *B.* quicquam *(*c *sup. scr.) D* potissis *C Milph. pers. restituit Acidalius: om. libri omnes* Rectius] Cicius *Scaliger.* Tectius *Acidalius, Palmerius p. 252, Bentleius* 876. *Pers. Milph. praem. BFZ* TACITUSTIBIRESISTAMQUAMQUODDICTUMESTMUTAEMULIERI *A* Tacitas tibi res sistam *Bothius.* Tacitus tibi resistam *libri cum A.* Tacitum tibi me sistam *Guyetus.* Tacitius tibi resistam *Valla.* Tacitius tibi rem sistam *Palmerius p. 252, Acidalius, Bentleius, ubi* Tacitam *Gronovius* dictum est *libri cum A* mutae mulieri *Bothius cum A.* mulae mulieri *B.* malae *(*male *CZ)* mulieri *CDFZ.* mulieri malae *Reizius, Bentleius.* mulieri tace *Guyetus* 877. *Sic A, nisi quod* ANIMUM *et* ISTUC *et* NOUERIM *Post* Animum *ras. circ. 3 litt. B* uttibi *C.* ut *Guyetus* credamini *BC et ante ras. D.* credam ne *F* ut credam istuc tibi, ni *Bothius Versum del. Ussingius* 878. M *et* S *notas add.* D^3 CREDEAUDACTERMEOPERICULOMALECREDAMCREDAMETTAMEN *A* audacter *(*e *ex* u*) C* periclo *Bothius.* periculo *libri cum A* etcredam *C* Credam ni metuam mihi *exempli causa Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 777: cf. v. 889. versum damnat Ussingius* 879. M *et* S *notas add.* D^3 SCINTUERUMTUUMMEOEROESSEINIMICUMCAPITALEM#SCIO *A* Scintu *BC* herum *FZ* tuum *libri cum A* me ero CD^1: *corr.* D^4. meo hero *FZ.* ero meo *Geppertus* 880. *Sic A, nisi quod* PROPTERAMOREM operam *(*r *e*

MILPHIO
Quíd iam?
SYNCERASTVS
Quia doctúm doces.
MILPHIO
Quíd ergo dubitas quín lubenter túo ero meus, quod póssiet
Fácere, faciat, éius merito? tum aútem, si quid tu ádiuuas,
Eó facilius fácere poterit.
SYNCERASTVS
Át ego hoc metuo, Mílphio —
MILPHIO
Quíd est quod metuas?
SYNCERASTVS
Dúm ero insidias páritem, ne me pérduim.
Si érus meus me esse élocutum quoíquam mortaleí sciat,
Cóntinuo is me ex Sýncerasto Crúrifragium fécerit.

corr.) C Quidiam *C* *Personas toto hoc v. invertunt D^3FZ, nisi quod pers. ante* Quia *om. D: corr. Acidalius* 881. M *not. add. D^3* *Sic A, nisi quod* QUINLUBENTER *et* MEUSERUSQUIDPOSSIET Quidergo *C* quin lubenter *FZ cum A.* qui lubenter *BD.* quilubenter *C* ero *ex* oro *C.* hero *FZ* meus quod *B, Camerarius.* meus quid *CDFZ* possit *F* 882. FACEREFACIATMALEEIUSMERITOTUMAUTEMSIQUIDTUADIUUAS *A* faciant *C* eius merito. tum autem *scripsimus.* male eius merito. tum *(*meritotum *B.* merito tu *F)* autem *BDFZ, ubi* eius *correpta prima metitur Lachmannus in Lucr. p. 161.* male 'autem eius merito tum' *C.* maled eius merito *(vel* male, id *vel* et*) Brandtius de gen. p. 54: cf. Luchsius de gen. p. 30* male faxit eius merito *Muellerus Nachtr. p. 51: cf. Pros. Pl. p. 388* Facere, merito eius male faciat *Reizius* siquid *B* ad iuuas *B* 883. *Sic A, nisi quod* POTERIT#ATEGO facius *C* facere poterit *Pylades cum A, nisi quod* potest *habet.* facere poteris *B.* poterit facere *FZ.* poteris facere *CD* S *notam add. D^3* Atego *C* hoc ego *Reizius* hoc *om. B* 884. *Pers. om. B* M *et* S *notas add. D^3* *Sic A, nisi quod* PARITER-NEMEPERDUIM hero *FZ* paritem *Scaliger, Pareus.* parilem *BD (*paritem ne *m. 4 ex* paritemne*).* pari lem *C (*lemne*).* parem *FZ* pariter *defendit Bugge Tidskr. f. Philol. vol. VI p. 21* insidier *scribens* ne me perduim *Geppertus ex A.* ne a te *(*ate *CD)* perdiam *(i s. v. C) BCD.* ne a te perdiar *FZ.* ne a te perdar *Valla.* ne a te perdeam *Camerarius.* ne a te perierim *Kampmannus de 'Ab' p. 17.* ne ante perduar *Bothius.* ne ante pendeam *Scaliger.* ne mepte perduim *Acidalius.* ne me perduis *idem Scaliger.* ne a te pendeam *Gronovius* *V. 885 sq. et v.* Numquam *v. 887 in rasura B* 885. *Sic A, nisi quod* ELOCUTUMCUIQUAMMOR-TALEISCIAT herus *FZ* meesse *C.* med esse *Pareus*[3] locutum *libri praeter A* cuiquam *CDFZ cum A.* quiquam *B* mortali sciat *DFZ.* mortalis sciat *B.* mortali scias *C* 886. *Sic A* ex syncerasiocrurit fragium *B.* ex syncera *DFZ.* exsyncera *cum spatio post eam vocem C.* exsyncerastum *Hermolaus.* ex Syncerasto exsinceratum *Acidalius p. 171.* ex syncerasto crurifrangum *Colerus. (*iste*)* ex

MILPHIO
Númquam edepol mortális quisquam fíet e me cértior,
Nísi ero uni meo índicasso: atque eí quoque, ut ne enúntiet
Íd esse facinus éx ted ortum.
SYNCERASTVS
Mále credam et credám tamen.
Séd hoc tu tecum tácitum habeto.
MILPHIO
Fíde non melius créditur.
Lóquere — locus occásioquest — líbere: hic solí sumus.
SYNCERASTVS
Érus si tuos uolt fácere frugem: méum erum perdet.
MILPHIO
Qui íd potest?

892. *Cf. Placidus p. 45, 15 ed. Deuerl.:* frugem fecisti pro 'bene fecisti'

Syncerasto me crurifragum *Geppertus,* crurifragum *cum Camerario* 887. *Sic A, nisi quod* QUIS*(min. prob.* C)QUAM quis quam *B* eme *B.* me *CDFZ.* ex me *Studemundus Verhandl der 36. Philologenvers. p. 60.* a me *Lambinus* cercior *C* 888. NISIEROMEOUNIINDICASSOATQ: EIQUOQUEUTNEENUNTIET *A* ero uni meo *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 403.* ero *(*hero *FZ)* meo *(bis script. et posterius eras. B)* uni *libri cum A.* ero meo uni id *Luebbertus Gramm. Stud. I p. 100* ad que *B.* atque *cum spatio ante eam vocem D* quo que *B* ut non *Z* enunciet *(*c *ex* u*) C* *Ceterum hunc v. damnat Guyetus* 889. IDESSEFACINUSEXTEORTUMMALECREDAMETCREDAMTAMEN *A* Id esse facinus ex ted ortum *Bothio duce Weisius, Ritschelius Nov. exc. p. 38.* Id esse facinus ex te ortum *BFZ cum A.* Id esse facinus exortum *C.* Id esse exte facinus.ortum *D.* Id esse facinus ex te exortum *dissuasum a Ritschelio l. s. s. commendat Muellerus Nachtr. p. 117.* Esse id facinus ex ted ortum *Bothius* *Sync. pers. om. sine spatio C* creditam tamen *C* 890. *Sic A, nisi quod* FIDEI hoc te tecum *D.* tu hoc tecum *C.* tu tecum hoc *Bothius* tatitum *C* habe *Bentleius* fide *BCD.* fidei *FZ cum A* non *(*no *ex* m *ut vid.) C* 891. *Sic A, nisi quod* OCCASIOQ-ESTLIBERA *Syncerasti notam praefigit B* iocus *CD* occasioque est *BCDFZ, nisi quod* -oque *ex* -aque *C* *Parenthesin indicavit Acidalius* liberae *B.* liberę *C* libera haec *Geppertus Plaut. Stud. II p. 101 de A errans* *Post* hic *interpungebat Acidalius* 892. *Sync. notam om. B, spat. om. CD* ERUSSITUUSUOLTFACEREFRU-GEMMEUMERUMPERDIT *et in proprio v.* QUIDPOTEST *A* Herus *FZ* si tuus *(*situus *C) libri cum A* uolt *ex A Geppertus quamvis de lectione errans (idem Bentleius coniecit):* uolet *reliqui* frugi *Palmerius p. 252* herum *FZ* perdet *libri praeter A* *B* Quid potest *B.* Qui id potest *omisso ante* Quid *spatio C*

SYNCERASTVS

Fácile.

MILPHIO

Fac ergo id fácile noscam ego, út ille possit nóscere.

SYNCERASTVS

Quía Adelphasium, quám erus deamat túos, ingenuast.

MILPHIO

Quó modo?

SYNCERASTVS

Eódem, quo sorór illius áltera Anterástylis.

MILPHIO

Cédo qui id credam?

SYNCERASTVS

Quía illas emit ín Anactorio páruolas
Dé praedone Sículo.

MILPHIO

Quanti?

SYNCERASTVS

Duódeuigintí minis.
Duás illas et Gíddeninem nútricem earum tértiam.

---

893. *Pers. om. Z* FACILE# FACERGOIDFACILENOSCAMEGOUTILLE-POSSITNOSCERE *A* face ego *Bentleius, Ritschelius Proleg. p. 127: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 297.* Ergo fac *Guyetus* ego *om. libri praeter A* utille *C* 894. S *et* M *notas add. D*[3] *Sic A, nisi quod* QUIAADELPHASIUM *et* TUUS *et* QUOMODO *in proprio v.* adelphasium *(as in ras. ut vid.) B.* adelphasius *D* herus *FZ* tuus *(*deamattuus *iungit C) libri cum A*

ingenua est *libri praeter A* mdo *C ob angustias spatii* 895. S *notam add. D*[3] EODEMQUOSORORILLIUSALTERAANTERASTILLIS *A* Eodem *D*, o *exp. D*[3]. Eodem modo *Weisius, Lindemannus de pros. Pl. p. 46* altera (t *ex* l) *C* anterastilis *libri praeter A*
896. M *et* S *notas add. D*[3] *Sic A, nisi quod* QUICREDAM *et* PARUOLAS

Sed qui *D*[4]*FZ.* Sequi *BCD*[1] illa semit *B.* illas amat *C* emit inanactorio *C.* inanactoria *B* paruulas *D*[3]*FZ.* parudas *BCD*[1]
897. *Sic A, nisi quod* DUODEUIGINTI *Pro quo versu B haec habet:*

(spatium) B Quanti K duo deuiginti minis
De predone syculo B quanti K duo deuiginti minis

atque haec C:

Quanti *(spat.)* duo deuiginti minis dēdone siculo quanti
Duo deuiginti minis *e. q. s.*

Item, nisi quod personis (D[3]*) additis et* de *(spat. ante* de *D)* praedone *DFZ, unde magnae editorum turbae natae sunt: corr. fere omnia Lindemannus de pros. Pl. p. 46* 898. *Sic A, nisi quod* GIDDENI*(vel* E*)*NE*(vel* I*)*M *Milph. pers. exhibent D*[3] *(s. v.) FZ* et Giddeninem *om. B relicto spatio circ. 12 litterarum. item minore spatio relicto CD*[1]*. item de-*

Ét ille qui eas uendébat dixit sé furtiuas uéndere:
Ingenuas Carthágine aibat ésse.

MILPHIO

Dei uostrám fidem,
Nímium lepidum mémoras facinus: nam érus meus Agorástocles
Íbidem gnatust, índe surptus fére sexennis: póstibi,
Qui eúm surrupuit, húc deuexit meóque ero hic eum uéndidit:
Ís in diuitias hómo adoptauit húnc, quom diem obiít suom.

SYNCERASTVS

Míra memoras. quo íd facilius fíat, manu eas ádserat,
Suás popularis, líberali caúsa.

MILPHIO

Tacitus táce modo.

---

nique Sync. pers. in spatio exhibentes D[3]*FZ: editorum conamina omittimus: cf. praef.* 899. *Sic A, nisi quod* EAS *et* FURTIUASUENDERE Etille *C.* Et *Pylades.* Et illic *Bothius* quieas *C* sefurtiuas *D* 900. INGENUASCARTHAGINEAIEBATESSE# DEIUESTRAMFIDEM *A* Ingenuas sariagine *CD (voces iungit C).* Ingenuas *cum spatio circ. 8 litterarum B* aibat *Bentleius, Guyetus.* aiebat *D*[4]*FZ cum A.* alebat *BCD*[1] Milph.] M *D*[3]*. spat. om. C* di *BCDZ.* dii *F* uostram *libri praeter A omnes* 901. *Sic A, nisi quod* NIMIUM *et* AGORASTOCLES lepidem *CD*[1]*: corr. D*[4] herus *FZ* arogastocles (ro *sup. scr. et* a *post. e corr.) C* 902. IBIDEMGNATUSESTINDESURRUPTUSFERESEXENNISPOSTIBI *A* gnatus st *BCD.* gnatus *Z.* gnatus est *F cum A* surptus *Acidalius, Brixius de pros. p. 21.* surruptus *BCDZ cum A.* subruptus *F* fere] quasi *Muellerus Pros. Pl. p. 182: cf. Brixius de Plauti et Ter. pros. p. 21* sex ennis *C* post ibi *BDFZ*
903. QUIE*(min. prob.* T*)*UMSURRUPUITHUCDEUEXITMEOQ·EROEUMHICUENDIDIT *A Pers. spat. praem. C* qui eum *FZ.* Qui tum *B.* Quitum *C.* Qui tum *ex* Qui dum *D*[4] surrupuit *D*[1]. surripuit *BCD*[3]*Z.* subripuit *F* ero] hero *FZ.* eo *C* hic eum *Reizius, Bothius.* eum hic *BD cum A.* Cum hic *CZ.* eam hic *F.* hunc hic *Guyetus Hiatum excusant Lachmannus in Lucr. p. 195, Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 904. ISINDIUITIASHOMOADOPTAUITHUNCCUMDIEMOBIITSUUM *A* indiuitias *C* homo] is *Guyetus* is *priore loco delens* ad optauit *B* quum *B.* cum *CDFZ cum A* suum *libri cum A* Is adoptauit in diuitias hunc, homo quom diem obit suom *Muellerus Pros. Pl. p. 347* diem quom obiit suom *Bothius* 905. *Sic A, nisi quod* OMNIA *et* IDFACILIUS *Pers. om. B* Mira *Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1873) p. 120.* Omnia *libri.* Somnia *Raebel l. s. s. Post* memoras *quaedam intercidisse suspicatur Geppertus praef. Cas. p. 2* manu] ut *Guyetus* adseras *C.* asserat *FZ*
906. *Sic A, nisi quod* CAUSSATACITUS# TACE liberali causa. Milph. Tacitus tace *Camerarius.* liberali causa tacitus. *B* Tace *B.* liberali *(*liberati *D)* tacitus *(*tatitus *C)* causa M *(D*[3]*. spat. C)* tace *CD. idem FZ, nisi quod*

SYNCERASTVS
Prófecto ad incitás lenonem rédiget, si eas abdúxerit.
MILPHIO
Quín prius disperíbit faxo, quam únam calcem cíuerit:
Íta paratumst.
SYNCERASTVS
Íta dei faxint, ne ápud lenonem hunc séruiam.
MILPHIO
Hércle qui meus cónlibertus fáxo eris, sei deí uolent.
SYNCERASTVS
Íta di faxint. númquid aliud mé morare, Mílphio?
MILPHIO
Váleas beneque ut tíbi sit.
SYNCERASTVS
Pol istuc tíbi et tuost ero ín manu.
Vále et haec cura clánculum ut sint dícta.

907. *Nonius p. 123, 16:* incitae [et incita] dicuntur egestas. Plautus . . . Poenulo: 'profecto . . . abduxerit' 908. *Nonius p. 199, 21:* calx masculini. Plautus Poenulo: 'quin . . . ciuerit'

libertati *F*, liberati *Z*. Taceas face *Bothius* 907. *Pers. om. libri: add. Pylades, Acidalius* *Sic A, nisi quod* REDIGET Profecto] Corgo *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 784* adincitas *C*. ad incita *male cum Nonio Gifanius, Bergkius Diar. ant. stud. a. 1848 p. 1128* leonem *Nonius* sieas *C* abduxerit *(e ex* i*) B*. abdixerit *F'* 908. *Pers. om. FZ: add. Pylades, Acidalius* *Sic A, nisi quod* CALCEMCIUERIT disperiuit *Nonius* unum *Nonius, Camerarius* calicem *Pylades* sciuerit *Z* 909. ITAPARATUST‖ITADEIFAXINTNEAPUDLENEMHUNCFE*(min. prob.* A*)*RUE*(vel* I*,* T*)*AM *A* paratum est *libri praeter A* S *inseruit D*³ di *BCDZ*. dii *F'* hunc] nunc *Z* seruam *B* 910. M *praem. D*³ QUINHERCLECOLLIBERTUSMEUSFAXOTUERISSEIDE*(vel* I*/*UOL— *A* Hercle qui *Fleckeisenus Misc. crit. p. 30.* Qui hercle *(*le *e corr. C) libri praeter A.* Quin hercle *Pylades cum A* meus hercle conlibertus *Bothius.* hercle conlibertus *(*conliberatus *BCD.* cum liberatus *F)* meus *BCDFZ.* hercle meus conlibertus *Guyetus post Acidalium* faxo *(a e corr. C)* eris *(*faxoeris *B) libri praeter A* si *libri praeter A (*sidi *C)* di *BCDZ.* dii *F'* 911. S *praem. D*³*. om. BC* *Sic A, nisi quod* DEI *vel* DII *et* MEMORAREMILPHIO di *BCDZ.* dii *F* nunc quid *(*qud *B) BCDFZ: corr. Pylades* me morare *Scaliger cum Acidalio et Gulielmio.* memorare *BCDFZ.* uis memorare *Pylades: cf. Acidalius* aliud? me *e. q. s. Ussingius* milphio *in ras. B* 912. M *et* S *notas add. D*³ UALEASBENEQ:UTTIBISIT‖POLISTUCTIBIETTUOSTERO— *A* bene quę *B* uttibi *C* polistuc *B.* post istuc *DF* et tuo ero st *(*herost *FZ) libri praeter A* Istuc pol tibi et erost *Bothius* 913. UALEETHAECCURACLANCULUMUTSINTDICTA . . . . . CTŨ*(*ũ *incertum)*S— *A* hęc *B.* hec *C* utsint *C* scint *B* dicia *BC.* ditia *D* Milph.] M *D*³*. spat.*

MILPHIO
Non dictúmst. uale.
SYNCERASTVS
Át enim nihil est, nísi, dum calet, hoc ágitur.
MILPHIO
Lepidu's, quóm mones,
Ét ita hoc fiet.
SYNCERASTVS
Próba materies dátast, si probum adhibés fabrum.
MILPHIO
Pótin ut taceas?
SYNCERASTVS
Táceo atque abeo.
MILPHIO
Míhi commoditatém creas.
Íllic hinc abiit. dei ínmortales méum erum seruatúm uolunt
Ét hunc disperditúm lenonem: tántum eum instat éxiti.
Sátine, prius quam unúmst iniectum télum, iam instat álterum?

om. C non dictum est *BD (*ē *m. 3 ex* e*) FZ.* nondictum est *C* Non] Nil *Guyetus* 914. ATENIMNIHIL . . . NISIDUMCALETHOCAGITUR‖LEPIDUSCUMMONES *A, ubi post* NIHIL *vix probabile est* EST *fuisse* Atenim *CD.* Ad enim *B* nil *C* Milph.] *spat. om. C* lepidus *libri* quom mones *B.* cum mones *CDZ.* commones *F, Scutarius* 915. ETITAHOCFIET‖PROBAMATERIESDATASTSIPROBUMADHIBESFABRUM *A* Etita *C* hoc ita *Camerarius* Sync.] *om. spat. C* materies data est *BC.* materia est *F.* materiest *DZ.* materiest data *Bothius* siprobum *C* 916. POTINUTTACEAS‖TACEOATQ:ABEOMIHICOMMODITATEMCREAS *A* taceas *e corr. C* habeo *D*¹. abeo *D*³ commoditates *FZ* *V. 917—22 non eiusdem poetae esse cuius sunt 923—929 dixit Weisius p. 166: cf. Hasperus l. s. s. et Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 278* 917. M *praem. D*³ ILLICHINCABIITDE*(vel* I*)*HIM*(vel* N*)*MORTALESMEUMERUMSERUATUMUOL— *A* Illinc hinc *(ex* hic *C) BCDZ.* Ille hinc *Bothius.* Illic *Guyetus.* Heic *Geppertus* Dii *BDF.* Di *CZ* immortales *(*m *prior e corr.) C.* immortales *BFZ* herum *FZ* seruiiatum *C* 918. ETHUN*(*N *incerta)*CDISPERDITUMLENONEMTANTUMEUMINSTATEXITI *(num sequatur alia* I *incertum) A* Et disperditum hunc lenonem *Bothius.* Et disperditum lenonem hunc *Guyetus* tantũmeum *B* instatexiti *B.* in stat exiti *C.* instat exitii *D*¹*. corr. D*¹ *et D*⁴*.* instat exitii *FZ* 919. SATINEPRIUSQUAMUNUMSTINIECTUMTELUMIAMINSTATALTERUM *A* priusquam *CD.* plus quam *F* unum si *(*si *sup. scr. B)* inlectum *(*siinlectum *C.* si inlectu *D) BCD.* unum est *(*sit *Z)* iniectum *FZ* iam *Gruterus cum A.* tam *BCD.* tum *FZ* instat alterum *Z cum A.* instat alteram *F.* instatiterum *B.* instat iterum *CD.* iam instat alterum *vel* iactumst alterum *Bentleius*

Íbo intro: haec ut méo ero memorem: nam húc si ante aedes
éuocem,
Quae aúdiuistis módo, nunc si eadem híc iterum iterem, in-
scítiast.
Vni potius íntus ero odio quam híc sim uobis ómnibus.
Dei ínmortales, quánta clades, quánta aduenit cálamitas
Hódie ad hunc lenónem. sed ego núnc est, quom me cómmoror.
Íta negotium ínstitutumst: nón datur cessátio:
Nám et hoc docte cónsulendum, quód modo concréditumst,

920. IBOINTROHAECVTMEOEROMEMOREMNAMHVCSIANTEAEDESEVOCEM *A* hec *C* utmeo *C* ero *ex* hero *ut vid. ras. C.* hero *FZ* nã huc *ex* nãhuc *B* siante *C* edesseuocem *C.* edesse uocem *B.* aedes seuocem *DFZ: corr. Gulielmius Veris. I 20* 921. QUAEAUDI-UISTISMODO . . . . . ITERUMITEREMINSCITIAST *A* Quae *(*Que *B.* Quę *C)* audiuisti *BCD.* Quae audiui *FZ.* Et quae audiuistis *Pylades.* Quaeque audiuistis *Gruterus.* Eaque quae audiuistis *Geppertus.* Eroque quae audiuistis *Ussingius.* Atque ei quae audiuistis *Muellerus Pros. Pl. p. 307* nunc si eadem hic iterum iterem *edidimus ex A.* nunc si eadem *(*siędem, a *s. v. C)* hic iterum *(*hic siiterum *C) BCDFZ: ubi* iterem *Pius scripsit* inscitia st *BDZ.* inscitia est *F.* inscicia est *C* 922. E*(vel* I*)*ROUNIPOTIUSINTROEROO . . . QUAMHICSIMUOBISOMNIBUS *A* Uni *Guyetus, Reizius.* Ero uni *libri cum A, nisi quod* Hero *Z* Ero intus ero odio uni potius *Muellerus Pros. Pl. p. 403.* Ero ero uni intus odio potius *idem Nachtr. p. 51.* Ero intus potius uni ero odio *Engerus de pros. p. 8* ŭni *corripi voluerunt cum Gepperto Crainius Ueber die Comp. etc. p. 17 et Christius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 579* ero] nato *F* obio *BCD*[1]*: corr. D*[4] omnibus uobis *CDZ.* omnibus modis *F* 923. DE*(vel* I*)*IMMORTALESQUANTA . . . . . TCALA . . . . S*(dubia) A* Di *(*Dii *BF)* immortales *(*in mortales *B.* i *e corr. C) libri praeter A* quanta clades, quanta aduenit *Lambinus in vetustis libris esse dicit: idem videtur spatiis Ambrosiani convenire.* quanta aduenit *(*atuenit *CD*[1]*: corr. D*[4]*) praemissa lacuna BCD, omissa lacuna FZ.* quid malorum, quanta aduenit *Camerarius.* quanta quanta quanta aduenit *Taubmannus.* quanta pestis quanta aduenit *Geppertus* 924. HODIEADHUNCLENONEMSEDEGONUNCESTCUMMECOMMOR— *A* Hodie *e corr. C* sed ego nunc est quom me commoror *scripsimus cum A.* sed ego *(*sedego *C)* nunc est cum me moror *(*memoror *B.* memorer *CD) BCD.* sed ego nunc me moror *F.* sed ego nunc cur me morer *Z.* sed ego nunc nil est cur me morer *Camerarius, Reizius.* sed ego nunc est cum memet moror *Bothius: cf. Hertzius Rament. Gell. mant. p. 19.* sed ego morus sum quom me moror *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 428.* sed ego nunc quid est cur me morer *Geppertus.* sed ego nimis diust quom me moror *Muellerus Pros. Pl. p. 307* 925. *Sic A, nisi quod* INSTITUTUMEST#NON Id negotium *(*Idn. *B iungit.* negocium *FZ) libri praeter A* institutum si *libri praeter A* sinondatur *C* 926. *Sic A, nisi quod* CONCREDITUN*(dubia)*ST hic *F* docte *Gulielmius cum A.* nocte *BCDFZ* quo domo q *B.* quod

Ét illud autem inséruiendumst cónsilium uernáculum.
Rémora si sit, quí malam rem míhi det, merito fécerit.
Núnc intro ibo: dum érus adueniat á foro, opperiár domi.

homo *CDFZ.* quod mihi *Saracenus.* quod modo mihi *Reizius, Muellerus Nachtr. p. 7* concreditum st *C.* concreditum est *B* 927. ETILLUDAURUMINSERUIENDUMESTCONSILIUMUERNACUL— *A* inseruiendum st *B.* inseruiendunst *Z.* inseruiendum est *CF* 928. *Sic A, nisi quod* REMOROR *et* QUIA Remora si *Camerarius.* Remorsi sit *(*Remor si sit *B.* Remorsisit *C) libri praeter A* malam *B, alt.* a *e corr.* det mihi *C* 929. *Sic A, nisi quod* INTRO *et* OPPERIAR aerus *D* aforo *C* a *sup. scr. D* operiar *DF* domi; hanno foenice *et in v. qui sequitur* POENVS LOQVITVR *B.* domi *et in v. qui sequitur m.*[3] PENVS LOQVITVR *D.* domi *et unius v. spat. C: videtur olim titulus scaenae hic fuisse:* HANNO POENVS ‖ POENICE LOQVITVR

ACTVS V

HANNO

Yth alonim ualonuth sicorathi symacom syth 930
את אלנים ואלנות שקראתי שמקום זאת

930. *Rufinus in metr. Ter. (Gr. l. VI p. 560, 28):* Sisenna in commentario Poenuli Plautinae fabulae sic: 'Halonium Poeni dicunt deum, et producenda syllaba metri gratia, sicut exigit iambus': *cf. Ritschelius Parerg. p. 378*

Act. V sc. 1 De titulo scaenae vide ad v. 929 De Punicis quae sequuntur eandem adnotationis rationem quam in ceteris nec potuimus adhibere nec voluimus: satis duximus de verbis litterisque traditis accurate referre, nisi quod decem primos versus ex I. Gildemeisteri recensione exhibuimus: qui cur salutarem suam operam in solis his versibus voluerit versari ipse in praefatione huius editionis exposuit. Ab ea autem quam supra posuimus specie B (in A haec desunt) ita differt:

Ythalonim ualon uth sicorathisyma comsyth
Chym lachunythmumys thral mycthi baruimy sehi
Liphocanethythby nuthi ad edynbynui
Bymarob syllohomaloni murbymy syrthoho
Byth lym mothyn noctothu ulechanti clamas chon
Yssid dobrim thyfel. yth? chil? ys? chon? chem? liful?
Yth? binim? ysdybur? thinnochot nu agorastocles//////
Ythemaneth? ihychir saelichot sith naso
Bynny idchil. liichilygubulim lasibit thim
Bodialytherayn nynnurs lymmon choth lusim; hiannio punicae

A quibus C D) ita discrepant: 1. ythalonim *c. spat. init. C.* Nythalonim *D* halonium *Rufinus* ualon *(on ex* im*) D* uthsicoratsima *(sequ. spatiolum) C.* uth sicorathisima *D* 2. Chym lahchunythmumys *C.* Chym lach chunythmumys *D* thyal *C.* tyal *D* mycthibaru imisehi *C.* mycthibarii imisehi *D* 3. Lipho cane thyth binuthii *C.* Lipho canet hyth bynuthii *D* adę diu *C.* ad ędin *D* binuthii *C D* 4. Birnarob *C D)* syllohomalonim *C.* syllo homalonim *D* uyby *C.* ubi *(*y *D*^{3}*) D* mysyrthoho *C (priore* o *e c ut vid.) D* 5. Bythlim *C.* Bythlym *D* moctothu *C* dasmachon *C D* 6. Yssiddo brim *D* thyfel yth. chyl? ys chon. them liphul *C.* thyfel yth chyl ys chon. them. liphul *D* 7. Uth binim *(ni e corr.)* ys dibur thinnochutnu agorastocles *C.* Uth binim ysdibur thinno chut nu agoraclocles *(alt. l s.v.) D* 8. Ythemaneht /// *(t er.)* ihy chirsae lychot sith naso *C.* Ythe maneht ihy chirsę lychot sith naso *D* 9. Bynny idchil liihily gubulim lasi bithym *(si b e corr.) C.* Bynny id chil liihily gubulim lasibit thym *D* 10. Bodyalit heraym nynuys lymmonchot lusim *C.* Bodyalyt herayn nynnuys lym mon chot lusim *D*

Codicis Lipsiensis et editionis principis scripturas consulto neglexi-mus Quae sequuntur usque ad v. 939 integra Gildemeisteri verba sunt

Chy mlachthi in ythmum ysthyalm *ych*-ibar*eu* mysehi
כי מלאכתי הן אתמם אשתאלם וכי יברכו מוצאי
Li pho caneth yth bynuth*i* *u*ad edin byn ui
לו פה קניתי את בנותי ועוד אתהן בן אחי
Bymarob syllohom alonim *u*bymysyrthoho*m*
במערב צלחם אלנים ובמישרתהם
Byth limmoth ynnoc*ho* thuulech-antidamas chon
בעת עלמות הנכה תהלכי אנתדמס כן
Ys sidobrim chi fel yth chyl is chon che*n* liful 935
איש זה דברים כי פעל את כל אש כן כן לפעל

930. *Versio:* deos deasque, quos inuoco, huius loci את אלנים ואת אלנית *(Scaliger 1598) Roediger 1855* שקראתי *Wex 1838* שמקום זאת *(Seldenus 1629. Wex 1838) Ewald 1842* *Ad* זאת *cf. Corp. I. Sem. I 199*

931. *Versio:* ut negotium meum hic perficiam rogo (eos) et ut fortunent exitum meum כי *Bochart 1646* מלאכתי *(Velthusen 1786) Hitzig 1854* הן *scripsi non sine haesitatione. Voces* מלאכתי *et* אתמם *certae videntur: quod intercedit* -n *aut* in, *cum neque cum Velthuseno nomen aliquod* מלאכן, *neque cum Hitzigio suffixum* -ûnî *statui, neque in* n *littera primae personae pronomen plurale, cui* ysthyal *et* mysehi *singularia refragentur, inesse queat, non potest non respondere latino* huc, *quo aegre caremus, nam non ubique* huius loci *dei Hannonem iuvabunt. Itaque nihil restat, nisi ut adverbium esse putemus, idque Hebraeorum* הֵנָּה *respondens, amissa fortasse propter hiatum vocali. Eadem elementa Arabice* hunâ, hannâ *sunt* אשתאלם *(*אשתאל*) Gesenius 1837. Ewald 1842)* m *huc transtuli: accedit quod praemissus accusativus apud Semitas suffixo repeti solet* יבי זַרְעִי מוֹצָאַי *Gildemeister* 932. *Versio:* Utinam hic recuperem filias meas et insuper cum eis filium fratris mei לו *Velthusen 1786: confirmavit cod. Ambrosianus* פה קניתי *Verbrugge 1730* את בניתי *Grotius 1630* ועוד *Gildemeister: minus probandum est* יחד *Wurmii 1838, Moversii 1845* אתהן *(Wurm 1838) Gildemeister: quid obstet patet, sed in aliis interpretamentis magis etiam offenditur* בן אחי *Grotius 1630* 933. *Versio:* per intercessionem tutelae deorum et per eorum iustitiam במערב צלחם *Ewald 1842* ובמישרתה *Wurm 1838* — תם *Bochart 1646* 934. *Versio:* tempore pristino hic hospitium meum Antidamas fuit בעת עלמית *Movers 1845. Sed aliud quaerendum est* הנכה *Ewald 1842* תהלך *Movers 1845, qui nomen abstractum putavit positum ut v. 1042* כן *Grotius 1630*

935. *Versio:* uirum hunc dicunt fecisse omne quod fuit ita faciendum איש *Bochart 1646* זה *Sappuhn 1713. Si emendare liceret, praeferrem* את שׁ־ דברים *(Gesenius 1837) Wurm 1838* כי *Gildemeister. Emendationem e scriptura minuscula facile explicabilem hic et in v. 936 prorsus necessariam puto, etsi cod. Ambrosianus, qui eisdem locis* r *praebere videtur, ei non favet* את פעל *Grotius 1630* כל *Th. Chr. Tychsen 1806* אש *(Sappuhn 1713) Movers 1845* כָּן fuit *Grotius 1630* כֵּן *Gildemeister. Possit apud Poenos etiam significasse* constitutum *aut* iustum, *quae potestas non est apud Hebraeos* לפעל *Grotius*

Yth binim ys dybur *ch*-innocho-tnu agorastocles
את בנם יש דֹּבֵר כי הנכח אתנו אגרסתקלס
Yth emanethi hy chirs aelichot sith*i* naso*t*
את אמנתי הוא חרשׁ החליכות שאתי נשׂאתי
Byn*u* yid ch-ill*u*ch ily gubulim lasibithim
בנו הודע כי אלוך אלא גבלים לשבתם
Bodi aly thera ynnynu yslym m*i*n cho-th *i*usim
בעודי עלי תרע חנני אשאלם מן כח את יוצאים

Exanolim uolanus succurratimistimaltim acum esse 940
Concubitum abellocutim beat lula canti chona 941. 942
Enuses hui ec silic panasse atidmascon 942. 943

936. *Versio:* filium eius ait aliquis: hic nobiscum est, Agorastocles בנם *Ewald 1842* יש *Gesenius 1837* דֹּבֵר *(Petit 1630, multi alii) Gildemeister* כי *idem* הנכח *vide v. 934* אתנו *Ewald 1842* 937. *Versio:* signum fidei meae (meum) est tessera hospitalis, quam mecum fero את *Wex 1838* אמנתי *Gesenius 1837* הוא *Bochart 1646* חרשׁ *Dorhout 1765* החליכות *(Wex 1838) Movers 1845* שאתי *(Wurm 1838) Wex 1843* נשאתי *Benary 1839: confirmavit Ambrosiani* nasot 938. *Versio:* nobis testimonio affirmatum est, illic esse regionem habitationis eius בנו הודע *Gildemeister: cf. Exod. 21, 29* כי *Bochart 1646* אלוך *Movers 1845* אלא גבלים *Bochart 1646* לשבתם *(Bochart) Ewald 1842* 939. *Versio:* dum adhuc ad portam sum, en percontabor hinc egredientes בעודי *(Hitzig 1854) Gildemeister* עלי תרע *Bochart 1646* חנני *(Bochart, Lindemann 1837) Ewald 1842* אשאלם *(Bochart) Lindemann 1837* מן *Gildemeister, ex Ambrosiano* כח את יוצאים *Movers 1845*

940—949. *Codicis veteris (B) exhibuimus scripturam, nisi quod ille* PHONVS DV *praemittit (contra* P L *D*[3]*, unius v. spat. C) versuique 940* N *praefigit et v. 943—945* o *priori in* felono *alia* o *superscripta est. Decem olim fuisse versus et per se consentaneum est et A evincit: cuius codicis scripturam quod non in textu posuimus, causa est in lectionis incertitudine. Contra sex versus exhibent CD, quorum haec sunt initia:* Exanolim, Concubitum, Hui ec silihc, Celtum comucro, Ette seanehc, Aodeanec*: servavit autem* Alem *et* Atenim *C′ (vide ad v. 942/3) Ab exemplo quod supra dedimus A C D sic differunt* 940. YTHALONIMUALONIUTHSICORAT*(min. prob.* I/HII*(vel* E, T*, minus prob.* P/STHYMHIMI(I *incerta) et in novo v.* HYMACO*(minus prob.* C/MSYT*(min. prob.* I/H *A* xa *(1 er.)* nolim *c. sp. init. C* succurrati misti maltim acum esse *C.* succurratim istim altimcum esse, ltim *s. v. m*[3]*, D* 941. CO*(vel* C/MBAE*(min. prob.* I/P*(vel* C*, minus prob.* T, E, I/UMAMI*(minus prob.* T, E/TA*(min. prob.* X/LME*(min. prob.* T/T*(min. prob.* E, P/LOT*(vel* I*, min. prob.* E, P/LAMB*(min. prob.* D/E*(vel* P*, min. prob.* I, T/AT*(min. prob.* E*) A* 941. 942. abello cutim *C D* beant *D* lulacant *C D* 942. IULECANTHE*(min. prob.* I/CONAALONI*(vel* E, P, T/MB*(min. prob.* P, D/ALUMBAR♯ DECHOR *A* 942. 943. *De C′, qua nota in vv. 942—952 utemur, vide ad v. 1013* enus es *C D* silihc *C D* panesse *D.* pan esse *C* athidmascon *C.* athid mascon *D*

Alem uiduberte felono butune celtumco mucrolueui 943. 944. 945
At enim auoso uberhenthracharistoclem 946
Ette seanec nasoctelia helicos
Alemus dubertermi compsuestipti
Aode aneclictorbodes iussum limnimcolus

Deós deasque uéneror, qui hanc urbém colunt, 950
Vt, quód de mea re huc uéni, rite uénerim
Measque híc ut gnatas ét mei fratris fílium
Reperíre me sirítis, dei, uostrám fidem.
[Quae míhi subruptae súnt et fratris fílium.]

943. B*(min. prob.* D/A*(min. prob.* R/T*(vel* E, I*, min. prob.* P/S .... *(spatium explent* ELLI *vel similes litterae)*HUNE*(min. prob.* T/SOB*(min. prob.* P, D/INESUBI*(vel* E, T/CSI*(vel* E/LLIMBALI*(vel* E/M *A* 944. ESSEANT*(vel* I, E/I*(vel* E, T/DAMOSSONALE*(min. prob.* I, T/MUE*(min. prob.* P/DUBERTEFET *A* 945. D*(min. prob.* O/O*(vel* C*, min. prob.* E/NO*(min. prob.* C/B*(min. prob.* D/UNT*(vel* E, P*, min. prob.* P/H*(incerta: pro* TH *possis etiam de* NI *vel sim. litt. cogitare)*UNE*(vel* I*, min. prob.* P, T/CC*(min. prob.* O/I*(min. prob.* E/LTHUMUCO*(vel* C/MMUCROLUFUL *A* 943—945. buthune *C D* Celtum comucro lueui *C D* 946. ALTANI*(vel* E*, min. prob.* T/MAUOSDUB*(min. prob.* P/E*(vel* I*, min. prob.* T, P/RITHEMH*(dubia)*U*(dubia: pro* HU *possis etiam de* IAI*, minus bene de* IN *aut* HO*, vix de* HN *cogitare)*AR*(min. prob.* A/CHARISTOLEM *A* atenim *C* auosouberhent hyacharistoclem *C.* auoso uber hent hyach aristoclem *(s ex* C*) D* 947. SI*(min. prob.* T/TT*(vel* S, E, P, I/ES*(vel* P, E*, min. prob.* T/EDANECNASOTE*(min. prob.* P, B/R*(min. prob.* A/SAHELI*(min. prob.* T/COT *A* Etteseanehc *C.* Ette seanehc *D* nasoc telia elicos *D* 948. ALEMUSD*(min. prob.* P/UBERTI*(vel* T, E/M*(dubia)*U*(dubia)*RMUC*(vel* O/O*(vel* C/PSUI*(min. prob.* E/ST*(vel* I/ITI *A* duberter mi comps uespti *C′ (*micomps uespti , , *cr. C) D* 949. AOCCAANECLICT*(vel* I, E/O*(min. prob.* C/RBO*(min. prob.* C/D*(vel* O*, min. prob.* C/ESIU(IU *dubiae)*SSILIMLIMMI*(vel* E, T, P/MC*(vel* O/O*(vel* C/LUS *A* Aodenehc lictor bodes *C (*Ao deanec *C′) D (*Aodeanec*)* limnim colus *C′ D.* limium colus *C*

V. 950—960 Bellermanno suasore (progr. a. 1806 p. 19 sq.) uncis inclusit Bothius 950. *Sic A* X *praefigit B* ueneror///, o *ut vid. cr. C′* 951. *Sic A, nisi quod* HUNC Utquoddemeare *C* ueniri te *BCD (*teuenerim*) Z.* ueneri te *F. corr. Saracenus* 952. *Sic A, nisi quod* MEASQ*: et* ETME*(vel* I/L Meas que *B* hic et *C (*hic ut *C′). D F Z* gnatas etmei *C* mei] mel *B cum A* filium fratris *C′*

Pro et mei fratris filium *Ussingius ex v. 954 huc revocat verba* quae mihi subruptae *(sic!)* sunt *duce Wexio Mus. Rhen. vol. IX (a. 1854) p. 312 sqq., qui sine modo* subr. sunt mihi 953. *Sic A, nisi quod* SIRITISDE*(vel* I/IUESTRAM Reperiremesiritis *B.* repperirem esiritis *C D F Z* di *B C D Cf. Wexius Mus. Rhen. vol. XII (a. 1857) p. 627* 954. *V. del. Lindemannus et Wexius, de Punicis Pl. mel. p. 8: cf. tamen idem Mus. Rhen. vol. II (a. 1843) p. 134 sq. Sic A* quae *(*Quę *B.* quę *C)* mihi *(s. v. D. in fine v. add., sed punctis ad suum locum relatum C)* sur-

Sed híc mihi antehac hóspes Antidamás fuit.
Eum fécisse aiunt, síbi quod faciundúm fuit.
Eius fílium esse hic praédicant Agorástoclem.
Ad eum hóspitalem hanc tésseram mecúm fero.
Is in hísce habitare mónstratust regiónibus.
Hos pércontabor, qui hínc egrediuntúr foras.

AGORASTOCLES. MILPHIO. HANNO

AGORASTOCLES

Ain tú tibi dixe Sýnecrastum, Mílphio,
Eas ésse ingenuas ámbas subruptícias
Cartháginiensis?

MILPHIO

Áio et, si frugi ésse uis,
Eas líberali iam ádseres causá manu.
Nam tuóm flagitiumst, tuás te populárís pati

ruptae (surreptae *DZ*. surreptę *C*. subreptae *F*) sunt et fratris filium *BCDZ* filius *Bothius* *Cf. v. 952* 955. *Sic A, nisi quod* ANTI(*vel* E)DAMAS Sed hic] qui *Z* ante hac *BCD* antimadas *CDFZ: corr. Pius* Sed hic mihi Antidama hospes antidhac (*vel rectius* antidhac hospes) fuit *Muellerus Pros. Pl. p. 10.* Sed hic Antidama mi antidhac hospes fuit *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 46* 956. *Sic A, nisi quod* SIBI faciundum, *alt.* u *ex* e *B* *Cf. praef.* 957. *Sic A, nisi quod* PRAEDICANT esse hic praedicant *Pareus tert. cum A.* hic praedicant esse *B* (praedicantes se) *C* (predicant) *DFZ* praedicant hic filium esse *Reizius* agorastoclen *B* 958. *Sic A* Ad eum] Deum *libri praeter A* hanc tesseram] arcesseram *BCD.* accesseram *F.* ac tesseram *Z.* tesseram *Valla* m mecum *B* 959. ISINHISCEABITRARESMNSTRATUESTREGIONIBUS *A* In isce *B.* In hisce *DFZ.* Inbisce *C* monstratus st *BC.* monstratusst *D.* monstratumst *F* 960. *Sic A* percunctabor *BC* (Hosper cunctabor) *Z* hinc] hunc *C.* huc *BDFZ* *Act. V sc. 2* AGORASTOCLE(*vel* I/S MILPHIO POENUS *A.* AGORASTOCLES MILPHIO HANNO ADOLESCENS SERUOS POENUS DU *B. om. C.* AGO MIL PEN' *D*[3] *Personarum notas m. 1 scriptas CD exhibent ita, ut Hanno appelletur* Poenus 961. *Sic A, nisi quod* TUTIBI *et* SYNCERASTUM *Ante* intu *(sic cum sp. init.)* AGORASTOCLES *er. C* Aintutibi *D* dixisse *Z* sincerastum *C* (dixes-) *D* 962. *Sic A, nisi quod* EAS *et* SUB*min. prob.* RUPTICIAS Eas] As *B.* Has *reliqui praeter A* surruptícias *BCDZ.* surrepticias *postulabat Fleckeisenus Nov. ann. vol. 60 (a. 1850) p. 252* 963. *Sic A, nisi quod spat. om. et* ESSE Artaginiensis *B.* carthaginensis *ex* carthatinensis *C.* carthaginensis *Z: corr. Aldus* etsi *C* sifrugi es seuis *B* 964. *Sic A, nisi quod* ADSERES *sine* iam adsere *B* (ad se recausamanu) *CD.* assere *F.* adserere *Z: corr. Pylades* manum *CD* 965. NAMTUUMFLAGITIUMSTTUASTEPOPULARISPATI *A* tuum *libri cum A* flagitiumsi tuas popularis te *B.* flagitium statuas popularis te *C.* flagitiumst tuas popularis te *D* (tepati). flagitium est tuas populatis te *F.* flagitium est tua popularis te *Z* 966. *Sic A, nisi quod* LIBERAE Seruare *B* domique *B* quę fuerunt *CDFZ*

V. 967—970 hoc ordine collocavit Gruterus Susp. lect. II 5 cum A: cosdem libri praeter A hoc exhibent: 967. 969. 968. 970. Versum 968 delebat Guyetus: versus 967 sq. = 969 sq. esse ratiocinati sunt Hasperus l. s. s. p. 304 (28) similiterque Muellerus Pros. Pl. p. 485 967. *Sic A* Pro di *Z.* Pro dii *BCDF* obsecro *B* uestram *B.* uram *D* 968. *Sic A* dulces *CDFZ.* dulce *Pius* 969. CRETAESTPROFECTOHORUMHOMINUMORATIO *A* Creta est *B.* Certa est *CDFZ* profectod *Ritschelius Nov. exc. p. 87* haec horunc *Geppertus.* horum *libri cum A.* horunc *Bothius cum Camerario, Schmidtius de dem. pron. form. p. 49* homonum *idem Ritschelius l. s. s.* Horum profecto certast hominum or. *Pylades.* Creta profectost horunc h. or. *Bothius*

970. *Sic A, nisi quod* MIHIAPSTERSERUNT Vt] Ita *Boltenstern de reb. scaen. p. 26* mihi *libri cum A et Nonio* absterserunt *libri praeter AB et Nonius* hominem *B.* omnes *Nonius* sortitudinem *D* 971. *Sic A, nisi quod* HABEANTFACIAM siadeam *C* quodiubes *C.* quod diubes *B* 972—975. *Verba* Incipere — sed quę nam *in C ante* Quintu — tibi *posita, sed signis in ordinem redacta sunt* 972. QUITUMIHITESTISQUITUINSISTISFORTITER *A* Quid tu *FZ.* Quintu *C* (uintu mihi testis *in ras.*). quntu *D.* Quantu *B* quan tu in sistis *B.* quintu insistis *CD* 973. *Sic A, nisi quod* FORTUNA 974. INCIPEREMULTOSTQUAMIMPETRAREFACILIUS *A* multo est *CDFZ.* mulo est *B* impetrare *BC* (t *sup. scr.*) *D* (*item*). patrare *Acidalius* facilius *s. v. C* 975. SEDQUAEILLAECAUISESTQUAEHUCCUMTUNICAADUENIT

Seruíre ante oculos, dómi quae fuerint líberae.

HANNO

Pro dei ímmortales, ópsecro uostrám fidem,
Quam orátionem hanc aúres dulcem déuorant.
Cretást profecto haec hórunc hominum orátio,
Vt mi ápsterserunt ómnem sorditúdinem.

AGORASTOCLES

Si ad eám rem testis hábeam, faciam quód iubes.

MILPHIO

Quid tú mihi testis? quín tu insistis fórtiter?
Aliquá Fortuna fúerit adiutrix tibi.

AGORASTOCLES

Incípere multost quam ínpetrare fácilius.

MILPHIO

Sed quaé illaec auis est, quae húc quom tunicis áduenit?

970. *Nonius p. 173, 9:* sorditudinem pro sorde. Plautus Poenulo: 'ut . . . sorditudinem' 975. *Servius ad Aen. VIII 724:* discinctos] uel habitum eorum ostendit, qui usque in talos fluebat: quod Plautus ridet in Poenulo dicens: 'quae est illa auis?' cum Afrum uidisset uestem dimissam trahentem; neque enim utuntur hodieque zonis: *cf. v. 1008*

Numnam ín balineis círcumductust pállio?

AGORASTOCLES

Faciés quidem edepol Púnicast: guggást homo.

MILPHIO

Seruós quidem edepol uéteres antiquósque habet.

AGORASTOCLES

Qui scís?

MILPHIO

Viden homines sárcinatos cónsequi?
Atque út ego opino in mánibus digitos nón habent.

AGORASTOCLES

Quid iám?

MILPHIO

Quia incedunt quom ánulatis aúribus.

981. *Priscianus IV 38 (Gr. lat. II p. 139, 7):* anulus anulatus. Plautus in Poenulo: 'quia . . . auribus', *unde sua hausit Osbernus p. 13 et 19*

A quae illaec auis est *Geppertus cum A.* quaenam illaec auis est *B (*que nam illae cauis*) C (*que nam illec*) DF (*anus*) Z (*illec*).* quae est illa auis *Seruius.* quaenam illa auis est *Bothius.* quaenam illaec auist *Ussingius.* quaenam haec auis est *Guyetus* que huc *B.* quehuc *C* cum *praeter B omnes (*cutunicis *C)* tunicis *libri praeter A* 976. NUMNAMINBALI . . . . . MDUCTUSTPALLIO *A* Nunnam *B.* nunnam *D.* nun nam *C* in balineis *Geppertus cum A.* in abaliniis *BD.* inabalinus *C.* in aballinis *F.* a balineis *Z* Nam a balneis it *Guyetus, Reizius.* Numnam it a balneis *Camerarius* Nonne, hem, acalanthust *dubitanter Ritschelius Opusc. IV p. 176* circumductust *Geppertus cum A.* circumductus *libri praeter A* 977. FACIESQUIDEMEDEPOLPUNICASTG*(vel* C*)*UG*(vel* C*)*GASTHOMO *A* Agor.] *pers. om. libri (spatio tamen posito D): corr. Bothius duce Angelio* punica est guggast homo *Turnebi membr. Adv. X 24, etiam Lambini 'veteres libri'. om. BCDFZ relicta lacuna, a quibus profectus verba* facies quidem edepol *variam esse scripturam ad v. 978 spectantem dicit Ussingius duce Dziatzkone Mus. Rhen. t. 21 (a. 1866) p. 481 adn.* hominis peregrina admodum *supplebat Geppertus: at cf. eiusdem Stud. Pl. vol. II p. 101. V. del. Weisius* 978. *Pers. om. libri: add. Angelius Sic A* ueteres *om. DFZ* antiquos que *B* 979. *Sic A, nisi quod* OMNES *et* CONSEQUI K Qui sis *B.* Quiscis *C.* Quis is *Camerarius* hominis *BCD*^{4}. homini *D*^{1}*FZ* 980. ATQ . . . . OPINORDIGITOSINMANIBUSNONHABENT *A* ut ego opino in manibus digitos *Weisius.* ut opinor *(*ut opinior *B.* utopinor *C)* digitos in manibus *(*inmanibus *C.* im manibus *B) libri cum A ut vid.* digitos ut opino in manibus *Bothius Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 46* 981. *Sic A, nisi quod* ANULATIS K Quid *B* quidiam *C* Qui incedunt *Hermannus Nov. ann. vol. 35 (a. 1842) p. 191.* Quia cedunt *Hasperus l. s. s. p. 298 (22): cf. Muellerus Pros. Pl. p. 348* quomanulatis *B.* cum anulatis *reliqui praeter A cum Prisciano V. 982—984, quos Poeno iam tribuit F, Hannonis esse vidit Dziatzko l. s. s. p. 480, ante v. autem 985 versum Punicum excidisse vult: nobis alius esse re-*

(Adíbo ad hosce atque áppellabo Púnice.
Si réspondebunt, Púnice pergám loqui:
Si nón, tum ad horum móres linguam uórtero.)
Quid aís? ecquid tu cómmeministi Púnice?

AGORASTOCLES

Nihil édepol: nam qui scíre potui, díc mihi,
Qui illím sexennis périerim Carthágine?

HANNO

Pro dei ímmortales, plúrimei iam ad illúm modum
Periére pueri líberi Carthágine.

MILPHIO

Quid aís tu?

AGORASTOCLES

Quid uis?

MILPHIO

Vín appellem hunc Púnice?

censionis videntur: cf. v. 990. 991 982. ADIBOHOSCATQUEAPPELLABOPUNICE *A* Adibo *D*^{2}*FZ.* Audibo *BCD*^{1} ad hosce atque *Camerarius.* hosce atque *B.* atque hosce *CDFZ.* ego hosce atque *Reizius* apelabo *D* 983. *Sic A, nisi quod* SI *omittit Post* Punice *interpungit Wexius de Punicis Plautinis meletemata p. 25* 984. *Sic A, nisi quod* AD *et* UERTERO S non *B* Sinontum adhorum *C* lingua ac uertero *BCD (*acuertęro*, exp. m*^{4}*).* linguam aduertero *F.* linguam deuertero *Z* 985. *Mil. pers. praem. BCDF* QUIDAISTUECQUIDCOMMI*(vel* Ę*)*NISTIPUNICE *A* Quid, Q *in ras. ubi* N *scripta erat C* ais? ecquid tu *scripsimus.* ais tu ecquid *(*ec quid *B.* etquid *C) libri, ubi* ecquidnam *Muellerus Pros. Pl. p. 517,* ecquid adhuc *Pylades,* tu ais? ecquid *Geppertus* commeminis ti *B.* commeministi, mi *s. v. C* 986. *Sic A, nisi quod* QUI quiscire *BCD* potis sim *Geppertus.* potis sum *Muellerus Nachtr. p. 145: cf. Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 147* qui fieri potis est *Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 118* 987. *Sic A* illum *CDZ.* illinc *F, Pius* se exennis *B* cartagine *CD V. 988. 989 del. Langrehrius p. 20* 988. *Sic A, nisi quod* ADILLUMMODO *sine* IAM *Hannonis notam om B* dii *BCDFZ* plurimi *libri praeter A.* plurumeis *Ritschelius Nov. exc. p. 114* iam ad hunc modum *Hermannus.* ad hunc modum *libri praeter A (*adhunc *et spat. 7 litt. ante* modum *C).* adeo ad hunc modum *Brambachius Mus. Rhen. t. 21 (a. 1866) p. 479.* ut ad illum modum *Geppertus.* ut ad hunc modum *Acidalius. Hiatum def. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 989. *Sic A* Periere *ex* perire *C* cartagine *C (spat. ante id vocabulum) D V. 990. 991 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28): cf. v. 982—984* 990. *Sic A, nisi quod* PUNICE Agor.] B *B.* Mil. *CD* Mil.] A *B.* Agor. *CD* uin appellem *D*^{4}. uinapellem *CD*^{1}. uina pellem *B*

AGORASTOCLES

An scís?

MILPHIO

Nullust med hódie Poenus Poénior.

AGORASTOCLES

Adei átque appella, quíd uelit, quid uénerit,
Quei sít, quoiatis, únde sit: ne pársereis.

MILPHIO

Auó. quoiates éstis aut quo ex óppido?

HANNO

Annon muthum balle bachaedre anech.

AGORASTOCLES

Quid aít?

991. *Priscianus III 3 (Gr. lat. II p. 84, 5):* antiqui etiam in quibusdam gentilibus comparatiuis usi sunt. Punus Punior. Plautus in Poenulo: 'nullus . . . Punior' 993. *Priscianus XII 29 (Gr. lat. II p. 595, 13):* . . . non solum 'cuias', sed etiam 'cuiatis' proferebant communi genere. Plautus in Poenulo: 'quid sit . . . oppido?' *Idem XVII 23 (Gr. lat. III p. 122, 15):* cuias, cuius nominatiuum etiam 'cuiatis' communi genere antiqui proferebant. Plautus in Poenulo: 'quid sit . . . oppido'

991. ANSCISNULLUS *(reliqua legi nequeunt) A* Agor.] *praem. FZ.* Milph. *BCD* Anscis *C.* An tu scis *Bothius* Milph. *FZ.* Agor. *BCD* nullust med hodie *scripsimus duce Ritschelio Nov. exc. p. 96 (ubi simul de* hocedie *cogitat).* nullus me est hodie *B cum Prisciano.* nullus me est *CDFZ.* est nullus me hodie *Brugmanus p. 28* poenus *FZ.* penus D^3. denus BCD^1. Punus *Priscianus, Geppertus* Poenior *Bothius.* punior *libri cum Prisciano, Geppertus* 992. Milph. *praem. CD. om. B* AD . . ATQ·APPELLA . . I . . ELI . . . . . NERIT *A* Adei atque *scripsimus ex A.* Adi atque *DFZ.* Adiatque *B.* Atque adi *cum spatio post* adi *C* ueli *B* 993. QUEISITQUOIATISUN . . S*(incerta)* . . . . . RSE/RSE *incertae)— A: cf. v. 994* Qui sit *BDFZ.* Quisit *et spat. 12 litterarum post* sit *C.* Quid sit *Priscianus* quo patis *BCD.* quo patre *F.* cuiatis *Z, Priscianus* ne parseris *FZ.* ne parleris *BCD* 994. Milph. *praem. FZ.* Agor. *BCD* AUOQUOIATISESTISUNDESITNEPARSERE*(vel* I*)(vel* T*)S A errore in v. 993 relapsus* Quid est cuiates *Priscianus* quo lates *D.* quo lates *//// (er.* es*) B.* quo l$^{a}_{e}$tes *C.* quo te lates *F.* cuiates *Z* quo exoppido *C.* quo quoppido *B* 995. ANNO*(vel* C*)B(min. prob.* D*)*YN*(N dubia: possis etiam de* TY *vel* TE *vel* IC *vel sim. cogitare)*MYT*(vel* E, I, L, P*)*T*(vel* P, E, I*: pro duabus his etiam* N *legi possit)*HYMBA*(*BA *dubiae)*LLE*(vel* T, I*)(dubia)*D*(vel* B, P*, min. prob.* E, T*)*R*(min. prob.* A*)*A*(min. prob.* R*)*D*(vel* E*)*A*(vel* R*, min. prob.* H*)*H*(min. prob.* S*)*TANNE*(vel* I, T, P*)*C*(min. prob.* O*)*H *A, litteris 20—27 incertissimis* annon muthum balle bachaedre anech *BC (*becha edre enehc, edre *s. v.) D (*anno *et* becha edre*)* 996. Milph. *praem. BC (in ras.) D* QUIDAITHANNONEMSEESSEAITCARTHAGINE *A* Quid agit *B.* Quid ait *in ras., ubi* MIL

MILPHIO

Hannonem se ésse ait Carthágine,
Cartháginiensis Múthumballis fílium.

HANNO

Auó.

MILPHIO

Salutat.

HANNO

Dónni.

MILPHIO

Doni uólt tibi
Dare híc nescio quid. aúdin pollicitárier?

AGORASTOCLES

Salúta hunc rursus Púnice uerbís meis.

MILPHIO

Auó donni inquit híc tibi uerbís suis.

HANNO

Me har bocca.

MILPHIO

Istuc tíbi sit potius quám mihi.

AGORASTOCLES

Quid aít?

MILPHIO

Miseram ésse praedicat buccám sibi:
Fortásse medicos nós esse arbitrárier.

quid ait *er., C* Milph.] Agor. *BCD* Hannonem — carthagine *in ras. C* se esse *scripsimus ex A.* sese *reliqui* 997. CARTHAGINIENSISMYT*(vel* E, I*)*HUMBALISFILIUM *A* Carthaginienses *BD.* carthaginenses *(*car *in ras. et* es *ex* is *ut vid.) C.* Carthaginensem *FZ.* Carthaginiensem *Camerarius* muthum has. lis *B.* muthum baslis *C (*s *prior ex* l *corr.) D (eadem in* l *corr.).* muthum ballis *FZ* 998. *Sic A, nisi quod* UULTTIBI Auo] uo *BCDFZ* uult *FZ cum A* 999. DAREHICNESCIOQUIDAUT*(vel* I*)*INPOLLICITARIER *A* hic *Bothius cum A.* hinc *libri praeter A Super* audin *supersc.* Ag D^3 quidaudin *C* pollicierier *BC.* pollicerier *DFZ* 1000. *Pers. om. BCD)* SALUTAHUNCRURSUSPUNICEUERBISMEIS *A* rusus *B.* rursum *Ritschelius Opusc. II p. 260* 1001. AUODONNIMINQUITHICTIBIUERBISSUIS *A* nonni *B.* nonne *CDFZ: corr. Camerarius* mihi inquit hic tibi *Wexius Meletem. p. 33 (cf. A), ubi* mihi *del. Ussingius.* mihi hic tibi inquid *BC.* hic mihi tibi inquit *DFZ.* hic tibi dicit *Guyetus.* mi hic inquit tibi *Geppertus* 1002. MEPHARBUA ‖ ISTUCTIBISITPOTIUSQUAMMIHI *A* Me har bocca *B.* Me harbocca *CD* (e *ex* a*)* me har] meshar *Schroederus die phön. Spr. p. 316* quammihi *C* 1003. *Sic A, nisi quod* MISERAM 1004. *Sic A, nisi quod* ARBITRARIER *Agor. pers. praem. Bentleius* nosesse *(prior* e *ex* s*) B* arbitratur *FZ*

AGORASTOCLES
Si itást, nega esse: nólo ego errare hóspitem.
MILPHIO
Audín tu? rufeen nuco istam.
AGORASTOCLES
Síc uolo
Profécto uera cúncta huic expedírier.
Roga, núm quid opus sit.
MILPHIO
Tú, qui zonam nón habes,
Quid in hánc uenistis úrbem aut híc quid quaéritis?
HANNO
Muphursa.
AGORASTOCLES
Quid ait?
HANNO
Miuulec hi an na.
AGORASTOCLES
Quíd uenit?
MILPHIO
Non aúdis? mures Áfricanos praédicat
In pómpam ludis dáre se uelle aedílibus.
HANNO
Laech lach ananim limini chot.

1005. *Sic A, nisi quod* SIEST ita est *Camerarius.* est *libri cum A.* id est *Pareus*[3] Id si est *Geppertus* ergo *D* 1006. AUDINTURUFEYNNYCCHOI*(vel* E, T*)*SSAM‡SICUOLO *A* *Verba Punica Ussingius Hannoni tribuit, reliqua Agorastocli* Audi turufeen nuco istam *B.* Auditu rufen nuco istam *CD* 1007. *Sic A, nisi quod* PROFECTO 1008. *Sic A* numquid *CD* zonam *(*z *in litura) B* Tuquizonam *C* 1009. *Sic A, nisi quod* URBEMAUTQUIDQUAERITIS hin hanc *B* aurbem *B* aut hic *Geppertus.* aut *libri cum A* quidnam *Pylades* queritis *B. item,* ti *s. v. C* 1010. MUPHURSAQUIDAIT-‡MIU *et in fine* ‡QUIDUENIT *A ita, ut in interstitio paullo minus quam* ULECHIANNA *vidcatur exstitisse* Mu phursa *D* Miuulec hi an na *B.* Muiulechianna *C.* Muiulec hianna *D* 1011. NONAUD, *dein in medio versu* C *et paullo post* EDICAT *A* predicat *BC* *V. 1012—1018 in D alia manus antiqua scripsit* 1012. . . P *et suo loco* RESEUELLEAEDILI-BUS *A* Inpompam *C.* In popam *B* laudis *F* dare se] dares *BCD*[1]. dare *Z: corr. D*[1]*F, Camerarius* ędilibus *C* 1013. LE*(vel* I, P, T*)*CHI*(vel* I, E, P, T*)*ACHANNANIL*(vel* P*)*I*(vel* T*)*MNI*(vel* E, P, T*)*I*(vel* E, P, T*)*CH*(*H *incerta)*T*(vel* E, I, P, L*)*OQUIDNUNCAIT *A* Laech lach ananim limini chot *B.* Ialehclahcananim *(*ni *e corr.)* liminichot *C.* lalehclahcananimliminichot *D* liminuchot *Gildemeister* *Secuntur post* liminichot *verba* Hui cc *(v. 942/3)* — fratris filium *(952) iam supra scripta et hic m. 1 vel eiusdem aetatis m. deleta: discrepantias supra adnotavimus C' nota usi* Agor *add. D*[4] nunc *in ras. (post* c *er.* t*) C* 1014. LIGULASCANALI*(vel* E*)*SAITSEADUEXISSEETNUCE*(vel* I*)*I*(vel* E*)*S *A* Lingulas canalis *FZ.* Ligulas uenales *Dousa fil.* ficulas fabulas *Aeidalius, quae transponit Guyetus.* Ligulas cannabes *Alciatus* ad uexisse *B* nuces *libri praeter A* 1015. NUNCORATOPERAM-UTDESUTEAUENE*(vel* I*)*ANT *A* ueniant *BDZ.* ueneant *ex* ueniat *C* 1016. MERCATORCREDOEST‡ASSAMM*(vel* I*)*ARBINAMQUIDEST *A* credo est *BDFZ.* est credo *C* Issam B arbinam *B.* Is sam MIL. arbinam *C.* Issam mil arbinam *D.* Issain. Mil. Arabinam *F.* Isam Mi. arbinam *Z* Agor.] *Pistoris. om. BCDFZ sine spatio* Quid est *Camerarius cum A.* quidem *BCDFZ* 1017. PALUMI*(vel* T*)*RGADE-THA‡MILPHIOQUIDNUNCAIT *A* Palum erga detha *B.* Palum erga dectha *CD* 1018. *Sic A, nisi quod* AITET *et* DATAS *Verba* Palas — ad me *(v. 1021) desunt in C* bendundas *BD* sibi ait et *Camerarius cum A.* sibim tet *BD.* sibimet *FZ* *V. 1019 sq. hoc ordine A exhibet: inverso reliqui BDFZ. V. 1019 post v. 1022 collocat Bothius. V. 1020 ex alt. rec. repetit Hasperus l. s. s., fort. recte* 1019. ADMESSI*(vel* E*)*MCREDONISIQUIDTUALIUDSAPIS *A* credo nisi quidem tua *BDF (*nisi hic quidem*) Z (*tuam*), unde* credo missus *(*missust *Brixius Em. Pl. (a. 1854) p. 11)* hic quidem tuam *Pylades duce Valla.* credo nisi quid aliud autumat *Geppertus* nisi quid tu *ex A vel* nisi quidem tu *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 1020. UTHORTUMFODIATAT-Q·UTFRUMENTUMP*(vel* I, E, T*)*ETAT *A* ortum fodiat atque ut *Z.* hortum fodi atque ut *BF (*ortum*).* hortum *(*h *s. v.)* fodi *(s. v. m. 3)* atque ut *(*ut *ex* in*) D* *Ceterum h. v. Agorastocli dat Geppertus signum interrogationis in fine collocans*

AGORASTOCLES
Quid núnc ait?
MILPHIO
Ligulás canalis aít se aduexisse ét nuceis:
Nunc órat operam ut dés sibi, ut ea uéneant.
AGORASTOCLES
Mercátor credost.
HANNO
Issam arbinam.
AGORASTOCLES
Quid est?
HANNO
Palu, mer, gad ectha.
AGORASTOCLES
Mílphio, quid núnc ait?
MILPHIO
Palás uendundas síbi ait et mergás datas:
Ad méssim credo, nísi quid tu aliúd sapis:
Vt hórtum fodiat átque ut frumentúm metat.

AGORASTOCLES

Quid ístuc ad me?

MILPHIO

Cértiorem te ésse uolt,
Ne quíd clam furtim se áccepisse cénseas.

HANNO

Muphonnium sucorahim.

MILPHIO

Em, caue sis féceris,
Quod hic te órat.

AGORASTOCLES

Quid ait aút quid orat? éxpedi.

MILPHIO

Sub crátim uti iubeas sése supponi átque eo
Lapidés inponi múltos, ut sesé neces.

HANNO

Gunebel balsameni erasan.

AGORASTOCLES

Narrá, quid est?
Quid aít?

MILPHIO

Non hercle núnc quidem quicquám scio.

HANNO

At út scias nunc dehínc latine iám loquar.
Seruom hércle te esse opórtet et nequam ét malum,

1021. QUIDISTUCADME#CERTIOREMTEESSEUOLT *A* cerciorem *B* uolt *Scaliger, Bentleius cum A.* uoli *BCD.* uolui *FZ* 1022. NEQUIDCLAMFURTIMSEACCEPISSECENSEAS *A* Nequid *CDZ.* Nequit *B* furtim se] furtise *B.* furtiue *CDFZ.* furtimue *Scaliger, Lambinus* cepisse *Geppertus Stud. Pl. I p. 136* cen seas *C* 1023. MUFONNIMSICCORATIM#HEMCAUESISFECERIS *A* *Pers. initio om. BCD* Muphonnium *BCD* sucorahim *BC (spat. ante eam vocem).* sucoraim *D* Em *BD.* Ein *C.* Hem *FZ cum A* cauesis *F cum A.* caue si *reliqui* 1024. *Sic A, nisi quod* AUTQUIDORAT te *del. Bothius, Reizius* 1025. *Milph. pers. om. BCD*[1] *(add. D*[3]*)* SUBC*(vel* G*)*RATI*(vel* E*)*MUTIUBEASSESUPPONIATQUEEO *A* Sub gratim *BCDF.* Suberatim *Z* uti *Camerarius.* ut *libri* sese *Pylades.* se *libri cum A* ad que *B* 1026. *Sic A, nisi quod* NECES imponi *C* ut *ex* sit *B* sese enices *Pareus*[3] 1027. GUNEBBALSAME*(vel* P, T*)*MLYRYLA#NARRAQUIDEST *A* Gunebel balsameni erasan *BC et, nisi quod* balsamem, *D* 1028. *Sic A, nisi quod* QUIDEMQUIDQUAM Quid *FZ cum A.* Qui *BCD.* Quod *Bothius cum v. 1027 verba construens* quae quam *B* 1029. *Sic A, nisi quod* IAM Atque ut *Pareus*[3]. At tu *Pareus*[2] 1030. SERUUMHERCLETEESSEOPORTETETNEQUAMETMALUM *A* Seruom *solus B* hercle *(l e corr.) C.* hodie *Z* et nequam] ene quam *B*

Hominém peregrinum atque áduenam qui inrídeas.

MILPHIO

At hércle te hominem et sýcophantam et súbdolum,
Qui huc áduenisti nós captatum, mícdilix,
Bisúlci lingua, quási proserpens béstia.

AGORASTOCLES

Maledícta hinc aufer: línguam conpescás face.
Maledícere huic tu témperabis, sí sapis:
Meis cónsanguineis nólo te iniusté loqui.
Carthágini ego sum gnátus, ut tu sís sciens.

HANNO

O mí popularis, sálue.

AGORASTOCLES

Et tu edepol, quísquis es:
Et sí quid opus est, quaéso, dic atque ímpera,
Populáritatis caúsa.

HANNO

Habeo grátiam:

1034. *Varro de l. l. 5, 68:* serpere et proserpere idem dicebant ut Plautus quod scribit: 'quasi . . . bestia'

1031. HOMINEMPEREGRINUMATQ·ADUENIAM *(nil ultra scriptum) A* ad que *B* irrideas *C* 1032. *Sic A* Ad *B* sicophantam *C.* sycophanta *B.* sicophanta *D* subolum *D* 1033. *Sic A, nisi quod* MIGDI*(vel* E*)*LI*(vel* E*)*X*(vel* A*)* ad uenisti *B* micdilix *Turnebi Adv. X 24 membranae.* migdilix *cum A Scaliger, qui tamen etiam* migdilybs *(*migdilibs *Turnebus).* mic dilia *B.* miedilia *CDZ.* nundilia *F.* migdolibs *Bothius* 1034. *Sic A, nisi quod* PROSERPENS Bisculcilinguis *Geppertus.* Bisulca lingua *tacite Lambinus. cf. Ribbeckius Trag.*[2] *p. LXXV sq.* pro serpens *BC* 1035. MALEDICTAHANCAUFERLINGUAMCONPESCASFACE *A* aufers *BCD* compescas *CFZ* tace *FZ: corr. Gruterus* 1036. *V. in suspicionem vocant Lomanus p. 57, Hasperus l. s. s., Geppertus Sic A, nisi quod* MALEDICERE *et om.* TU 1037. *Sic A* Meis] Ineis *D* Meus est sanguineus *F* in iuste *BC* 1038. *Sic A, nisi quod* CARTHAGINE *et* SISC*(vel* S*)*IENS Cartagini *(*g *e corr. C) CD* sum *(*um *s. v.) C* gnatus, u *inter scribendum ex* r *D* tu *om. DZ* 1039. OMIPOPULARI*(vel* E*)*SSALUEETTUEDEPOLQUISQUISEST *A, nisi quod de* Q *ante* UISEST *dubitari potest* mi *Scaliger cum F et A.* mihi *BCDZ: cf. Bergkius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 829* tu *om. C* qui quis *B* es *libri praeter A omnes* 1040. *Sic A, nisi quod* DIC Et siquid *CZ.* Et siquod *B.* Si quid *F* est *om. C* quęso *B* dicat que *B.* dicatque *D.* dicat quae *C* 1041. *Sic A, nisi quod in* POPULARITATIS *dubia* L causad Poen. *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 78.* causa. Poen. Hercle *Muellerus Pros. Pl. p. 522* Habeo tibi *Pareus*[3] *V. 1042—1053 eo ordine exhibuimus qui est in BCDFZ: v. 1042. 1043 A exhibet post*

Verum híc hospitium ego hábeo. Antidamae fílium,
Quaesó, commostra, sí nouisti, Agorástoclem.
(Sed eequem ádulescentem tu híc nouisti Agorástoclem?

AGORASTOCLES

Siquidem Antidamai quaéris adoptatícium:
Ego sum ípsus, quem tu quaéris.

HANNO

Hem, quid ego aúdio?

AGORASTOCLES

Antídamae gnatum me ésse.

HANNO

Si itast, tésseram
Conférre si uis hóspitalem, eccam áttuli.

AGORASTOCLES

Agedum, húc ostende. est pár probe, quam habeó domi.)

v. 1048: v. 1053 et ante v. 1049 et post v. 1052 idem codex. versuum 1043 et 1044 ordinem invertit Acidalius dubitanter: alterutrum suspectum esse censet Lomanus p. 57. Maiores esse turbas sensit Muellerus Pros. Pl. p. 296 adn., quas ex duplici recensione repetierunt duce Osanno p. 202 (1043=1044) Seyffertus Stud. Pl. p. 11, Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 260 1042. UERUMEGOHICHOSPITIUMHABEOANTIDAMAE*(vel* I*)*FILIUM *A* hic hospitium ego *Bothius.* ego hic *(*hic ego *D, corr. m.²* hic *om. B.* c *e corr. C)* hospiti sum *BCD.* ego hic hospitem unum *FZ (*hispitem*), ubi* unum hospitem *Meursius cum Pylade.* hic ego hospitem *Acidalius.* enim ego hic hospitem *Geppertus.* habeo ego hic hospitium *Guyetus* antidamę *C Post* filium *plene distinxit Acidalius* 1043. *Sic A, nisi quod* QUAERO *et* AGORASTOCLEN Quaeso *F, Acidalius.* Quaero *Z.* Quęro *C.* Quero *BD* com monstransi *B.* commonstrans *CD.* commonstretis *FZ (*commost*-).* commonstres si *Pylades* agorastoclem *libri praeter A omnes Post hunc v. quaedam intercidisse suspicatur Seyffertus l. s. s.* 1044. *Agor. pers. praem. FZ et editionum aliquot Sic A* Sed hec quem *B.* Sed hęc quem *CD.* Ecquem *Angelius* adolescentem *CDFZ* 1045. *Sic A, nisi quod* ANTIDAMATI *Pers. om. CFZ* Antidamai *Bothius.* anthidamarchi *BC.* antidamarchi *CFZ.* Antidamatae *Ritschelius olim: cf. Opusc. III p. 304. 337.* Antidămăti *Crainius Diar. gymn. vol. XX (a. 1866) p. 477.* tu Antidamae hic *Acidalius.* Antidamae tu *Ussingius in adn.* Antidamae Demarchi *Lipsius Ant. lect. II 19, ut taceamus alios* quęris *BC* ad optaticium *C.* adoptatium *B* 1046. *Sic A* quęris *C.* queris *BD* Hem *libri cum A* 1047. *Sic A, nisi quod omisso post* ESSE *spatio* antidamę *C.* antidame *D* gna tum *C* med esse *Scaliger* ita est *libri praeter A* tesseram *Valla cum A.* te esseram *B.* te esse iam *CDFZ* 1048. *Sic A* confer te *F.* confer *Z: corr. Pylades* siuis *B* 1049. AGEDUMHUICOSTENDEESPARPROBENAMABEODOMI *A* Age dum *B* quam *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 458.* nam *libri cum A.* eius quam *Muellerus Pros. Pl. p. 296* abeo *Pius cum A* domi *Angelius, Scaliger cum A.* domum *BCDFZ*

HANNO

O mi hóspes, salue múltum. nam mihi túos pater
Patrítus ergo hic hóspes Antidamás fuit.
Haec mi hóspitalis téssera quom illó fuit.

AGORASTOCLES

Ergo híc apud me hospítium tibi praebébitur:
Namque haúd repudio hospítium neque Cartháginem,
Vnde súm oriundus.

HANNO

Dí dent tibi omnes, quaé uelis.
Quid aís? qui potuit fíeri, ut Carthágini
Gnatús sis? hic autem hábuisti Aetolúm patrem.

1050. *Sic A, nisi quod* MULTUMNAMMIPATER Ó *C* sal ue *B* mihi tuus pater *BCDFZ.* illius mihi pater *Geppertus.* ille ipsus mihi *Ritschelius Nov. exc. p. 84* 1051. *Sic A, nisi quod* PATRITUSERGOHOSPES Patritus *Bothius cum A.* Patruus *C.* Patri tuus *D.* Patri. Ag. Tuus *F.* Pater tuus *BZ.* Paternus *Scaliger* ergo hic *Ritschelius Nov. exc. p. 85.* ergo *libri.* ergod *Ritschelius duce Guyeto ibidem.* ergo mi *Acidalius duce Pylade.* ergo *suspectum* anti damas *B* Patri tuo ergo ego hospes Antidamae fui *Muellerus Pros. Pl. p. 485.* Pater tuos ergod, olim Antidama hospes fuit *Ritschelius l. s. s.* 1052. *Sic A, nisi quod* MIHI *et* CUM Hęc *C* mihi *libri cum A* essera quo millo *B.* tessera cum illo *CDFZ* illo cum *Scaliger.* cum illo olim *Acidalius* Haec hospitalis tessera mihi cum illo fuit *Bentleius.* Fuit hospitalis tessera haec cum illo mihi *Bothius².* Haec mihi hospitalis fuit cum illo tessera *Reizius.* Mihi hospitalis tessera haec *(ita Geppertus) vel* Haec cum illo tessera hospitalis mihi fuit *Muellerus Pros. Pl. p. 4. an* Haec tessera hospitalis mihi *e. q. s.?* 1053. Agor.] *om. BCD Sic A, nisi quod* TIBI *omisso De* med *cogitat Ritschelius Nov. exc. p. 49* fospitium *Schenklius l. s. s. p. 615 (9)* prebitur *B.* praehibebitur *Ritschelius Opusc. II p. 401 (*Ergo tibi apud me hic hosp. pr.*): cf. Langenus p. 274* 1054. *Sic A, nisi quod* NAM *et* NEQ.CARTHAGINEM Namque haud *Acidalius duce Pylade.* Nam haud *libri cum A.* Nam non *vel* Nam ego haud *vel* Nam hercle haud *Muellerus Pros. Pl. p. 746* Nam haud hospitium *Guyetus* prepudio *B.* p̄pudio *CDF* neque *in marg. B* cartaginem *CD* 1055. INDESUMORIUNDUS#DE*(vel* I*)*DENTTIBIOMNESQUAEUELIS *A* Unde *F, Pylades.* Inde *BCD Z cum A* sum *del. Ussingius cum Guyeto* oriundus *B* Hanno] Agor. *CD* dident *D.* diderit *B* Di omnes tibi dent *Geppertus.* Di dent omnes *Redslobius Symb. p. 15.* Di omnia tibi dent *Lomanus p. 59* quę *C* 1056. *Sic A, nisi quod* AISQUID Quid ait *DFZ et militi quidem verba tribuentes FZ: corr. Pylades* quid *ex A Ritschelius Nov. exc. p. 56* potis est *Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1873) p. 117* uti *Geppertus* cartagini *C* fieri? tu Carthagini ‖ Es gnatus *e. q. s. Ussingius* 1057. *Sic A, nisi quod* HABUISTI hic autem Aetolum habueris *Acidalius.* si

AGORASTOCLES

Surrúptus sum illinc, híc me Antidama hospés tuos
Emít et is me síbi adoptauit fílium.

HANNO

Demárcho item ipse fúit adoptatícius.
Sed mítto de illoc: ád te redeo. díc mihi:
Ecquíd meministi tuóm parentum nómina?

AGORASTOCLES

Patris átque matris mémini.

HANNO

Memoradúm mihi,
Si nóui forte aut sí sunt cognatí mihi.

AGORASTOCLES

Ampsígura mater míhi fuit, Iahón pater.

HANNO

Patrem átque matrem uíuerent uellém tibi.

AGORASTOCLES

An mórtui sunt?

HANNO

Fáctum: quod ego aegré tuli:

1062. *Priscianus VII 26 (Gr. lat. II p. 308, 24):* tuum pro tuorum . . . Plautus . . . in Poenulo: 'ecquid . . . nomina'

hic autem habuisti Aetolum *Bothius* aecolum *B.* aetholum *CD* 1058. *Sic A, nisi quod* ANTIDAMAS *et* TUUS Subreptus *F.* Surptus *Acidalius* illim *Lambinus, Lachmannus in Lucr. p. 189, Ritschelius Opusc. II p. 454: cf. tamen Nov. exc. p. 63* hic me Antidama hospes *Muellerus Pros. Pl. p. 10.* hic me (me *s. v. D)* antidamas hospes *libri cum A.* hic hospes Antidamas *Bothius ducibus Lambino et Acidalio.* (illim), hic med Antidama hospes *Ritschelius Opusc. III p. 126 Cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 12* tuus *libri cum A* 1059. *Sic A* Emittetis *B.* Emit me et is *Camerarius: cf. Acidalius* ad optauit *B.* adoptauit (d *inter scrib. ex* p) *D* 1060. *Pers. om. B Sic A, nisi quod* ITEM *et* ADOPTATICIUS *A* adoptatitius *D.* adoptatius *B* 1061. *Hann. not. praem. B Sic A* illo ad *BCDFZ.* illo et ad *Camerarius* rodeo *C Cf. Langrehr p. 25* 1062. *Sic A, nisi quod* TUUM Ec quid *CD* tuum *libri cum Prisciano* 1063. *Pers. om. B* PATRISATQ;MATRIS ‡ MEMINI ‡ MEMORADUMMIHI *A* adque *B* Hanno] *om. C in principio v.* Memora dum *FZ cum A.* Memorandum *BCD* 1064. *Sic A, nisi quod* NOTIO *pro* noui 1065. AMSIGURAMATERFUITMIHIIHIAONPATER *A* Ampsigura *BDFZ.* Amsigura *C cum A: cf. Studemundus l. i. s. et Koenig de nom. pr. p. 8 sq.* mihi (m *inter scrib. ex* s *facta) D* Iahon *Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 71.* ihon *B.* iacon *F.* lachon *Z.* lachon *CD, Pylades* 1066. *Inde ab hoc v. usque ad 1103 deficit A V. om. F* 1067. factum quod ego aegre tuli *Lambinus, Bentleius, Bothius.* factum quod aegre (egre *C)* tuli *libri.*

Nam míhi sobrina Ampsígura tua matér fuit,
Patér tuos is erat fráter patruelís meus,
Et ís me heredem fécit, quom suom obiít diem,
Quo mé priuatum esse aégre patior mórtuo.
Sed sí itast, ut tu sís Iahonis fílius,
Signum ésse oportet ín manu laeuá tibi,
Ludénti puero quód memordit símia.
Osténde: inspiciam.

AGORASTOCLES

Em.

HANNO

Aperi, si audes. átque adest.

AGORASTOCLES

Mi pátrue, salue.

HANNO

Et tú salueto, Agorástocles.
Iterúm mihi gnatus uídeor, quom te répperi.

factum, quod quidem aegre tuli *Acidalius.* factumst aegre quod tuli *Guyetus.* factum quod mi aegre fuit *coll. Curc. v. 169 Reizius: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 7 et Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 247* 1068. sobrina ampsigura *(pro* m *incohabatur* p) *C.* sobrinammpsagura *(am corr. in* aa) *B* 1069. tuus *libri* is *del. Pareus*[3]*, Bothius: cf. Madvigius ad Cic. de fin. V 8, 23* erat (e *inter scrib. ex* f *vel* s *corr.) D* 1070. his *B* quom *solus B.* cum *reliqui* suum *libri* obit *Reizius, Muellerus Pros. Pl. p. 459* 1071. *Suspectat hunc v. Hasperus l. s. s.* priuatum esse *Camerarius.* priuatum *libri* agrae *B.* egre *C.* egrę *D* pacior *C* priuatum patior aegre *Pylades* 1072. ita est *BCD* iahonis *B.* iahonis (a *ex* o) D^1. iahonis D^4 *ut vid.* iachonis *C.* lachonis *FZ* 1073. inmanu leua *C* manuleuątibi *D* 1074. memordit *D), Scaliger, Bothius.* me mordit *C.* momordit *BFZ* 1075. Ostende ut *Camerarius* inspiciam *Camerarius.* inspici iam *B.* inspice iam *reliqui.* Ag. inspice. Poen. Iam *Pylades* Agor. Em Hanno. Aperi, si audes. atque adest *scripsimus dubitantes.* aperi audi atque (audiatque *B)* ades *libri, ubi* aperi. Ag. uide. Eccum adest *Muretus Var. lect. XI19* Ag. inspice iam. Poen. Ah perii. Ag. Ah dii ecce adest *Gruterus.* inspiciam aperte. age. Agor. Audio. Poen. Atque adest *Bothius*[1]. inspiciam. Ag. Ut perii, audiui. Poen. Atque adest *Bothius*[2]. Ag. Inspice iam. Poen. Aperi. Ag. Vide sis. Poen. eccum adest *Weisius.* inspiciam. ah perii gaudio, atque id est *Kochius Nov. annal. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Ah perii. uiden? HA. Atque eccum *Geppertus* adi atque ades *Lambinus.* Ag. Audio atque adest *Spengelius Plaut. p. 195 Versus additicus videtur Ussingio* 1076. Agor.] *pers. praem. BFZ. om. CD)* salueto *Camerarius.* salue *libri.* salue, mi *Pylades* agorastocles *D* 1077. Item *C* quom te *Luebbertus Gramm. Stud. II p. 243, Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1878) p. 404.* quo atte *B.* quo ate CD^1. quod te D^4FZ. quia te *Camerarius*

MILPHIO
Pol istám rem uobis béne uortisse gaúdeo:
Sed té moneri núm neuis?

HANNO
Sané uolo.

MILPHIO
Patérna oportet fílio reddí bona:
Aequómst habere hunc bóna, quae possedít pater.

HANNO
Haud póstulo aliter: réstituentur ómnia:
Suam síbi rem saluam sístam, si illo aduénerit.

MILPHIO
Facitó sis reddas, étsi hic habitabit, tamen.

HANNO
Quin méa quoque iste habébit, si quid mé fuat.

MILPHIO
Festíuom facinus uénit mi in mentém modo.

HANNO
Quid idést?

MILPHIO
Tua opus est ópera.

HANNO
Dic mihi, quíd lubet?
Profécto uteris, út uoles, operám meam.

1078. istanc *Bothius* nobis *del. Pareus*², *Guyetus, Reizius* bene *del. Weisius* bene uortisse (= beneuertisse) *Muellerus Pros. Pl. p. 390.* bene euenisse *libri* *De v. 1079—1085 suspicionem movet Schueth p. 38: cf. v. 1278 sq.* 1079. Sed *Pareus*³. Et *libri.* At *Geppertus* te monerinum neuis *B.* temoneri num neuis *(ex* niuis *m. 1.* ne uis *m. 4) D.* te moneri num me uis *C.* te moueri num neuis *F.* te moneri nonne uis *Z, ubi* non neuis *Acidalius,* numne *Ritschelius Proleg. p. 75: at cf. Opusc. II p. 248* *V. 1080 et 1081 simul ferri non posse dicit Langrehr p. 21* 1080. filio reddi *Bentleius, Bothius.* filio reddi *D (corr. m. 2).* reddi filio *reliqui* 1081. Aequom si *B.* equm si *C.* Aequum si *D.* Aequumst *F.* equum est *Z* que *BCD* 1082. Haut *B* restituentur *(pro* e *alt. incohata erat* n*) C* omma *B* 1083. sibi rem *B, Brixius ad Trin. v. 156.* rem sibi *reliqui* illoc uenerit *Geppertus* 1084. Facito *ex* Facite *is qui sigla personarum scripsit in B* et si *C* habitabit *Pylades.* habit *BC.* habet *FZ.* habit *(h s. v.) D.* hic habitat *Bothius* *Cf. Langrehr p. 21* 1085. Quim *B* siquit *B* de me *FZ* fuit *B* 1086. *Milph. pers. om. B* Festiuom *B.* Festiuum *CD* mihi in mentem *DFZ.* mihi immentem *B.* mihi immentem *C* 1087. tua opus est *B, Bothius.* tua est opus *CDFZ* dic/// *(ex. pars* t *litterae) C*

Quid ést negoti?

MILPHIO
Pótin tu fieri súbdolus?

HANNO
Inimíco possum: amícost insipiéntia.

MILPHIO
Inimícus herclest húius.

HANNO
Male faxím lubens.

MILPHIO
Amat á lenone hic.

HANNO
Fácere sapientér puto.

MILPHIO
Leno híc habet uicínus.

HANNO
Male faxím lubens.

MILPHIO
Ei duaé puellae súnt meretrices séruolae
Soróres: earum hic álteram efflictím perit,
Neque eam íncestauit úmquam.

HANNO
Acerba amátiost.

MILPHIO
Hunc léno ludificátur.

HANNO
Suom quaestúm colit.

1089. negotii *BCD.* negocii *FZ* potin tu *BCDF.* potin *Z* sub dolus *D* 1090. amico est insipientia *Pylades.* amico *(sequitur spatiolum C)* insipientia est *libri.* nam amico insipientia est *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403* 1091. hercle est *libri* 1092. allenone *B.* alenone *(n prior s. v. C) CD.* ab lenone *F* Facere *Camerarius.* Facile *BCD.* Facit *FZ.* Facit id *Pylades* 1093. Leno *om. C* habet uicinus *Seyffertus Stud. Pl. p. 6.* habitat uicinus *libri* 1094. duę puellę *C* seruulae *D.* seruulae *B.* seruulę *C* 1095. perit *Z.* periit *BCDF* 1096. incestauit *(s ex* t, t *prior ex* s, *quae ex* t *facta est) C* acerba *in ras., ubi* suū quęstū colit *scriptum erat, C* amatio st *B.* amatio est *reliqui* 1097. Hunc *Pius.* Nunc *libri* ludicatur *B* suum *libri* quęstum *C.* questum *B* querit *et s. v.* colit *D*

MILPHIO

Hic illí malam rem dáre uolt.

HANNO

Frugist, si íd facit.

MILPHIO

Nunc hóc consilium cápio et hanc fabricam ápparo,
Vt te állegemus: fílias dicás tuas
Surrúptasque esse páruolas Carthágine
Manúque liberáli causa eas ádseras,
Quasi fíliae tuaé sint ambae. intéllegis?

HANNO

Intéllego hercle: nám mihi item gnataé duae
Quom nútrice una súnt subreptae páruolae.

MILPHIO

Lepide hércle adsimulas. iam ín principio id míhi placet.

HANNO

Pol mágis, quam uellem.

MILPHIO

Eu, hércle mortalém catum,
Malúm crudumque et cállidum atque súbdolum:

1098. illi] ei *Guyetus* Illi hic *Geppertus* rem *om. B* rem malam illi *Pareus*[3] uult *libri* frugist *Muellerus Pros. Pl. p. 123.* frugi *BCDFZ* 1099. han *C* fabricam (b *ex* p) *C.* fabrica *B* aparo *B* 1100. Utte *C.* Vite *B* dice has *Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 157* tuas *om B* 1101. Surruptas que *BC* paruulas *libri* 1102. Manuque *Pylades.* Manum *libri.* Manu *Scutarius* eas *Reizius. idem vel* has *Weisius.* ambas *libri.* ambo *Bothius.* has *Guyetus* asseras *CD* 1103. Qua si *B* filię tuę *BC* ambę *B.* ambe *C* intellegis D^1Z. intelligis *F.* inpellegis BD^1. impellegis *C* 1104. INTELLE*(vel* I*)*GOHERCLENAM . . . . ITEMG*(dubia)* . . . A— *A* A *praem. B.* Agor. *CZ* intelligo *F* item mihi *Geppertus* duę *B.* tuę *CD* 1105. CUMNUTRI *in A legi potuit* Quom *B.* Cum *reliqui cum A* sunt subreptae *Bothius, Reizius.* surreptas uni *BCD.* subruptae sunt *F.* surreptae sunt *Z* paruulę *CD.* paruuloe *B* 1106. *Pers. om. B* LE . . . . H . . . . . ADSIMULASIAMINPRINCIPIOIDMIH . . . . CET *A* assimulas *BC* iam principium id *Acidulius.* iam id principium *Geppertus* inprincipio *C* 1107. POLMAGISQUAMUELLEM . . . *(quadrat* #EUHERCLEMORTALEMC— *A* mage *Bothius* heu *FZ* catum *om. B* 1108. MALUMCRUDUMQ . . . . . *(quadrare videntur* CALLI*)*DUM*(*DUM *dubiae)* . . . . . *(quadrant* ETSUBDOL*/*UM *A* crudum que *B* crudumque et] fraudumque *Franckenus l. s. s. p. 157.* uorsutum *Geppertus* et callidum *Pylades.* est ollidum *BC* (olli dum) *D.* est olidum *F.* et olidum *Z* atque *Guyetus.* et *BCDFZ* sub dolum *C* *Versum delet Ussingius, fortasse recte*

Vt ádflet, quo illud géstu faciat fácilius.
Me quóque dolis iam súperat architéctonem.

HANNO

Sed eárum nutrix quá sit facie, mi éxpedi.

MILPHIO

Statúra haud magna, córpore aquilost.

HANNO

Ípsa east.

MILPHIO

Specié uenusta, críne atque oculis pérnigris.

HANNO

Formám quidem hercle uérbis depinxtí probe.

MILPHIO

Vin eám uidere?

HANNO

Fílias maló meas.

1111—1114. *Gellius N. A. XIII 30, 4:* non solum autem in hominum corporibus, sed etiam in rerum cuiusquemodi aliarum 'facies' dicitur . . Eece autem id quoque in mentem uenit, quod etiam Plautus in Poenulo 'faciem' pro totius corporis colorisque habitu dixit. Verba Plauti haec sunt: 'set . . . probe' 1111 — 1112. *Nonius p. 52, 20:* faciem totius corporis formam, [non tantum] *πρόσωπον*, id est os, posuit antiquitas prudens . . . Plautus Poenulo: 'sed . . . ipsa est' 1112. aquilo corpore: nigro corpore *glossa Locwii Prodr. p. 273. Cf. idem p. 298*

1109. UTADFLETQUOILLUMGESTUMFACIATFACILIUS *A* ad flet *D* quis illum gestum *Geppertus* facilus *B* 1110. MEQUOQ·DOLISIAMSUPERATARCHITECTONEM *A* quo que dolisiam *B* architectorem *F* 1111–1114. *Personas mutat Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 156* 1111. SEDEARUMNUTRIXQUASITFACI*(vel* E*)* . . MIHIEXPEDI *A: num forte* FACIES*?* Set *Gellius* Se te harum *B* qua erat *vel* quad est *postulat Beckerus l. s. s.* qualist *W. W. Lit. Centralblatt a. 1873 p. 947* facile *C* mihi *libri cum A, Gellius, Nonius* 1112. STATURAHAUMAGNACORPOREAQUILO#IPSAEAST *A* haud *CDFZ.* haut *B.* non *Gellius, Nonius: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 4* aquilost *Gellius.* aquilo *libri Plautini cum A.* aquilino *Nonius* statura haud magnad, aquilo corpore *reicit Locwius Prodr. p 273* atque ipsa *Pylades* ipsa est *Nonius cum Gellio* ea st *B* 1113. SPECIEUENUSTAOREATQ·OCULISPERNIGRIS *A* uenusta, a *ex* u *B.* uenustast *Muellerus Pros. Pl. p. 491.* uenustad *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 73* crine *Bentleius apud Dawesium Misc. p. 68.* ore *libri cum A, Gellius.* ore paruo *Pylades.* os parua *Bothius.* ore aeque *Gruterus* ocellis *Geppertus* per nigris *BC* 1114. FORMAMQUIDEMHERCLEUERBISDEPINXTIPROBE*(vel* I*)* *A* *Pers. add. D*[3] equidem *F* de pinxti *B.* depinxisti *CDFZ* probe] mihi *libri praeter A* 1115. *Sic A, nisi quod* UIDERE#FILIAS Vinam *BCD*

Sed i, éuoca illam. sí eae meae sunt fíliae,
Si illárumst nutrix, mé continuo nóuerit.

MILPHIO

Heus, écquis hic est? núntiate, ut pródeat
Foras, Gíddenini: est, quí illam conuentam ésse uolt.

GIDDENIS. MILPHIO. HANNO. AGORASTOCLES. PVER

GIDDENIS

Quis púltat?

MILPHIO

Qui te próxumust.

GIDDENIS

Quid uís?

MILPHIO

Eho,
Nouístin tu illunc túnicatum hominem quí siet?

GIDDENIS

Nam quém ego adspicio? pró supreme lúppiter,
Erus híc quidem meust, meárum alumnarúm pater,

1116. SEDIATQ·EUOCAILLUMSIEAESUNTFILIAE *A* i euoca *Pareus tert.* i atque euoca *libri cum A* (sedi *C.* Sedi *BD*). i atque uoca *Guyetus, qui tamen versum deleri mauult* i atque illam euoca *Bothius* eae *ras. ex* aeae *B.* ę ae *C.* he *F* meae *BC* filię *BC* 1117. *Sic A, nisi quod* ILLARUMEST *cum ceteris et* NUTRIX 1118. *Pers. add. D*³ *Sic A, nisi quod* HEUSECQUID *et* PRODEAT ec quis *BC* hic (h *sup. scr.*) *D* nunciate *B.* nunti ate *C* ut-prodeat *C* 1119. FORASG*(vel* C/IDDE*/vel* I/NI *min. prob.* E/NI *min. prob.* E/MESTQUIILLAMCO . . . NTAMESSEUOLT *A* Fonas *B* Giddenini *Muellerus Nachtr. p. 110.* gid dene me *BC* (de ne). giddeneme *DZ.* gigdemene *F. Cf. praef.* ult *BCD*

Act. V sc. 3 G*(vel* C/IDDE*/vel* I/NIS IDEM *A.* Ciddis Milphio Agorastocles Hanno; *quibus suis locis subiungit* NVTRIX SERVOS ADVLESCENS POENVS DV? *B.* AUGURAS GITDIS HANO PENVS. MILFIO SER *D*³ *Giddeninis personam B indicat* N *littera. Personas om. CD, nisi ubi notabimus contrarium Retractationis vestigia in hac scaena permulta: cf. Brachmannus de Bacch. retr. scaen. p. 76*

1120. Q . . . PULTAT#QUITUPROX *et in fine* #QUIDUIS#EHO *A* Milph.] *om. BCD sine spatiis* uis *c. sp. C* Quitę *C* tui *Geppertus* proximus est *BCDFZ* quiduis *D* S Eho *B*

1121. NOU . . . . . T*(dubia) et in fine* ATUMHOMINEMQUISIET *(in spatium magis convenit* uillumtunic *quam* uilluntunic*) A* Mouistin *BCD* (mouist in) tunica tum *B* quisiet *C* 1122. *Pers. om. BCD* N . . Q *et sub finem* IU*(IU dubiae)*T— *A* aspicio *CDFZ.* aspitio *B* proh *m. 4 ex* pro *D* supre mę *B.* suppreme *CD* iuppite *B* 1123. . . . *(quadr.* HIC*)*QUIDE*(sequitur lacuna paullo maior quam pro* m est meus E/RUSMEARUMA . . . . . UMPATER *A* Erus hic quidem meus est *Bothius.* Erus (Herus *FZ*) meus hic quidem est *libri praeter A.* Erus hic quidem est meus *idem Bothius* paeter *B* 1124. H . . NQCARTHAGINIENS *et in fine* MALA *(in priorem lacunam quadrant* an*, in alteram* isecceautem *sine* #*) A* carthaguiensis *B.* charthaginiensis *D.* carthaginensis *FZ* mala] uaha *Guyetus* 1125. PRAESTRIG . . . . . Q . . DEM . . . NUS— *A* Praestrigiator, *praeter* P *in lit. B.* Praestigiator *C* (prę-) *DFZ* quid em *C* probus est *BC* (p *ante* probus *cr.*) *DFZ* 1126. PERDUXI . . . NE*(vel* I*)*SAD . . . . . NTIAM *A* 1127. *Spat. pers. om. C* OMIERESALUEH . . . . . *(quadrant* annoin*)*SPERATISSIME *A* O mi ere *in lit. B.* omi ere *C.* omiere *D* here *FZ* saluo *C.* salueto *Geppertus* o Hanno *Muellerus Pros. Pl. p. 680.* hanno *BCDFZ* salue, salue *sine* Hanno *Bothius* insperatissime *F.* insperatussime *Z.* insperastis sume *BCD (sec. s exp. m. 4 ut vid.)* 1128. MIHITUISQ·FILI *et in fine* EHO *A* tuis que *B* filiis, s *in lit. B* adque *BC* eo *Z.* me *Geppertus.* auo *Ussingius* filiis, Hanno, atque eho *Bothius: cf. v. 1127* 1129. MIRARINOLINEQ;MECON . . . . LARIER *A* contemptarier *BCDFZ: corr. Camerarius* 1130. COGNOSCING . . . E*(vel* I/NI*min. prob.* E/NE*(vel* I/M*(dubia)*ANCILLAMTUAM *A* Cognosc en *ut vid. B.* agnoscin *F* giddenimem *C.* giddenimen *D.* giddenemen *Z.* gigdemenem *F.* Giddenemen med ancillam *Kochius Nov. ann. t. 103 (a. 1871) p. 828* tu *addidimus. om. libri* ueterem ancillam *Geppertus.* an non ancillam *Ussingius: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 698* 1131. Poe *CD*¹ *praem.* NOUISED*(min. prob.* T*)*UBISINTMEAEGNATAEIDSCIREEXPETO *A* nouis et *BCD*¹*, corr. D*⁴ meę *C* gnatae meae *Bothius* gnatę *B.* gnate *CD* 1132. APUDAEDEMUENERIS#QUIDIBIFAC*(sequitur lacuna quae* entd *melius capit quam* untd*)*ICMIHI *A* Agor. *praem. Z* Hanno] *pers. habent CD*¹ tibi *B* 1133. Agor. *praem.*

Hannó Carthaginiénsis.

MILPHIO

Ecce autém mala.
Praestrígiator híc quidem Poenús probust:
Perdúxit omnis ád suam senténtiam.

GIDDENIS

O mí ere, salue, o Hánno, insperatíssume,
Mihí tuisque fíliis, salue: átque eho,
Mirári noli néque me contemplárier.
Cognóscin Giddenínem, ancillam tú tuam?

HANNO

Nouí. sed ubi sunt meaé gnatae? id scire éxpeto.

GIDDENIS

Apud aédem Veneris.

HANNO

Quíd ibi faciunt? díc mihi.

GIDDENIS

Aphrodísia hodie Véneris est festús dies:

Orátum ierunt deam, út sibi esset própitia.

MILPHIO

Pol sátis, scio, inpetrárunt, quando hic híc adest.

AGORASTOCLES

Eho, an huíus sunt illaec fíliae?

GIDDENIS

Ita, uti praédicas.

Tua piétas plane nóbis auxilió fuit,
Quom tu húc aduenisti hódie in ipso témpore:
Namque hódie earum mútarentur nómina,
Faceréntque indignum génere quaestum córpore.

PVER

Haudones illi

GIDDENIS

Hauon bene siilli in mustine.

Mepsi etenes te dum et alamna cestimim.

Z APHRODISIAHODIEVENERISESTFESTVSDIES *A* festos *B* 1134. ORATVMIERVNTDEAMVTSIBIESSETPROPITIA *A* Ora tum *B* deam, a *ex* u *B* ut *omitti posse dubitanter exponit Muellerus Pros. Pl. p. 376* 1135. Gidd. *praem. Z, fort. recte:* poe D^3 POLSATISSCIOIMPETRARUNTQUANDOHICHICADEST *A* impetrarunt *CD* quando hic adest *C.* cum hic hic adest *F* 1136 sqq. *In marg. versuum qui in* pdicas *et* ipso *exeunt, 3—4 litt.* (ani[illegible]?) *er. C* 1136. EHOANHUIUSSUNTILLAEFILIAE‡ITAUTPRAEDICAS *A* Eho han huius *B* illa et *B* (a *ex* i) *CD*[1]. illae D^4. illec *FZ* uti *Bothius, Ritschelius Proleg. p. 190.* ut *libri cum A* (itp *ut vid. B)* 1137. TUAPIETASNOBISPLANEAUXILIOFUIT *A* plane nobis *Acidalius.* nobis plane *libri cum A.* nobis planed *dubitanter Ritschelius Nov. exc. p. 93* 1138. CUMHUCADUENISTHODIEINIPSOTEMPORE *A* Quom *B.* Cum *CDFZ.* Quando *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 491* tu *add. Pareus tert. om. libri* hic *CDFZ* ad uenisti *B* hocedie *Geppertus, Ritschelius Nov. exc. p. 93.* 1139. NAMQHODIEEARUMMUTARENTURNOMINA *A* Nam que *B* 1140. FACERENTQINDIGNUMGENEREQUAESTUMCORPORE *A* questum *BC.* questum *D* 1141. AUAMMA(*vel* E, T, *min. prob.* P)LLI *(min. prob.* E)‡*(min. prob.* P *vel* E *vel sim. litt.)*IA(A *dubia)*UONBANEC- *(vel* I, T, P, Y)SI(*vel* E, T, *min. prob.* P)LL . . M(*min. prob.* N)USTINE- *(vel* T *dubia)*— *A* Haudones illi hauon bene siilli in mustine *B. Idem CD, nisi quod* haud ones *C,* si illi *CD* *Pueri notam om. libri: addidit Angelius. Giddeninis notam, quam BCDFZ om., iam Weisius addidit* 1142. MI(*vel* E)PSTA(*vel* RE(*vel* I, T)TE(*min. prob.* I)-ME(*vel* I, *min. prob.* T)STX(*vel* A, *min. prob.* R, Y)SDUMETALAN . . . . STI— *A ita, ut in priore lacuna* NACE *probabilius sit quam velut* AMCE *extitisse, in fine post* STI *velut* MIM *veri multo similius quam* NUM Mepsi etenes te dum et alamna cestimim *B, item CD, nisi quod* Meipsi et eneste *uterque et* cestimini *C* *Gidd. pers. praemisit Angelius*

AGORASTOCLES

Quid illí locuti súnt inter se? díc mihi.

HANNO

Matrém salutat súam hic, haec autem hunc fílium.
Tace átque parce múliebri supelléctili.

AGORASTOCLES

Quae eást supellex?

HANNO

Clárus clamor síne modo.
Tu abdúc hosce intro et úna nutricém simul
Iube hánc abire hinc ád te.

AGORASTOCLES

Fac quod ímperat.

MILPHIO

Sed quís illas tibi monstrábit?

AGORASTOCLES

Ego doctíssume.

MILPHIO

Abeo ígitur.

AGORASTOCLES

Facias módo quam memores máuelim.

1143. QUIDILLILOCUI(*vel* T)SUNTINTERSEDICMIHI *A* 1144. *Hannonis pers. praemittit Ussingius, Milphionis BFZ, spat. om. C* MATREMHICSALUTATHAECAUTEMHIUNCFIL— *A* salutat suam hic *Muellerus Pros. Pl. p. 392 cum Bothio.* salutat suam *B.* hic salutat (salutet[a] *D)* suam *C (in marg. tres fere litterae er.) DFZ.* salutat hic suam *Camerarius* Salutat hic suam matrem *idem Muellerus l. s. s.* Matrem hic salutat hanc suam *Pylades* hęc *C* 1145. TACEATQPARCEMULIEBRISUPELLECTILI *A* *Hannonis personam praemisit F, Saracenus* Tace adque *C.* Tacaeatque *ex* Tacaeadque *B* suppellectili *BD* 1146. *Sic A, nisi quod* SUPPELEX *et* CLAMOR Quę *B.* Que *C* ea est *BCDZ.* est ea *F, Geppertus. Cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 27* suppelle *BCD* *Poeni pers. inserunt FZ, Milphionis B, spat. CD* 1147. TUABDUCHOSCINTROETUNANUTRICEMSIMUL *A* *Superiori personae libri recte continuant* ab duc (e *ex* x) *C.* ab duc *B.* abduci *Acidalius* hosce *Schmidtius de dem. pron. form. p. 38.* hos *B.* has *CDFZ* matricem *B* 1148. *Sic A, nisi quod* HINC lubeto *Camerarius* hanc abire hinc *Geppertus cum Studemundo ex A.* abire hanc *libri praeter A.* hanc abire *Pylades* adte *C* Tu fac *Pareus tert.* X Fac qdd *B* tibi imperat *Pylades* 1149. *Sic A, nisi quod* ILLAS *et* DOCTISSUME Milph.] *spat. om. C.* Gidd. *praem. Acidalius* Set *B* quis (is *in litura) B* monstrauit *C* Agor.] *spat. om. C* doctissime *libri praeter A* 1150. ABEOIGITUR‡FACIASMODOQUAMMEMORESMAUELIM *A* Milph.] *spat. om. C.* Gidd. *Acidalius* Agor.] *spat. om. C* facies *D* memores] moreris *Guyetus* *Post hunc v. collocat Bothius v. 1169—1173*

Patruo áduenienti céna curetúr uolo.

MILPHIO

Lachánam uos, quos égo iam detrudam ád molas,
Inde pórro ad puteum atque ád robustum códicem.
Ego fáxo hospitium hoc léniter laudábitis.

AGORASTOCLES

Audín tu, patrue? díco, ne dictúm neges:
Tuam míhi maiorem fíliam despóndeas.

HANNO

Pactám rem habeto.

AGORASTOCLES

Spóndesne igitur?

HANNO

Spóndeo.

AGORASTOCLES

Mi pátrue, salue: nám nunc es plané meus.
Nunc démum ego quom illa fábulabor líbere.
Nunc, pátrue, si uis tuás uidere fílias,
Me séquere.

V. 1151—1154 ad finem scaenae reicit Acidalius 1151. *Sic A, nisi quod* ADUENIENTI *et* UOLO ad uenienti *B* cenacuretur *B.* cęna curetur *CD* *V. 1152—1154 Milphioni dedit F, Camerarius: eosdem Hannoni tribuit B* *V. 1152 inter Hannonem et Milphionem (inde ab* ego*) distribuit Z* 1152. Milph.] *spat. om. C* LACHANNA-UOSQUOSEGOIAMDE . . . . . D— *A* 1153. INDEPORROADPUTEUM-ATQ·AD— *A* Porro inde *Guyetus* ad puteum *quidam teste Saraceno cum A.* apud eum *BCDFZ.* apud puteum *Pius* adque *BCD* rubustum *B* 1154. EGOFAXOHOSPITIUMHOCLENITERL . . . . . ITIS *A* hospicium *D* leuiter *Camerarius, unde* hospitium hoc faxo leuiter *Guyetus* ladabitis *B* 1155. AVG *praem. D*^{3} AUDINTUPA . . . . DIC(DIC *incertae*) . . ED(ED *incertae*) . . . . MN(MN *incertae*) . . ES(ES *incertae*) *A* Audintu *D* neges *(s add. m. recens) B* 1156. TUAMMIHIMAIO . . . . . IAMDESPONDEAS *A* 1157. PACTAMREMHABETO#SPONDESNEIGITUR#SPONDEO *A* POE. *praem. CD* Pac tam *B* rem *om. B* AG *inseruit D*^{3} Spondes ne igitur *BD.* Spondes neigitur *C* POE. *inserunt CD* 1158. MIPATRUESALUENAMNUNCESPLANEMEUS *A* Aug. *add. D*^{3}*: om. B, spat. om. C* Mihi *BCDZ* 1159. *Versum delet Ussingius* NUNCDEMUMEGOCUMILLAFABULABORLIBERE *A* cum illa *libri praeter B* fabu labor *C* *V. 1160 et 1161 non eiusdem esse vel poetae vel recensionis cuius sint v. 1162—1165 suspicatur Seyffertus Stud. Pl. p. 10: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76, Schuethius p. 31* 1160. NUNCPATRUESIUISTUASUIDEREFILIAS *A* Nunc] Dehinc *Geppertus* siuis *BC* 1161. *Sic A, nisi quod* ME *et* IANDUDUM *A* mesequere *B* POE *inserunt CD*

HANNO

Iam dudum équidem cupio et té sequor.

AGORASTOCLES

Quid, si eámus illis óbuiam?

HANNO

At ne intér uias
Praetérbitamus métuo. magne Iúppiter,
Restítue certas mi éx incertis núnc opes.

AGORASTOCLES

Ego meós amores mécum confidó fore.
Sed eccás uideo ipsas.

HANNO

Haécine meae sunt fíliae?
Quantae é quantillis iám sunt factae.

AGORASTOCLES

Scín, quid est?
Thraecaé sunt eculae: número sustollí solent.

ettesequor *C* *De v. 1162—1165 cf. Brachmannus l. s. s. p. 76* 1162. *Pers. add. D*^{3}*: om. B* *Sic A, nisi quod* QUIDSIEAMUS *et* AT *et* UIIS si /// *(2 litt. er.)* eamus *B.* sicamus *C.* si eamus *(e m. 1 et 3 e corr.) D* illis *FZ cum A.* illi *BCD* ob V Uiam *(sic) B omissa persona Hannonis* Hann.] *spat. om. C* Atne *C* interuias *BC* 1163. *Sic A, nisi quod* PRAETERBITAMUS Practerbitamus *Camerarius cum A.* Praeterbita *B.* Praebiterta *D.* Prae biterta *C.* Perierint *F.* prębiteram *Z* *Post* metuo *B* X, *CD* POE iu·ppiter *B* 1164. R . . . . . ECERTASMIHIEXINCERTISNUNCOPES *A* mihi *libri cum A* *Post* incertis *D*^{3} *superser* AG 1165. EGOQUIDEMMEOSAMORE*(vel 1)*SMECUMCONFIDOFORE *A* Ego *Guyetus, Bentleius ad Heautont. I 1, 20, Luchsius comm. prosod. I p. 16.* Ego quidem *libri cum A* Meos equidem amores *Geppertus.* Ego quidem amores meos *Pylades* 1166. SEDECCASUIDEOIPSAS#HAECINEMEAESUNTFILIAE *A* POE *inserunt CD* hecine *CD.* hęc me *Z* meae *(męe C)* sunt *BCDF cum A.* sunt meae *Z* filię *C.* filie *D* 1167. Q . . . . A . . X*(dubia)*QUANTILLISIAMSUNTFACTAE#SCINQUIDEST *A* Quante *CD* equant illis *B.* equantillis *C.* ę quantillis *D.* e quantulis *Z* Quante et quantille *F* factę *C.* facte *B* *Agorastoclis pers. add. F, Saracenus. om. Z. Milphionis notam exhibet B* 1168. THRAECAESUNT . . . . . ONEMSUSTOLLISOLENT*(vel 1)A ita, ut in lacunam quadret tale quid quale est* adcat Thraecae sunt eculae: numero sustolli solent *Luebbertus Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 695.* Thraecę sunt caelum *(sup. scr. man. rec.* col*)* ne sustollis olem *B.* threoę sunt cęlum nesustollis oleni *CD (*celum*).* Treoe sunt celonne sustolli solent *F.* Threoae sunt cęlum ne sustolli solem *Z.* Thraecae sunt columnae *in uno esse dicit Lambinus. Ex quibus* sustolli solent *retinuere omnes, initium alii aliter conformabant: velut* Graecae sunt hae columnae *Turnebus Adv. X 24,* Etruscae sunt columnae *Camerarius,* Etruscae sunt calaminae *Dousa fil.,* Thressae sunt, coelum uersus *Sam.*

(MILPHIO
Opíno hercle hodie quód ego dixi pér iocum,
Id éuenturum esse ét seuerum et sérium,
Ut haec ínueniantur hódie esse huius fíliae.

AGORASTOCLES
Pol istúc quidem iam cértumst. tu istos, Mílphio,
Abdúce intro hinc: nos hásce hic praestolábimur.)

ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. AGORASTOCLES. HANNO

ADELPHASIVM
Fuit hódie operae pretiúm quoiuis qui amábilitati animum ádiceret

Petitus Misc. II 4, Graeca sunt celonia *ascripsit Scaliger,* Preciosae sunt, ad caelum *Geppertus,* Ubi factae sunt, columnae *Ussingius, ut alios mittamus: locus nondum sanatus V. 1169—1173 delet Ussingius: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76, Schuethius p. 32 et v. 1151—1154*

1169. Mil. *praem. FZ, om. B* OPI . . . . . CLEHODIEQVOD-DIXIPERIOCVM *A* Opino *Bothius cum Gulielmio.* Opinor *libri cum A ut videtur* *De* opino *h. l. dubitat Brixius ad Mil.² p. 41* hodie *om. Guyetus* 1170. IDEVE . . . . . M . . . . . EET-SEVERVMETSERIVM *A ita, ut in priorem lacunam quadrent* NTURV, *in posteriore paulo plura exstiterint quam* ESS Inde uenturum *B* se uerum *B* est *Z* seruum *B* 1171. VTHA . . . . . A . . . RHODIEESSEHIVSFILIAE *A ita, ut in priore lacuna exstitisse videantur* EINVENI, *in posteriore* NTV haec *CF.* hec *BD.* hae *Z: cf. Schmidtius de dem. pron. form. p. 42* in ueniantur *B* Ut haec hodie huius esse inueniantur *Muellerus Pros. Pl. p. 392* filię *C.* filie *D* 1172. P, *dein in fine* ST‡ *(incerta haec tria)* TVISTOSMILPHIO *A, ubi post* P *Ritschelius legit* OLIS *nunc deleta: in lac. quadrant* OLI-STVCEQVIDEMCERTVME *Pers. om. BCD* istud *DZ* certum est *BCDFZ* 1173. ABDVCEINTR . . . . . HICPRAESTOLABIMVR *A ita, ut in lacunam quadrent* ONOSHASCE intro hinc *scripsimus.* intro *libri* hasce nos hic *Bothius* praestolabimur *FZ cum A.* praestolabitur *BCD*

Act. V sc. 4 N, *dein* SI *et in fine* ASTOCLES *(dubia omnia) A. Videtur fuisse* ANTERASTILIS ADELPHASIVM AGORASTOCLES. *Proximus v., ut solet post titulos, scriptura caret.* Adelphasium Anterastilis agorastocles hanno? *et in altero v.* MERETRICES II· ADVLESCENS POENVS·C· *B.* ADEL-FASIV·ANTERASTILIS MEREI.II AGORASTOCLES HANNO ADOL POEN' D^3. *om. CD*[1] *V. 1174—1200 tractat Spengelius Reformvorschlaege p. 395: v. 1174—1183 Crainius Diar. gymn. Berol. vol. 20 (a. 1866) p. 483 sq.*

V. 1174—1183 sic ut fecimus distribuit Bothius: omnia Adelphasio dant BDFZ et editores multi, omnia Anterastylidi cum Acidalio Goetzius Acta Soc. phil. Lips. vol. VI p. 313 1174. ADEL *praef.* D^3 FVITHODIEO-. . . . . RETIVMCVIVISQVIAMABILITATIANIMVMADICERET *A* ⌜Fuit *B.* uit

Oculís epulas dare, délubrum qui hodie órnatum eo uisére uenit.
Deamáuei ecastor ílli hodie lepidíssuma munera méretricum,
Digná dea uenustissumá Venere, neque cóntempsi eius opés hodie:
Tanta íbi copia uenustátum aderat in suó quique loco síta munde:
Arabús murrinus omnís odor complebát: tuos haud sordére uisust
Festús dies, Venus, nec tuóm fanum: tantús ibi clientarum érat numerus,

1179. *Charisius p. 123, 11:* . . . Plautus . . . in Poenulo: 'Arabus myrrinus odor'

c. sp. C opere *CD* ptium *CD.* praetium *B* quoiuis *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 777 (cf. A).* ciuis *BCD.* eius *FZ.* quoiusuis *Geppertus* adiecerit *F.* addiceret *Z* 1175. OCVLISEPVLASDARE *(vel* I*)*-DE*(vel* I*)*LVBRVMQVIHODIEORNATVMEOVISEREVENIT *A* delubrumque hodie ornatum inuisere Veneris *Brixius l. ad v. 1174 scripto,* inuisere *cum Bothio* si hodie ornatum inuisere uenit *Geppertus* *Versus vix sanus* 1176. DEAMAVE*(vel* I*)*I*(vel* E*)*ECASTORILLIEGO-HODIELEPIDISSIMAMVNERAMERE*(vel* I*)*TRICVM *A* Deamaui *DFZ.* De amaui *B.* Dea amaui *C* ecastor illi hodie *scripsimus cum Muellero Pros. Pl. p. 47.* ecastor (ciastor *B)* illic ego hodie *libri praeter A.* ecastor illic hodie *Weisius.* ecastor hodie ego illic *Spengelius l. s. s.* ecastor ego hodie illic *vel* ecastor ego illi hodie *vel* ego ecastor illi hodie *vel* hodie ecastor ego illic *vel* ego illic hodie ecastor *idem Muellerus l. s. s.* lepidissimamurera *B.* lepidissima munera *DFZ.* leppidissima munera *C* meritricum *B.* meretricium *DZ.* meretricum *(s.* cu *scr.* i*) C* 1177. DIGNADIVAVENVSTISSIMAQVENERENEQ: CONTEMPSIEIVSOPE*(vel* I*)*SHODIE *A* Digna dea *Guyetus.* Digna diua (Dignaudiua *B) libri cum A* uenustissima *libri cum A* opes *Pylades cum AF, Lipsius.* opus *libri praeter AF* eius hodie opes *Geppertus* 1178. TANTA . . . . . PIAVENVSTATVMADERATINSVOQVICQ *et in fine* MVNDE *A ita, ut in lacunam quadrent* ·SITVM *vel* VELOCO, *non* ·LOCOSITA insuo *C* quique *BCD.* quoque *F.* quaeque *Z.* cuique *Geppertus* sita nitide *Pylades* 1179. ARABVSMVRRINVSOMNI*(vel* E*)*SODOR *et in altero v.* COMPLEBATHAVDSORDEREVISVST(VISVST *ut videtur), utroque versu ab initio paullulum remoto A* Arabus *Gulielmius ex Charisio cum A.* Arabius *libri praeter A* murrinus *A, Ritschelius Opusc. vol. II p. 339 versum trochaeis discribens, Muellerus Pros. Pl. p. 61.* myrrinus *Charisius.* murrinusque *DFZ* (murrh-). murrinus que *BC.* murrineusque *Spengelius l. s. s.* omnis *B* (om nis*) CDFZ.* omnia *Camerarius* odor *DZ.* dor *BC.* dolor *F* *Post* odor *spat. CD* tuus *duce Pylade Ussingius. om. libri* sorde reuisus est *D* sordĕre *Seyffertus Stud. Pl. p. 7 versum tamen catalecticum efficiens* uisus est *libri praeter A* sordere haud uisust *Weisius* illi omnia odor complebat: sordere haud uisust *Schuethius p. 46* 1180. FESTVS-DIESVENVSNECTVVMFANVMTANTVSIBICLIENTARVMERATNVMERVS *A* Veneris *F* nec tuum *Camerarius.* nectum *B.* nec tum *CDFZ* elientarum *B* clientarum erat ibi *Guyetus.* clientarum ibi erat *Muellerus*

Quae ad Cálydoniam uenérant Venerem.

ANTERASTYLIS

Certo énim quod quidem ad nos áttinuit,
Pulcraé praepollentésque, soror, fuimús neque ibi inridículo habitae,
Quod pól ceteris omníbus factumst.

ADELPHASIVM

Malim ístuc aliis uídeatur quam ut íta te, soror, conlaúdes.

ANTERASTYLIS

Spero équidem

Pros. Pl. p. 106. clientarum erat *sine* ibi *Geppertus* numeras *B*
1181. QUAEADCALYDONIAMUENERANTUENEREM ‖ CERTOENIMQUODQUIDEMADNOSDUAS *A: cf. v. 1182* Que *B.* Quę *C* ad *delet Schuethius l. s. s. p. 46* calidoniam *CDF* uenerant uenere *B* *De persona cf. quae supra diximus* quidem ad nos attinuit *duce Bothio Spengelius l. s. s.* attinuit *ex v. 1182 huc retrahens.* quod quidem ad *(*quidemad *C)* nos duas Attinuit *BFZ.* quod quidem ad nos duas attinuit *CD.* Cérto enim quód quidem ad nós duas áttinuit *creticum esse versum voluit Geppertus, item* attinit *scribens Schererus de 'quando' particulae usu (a. 1883) p. 40* ad nos duas ambas *Schuethius p. 47* certo enim scio quod quidem ad nos ambas *Muellerus Pros. Pl. p. 145.* Credo. certo enim quod quidem ad nos duas *Crainius l. s. s.* 1182. 1183. ATTINUITPRAEPOTENTESPULCHRE*(vel* I*/*PA . . Q; POTENTESSORORFUIMUS *A, ut in lac. quadrent* CE *vel* CI, *non* CIS Pulcrae praepollentesque *scripsimus duce Spengelio Plaut. p. 31.* Attinuit praepotentes (p̄ potentes *C)* pulchrae *(*pulchrę *B.* pulchre *C)* pacisque *(*pacis que *BC)* potentes *libri praeter A.* Praeualentes perpulcrae atque pacis potentes *Geppertus.* Pulcrae pacisque potes *Spengelius l. s. s. Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 145* *Pro* pacisque potentes *coniecit* praestantes *Guyetus,* satisque pollentes *Pius* soror fuimus *libri cum A.* fuimus *Spengelius* *Sequitur in A versus hic:* NEQ; ABIU*(dubia)*UENTU . . . . . DICQLOHABITAEQUODPOLSORORCETERISQMX—*(in lacunam quadrant velut* TEINIBIINRI, *non* TEIBIINRI*), cuius priorem partem versui 1182 adicit Spengelius posteriorem pro clausula accipiens. Eandem quam A discriptionem B sequitur* neque *scripsimus.* neque ab iuuentute *(*abiuuentute *D) libri* habitę *C* pol *Spengelius cum Bothio.* pol soror *libri cum A* ceteris *C. del. Guyetus* factum est *ex* factus st *B.* factum est *CDFZ* *Aliorum quaedam conamina consulto negleximus, quamvis verendum sit ut versus tales olim fuerint*
1184. MALIMISTUCALIISUIDEATURQUAMUTI *et in fine* ONLAUDES *A ita, ut in lacunam quadrent* TATESORORC *Adelphasio tribuit B.* ANT *praem. CDFZ* Stuc malim *Geppertus* istuc aliis ita *libri praeter A.* ita istuc aliis *vel* aliis ita istuc *Muellerus Pros. Pl. p. 223* Istuc aliis ita uideatur malim quam ut tu te *Schuethius l. s. s. p. 47* ut itate *B.* uti tute *CDZ.* uti tu te *F.* ut tu te *Spengelius l. s. s. cum Bothio.* tu te *Fuhrmann de part. comp. p. 22.* tu ita te *Schoellius* c̄laudes *D*
1185. ANT *praem. Acidalius.* A *B.* A*/// (erasa g) D.* AU *C.* ADEL *FZ* SPEROEQU, *dein suo loco* POLEG . . . MING . . . . . USSUMUSATQ; ALI— *A*

ADELPHASIVM

Et pol ego, quom íngeniis quibus súmus atque aliae gnósco
Eo súmus gnatae genere út deceat nos ésse a culpa cástas.

HANNO

Iuppíter qui genus colis álisque hominum, per quém ueiuimus uitálem aeuom,
Quem pénes spes uitae súnt hominum, da diem húnc hodie sospítem, quaeso,
Meis rébus agundis. quíbus annos multós carui quasque é patria
Perdídi paruas, redde, ínuictae praemium út esse sciam pietáti.

1187. *Servius Danielis ad Aen. I 16:* Plautus in Poenulo: 'Iuppiter . . . hominum'

AD. *inseruit Acidalius cum B, om. FZ* Et pol *Pylades cum A ut vid.* Vt pol *BDZ.* Vtpol *C.* Tu pol *F* cum *CDFZ* ego item *Muellerus Nachtr. p. 7* ingemis *B* aliaegnosco *B.* aliae *(*alię *C)* cognosco *CDFZ* 1186. EOSUMUSGNATAEGENEREUTDECEATNOSESSEACULPACASTAS *A* sumus *ex* sumiss *B* gnatę *C* utdeceat *C* nos, soror *Muellerus Pros. Pl. p. 145* aculpa *BCD* 1187. POE *praem. CD* IUPPITERQUIGENUSCOLISALISQ; HOMINUMPERQUEMUE*(vel* I*/*I*(vel*E*)*UIMUSUITALEMAEUU*(vel* O*)*M *A* alis que *B.* aliisque *C et Servii C* uiuimus *BCDFZ* uitalem *CDFZ cum A.* talem *B* aeuom *B.* ęuum *CD.* aeuum *FZ*
1188. —SPESUITAESUNTHOMINUMDADIEMQUAESOHUNCSOSPITEM *A ita, ut in lacunam quadrent* QUEMPENES Quem apud penes *BCD (*poenes*) F* speuitę *B.* spe uitae *D.* spe uitę *C* hominum *AB, Servius (?), Brixius ad Trin.*[3] *p. 148.* hominum omnium *CDFZ* dadiem *BC* h̄c *C* hodie *addidimus. om. libri* q̄so *C.* q̄so *D.* queso *B* da diem hunc sospitem rebus agundis *Spengelius extremis verbis e v. 1189 ascitis.* da mi hunc diem sospitem, quaeso *Geppertus, ubi* diem mi hunc *Muellerus Pros. p. 320* 1189. REBUSMEISAGUNDISETQUIBUSANNOSMULTOSCARUIQUASQ-PATRIA *A* Meis rebus agundis *Muellerus Pros. Pl. p. 231.* Mębus misigaindi*(ex* e*)*s *B.* Rebus mis agundis *CDFZ: delet Geppertus* quibus *Camerarius.* et quibus *FZ cum A.* ut quibus *BCD* quas que *B* e patria *Camerarius.* patria *libri cum A ut videtur* *Aliorum discriptiones huius et sequentium versuum omittimus* 1190. —IDIPARUASREDDEEISLIBERTATEMINUICTA*(A s. v.)*EPRAEMIUMUTESSESCIANTPIETATI *A ita, ut in lac. quadrent* PERD redde *Ussingius.* redde his *(*is *BC)* ubertatem *(*libertatem *F) BCDFZ* redde has inuictae ut esse sciam praemium pietati *Muellerus Pros. Pl. p. 232* inuictae *D.* inuictę *C.* inuicte *B* pięta*t*i *D* 1191. 1192. AGOR *praem. CD* OMNIAFACIETIUPPITERFAXONAMMIHIESTOBNOXIUSETMEMETUIT ‖ TACEQUAESO *et alter* NE*(vel* I*)*LACRUMAPATRUE ‖ UTUOLUPESTHOMINIMEASORORSIQUODAGI*(vel* E*)*TCLUE*(vel* I*/*TUICTORIA *A: eandem discriptionem B habet*

AGORASTOCLES

Omnía faciet Iuppíter faxo.

HANNO

Tace quaéso.

AGORASTOCLES

Ne lacrumá, patrue.

ANTERASTYLIS

Ut uólup est homini, méa soror, si quód agit, cluet uictória.
Sicút nos hodie intér alias praestítimus pulcritúdine.

ADELPHASIVM

Stultá, soror, magis es quám uolo. an tu eó pulcra uidere, óbsecro,
Si tíbi illi non os óblitumst fulígine?

AGORASTOCLES

O patrue óptume.

HANNO

Quid ést, mei fratris gnáte? quid uis? éxpedi.

1191. *Cf. quae modo adnotavimus* faxo *Weisius.* faxo nam *(faxonam B)* mihi est obnoxius *(obnixius C.* obnoxius *ex* obnixius *B)* et me metuit *libri cum A aperto glossemate* *Ante* Tace *habent* POE *C D, ante* Ne *iidem* AGOR queso *B C D, quam vocem sequitur spat. decem versuum vacuum in B* Nelacrime *B.* Ne lacrime *C D* *Verba* ne lacruma patrue *in hunc v. retraxit Weisius* 1192. ANT *praem. C D. spat. B.* ADEL. *F Z: corr. Acidalius* uolupest *B C D* siquod *B C* duet *B* 1193. SICVTNOSHODIEINTERALIASPRAESTITIMVSPVLCHRITVDINE *A* *Cf. Ritschelius Prol. p. 131* hodie nos *C D* . prestitumus *B C D Z.* praestituimus *F* pulchritudine *libri cum A* 1194. *Adelph. pers. praem. D*[3]. Ant. *F Z: corr. Acidalius* STVLTASORORMAGISEST*(vel* I, EQVAMVOLOANT*(vel* E, DVEOPVLCHRAVIDEREOS*(vel* P*)*SECRO *A* Stulta es, soror *Geppertus ex A adfert* magis es *B.* es magis *C D F Z* an tu eo *scripsimus ex A.* anueo *B C D.* an eo *F, Ussingius.* an uero *Z* pulchra *libri cum A (*l *ex* b *C)* tibi obsecro *Ussingius* 1195. SIT*(sequitur lacuna circ. 18 litt.: quadrant* IBILLINONOSOBLITV)STFVLIGINE*(lacuna, quam explent* OP *vel* #P*; in fine:)*ATRVEOPATRVEMI *A* sitibi *C* illic *Pius* nonos *B* oblitum est *D F Z.* ob litum est *C.* ollitum est *B* fuligine *Z cum A.* fuli neti *B.* fuli neci *C D F* *Verba* Si — fuligine *uno v. includit B, obsequuntur editorum plurimi* o patrue optume *Schoellius.* O patrue o patrue *(*patruemi *D)* mi patruissime *(*i *post. ex* e *C) B C* (AGOR *praem.) D (item) F Z.* O patruissime *Pareus*[3] fuligine ita uti ceteris *Spengelius* 1196. POENVS *praem. C D* QVIDEST*(*EST *dubiae), dein post lacunam* GNATEFRATRISQVIDVISEXPEDI *A* *Verba* Quid . . . lauta *(v. 1198) inclusit uncis Ussingius* O pátrue, o patrue mi#Quid est, fratris mei gnate? quid uis *Spengelius duce Gepperto* Quidē *C* mei fratris gnate *Bothius.* fratris mei gnate *B C F Z. idem D in rasura* quid uis *F Z (*Quiduis*), Bothius.* gnate quid uis *(*quiduis *C) B C D* expediat *C D: cf. v. 1197*

AGORASTOCLES

At enim hóc agas uolo.

HANNO

Át enim ago istuc.

AGORASTOCLES

Pátrue mi patruíssume.

HANNO

Quid est?

AGORASTOCLES

Ést lepida et lauta, út sapit.

HANNO

Ingénium patris habet, quód sapit.

AGORASTOCLES

Quae rés? iam diu sapiéntiam tuam édepol haec quidem abúsast.
Nunc hínc sapit, hinc séntit quicquid sápit, meo ex amóre.

ADELPHASIVM

Nón eo genere sumus prognátae, tamétsi sumus seruaé, soror,

1197. ATENIMHOCVOLO*(sequ. lacuna, in quam quadrare vid.* AGAS#ATEGOI*)S(sequ. lacuna quae capit* TVCAGO# *ut vid.)*PATRVEMI*(sequitur novus v., in quo* PATRVISSIME *potest exstitisse, sed crui nequit) A* Agor.] *spat. om. C D* enim *(om.* at*) C D: cf. v. 1196* hoc agas uolo *Spengelius.* uolo hoc agas *B C D F Z* Hanno] Agor. *C D. spat. B* Ate enim *B C D* Agor.] *spat. om. C D* patruemi *D* patruissime *B C D F Z* 1198. POENVS *praem. C D* QVIDEST*(*EST *dubiae)* . . . . . *(quadrant* #ESTLEPIDA)ETLAVTAVTSAPIT*(sequitur novus v., cuius initium legi nequit; dein in medio v.:)*HABETQVODSAPIT *A, ubi uterque ab initio v. ita remotus est, ut senarii solent* Agor.] *ita C D. spat. B* leppida *C* utsapit *C* *Post* sapit *finis v. in B* Hanno] POENVS *C D* quod *ex* ut *D* quo sapit *Acidalius* quod sapit, ingenium patris habet *Spengelius* *Duo extrema verba delet Ussingius* Habet patris ingenium *vel* Ing. habet patris quod sapit *Bothius. Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 68* 1199. Adel *praem. D*[3] *Sic A, nisi quod* IAMDIVEO*(vel* C*)*EDEPOLSAPIENTIAMTVAM Queres *B C D (*que res*)* diud *Ritschelius Nov. exc. p. 85 adversante Bergkio Beitr. p. 82* sapientiam tuam edepol *Spengelius.* edepol sapientiam tuam *B C D F Z.* edepol tuam sapientiam *Bothius* hęc qui quemabusa est *B.* hęc qui quē abusa ē *D.* haec quiquē ab usa est *C.* eequi que abusa est *F.* ecquid quem abusa est *Z.* equidem abusa est *Pius* 1200. NVNCHICSAPITHICSENTITQVICQVITSAPITEXMEOAMORE *A* Nunc hinc *B (*hinc *ex* hicc*) C (*hinc, n *e corr. ut vid.) D (*hinc *ex* id*)* quic quid *B C.* quicquid *ex* quiduid *D* meo ex *scripsimus.* ex meo *A.* e meo *B (*sapite*).* meo *C D F Z.* e meo *Camerarius ex B* amare *B C D* hinc sapit quicquid sapit, hinc sentit, e meo amore *Bothius numeris emendationibus* quidquid sapit, sapit meo amore *Ussingius duce Pylade* *V. 1201—1204 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 1201. *Anter. pers. praem. F* NONEOGENERESVMVSPROGNATAETAMETSISVMVSSERVAESOROR *A* eo genere sumus *A B, Reizius.* eo sumus genere *C D F Z* pro-

Vt deceat nos fácere quicquam, quód homo quisquam inrídeat.
Múlta mulierúm sunt uitia: séd hoc e multis máxumumst,
Quóm sibi nimis placént nimisque addunt óperam, uti placeánt uiris.

ANTERASTYLIS

Nímiae uoluptatíst, quod in extis nóstris portentúmst, soror,
Quód haruspex de ambábus dixit

AGORASTOCLES

Vélim de me aliquid díxerit.

ANTERASTYLIS

Nós fore inuito dómino nostro diébus paucis líberas.
Íd ego, nisi quid dei aút parentes fáxint, qui sperem, haúscio.

AGORASTOCLES

Meá fiducia hércle haruspex, pátrue, his promisít, scio,

---

gnata etamet si *B* prognatę *C.* prognate *D* sumus prognatae genere *Bothius* tam etsisumus *C* 1202. *Sic A, nisi quod* UT Utdeceat *C* nos facere *B cum A, Guyetus.* facere nos *CDFZ* quic *(i ex* c*)* quam *B* quis quam *B* 1203. *Anter. pers. praem. Pistoris Sic A, nisi quod* SUNTMULIERUM *et* MAXUMUST *A* mulierum sunt *Bothius.* sunt mulierum *libri cum A* uicia *C* emultis *CD* maximum est *BCDZ* 1204. QUOMSIBINIMISPLACENTMINUSQ:ADDUNTOPERAMUTPLACEANTUIRIS *A* Cum *libri praeter AB* nimis] minus *Rostius Opusc. vol. 1 p. 311* nimisque *F, Pius.* minusque *libri praeter F: cf. Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 768* addunt *Geppertus ex A.* addant *libri Lambini. om. BCD*^{1}*Z.* dant *D*^{1}*F* uti *Geppertus.* ut *libri cum A, nisi quod* utplaceant *C* *De v. 1205—1208 cf. Muellerus Pros. Pl. p. 232* 1205. *Anter. pers. praem. cum B Taubmannus. om. sine spat. CDFZ* NIMIAEUOLUPTATISTQUODINEXTISNOSTRISPORTENTUESTSOROR *A* Nimię *C.* Nimie *B* uoluptati est *libri praeter A* inextis *C* portentum est soror *BZ.* portentum soror est *CDF* 1206. QUODQ·HARUSPEXDEAMBABUSDIXIT#UELIMDEMEALIQUIDDIXERIT *A* Quod *Bothius.* Quodque *libri cum A* harus pex *B* deambabus *BCD* Agor.] *spat. BD. om. C* de me aliquid quid *DF.* deme aliquid quid *C.* demealiquid quid *B.* de me aliquid quod *Z* 1207. *Pers. spat. om. C* *Sic A* domino nostro inuito diebus *Geppertus.* domino inuito nostro diebus *Bothius.* inuito domino nostro debus *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 76.* inuito diebus domino *vel* inuito propediem domino *sine* paucis *Muellerus Pros. Pl. p. 269* 1208. Adel. *praem. Schoellius* IDEGONISIQUIDDE*(vel* I*)*IAUTPARENTE*(vel* I*)*SFAXINTQUI(UI *dubiae)*SPEREMHAUSCIO *A* di *BCDZ.* dii *F* qui *Gulielmius cum A ut vid.* quid *(*quod *C) libri praeter A* haud scio *libri praeter A* 1209. Agor.] *spat. om. CD* *Sic A, nisi quod* PATRUEHISPROMISIT Meas *B* fidutia *CD* harus pex *B.* auruspex *F* patruehis *B.* patruelis *CDFZ.* patruelibus *Lipsius Ant. l. II 19*

Líbertatem: quía me amare hanc scít.

ADELPHASIVM

Soror, sequere hác.

ANTERASTYLIS

Sequor.

HANNO

Príus quam abitis, uós uolo ambas. nísi piget, consístite.

ADELPHASIVM

Quís reuocat?

AGORASTOCLES

Qui béne uolt uobis fácere.

ADELPHASIVM

Facere occásiost.

Séd quis homost?

AGORASTOCLES

Ameícus uobeis.

ADELPHASIVM

Quí quidem non inimícus est.

AGORASTOCLES

Bónus est hic homo, méa uoluptas.

ADELPHASIVM

Pól istum malim, quám malum.

AGORASTOCLES

Seí quidem amicitiást habenda, quom hóc habendast.

---

pro misit *C* 1210. *Sic A, nisi quod* LIBERTATEM *et* SCIT *et* SEQUOR *in alt. v.* Adelph.] *ita FZ. spat. B* sorore quere hac *B* Anter.] *ita FZ. spat. BCD* 1211. PRIUSQUAMABITISUOSUOLOAMBASNISIPIGETCONSISTITE *A* Hanno] *spat. om. C* Priusquam *DFZ* abitis uos uolo ambas *Camerarius cum A.* habiit suos uolamabas *B.* habiit suos Clamabas *C.* abiit suos Clamabas *D.* abeant si uis clama has. Agor. *F.* abiit suus Clama has. Ago. *Z* *V. 1212—1236 delet Schueth l. s. s. p. 37* 1212. *Sic A, nisi quod* QUISREUOCAT#QUIS *et* FACEREOCCASIOST Agor.] *ita FZ. spat. B* quibene *C* uult *libri praeter AF* Adelph.] *ita FZ. spat. B* occasio est *libri praeter A* 1213. SEDQUISHOMOSTAMEICUSUOBEIS#QUIQUIDEMINIMICUSNONSIT *A* Sed *(*d *sup. scr.) B* homo est *libri praeter A* Agor.] *ita FZ. spat. B* amicus uobis *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. B* quiquidem *BD* non inimicus est *Acidalius, Bentleius.* inimicus non est *libri praeter A.* non inimicus sit *Geppertus* *Ceterum v. delet Ussingius* 1214. BONUSESTHICHOMOMEAUOLUPTAS#POLISTUMMALIMQUAMMALŨ *A* Agor.] *ita Camerarius cum B. spat. om. CDFZ* Adelph.] *ita FZ. spat. B. om. C* Polistum *B.* Pol istuc *Ussingius* quam malim *C* 1215. Agor.] *ita BFZ. spat. om. CD* SE*(min. prob.* I*)*I*(min. prob.* E*)*QUIDEMAMICITIASTHABENDACUMHOCHABENDAST#HAUPR(PR *dubiae)*— *A* Siquidem *BCDFZ* amiticia est *B.* amittia est *CD.* amicitia est *Z.* amicicia

ADELPHASIVM

Haú precor. 1215

AGORASTOCLES

Múlta bona uolt uóbeis facere.

ADELPHASIVM

Bónus boneis benefécerit.

HANNO

Gaúdio ero uobeís

ADELPHASIVM

At edepol nós uoluptatí tibi.

HANNO

Leíbertatique.

ADELPHASIVM

Ístoc pretio tuás nos facile féceris.

AGORASTOCLES

Pátrue mi, ita mé di amabunt, út ego, si sim lúppiter,
Iam hércle ego illam uxórem ducam et Iúnonem extrudám foras. 1220
Út pudice uérba fecit, cógitate et cómmode,
Út modeste orátionem praébuit.

HANNO

Certo haéc meast.

---

est *F* quom *B*. cum *reliqui cum A* habenda est *B*. habendum est *CDFZ: corr. Pylades* Adelph.] *ita FZ. spat. om. BCD* Haud precor (p̄cor *CD*) *libri praeter A*. Hau procor *Ussingius*. Hoc precor *Guyetus*. At precor *Bothius*. Hau nego *Geppertus*. Hau grauor *Crainius Diar. gymn. vol. 20 (a. 1866) p. 476* 1216. MULTABONAUOLTUOBEISFACERE ‖ BONUS(S *dubia*)BENEISBENEFEC(C *dubia*)— *A* Multa (l *sup. scr.*) *B* bona uolt uobis facere *Geppertus ex A, Bentleius*. bona uobis facere uult *libri praeter A, nisi quod* uolt *F*. uolt bona uobis facere *Bothius*. bona uobis uolt facere *Weisius* Adelph.] *ita FZ. spat. B* bonus *ex* bo nus *C* bonis *libri praeter A* bene fecerit *Acidalius*. benefeceris *BCDFZ V. 1217 sq. displicent Langrehrio p. 22* 1217. *Sic A, nisi quod* UOBEIS *et* NOSUOLUPTATI uobis *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. B* Adedepol *B* 1218. LEIBERATI . . . ISTOCPRETIOTUASNOSFACILEFECERIS *A* Libertatique *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. om. BCD* isto *libri praeter A* p̃cio *CD* facile (ile *in ras.) D* 1219. Agor.] *spat. om. CD*¹. AG *D*³ PATRUEMI(*vel* E)ITADEIAMABUNTUTEGOSISIMIUPPITER *A* miita *B* mediam abunt *B*. me di (dī *C*. dei *F*) amabunt *CDFZ* sisim *C* liplppiter *ut vid. B* 1220. *Sic A, nisi quod* FORAS ego illum *B*. illanc *Bothius* exs̈trudam *C* 1221. *Sic A, nisi quod* FECIT Utpudice *C* fece *B* edcommode *B* 1222. *Sic A, nisi quod* CERTO oracionem *B* prebuit *B* Hanno] *ita Ussingius. spat. B cum A. Agorastocli continuant FZ* hęc *C* mea est *libri praeter A* *Versum delet Langenus Ind. Monast. a. 1882 p. 6*

Séd ut astu sum adgréssus ad eas.

AGORASTOCLES

Lépide hercle atque cómmode.

HANNO

Pérgo etiam temptáre?

AGORASTOCLES

In pauca cónfer: sitiunt, quí sedent.

HANNO

Quíd istic? quod faciúndumst cur non ágimus? in ius uós uoco. 1225

AGORASTOCLES

Nunc, pátrue, tu frugi bonaé's. uin háne ego adprendám?

HANNO

Tene.

ADELPHASIVM

An pátruos est, Agorástocles, tuos híc?

AGORASTOCLES

Iam faxo scíbis.

Post hunc v. in margine extat χ Plauti χ*: cf. Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 53* 1223. *Sic A, nisi quod* SEDUTASTUSUM *Hannonis pers. praem. B, Camerarius. spat. D* astussum *BD*. astus sum *C* ad eas *B cum A*. eas *CDFZ* Agor.] *ita Camerarius. spat. BD. om. CFZ* leppide *C* adque *C* commodo *B* 1224. *Hann. pers. praem. B. spat. om. CDFZ* *Sic A, nisi quod* PERGE *et omissa Agor. persona ante* IN Pergo *Acidalius*. Perge (Per ge *C*) *libri cum A* et iam *B* temptare *Acidalius cum A*. temptaret *B* (tæm-) *CD*. temptarem *vel* tentarem *FZ, unde quidam* tenta rem Agor.] *ita Acidalius. personam omittunt libri cum A sine spatiis* inpauca *BC* conuersitiunt *B* qui *D cum A, Angelius*. que *B*. quę *C*. quod *FZ* hic sedent *Geppertus* 1225. Hanno] *spat. om. CDF*. Agor. *praef. Z: corr. Camerarius* *Sic A, nisi quod* FAÇIUNDUMST *et* UOLO Quidistic *B* faciundum est *libri praeter A* quur *B* in lusuos *B*. inlisos *CDFZ* uoco *Camerarius*. uolo *libri cum A* 1226. *Sic A, nisi quod* BONAEES *et* ADPREHENDAM *et in novo v.* TENE Agor.] *ita Camerarius cum B. spat. om. CDFZ* Nunc patrue *Geppertus cum A*. Nunc tene patrue *BCDFZ*. Nunc tene *Weisius* tufrugi *B*. *Poeni pers. his praem.* *FZ* bonae es *ex A Geppertus*. si bonae (sibonę *BC*) es *BCDFZ* *Ante* uin *spat. BD*. Agor. *FZ* uin (in *ex* m *ut vid.) C* hanc ego *Bothius cum A*. ego hanc *BCDFZ* adp̄dam *BD*. ad p̄dam *C*. apprehendam *F* Hanno] *ita Camerarius. spat. om. B etiam* tene *om. CDFZ* *Verba a* Tene *usque ad* scibis *1227 uncis inclusit Ussingius* 1227. *Adelph.*] Adel. *D*³. *spat. om. C* *Sic A, nisi quod* PATRUUS *et* TUUSHIC patruus *libri cum A* agorastecles *D*. agoraste cles *C* tuus *libri cum A* hec *B*. haec *C*. hęc (*et* s *sup.* c) *D* Agor.] AGO *D*³. *spat. B* faxos cibus *B*

Nunc égo pol te ulciscár probe: nam fáxo mea eris spónsa

HANNO

Ite ín ius. ne morámini.

AGORASTOCLES

Antestáre me atque dúce.

HANNO

Ego te ántestabor.

AGORASTOCLES

Póstea hanc amábo atque amplexábo.
Sed illúd quidem uolui deícere: immo díxi quod uolébam.

HANNO

Morámini. in ius uós uoco, nisi honéstiust prehéndi.

ADELPHASIVM

Quid in iús uocas nos? quíd tibi debémus?

AGORASTOCLES

Dicetílli.

ADELPHASIVM

Etiám me meae adlatránt canes?

1228. NUNCEGOPOLTEULCISCARPROBE*(vel* I/NAMFAXOERISMEASPONSA *A* pol ego te *(*egote *BC) libri, quibuscum Brixius ad Mil.² p. 159, praeter A: cf. Kellerhoffius p. 62* ulcisciscar *B* mea eris *libri praeter A, nisi quod* erissponsa *iungit C* 1229. POE *praem. CD* ITEINIUSNEMORAMINIANT*(vel* E, *min. prob.* I/E*(vel* I, T/TARDE*(vel* I, T/MEATQ:DUCE *A* in ius D^1. iniurs *B.* inuis *C.* intus D^3 nemorāmi *B* Agor.] *ita Geppertus. spat. om. libri cum A. Anterastylidi dedit Camerarius* ante stare *CD.* attestare *Z* at que *BCD* 1230. *Hannonis pers. praem. Geppertus. om. BCD*¹. AGOR D^3FZ EGOTEANTESTABORPOSTEAHANCAMABOATQ:AMPLEXABOR *A* Egote *B* ante stabor *D* Agor.] *ita Weisius. om. libri cum A* amalo *B* amplexabo *libri praeter A* 1231. *Versum delet Ussingius Sic A, nisi quod* IMMOHERCLEDIXIQUODUOLEBĀ quidem *CDFZ cum A.* quid *B* dicere *CDFZ.* dece *B* immo dixi *Weisius, Bentleius.* immo dixi hercle *(*herole *D) libri praeter A* illuc quod uolui Adelph. Dice. Agor. Immo hercle dixi *Bothius: cf. Brixius Quaest. de pros. p. 25* 1232. *Sic A, nisi quod* HONESTIUSTPREHENDI iniussuos uoco *B.* in ius *(*intus D^3*)* nos uoco *DFZ.* inius uoco uos *C* honest iussi *B.* honest iust *D.* honestius est *F* prehaendi *B.* p̄hendi *D.* p̄ hendi *C* *V. 1233—1236 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28), v. 1234—1238 Muellerus Pros. Pl. p. 329: adversatur Langrehr p. 22* 1233. ADELP *praem. CD* QUIDINIUSUOCASNOS-QUIDTIBIDEBEMUS#DI*(min. prob.* E*)— A* Quid in suo cas nos *B.* Quid inius *(*in ius D^1. intus D^3*)* uocas nos *CD* quit tibi *B* AGOR. *inserunt CD. spat. B* Dicet illi *BCD.* Dice illi *FZ.* Dice tu illi *Camerarius* 1234. ADELP *praem. CDZ.* Ante. *F* ETIAMMEAELATRANT-CANES#ATTUHERCLEADLUDIATO *A* Etiam me meae *(*memaee *B.* me maeae *C) BCD.* Etiam ne meae *Z* mea latrat canes *Bentleius* Etiam

AGORASTOCLES

At tu hércle adludiáto:
Dató mihi pro offa sáuium proque ósse linguam obícito:
Ita háne canem faciám tibi oleó tranquilliórem.

HANNO

Ite, íte.

ADELPHASIVM

Quid nos fécimus tibi?

HANNO

Fúres estis ámbae.

ADELPHASIVM

Nos tíbi?

HANNO

Vos, inquam.

AGORASTOCLES

Atque égo scio.

ADELPHASIVM

Quid id fúrtist?

AGORASTOCLES

Hunc rogáto.

HANNO

Quia ánnos multos feílias meas célauistis clám me,
Atque équidem ingenuas leíberas summóque e genere guátas.

ne Adel. Adlatrant *F* adlatrant *F, Lambinus cum Camerario.* latrant *BCDZ cum A* Agor.] *ita CDFZ. spat. B* Atthu *B.* Adtu *C.* At tu *ex* Ac tu *inter scrib. D.* ac tu *Z* alludiato *D.* alludito *F* 1235. *Sic A, nisi quod* SAUIUMPROOSSE *et* OBICITO prod offa *Ritschelius Nov. exc. p. 98* proque *Berghius Beitr. p. 88.* pro *libri cum A.* prod *Guyetus ante Ritschelium l. s. s.* mi pro *Muellerus Pros. Pl. p. 748* 1236. *Sic A, nisi quod* FACIAMTIBIOLEOTRANQUILLIOREM factam *C* 1237. Hanno] *spat. om. C* ITESI*(vel* T, E*)I/(min. prob.* T, E*)*TES#-QUIDNOSFECIMUSTIBI#FURESESTISAMBAE *A* Ite ite *scripsimus.* Ite sit tis *BD (*sittis*).* Itte sittis *C.* Ite scitis *FZ.* Ite in ius *Geppertus* Ite, si itis *Bentleius cum Camerario* Adelph.] *spat. B* Hanno] *spat. B* ambę *BD* 1238. NOSNETIBI#UOSINQUAM#ATQ:EGOSCIO#QUIDIDFURTIST *et in noco c.* HUNCROGATO *A* Nos *Bentleius, Bothius.* Nosne *(*Nos ne *C) libri cum A* Hanno] *spat. B* Agor.] *spat. B* *Ante* Atque *erasum* at *in B* Adelph.] *spat. B. om. C* Quid id furtist *Pylades cum A.* Quidid furti estis *BCDZ.* Quid id furti est *F* Agor.] *spat. B* Hunc *Pius cum A.* Nunc *libri praeter A* rogato, to *ex* te *B* *Cf. quae de hoc versu temptat Muellerus Pros. Pl. p. 328 sq.* 1239. QUIAANNOSMULTOSFEILIASMEASCE-LAUISTISCLAMME *A* multas *B* filias *B (*li *in lit.) CDFZ* celauistis *ex* celuuistis *D* clamme *B* 1240. *Sic A, nisi quod* INGENUAS *et* EGENERENATAS quidem *Bentleius* liberas *et* genere *pro* e genere *libri praeter A, nisi quod* summo quegenere *B*

ADELPHASIVM

Numquám mecastor réperies tu istúc probrum penés nos.

AGORASTOCLES

Da pignus, ni nunc périeres, in sáuium, uter utrí det.

ADELPHASIVM

Nil técum ago: abscede, óbsecro.

AGORASTOCLES

Atqui hércle mecum agéndumst:
Nam hic pátruos meus est: pro hóc mihi patrónus sim necéssest:
Et praédicabo, quómodo furtá faciatis múlta
Quoqué modo uos huius fílias apud uós habeatis séruas,
Quas uós ex patria líberas surrúptas esse scítis.

ADELPHASIVM

Vbi súnt eae aut quas ais, óbsecro?

1241. NUMQUAMMECASTORREPERIESTUISTUCPROBRUMPENESNOS *A* Num quam *B* me castor *CDZ* repperies *CD* tui stuc *B.* tuistuc *D* 1242. PIGNUSNINUNCPERIURESINSAUIUMUTERUTRIDET *A* Dapignus *B.* Da ignus *C* ne *F* perieres *Usenerus Nov. ann. vol. 91 (a. 1865) p. 227.* periures *libri* (p ỳires *C).* peieres *Pylades, Bentleius* insauium *BC* (a *e corr.).* ni sauium *Z* uterut ridet *B.* uter ut ridet *C.* uter ut ridet *DZ.* POE. uter irridet *F* 1243. NIHILTECUMAGE*(vel* I*)*AB*(vel* P*)*SCEDE*(*E *sup. scr.)*OB*(vel* P*)*SECRO#ATQ;HER— *A* Nihil *libri cum A* obsecro te *Bothius* Agor.] *ita CD. spat. B* Atqui *Guyetus, Geppertus.* Atque *libri cum A* agendum est *BCDFZ* 1244. NAMHICPATRUUS . . . . . *(quadrant* MEUSEST*)*PROHOCMIHIP(P *dubia)*— *A* patruus *libri cum A* prohoc *C.* pro hoc *(*hoc *ex* hic *inter scrib.) D* necesse est *BCDFZ.* necessust *Geppertus* 1245. ETPRAEDICABOQUOMODOUOSFURTAE . . . . . *(quadrant* ACIATIS*)*MULTA *A* Et predicabo *C.* Et p̄dicabo *D.* Epredicabo *B.* Ei praedicabo *Camerarius, vix recte* furta faciatis *Beckerus in Studemundi Stud. vol. I p. 244.* uos furta faciatis *(*furta faciatis *in lit. B) libri.* uos furta facitis *Hermannus Elem. d. m. p. 154, Bentleius* multa *ex* mala *D* 1246. QUOQ;MODOHUIUSFILIASAPUDUOSHABEATISSERUAS *A* Quo qui *B.* Quo que *C* modod *dubitanter Schmidtius de dem. pron. form. p. 55* uos huius *scripsimus: cf. v. 1245.* huius *libri cum A.* huiusce *Camerarius.* huius ambas *Mullerus Nachtr. p. 131* habeatis *CDZ cum A.* habetis *BF, Bentleius, Hermannus l. s. s.* 1247. QUASUOSEXPATRIALIBERASSUR*(vel* B*)*RUPTASESSESCITIS *A* expatria *C*

1248. ADEL *praem. CD* UBISUNTEAEAUTQUASOP*(min. prob.* B*)*SECRO#SATISIAMSUNTMACERATAE *A* eae aut quas ais *scripsimus.* eac *(*aee *CD.* he *F)* aut quas *libri cum A.* eae aut quae sunt *Camerarius.* aut quae sunt *Guyetus.* eae aut quae *Ussingius cum Bothio. cf. Muellerus Pros. Pl. p. 386* Agor.] *ita Camerarius. spat. B cum A. om. CDFZ*

AGORASTOCLES

Satis iám sunt macerátae.

HANNO

Quid si éloquamur?

AGORASTOCLES

Cénseo hercle, pátrue.

ADELPHASIVM

Misera tímeo,
Quid hoc sít negoti, méa soror: ita stúpida sine animo ásto.
HANNO

Aduórtite animum, múlieres. primúm, si id fieri póssit,
Ne indígna indignis deí darent, id ego éuenisset uéllem:
Nunc quód boni mihi deí danunt uobeís uostraeque mátri,
Eas deís est aequom grátias nos ágere sempitérnas,
Quom nóstram pietatem ádprobant decorántque dei immortáles.
Vos meae éstis ambae fíliae et hicést cognatus uóster,

Satis iam *Pius cum A.* Satisim *D.* sati sim *BC.* satis *FZ* sunt maceratae *B cum A.* maceratae *(*maceratę *C) CD.* immaceratae *FZ* satis sunt maceratae *Camerarius.* Satis hae sunt maceratae *ex A non recte Geppertus adfert* 1249. POE *praem. CD* QUIDSIELOQ. . . UR*(*UR *dubiae)*#CENSEOHERCLE#PATRUE#MISERATIMEO *A* Quid si eloquamur *scripsimus ex A.* Qui ne loquar *B.* Quin eloquar *CDFZ.* Quin eloquamur *Weisius.* Quin eloquar. Ag. Age *vel* Ego *Bothius.* Quin eloquar Ag. Sic *Geppertus* Agor.] *ita CD. spat. B* Censeo ergo *(*ego *F) libri praeter AB* Adel.] *ita CD. om. sine spat. B* miserati meo *B* 1250. *Sic A, nisi quod* SOROR *et* STUPIDASINE negotii *(*negocii *FZ) BCDFZ* measororitas tupida *B* 1251. POE. *praem. CD* ADUORTITEANIMUMMULIERESPRIMUMSIIDFIERIPOSSI*(vel* E*)*T *A* fieri *(*ie *in lit.) B* 1252. NEINDIGNAINDIGNISDEIDARENTIDEGOEUENISSETUELLEM *A* didarent *B.* didaraent *C.* dii darent *F.* di darent *DZ* euenire *libri praeter A* 1253. NUNCQUODBONIMIHIDEIDANUNTUOBEISUESTRAEQ-MATRI *A* di danunt *Scioppius cum A.* idid anunt *B.* didanint *C.* di dant *DZ* dii mihi dant *F: cf. Hermannus Elem. d. m. p. 155, ubi* di dant mihi *proponit* uobis *libri praeter A* uostręque *C* matri *(*matr *in lit.) B* 1254. EASDE*(vel* I*)*ISESTAEQUO*(vel* U*)*MGRATIASNOSAGERESEMPITERNAS *A* Eas *def. Luebbertus Gramm. Stud. vol. II p. 240.* Eas *(*as *in lit.: post* s *altera* s *distinguitur) B.* Eius *Geppertus.* Eo *Bothius* dis *BCDFZ* aequo *B.* aequum *DFZ.* equum *C* gracias *B*

1255. QUOMNOSTRAMPIETATEMADPROBANTDECORANTQUEDEIIMMORTALES *A* cum *CDFZ* approbant *(prior* p *sup. scr. D) CDFZ* decorantque *(*or *sup. scr.) B* di *BCDZ.* dii *F Post hunc v. B in marg. habet:* ☓ paenulus ☓ *cf. v. 1212* 1256. UOSMEAEESTISAMBAEFILIAEETHICESTCOGNATUSUESTER *A* mę *C* ambefilie *B.*

Iahónis fratris fílius, Agorástocles.

ADELPHASIVM

Amábo,
Num hi fálso oblectant gaúdio nos?

AGORASTOCLES

Át ita me dei séruent,
Vt hie páter est uoster. dáte manus.

ADELPHASIVM

Salue, ínsperate nóbis
Pater, té conplecti nós sine.

ANTERASTYLIS

Cupíte atque exspectáte
Pater, sálue: tuae ambae fíliae sumus: ámplectamur ámbae.

AGORASTOCLES

Quis me ámplectetur póstea?

---

ambę filię *C* est *om. DFZ* uester *BF.* ūr *CDZ* 1257. *Sic A, nisi quod* HUIUSCEFRATRIS Iachonis *Schmidtius de dem. pron. form. p. 56 sq. praeeunte Guyeto et probante Studemundo Nov. annal. vol. 113 (a. 1876) p. 56, nisi quod is* Iahonis *emendat.* Huiusce *libri cum A (*Huiuscę *D). Cf. Muellerus Nachtr. p. 130 et Luchsius de gen. p. 33* agorastodes *B. om. CDFZ* Adel.] *ita CD. spat. B* 1258. NUMHIFALSOOBI*(vel* I*)*ECTANTGAUDIONOS#ATMEITADEI-SERUENT *A* Num infalso *B* oblectant *Pius.* obiectant *(*ob iectant *C) BCDFZ* hic — oblectat *Bothius* Agor.] *ita CD: spat. B* At ita me dei seruent *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 730.* Admeita diseruent *B.* At *(*ad *D)* me *(*Atme *C)* ita di *(*dii *F)* seruent *CDFZ* 1259. UTHICPATERESTUESTERDATEMANUS#-SALUEINSPERATENOBIS *A* pater est *(pro* e *aliam litt. incohaverat librarius)* ūr *C.* paterestuester *(*ater *in lit.) B.* pater est uester *DFZ cum A* Adel.] *ita FZ. spat. D. spat. om. BC* insperate *ex* insperato *C* nobis *ex* nouis *B* 1260. PATERT*(vel* I*,* E*)*E*(vel* I*,* T*)*COM*(vel* N*)*PLECTINOSSINECUPITEATQ;EXSPECTATE *A* te complecti *Z, Camerarius (cf. A).* ecomplecti *B.* ecomplecti *CD.* Poen. complecti *F.* et complecti *Bothius, Ritschelius Proleg. p. 157* Pater, te conplecti sine *idem Bothius* nos sine. Ant. Cupite *Bothius.* nosse necupite *B.* nosse ne cupite *C.* nosse *(ex* nosses*)* ne cupite *D.* uos me cupite *F.* nos sine. POE. Ne cupite *Z* adque *B* exspetate *B.* exspectate *ex* ex pestate *ut vid. C.* expectate *DFZ* POE. Cupitae atque exspectatae *Camerarius cum aliis* 1261. *Spat. praem. D.* Anter *FZ* .....AESU(U *dubia), dein post lacunam, in quam quadrant* NT#A *vel* MUSA, MPLECTAMURAMBAE *A* *Post* salue *spat. B* tuae ambae *scripsimus.* ambae *(*ambę *C) libri* filię *C.* filie *B* sumus *FZ.* sunt *BCD* *Ante* amplectamur *spat. BCD* amplectamur *(*c *s. v.) B* ambę *C* 1262. *Spat. om. C* Q*(sequ. lac., in quam quadrant* UISMEAMPLEC-TET*)*U*(dubia: sequ. lacuna, in quam quadrant* RPO*)*S*(dubia: sequ. lacuna,

HANNO

Nunc égo sum fortunátus.
Multórum annorum míserias nunc hác uoluptate sédo.

ADELPHASIVM

Vix hóc uidemur crédere.

HANNO

Magis quí credatis, dícam:
Nam uóstra nutrix príma me cognóuit.

ADELPHASIVM

Vbi ea, amábo, est?

HANNO

Apud húnc est.

AGORASTOCLES

Quaeso, quí lubet tam diú tenere cóllum?
Omítte saltem tu áltera: nolo égo istuc

ADELPHASIVM

Enicás me.
[Prius quam te mihi desponderit.

ADELPHASIVM

Omitto. sperate salue]

---

quae TIDHAC#*capit)*NUNCEGOSUMFORTUNATUS *A* meam plectetur *B* post ea *C* Hanno] *spat. om. BCD* 1263. MULTORUMAN-*(sequ. lac., quae capit* NORUMMIS*)*ERIA*(sequ. lac., quae capit* SN*)*UN*(sequ. lac., quae capit* CHAC*)*UOLUPTATESEDO *A* annorum *(*norum *in lit.) B* nunc hac] *an* una hac? hac nunc *Geppertus* sedo *FZ cum A.* sedeo *reliqui* 1264. Adel.] *spat. om. C* UIXHOCUIDEMURCREDERE#-MAGISQUICREDATISDICAM *A* uidemur *FZ cum A.* uideamur *BCD, nisi quod* ur *e corr. C.* audemus *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Hanno] *spat. B. om. C* Mage *Bothius* credatis *(*ed *in lit.) B* 1265. *Sic A, nisi quod* PRIMUM nostra *C.* uestra *B* prima *Bentleius, Hermannus Elem. d. m. p. 155, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273.* primum *libri cum A* nutrix primum uostra *Bothius* mecognouit *B* Adel.] *spat. om. BCD* ubi ea amabo *Camerarius cum A.* ibiamabo *B.* ubi amabo *CDFZ* 1266. APUD-HUNC#QUAESOQUILUBETTAM*(vel* N*)*DIUTENERECOLLUM *A* nunc *BCD* Agor.] *ita Angelius. spat. BCD.* Adel. *FZ* queso *D.* quę so *C* quilubet *C* tandiu *B* 1267. 1268. *Hoc ordine A: inverso BCDFZ: utrumque v. del. Schueth l. s. s. p. 38* 1267. *Spat. praem. CD* OMIT-TESALTEMTUALTERANOLOEGOISTUC*(vel* D*)*ENI*(vel* E*)*CASME *A* salute tualtera *B.* salte tua ‖ Littera *CD.* saltem tua littera *F.* saltetua Littera *Z* Adel. Nolo *Geppertus.* Anter. Nolo *vulgabatur* Adelph. Enicas me *scripsimus.* enicas me *Camerarius cum A.* enicam *BCDFZ* An. Nolo ego. Ag. Istoc enicas me *Acidalius* 1268. *V. del. Ussingius cum Guyeto* PRIUSQUAMM*(sequ. lac., quae* IHIDE *vel* IHITE *capit)*SPONDERIT*(sequ. lac., quae capit* TE#OMITTO *et litteram quam libet unam, velut* H *spatio acquantem)*SPERATESALUE *A* Priusquam *DFZ* despenderit

HANNO

Condámus alter álterum ergo in néruom bracchiálem.
Quibus núnc in terra mélius est?

AGORASTOCLES

Euéniunt digna dignis.

HANNO

Tandem huíc cupitum cóntigit.

AGORASTOCLES

O Apélla, o Zeuxis píctor,
Cur éstis numero mórtui? hoc exémplo ut pingerétis:
Nam aliós pictores níl moror huiusmódi tractare exémpla.

HANNO

Deí deaeque omnes, uóbis habeo mérito magnas grátias,

1272. *Festus p. 170 post verba corrupta et lacunosa:* 'numero estis mortui hoc exemplo ut pingeretis?' id est: cur cito mortui estis?

(derit *in lit.) B.* desponderit *(*d *ex* s*) C* Adel.] *ita Z. spat. BCD.* Agor. *F* Mitto *Bothius* *Post* omitto *spat. BCD.* Adel. *Z.* Agor. *Z* sperata *vulgabatur. Frustra desudaverunt in hoc v. emendando Geppertus, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273, alii, quorum commenta proferre supersedere possumus* 1269. *V. del. Guyetus* CONDAMVSALTERALTERVMERGOINNERVV*(vel* O*)*MBRACCHIALEM *A* *Pers. Hannonis addidit Camerarius. om. libri. Agor. pers. praemisit Pylades* *V. in folio extremo habet B ita, ut signis huc referatur* alteram *Geppertus* ego *Z: corr. Pylades* inneruom *B.* inneruum *C.* in neruum *DFZ* braechialem *B.* brachialem *CDFZ* 1270. *Sic A, nisi quod* QVIBVS *et* MELIVST interra *C.* in terram *F* Agor.] *spat. B* 1271. *Poeni pers. praem. Pylades: om. libri* TANDEMHIVICCVPITVMCONTINGIT‡OAPELLE*(vel* I*)*OZEVXISPICTOR *A* contigit *(*ntig *in litura) B* *Agor. pers. add. F, Pylades: spat. BD cum A* O apella *BC.* capella *D.* o apelle *F* o zeuxis *BD.* aze uxis *C.* o zeusis *F.* zeuxis *Z* 1272. QVRNVMEROESTISMORTVIHOCEXEMPLOVTPINGERETIS *A* Cur estis numero *Reizius, Geppertus.* Cur *(*Qur *B)* numero *(*nunc *F)* estis *libri cum A.* numero estis *etiam Festus.* Quidnam numero estis *Ussingius.* Cur numerod estis *Guyetus, Bothius* mortui, hoc exemplo *Ussingius cum Festo et A.* mortui hic *(*mortuihic *B)* exemplum *libri praeter A.* mortui? hinc exemplum *cum Scaligero multi.* mortui? hoc exemplum *Geppertus* ut pingeri*(*i *in e corr.)*tis *B.* ut pigneretis *C.* utpingeretis *D* 1273. NAMALIOSPICTORESNIHILMORORHIVIVSMODITRACTARE*(vel* I*)*EX*(*EX *dubiae)*— *A* Namalios *B* pin*(sup.* n *scr.* c*)*tores *B* nihil *libri cum A* moro *Muellerus Pros. Pl. p. 201* huius modi *B* exempla *om. Hermannus teste Mohrio de iamb. sept. p. 22* 1274. DEIDEAEQOMNESVOBISHABEOMERITOMAGNASGRATIAS *A* Di

Quom hác me laetitia ádfecistis tánta et tanteis gaúdieis,
Vt meae gnatae ad mé redirent ét potestatém meam.

ADELPHASIVM

Mí pater, tua píetas plane nóbeis auxilió fuit.

AGORASTOCLES

Pátrue, face tu in mémoria habeas, tuám maiorem fíliam
Míhi te despondísse.

HANNO

Memini.

AGORASTOCLES

Et dótis quid promeíseris.

ANTAMOENIDES. ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. HANNO. AGORASTOCLES

ANTAMOENIDES

Si égo minam non últus fuero próbe, quam lenoní dedi,
Túm profecto mé sibi habento scúrrae ludificátui.

BCDZ. Dii *F* deque *C.* deeque *B* habeto *F* gracias *B.* gr̃as *D* magnam gratiam *Geppertus, Langenus p. 12: cf. Ritschelius Prol. p. 323* 1275. CVMHACMELAETITIAADFECISTISTANTAETTANTEISGAVDIEIS*(*IS *dubiae) A* Cum *libri praeter B* hac me lętitia *(c ex* i *ut vid. C)* tanta et *(*melaetitiatanet *B.* me leticia tanta et *D.* me lęticia tanta et *Z.* me laeticia tanta et *F)* tantis adfecistis *(*aff- *F)* gaudiis *libri praeter A.* hac laetitia tanta et tantis me adfecistis gaudiis *Bothius* 1276. VTMEAEGNATAEADMEREDIRENTET*(*ET *dubiae)*POTESTATEMMEAM *A* mea egnatae *B.* meę gnatæ *C* admeredirent *B* et *scripsimus ut A habuisse videtur.* in *BCDFZ* *V. 1277—1279 e duplici recensione repetit Geppertus Stud. Pl. vol. 1 p. 74: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76 et Schuethl. s. s. p. 38* 1277. Adel.] *ita D* MIPATERTVAPIETASPLANENOBEISAVXILIOFVIT *A* pater *(*pat *in litura) B* tua *in litura B* nobis *libri praeter A* auxiuo *B* *Cf. v. 1137 et Ritschelius Nov. exc. p. 88* 1278. Agor.] *ita D*^{3}. *spat. om. C* PATRVE*(vel* I*)*E*(sequ. lac., in quam quadrant* ACET*)*VINMEMORIAHABEASTVAM*(sequ. lac., quae capit* MAIOREM*)*FILIAM *A* Patruoe *B* face tu *scripsimus ex A.* facito *CDZ.* facite *BF* in memoriam *libri praeter A: corr. Camerarius. Cf. Kampmannus de IN p. 40* tua maiorem *(ex* maioram*) B* 1279. MIHITEDESPONDISSEMEMINIETDOTISQ*(sequ. lacuna, quae capit* VIDPROMEISERIS *A* Hanno] PO *D*^{3}. *spat. B. om. C* Agor.] *ita Caelius Curio. spat. B. om. FZ* promiseris *BCDZ.* promiserim *F* *Sequitur* antamoenides *in B.*

Act. V sc. 5 ANTAMONIDE*(vel* I*)*S I*(vel* E*)*DE*(vel* I*)*M *A* ANTAMENIDES MILES EIDEM C *D. om. B uno v. vacuo (cf. v. 1279). item C (ubi m. sacc. XVI scripsit* 5 sc. 5*) Personas etiam in hac scaena omittunt CD, nisi ubi contrarium adnotabitur* 1280. Ant. *om. B* SIEGOMINAMNONVLTVSFVEROPROBE*(vel* I*)*QVAMLENONIDEDI *A, incerta post* Q *litt. lectione* iego *cum spat. C* mnam *Meursius* 1281. TVMPROFECTOMESIBIHABENTO*(*HABENTO *ut vid.)*SCVR · · · L*(dubia)* · · · · · CATVI*(*CATVI *du-*

Ís etiam me ad prándium ad se abdúxit ignauíssumus,
Ípse abiit foras, mé reliquit pro átriensi in aédibus.
Vbi nec leno néque illae redeunt, néc quod edím quicquám datur:
Pró maiore párte prandi pígnus cepi, abií foras.
Síc dedero. aere mílitari tétigero lenúnculum.
Nánctus est hominém, mina quem argénti circumdúceret.
Séd mea amica núnc mihi irato óbuiam ueniát uelim.
Iám pol ego illam púgnis totam fáciam uti sit mérulea.
Íta replebo atra atritate eam, átrior multo út siet

1286. *Priscianus III 34 (Gramm. l. II p. 109, 6):* leno lenunculus uel lenullus. Plautus in Poenulo: 'sic... lenunculum' *unde hausit Osbernus p. 304. Glossas quae ad v.* lenunculus *spectant attulit Loewius Prodr. p. 284* 1290. *Festus Pauli p. 28:* Atritas *(an* Atritus*? cf. A)* atri coloris. Aegyptinos Aethiopas*: cf. Leidolphus l. s. s. p. 220*

biae) A sibi *(*bi *sup. scr.) C* habento scurrae *Camerarius (cf. A).* habeant oscurrae *BD.* habeant oscurrę *C.* habeant scurrae *FZ* ludificatui *Camerarius (cf. A).* ludificis catii *B.* ludificis cauiis *CD.* ludificis caueis *Z.* ludificum *F* 1282. ISETIAMMEADPRANDIUMADSEAB-*(vel* D*)*DU · · · · GNAUISSIMUS*(*GNAUISSIMUS *ut vid.) A* is *om. CDFZ: cf. v. 1281* et iam *B* adse *B* abduxit *B, Pulat. sec.* adduxit *CDFZ* ignauissimus *CDFZ.* ignaui simus *B* 1283. IPSEABIITFORASMERE-LIQUITPROATRIENSIINAEDIBUS *A* Foras ipse abiit *Geppertus* liquit *vel potius* Ipsus abiit, me *Bothius*[3] habiit *CD* reliquid *BCD* atrensi *BCD*[1]*: corr. D*[4] inaedibus *B.* in edibus *C* 1284. UBINECLENONEQUE-ILLAEREDEUNTNECQUODEDIMQUICQUAMDATUR *A* Ubinedenone que *B.* Ubi neclenone quę *C.* Ubi ne clenone quę *D* illa credeunt *B.* ille redeunt *CDZ* edim *BCD.* edam *FZ* quic quam *B.* quicquã *(*u *post. ras. ex* ũ*) C* 1285. *Sic A, nisi quod* MAIOREPARTEPRANDII *et* ABI Pro maiore *Lambinus cum A.* Prom more *B.* Pro more *CDZ.* Promere *F.* Pro minore *Camerarius* prandi *B.* prandii *CDFZ cum A* pignus *(*u *ex* i*) B* coepi *CD.* coepit *FZ: corr. Angelius* abiit *FZ: corr. Angelius* 1286. *Sic A, nisi quod* SICDEDEROE*(vel* I*)*MILITARI-*(vel* E*)* aere militari tetigero *Pylades.* aerem milita ritetigero *B.* aerem militari tetigero *CDF.* xerem militari tetigero *Z.* e militari tetigero *Priscianus cum A* Si digito semel militari tetigero *Saracenus.* Sic dedero: arte mil. *Geppertus* lemnunculum *CD.* lennunculum *F* 1287. *Sic A, nisi quod* NACTUSESTHOMINEM *et* ARGENTI Nanctus est *BCD.* Nactus est *FZ.* Nactusne est *Koehler diss. Hal. a. 1877 p. 47* mina queargenti *B.* minaque argenti *CDF* circumduret *B* 1288. *Sic A, nisi quod* MEAAMICA, MIHI *et* UENIAT mihi irato *libri.* irato mi *Geppertus* uenit *CD.* uenire *FZ: corr. Pylades Inter h. v. et v. 1289 B in marg.* X plauti X *habet cf. v. 1222* 1289. *Sic A, nisi quod* UTSITME*(vel* I*)*RULEA polego *B Inde ab* o *in* totam *usque ad finem in litura B* uti sit *Bothius.* ut sit *BDFZ cum A.* utsit *C* merulea *BCDZ cum A.* merula *F.* caerula *Ussingius* 1290. ITAREPLE-BOATRITATEATRI*(min. prob.* E, T*)*T*(vel* I, E*)*TIORMULTOUTSIET *A*

Quam Aégyptini quí cortinam lúdis per circúm ferunt.

ANTERASTYLIS

Téne sis me arte, méa uoluptas: mále ego metuo míluos:
Mála illa bestiást: ne forte me aúferat, pullúm tuom.
Vt nequeo te sátis conplecti, mí pater.

ANTAMOENIDES

Ego mé moror.
Própemodum hoc nunc ópsonare prándium poteró mihi.
Séd quid hoc est? quíd est? quid hoc est? quíd ego uideo?
quómodo?
Quíd hoc est conduplicátionis? quae haéc est congeminátio?
Quís hic homost quom túnicis longis, quási puer caupónius?
Sátin ego oculis cérno? estne illaec méa amica Anterástylis?

Itaque *Camerarius* replebo atra atritate eam, atrior *scripsimus dubitanter* replebo atritate *(*atri tate *D)* atrior *(*acrior *C) BCDFZ.* repleuero atritate atratior *Geppertus.* replebo atra atritate, atrior *Kretschmerus Quaest. Pl. p. 29, Lorenzius Ind. philol. vol. 2 (a. 1870) p. 330.* replebo eam atritate, atrior *Spengelius Plaut. p. 187* eam *cum Bentleio, Leidolphus l. s. s. p. 220, Fuhrmannus de part. comp. p. 9: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 565, qui de* atritatis *cogitat* replebo atritate ut atrior multo *Pylades* utsiet *CD Inde ab* or *in* atrior *usque ad finem versus omnia in litura habet B Mirum est quod* atritior *legisse videtur cum A Festus: cf. testimonium* 1291. *Sic A* Quamde *Bothius* Aegyptini *A, O. Muellerus ex Paulo.* aegipti aut *B.* aegigi*(*i *e corr.)*pti aut *C.* aegypti aut *D.* aegyptii aut *F.* ęgypti aut *Z.* aut Aegyptii *Kretschmerus l. s. s. cum Bentleio* ludis *ex* laudis *C* ferunt *FZ cum A.* fuerunt *BCD* 1292. Anter.] *ita FZ.* Adel. *B et editorum permulti. spat. om. C Sic A* Tenesis *BCD* artemea *B.* ad te mea *F* uoluptа *B* 1293. *Sic A, nisi quod* BESTIAEST *et* TUUM bestia est *libri cum A* neforteme *B* tuum *libri cum A* 1294. Anter. *praem. B, Bothius. nullum spat. in CDFZ* UTNEQUEOTESATISCOM-PECTI*(vel* E*)*MIPATER‡EGOMEMOROR *A* Ut neque otes atis *B.* ut nequeo satis te *CFZ.* Ut nequeo satis te *D* conplecti *(*c *sup. scr.) B.* complecti *CDFZ* Antam.] *ita FZ. spat. B* memoror *B* 1295. *Sic A, nisi quod* PROPEMODUMHOCOPSONARE hoc nunc *Pareus, Guyetus.* hoc *libri cum A.* istoc *Bothius.* iam hoc *Geppertus* ol sonora *B.* obsonare *CDFZ* 1296. SEDQUIDHOCEST‡QUIDESTQUIDHOCESTQUID-HOCEGOUIDEOQUOMODO*(*ODO *dubiae) A* quid est] quid hoc *BCDZ: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 28* Sed quid hoc est? quid ego uideo *mediis omissis F* 1297. *Sic A, nisi quod* CONDUPLICATIONIS *et* CONGEMINATIO quae haec est *DFZ.* quę *(ex* quē*)* haec est *C.* quae hoc est *B* 1298. *Sic A, nisi quod* QUISHICHOMOESTCUM homo est *etiam BCD* cum *libri praeter B* 1299. SATIN*(sequ. lacuna, in quam quadrant* EGOOCULIS*)*CER-NOESTNEILLAECMEAAMICAANTERASTILIS *A* Statin *D* est nae illa ce *B.* est ne illec *C.* estne illec *D* ant rastris *B.* anterastris *CD*[1]. anterastris *D*[3]. anterastilis *FZ cum A*

Ét east certo. iám pridem ego me sénsi nihili péndier.
Nón pudet puellam ámplexarei báiiolum in mediá uia?
Iam hércle ego illunc éxcruciandum tótum carnuficí dabo.
Sáne genus hoc múlierosumst túnicis demissíciis.
Sed adíre certumst hánc amatricem Áfricam.
Heus tú, tibi dico, múlier, ecquid té pudet?
Quid tíbi negotist autem quom istac, díc mihi.

HANNO

Aduléscens, salue.

ANTAMOENIDES

Nólo: nihil ad te áttinet.
Quid tíbi istanc digito táctiost?

HANNO

Quia míhi lubet.

ANTAMOENIDES

Lubét?

1300. *Sic A, nisi quod* ETEASTCERTOIAM Ete aesterto *B*. Et ea esterto *C*. Etea esterto *D*. Et ea est certo *FZ*. Et ea certost *Bothius*. Est ea certo *Ussingius* iampridem *libri* 1301. *Sic A, nisi quod* PUELLAM *et* BAIOLUM amplexari *libri praeter A* baiiolum *Loewius Anal. Plaut. p. 206*. baiolum *BCDZ*. baiolum *F cum A. Nihil effecerunt qui* alliolum *vel* balliolum *vel cum Rostio Opusc. vol. 1 p. 312* alienum *scripserunt* inuia media *C* 1302. IAMHERCLEEGOILLUMEXCRUCIANDUMTOTUMCARNIFICIDABO, *litteris post* N *parum certis A* hercle (h *sup. scr.*) *D* ego illunc *Bothius*. ego illum *CDFZ cum A*. illum ego *B* exasciandum *Bentleius* Excruciandum iam hercle ego illum *Guyetus* carnufici (a *ex* r) *B* 1303. *Sic A, nisi quod* MULIEROSUM *sine* est, TUNIC *litteris perpallidis,* DE(*vel* I)MISSICIIS muliebrosumst *DFZ* (-um est). muliebrosum st *C*. muliebrosum si *B* (situn-). mulierosum est *iam Pius* demisiciis *BD*. demissicus *C*. demisicus *Z* 1304. *Sic A, nisi quod* CERTUMEST: *v. ab initio non remotus est, quemadmodum senarii cum alii tum ei qui secuntur* adrecertum est *B*. adire certum est *reliqui cum A* hanc ad amatricem *libri praeter A, unde corr. Geppertus* 1305. *Sic A* mulierec quit *B*. mulier etquid *C*. tu mulier et quid *D*. tu mulier ecquid *Z* 1306. *Sic A, nisi quod* NEGOTIUMESTAUTEMCUM *et* MIHI negocii est autem *Pylades*. negotii (inegotii *B*. negocii *FZ*) autem est (aut ē *C*) *libri praeter A* cum istac dic *CD*, *Scioppius*. quo misi acdic *B*. cum istoc dic *FZ* mihi *cum m. 1 cursivis litteris scripsisset, m. 4 planius id vocabulum s. v. repetendum putavit D* 1307. *Sic A, nisi quod* ATTEATTINET *A* Adhulescens *B*. Adolescens *DFZ* Antam.] *spat. B. om. C* adte *C*. atte *B*. ad me *F*, *Geppertus* 1308. QUIDTIBIHANCDIGITOTACTIOEST#QUIAMIHILUBET *A* tibi istanc *Pylades, Brixius Epist. ad Spengelium p. 10*. tibi hanc *libri cum A*. tibi illam *Bentleius ad Eun. IV 6, 2*. hanc tibi *Bothius* tactio (i *s. v. C.* t *post. sup. scr. D*[4]) est *libri cum A* Han.] ·X· *B. spat. om. C* 1309. Antam.] *spat. om. CF* LUBET#ITADICO#LIGULA(*vel* E, T)MALAMCRUCEM *A*

HANNO

Ita díco.

ANTAMOENIDES

Lígula, i in malám crucem.
Tune híc amator aúdes esse, halléx uiri,
Aut cóntractare, quód mares hominés amant,
Deglúpta mena, sárrapis seméntium,
Manstrúga, halagora, saúrex, tum autem plénior
Alli úlpicique quám Romani rémiges?

AGORASTOCLES

Num tíbi, adulescens, málae aut dentes prúriunt,
Qui huic és molestus, án malam rem quaéritas?

ANTAMOENIDES

Quin ádhibuisti, dúm istaec loquere, týmpanum?

1309. *Ad hunc versum Loewius Anal. Plaut. p. 207 glossam rettulit hanc:* ligula: argutus, loquax

lubet *B* Hanno] *spat. B. om. C* Antam.] *om. F. spat. B* Ligula i in malam *FZ*. Ligulai inmalam *D*. Ligula inmalam *C*. Legula (*sequ. spatium*) in malam *B*. Ligula i hinc in malam *Pylades* legula *def. Ussingius*. alecula *Geppertus* 1310. TUNEHICAMATORAUDESESSE, ESSE *litteris dubiis A, post quas haec legit Ritschelius:* H(*aut vid.*)ALLEXUIRI *et Geppertus:* TALLAXUIRI, *nunc autem nil legi potest* Tune amator *DFZ*. Tunc amator *C*. Tune etiam amator *Pylades* hallex uiri *BCDFZ*. hallux uiri *Loewius Prodr. p. 273 et Festinis glossis adscitis et aliis*. allex uiri *Acidalius*. allec uiri *Pius* amator esse aues, talax uiri *Geppertus* 1311. *Sic A, nisi quod* CONTRACTARE *et* AMANT mares *ex* maris *B* 1312. DEGLUPTAMENASARRAPISSEMENTIUM *A* Degluptamen asarrapis sementium *B*. Deglupta mena sarrapis (p *ex* b) sementium *C*. Degluptamenasarrapis sementium *D*. Degluttamena sarrapis sementum *F*. Deglupta mena sarapis Sementium *Z*. maenas arra pisa ementium *Turnebus voluit Adv. X 24*. Deglupta maena, salicis seminarium *Geppertus* satrapes dementium *Rostius Op. vol. I p. 314* 1313. MANSTRUC(*min. prob.* G)ASAUREXTUMAUTEMPLENIOR *A sine* halagora manstructa *BCDF* halagora, saurex, tum *scripsimus duce A*. halagoras amatum *BCDZ*. amantum *F* Amans tractabilis ἀγορᾶς, tum autem plenior *Geppertus: in quo versu frustra adhuc desudatum est: in* halagoras *latere* alazon *quosdam putasse adnotat Pius*. ἅλς ἀγορᾶς ἅμα *Turnebus Operum t. I p. 61, 47*. ἁλὸς ἀγόρασμα *Rostius l. s. s.* 1314. ALL(*alt.* L *sup. scr.*)IULPICIQUEQUAMROMANIREMIGES *A* Aliiulpique *B*. Aluulpique *CD*. Auulpique *F*. Alii ulpici *Z* barbari quam remiges *W. G. Martley Hermathena t. 8 (a. 1882) p. 308* remigis *B V. 1315—1321 suspectat Ussingius* 1315. Agor.] *om. F* NUMTIBIADULE(*vel* I)SCENSMALAEAUTDENTESPRURIUNT *A* malae (malę *C*) aut dentes (dentens *B*) *BCDF*. male au dentes *Z* 1316. *Sic A, nisi quod* HUIC queritas *BCD* 1317. Antam.] *ita B, Gruterus. om. FZ* QURNONADHIB(*sequ. lacuna, quae capit* UISTIDU)MISTAECLOQUERE-

Nam té cinaedum esse árbitror magis quám uirum.

AGORASTOCLES

Scin, quám cinaedus sum? íte istinc, seruí, foras.
Ecférte fustis.

ANTAMOENIDES

Heús tu, si quid pér iocum
Dixí, nolito in sérium conuórtere.

ANTERASTYLIS

Qui tíbi lubidost, óbsecro, Antamoénides,
Loqui ínclementer nóstro cognato ét patri?
Nam hic nóster pater est: híc nos cognouít modo
Et húnc sui fratris fílium.

ANTAMOENIDES

Ita me lúppiter
Bene amét, bene factum. gaúdeo et uolup ést mihi,
Si quíd lenoni huic óptigit magní mali,

TYMPANVM *A* Quin *Geppertus.* Cur (Qur *B cum A*) non *BCDFZ.* Cur ne *Bothius* adhibes tu *Ussingius* dum ista ecloquere *B.* dum istec loqueretur *CD.* dum istaec loquereris *FZ.* dum loquere *Weisius.* dum haec loqueris *Guyetus* timpanum *CD.* te tympanum *F* 1318. *Sic A, nisi quod* CINAEDU *et* MAGI*(vel* E*/*SQUAM nam *(*n *e corr.) C* cinae dum *B.* cynedum *CD* mage *Bothius* 1319. Agor.] *ita B. spat. om. C.* Antam. *Z.* Anter. *F* SCINQUAMCINAEDUSSU*(sup.* U *scr.* I*)*MITEISTINCSERUIFORAS *A* scyn *C* quam] qui *F* cinaedus *(*a *sup. scr.) B.* cynedus *C. idem ex* cinedus *D* sumite *B.* sum iste *C.* ite serui istinc *Muellerus Pros. Pl. p. 364* 1320. ECFERTEFUISTI*(vel* E*)*S‖HEUSTUSIQUIDPERIOCUM *A* ec ferte *C.* et ferte *F* Antam.] *ita Gruterus. spat. B. om C.* Agor. *FZ* siquid *B* 1321. DIXINOLITOINSERIUMCONUERTERE *A* inserium *C.* in serum *F* conuertere *libri cum A V. 1322 sqq. usque ad finem fabulae edidit Hasperus l. s. s. p. 287 (11) sqq.* 1322. Anter.] *spat. om. C* QUIDTIBILUBIDOOPSECROANTAMONIDES *A* Qui *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 392.* Quid *libri cum A. cf. anonymus Ind. philol. vol. II (a. 1870) p. 243* lubido est *Z.* lubido es *(ex* est *rasura C.* est D^4*) BCDF* olsecro *B Post* obsecro *scripsit* Adel. D^3 Antamoenides *Ritschelius: cf. praef.* antam moenides *(*es *in lit.) B.* anto mone*(ex* o*)*des *C.* antomonedes *D.* antamenides *FZ* 1323. LOQUIINCLEMENTERNOSTROCOGNATOETPATRI *A* indementer *C.* indenemter *B* 1324. NAMHICNOSTERPATERESTHICNOSCOGNOUITMODO *A* 1325. ETHUNCSUIFRATRISFILIUM‖ITAMEIUPPITER *A* filium *ex* filius *B* Antam.] *ita* D^3*. spat. B* 1326. BENEAMETBENEFACTUMGAUDEOETUOLUPESTMIHI *A* amet *(*et *e corr.) B* amet, bene factum: gaudeo *interpunxit Acidalius* uolupest *BD.* uolupe st *C* 1327. SIQUIDLENONIOP*(vel* B*)*TIGITMAGNIMALI *A* Si quid lenoni huic *Pylades.* Siquidem lenoni *BCDF.* Si quid lenoni *Z cum A.* Si quidem quid lenoni *Camerarius* magnum malum *F*

Quomque é uirtute uóbis fortuna óptigit.

ANTERASTYLIS

Credíbile ecastor dícit: crede huic, mí pater.

HANNO

Credo.

AGORASTOCLES

Ét ego credo. séd eccum lenonem óptume
[Credo.

AGORASTOCLES

At ego credo. edepol hic uenit commodus.]
Bonúm uirum eccum uídeo redeuntém domum.

HANNO

(Quis hicést?

AGORASTOCLES

Vtrumuisést, et leno ét lycus.
In séruitute hic fílias habuít tuas,
Et mi hic aúri fur est.

HANNO

Béllum hominem, quem nóueris.)

1328. CUMQUEEUIRTUTEUOBISFORTUNAOPTIGIT *A* Quomque *B.* cumque *CDFZ cum A* euirtute *CD.* uirtute *F* nobis *F* obtigit *CD* 1329. Anter.] *ita BD*^{3}*F, Pistoris. spat. om. C.* Adel. *Z* CREDIBILEE*(seqq. lacuna, quae capit* CASTOR*)*DICITCREDEHUICMIPATER *A* Credibille *B* credehuic *D* 1330. CREDO‖ETEGOCREDOSEDECCUMLENONEMOPTUME*(*UME *dubiae) A* Agor.] *spat. B. om C* optume *scripsit ex A Ussingius.* lycum *libri praeter A V. 1331—1332 tales olim fuisse ex Ambrosiani reliquiis non recte lectis sibi persuasit Geppertus:* Sed eccum lenonem: neminem lubentius ‖ Hic uideo, qui aurum meum tuis cum feiliis ‖ Furatust: bonus uir se recipit domum. H. Quis? hic? *cf. Brachmannus l. s. s. p. 75* 1331. CREDATEGOCREDO‖EDEPOLHIUENITCOMMODUS *A: om. libri praeter A: quem v. ex dittographia recte repetit Ussingius* 1332. . . . UMUIRUMECCUMUIDEOREDEUNTEMDOMUM‖QUISHICST *A. cf. v. 1333.* Bonum uirum eccum uideo se recipit *(*serecipit *D)* domum *libri praeter A Versum uncis inclusit Hasperus Qui sequuntur tres versus ex ultima scaena (1382 sqq.) desumpti sunt: cum A (qui tamen initium exhibet: cf. v. 1332) omisit Geppertus: pro quibus aliud quid olim exstitisse dubitanter conicit Hasperus* 1333. Hanno] *spat. om. C* Quis hic est *libri: cf. A v. 1332* Agor.] *spat. B. om CFZ* utrum uis *B.* utrum *F.* utrum is *Z.* utrumque est *Acidalius* et leno lycus *BCDZ.* leno lycus *F.* et leno et lycus *vulgabatur.* uel leno uel lycus *ex loco inferiore Ussingius* 1334. Agor. *praem. FZ* inseruitute *C* filias habuit *(*habuit *ex* hubuit *B) BC.* habuit duas filias *DFZ* 1335. mihi *libri* Aurifur *Z* mi auri hic fur est *Bothius.* mi auri fur est *Weisius recte* Hanno] *spat. B*

AGORASTOCLES
Rapiámus in ius.
HANNO
Mínume.
AGORASTOCLES
Quaproptér?
HANNO
Quia
Iniúriarum múlto induci sátius est.

LYCVS. AGORASTOCLES. HANNO. ANTAMOENIDES

LYCVS
Decípitur nemo meá quidem senténtia,
Qui suís amicis nárrat recte rés suas:
Nam omníbus amicis meís idem unum cónuenit
Vt mé suspendam, ne áddicar Agorástocli.
AGORASTOCLES
Leno, eámus in ius.
LYCVS
Óbsecro te, Agorástocles,
Suspéndere ut me líceat.

De v. 1336. 1337 cf. Schueth l. s. s. p. 39 1336. Agor.] *spat. om. C. in eodem* rapiamus *eras. D* RAPIAMUSINI*(vel* T*)*US # MINIME # QUAPROPTER # QUIA *A* in ius *Pius.* intus *BCDFZ* Hanno] *spat. B* Minime *libri cum A* Agor.] *spat. B* Hanno] *spat. B* 1337. INIURIARUMMULTOIN*(*IN *dubiae)*DICISATIUSEST *A* multo inducis atius *B.* multo induci satius *C (*sacius*) DFZ.* multam dici satius *Lipsius Ant. l. II 5, A teste Gepperto Stud. Pl. vol. I p. 136.* multam indici *Dousa duce Pio* est; lycus *B*

Act. V sc. 6 LYCVS *A. om. B uno v. vacuo: cf. v. 1337.* LICVS LENO EIDEMII *D*[2]. *om. C uno v. vacuo Spatio relicto pro personarum notis intra versus ipsas in principiis B ponit usque ad finem fabulae* 1338. *Pers. om. CD* DECIPITURNEMOMEAQUIDEMSENTENTIA *A* ecipitur *cum spat. C* mea quidem *B cum A.* quidem mea *CDFZ* 1339. *Sic A, nisi quod* SUISAMICIS Quis uis *CD*[1]. *corr. D*[4]. Quis quis *B.* Quia suis *Lambinus* 1340. NAMOMNIBUSAMICISMEISIDEMUNUMCONUI*(min. prob.* E*)*NE*(min. prob.* I*)*T *A* meis idem unum *Camerarius cum A.* meis id demunum *CD*[1]. meis id demũnũ *D*[4]. musi demunum *B.* meis id demum *FZ.* id unum *Langenus p. 223* con uenit *C* 1341. UTMESUSPENDAMNEADDICARAGORASTOCLI *A* addicare *BCD*[1]. *corr. D*[4]. abdicar *F* agorasto cli *B* 1342. Agor.] *spat. om. C* LENOEAMUSINIUS # OPSECROTEAGORASTOCLES *A* cam *Z: corr. Pius* inius *CD.* intus *F* Lyc.] *spat. B* obsecrote agori*(sup. scr.* a*)*sto cles *B* 1343. SUSPENDEREUTMELICEAT # IN-

HANNO
In ius té uoco.
LYCVS
Quid tíbi mecum autemst?
HANNO
Quía enim hasce aio líberas
Ingénuasque esse fílias ambás meas.
Eae súnt subruptae cúm nutrice páruolae.
LYCVS
Iam prídem equidem istuc scíui et miratús fui
Nemínem uenire, qui ístas adsererét manu.
Meae quídem profecto nón sunt.
ANTAMOENIDES
Leno, in iús eas.
LYCVS
De prándio tu dícis: debetúr, dabo.

IUSTEUOÇO *A* Han.] *spat. om. C* In ius te *Guyetus cum A.* Leno in ius te *(*iniuste *BC) libri praeter A.* Leno in ius *Lambinus* uocat *(*o *sup.* at*) B.* uco *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 686* leno *servato* 1344. QUIDTIBIMECUMAUTEM # QU . . HASDICOL . . E— *A* autemst *Hasperus.* autem *libri cum A* Han.] *spat. om. C* Quia enim *Bothius.* Quia *libri cum A.* Quin *Muellerus Pros. Pl. p. 249* hasce aio liberas *Camerarius.* hasce moliberas *B.* hasce modo liberas *CDFZ.* hasce affirmo liberas *Pylades* Quia enim has dico liberas *conicius ex A: cf. Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 66, Schmidtius de dem. pron. form. p. 35.* Quia hasce domo aio liberas *Goellerus ad Truc. p. 105.* Quia illasce aio liberas *Hasperus* 1345. INGENUASQ:ESSEFILIASAMBASMEAS *A* Ingenuas que *B* 1346. E*(vel* I*,* T*)*AE*(vel* I*,* T*)*SUNTSUBREPTAECUMNUTRICEPARUOLAE *A* Eae *Bothius cum A.* te *B* (Te*) CD*[1]. he *D*[4]. quae *FZ* subruptae *F.* surruptae *BD.* surruptę *C.* surreptae *Z.* subreptae *def. Fleckeisenus Nov. ann. vol. 60 (a. 1850) p. 251 sqq.* cum mutrice *B.* cum nutricę *D.* cum nutrix *Z: corr. Hermolaus* paruulae *libri praeter A* (paruulę *C)* 1347. IAMPRIDEMEQUIDEMISTUCSCIUIETMIRATUSFUI *A* Iamqpidem *(*p *ex* u*) D* equidem *om. B* istŏs suuet *B* 1348. NEMINEMUENIREQUIISTASAD*(min. prob.* S*)*SERERETMANU *A* Neminem *(*= Nemnem*)* uenire *Bentleius ad Ter. Hec. III 1, 1, Reizius: cf. Hasperus p. 298 (22).* Nemon ueniret *Muellerus Pros. Pl. p. 249.* Noenum uenire *Bergkius Beitr. p. 23* Venire neminem istas qui *Bothius cum Guyeto* manu *F cum A, Hermolaus.* manum *BCDZ* 1349. MEAEQUIDEMPROFECTONONSUNT # LENO- . . . . . AS, *dubia post* # *lectione A* Meaequidem *B.* meę quidem *C.* me ę quidem *D* quidem *om. Pylades* Ant.] *spat. om. C* inluseas *BCD*[1]: *corr. D*[4] 1350. Lyc.] *spat. om. C* DEPRANDIOTUDICISDEBETURDABO *A* deprandio *CD* tudicis *D* debitur *B*

AGORASTOCLES
Duplúm pro furto mi ópus est.
LYCVS
Sume hinc quídlubet.
HANNO
Et míhi suppliciis múltis.
LYCVS
Súme hinc quídlubet.
ANTAMOENIDES
(Et míhi quidem mina argénti.
LYCVS
Sume hinc quídlubet.
Colló rem soluam iam ómnibus, quasi báiolus.
AGORASTOCLES
Numquíd recusas cóntra me?
LYCVS
Haud uerbúm quidem.
AGORASTOCLES
Ite ígitur intro, múlieres. sed, pátrue mi,
Tuam, út dixisti, míhi desponde fíliam.
HANNO
Haud áliter ausim.

1351. DVPLVMPROFVRTOOPVSEST # SVMEHINCQVODLVBET *A* Duplo *Ussingius* pro ferto *D.* proferto *C* mihi *libri praeter A, Muellerus Pros. Pl. p. 509* Lyc.] ∈ *atramento scriptum B. spat. om. C* sume *ex* sumet *B* quidlubet *Acidalius.* quidem *libri praeter A* 1352. Han.] *spat. om. CD* ETMIHISVPPLICIISMVLTISSVMEH . . . QVODLVBET *A* supplicis *DZ.* suplicis *C.* supplices *(i s. e) B* Lyc.] *spat. om. C* quid lubet *BCD* *V. 1353—1358 ab eo qui scaenam breviare studeret confícti videntur Brachmanno de Bacch. Pl. retract. scaen. p. 73 sq. cf. Schueth l. s. s. p. 40* 1353. *Om. A, Geppertus* minam D^1FZ: *corr. Camerarius.* minimam BCD^1 Lyc.] *spat. om. C* quid lubet *libri:* quodlubet *Geppertus Stud. Pl. vol. II p. 102* 1354. *Sic A, nisi quod* QVASIBAIO *(min. prob.* VILVS *A* Collo rem *Z cum A.* colorem *BCDF* soluamiam *B* quasibaiolus *B* *Post v. 1354 in marg. B* X plauti X *exhibet* 1355. Agor.] *om. FZ* *Sic A, nisi quod* CONTRAM # HAVDVERBVMQVIDEM Num quid *B.* nunquid *F* contrame *B* Lyc.] Ag. D^3FZ. *spat. om. C* Haud uerbum quidem *Turnebus Adv. X 24, procul dubio e membranis. Idem Lambinus testatur in suis libris veteribus esse, qui tamen proponit* Ne uerbum quidem, *ubi* Aduersum quidem *BCDFZ* contra. Lyc. Ne aduersum quidem *Salmasius Cf. Schueth l. s. s. p. 40* *Ab hoc versu totam scaenam reliquam delet Ussingius* 1356. Agor.] *spat. om. CDFZ* ITEIGITVRINTRO-MVLIERESSEDPATRVEMI *A* Iteigitur *B.* i te igitur *D* set *B* patrue mihi *BCDZ* 1357. TVAMVTDIXT *(vel* I*)I(vel* T*)*MIHIDESPONDE-FILIAM *A* utdixisti *B* fillam *B* 1358. HAVDALT *(vel* I*, min.*

ANTAMOENIDES
Béne uale.
AGORASTOCLES
Et tu béne uale.)
ANTAMOENIDES
Leno, árrabonem hoc pró mina mecúm fero.
LYCVS
Perii hércle.
AGORASTOCLES
Immo haud multó post, si in ius uéneris.
LYCVS
Quin égomet tibi me addíco: quid praetóre opust?
Verum ópsecro te ut líceat simplum sóluere:
Trecéntos Philippos crédo conradí potis.
Cras aúctionem fáciam.
AGORASTOCLES
Tantispér quidem
Vt sís apud me lígnea in custódia.
LYCVS
Fiát.
AGORASTOCLES
Sequere intro, pátrue mi, ut festúm diem
Habeámus hilare hunc huíus malo et nostró bono.

prob. E*/E(vel* I*,* T*)*RAVSIM # BENEVALE # ETTVVALEBENE *A* Haudaliiter-ausim *B* ausim] uisum *Franckenus l. s. s. p. 172* ettu *C* 1359. L *praef. D*³ LENOARRABONEMHOCPROMINAMECVMFERO *A* arabonem *BDZ.* arabonem *(a post. sup. scr.) C* hoc] hunc *Dousa, Pistoris, Lambinus.* heic *Hasperus* promina *C* mecum *sup. scr. D.* m *prior in duarum litt. (ma?) lit. B* 1360. PERIIHERCLE # IMMOHAVDMVLTOPOSTSIINI *(vel* T*)*VSVENERIS *A* inmo *B* si *scripsimus ex A. om. BCDFZ.* cum *Dousa, Fleckeisenus, Exerc. cr. p. 21* intus *B (*posti-*) CDF* 1361. *Spat. om. CD* QVINEGO-NETTIBIMEADDICOQVIDPRAETOREOPVSEST *A* ego met *B* quod *CD.* quot *B* pretore *CD.* proto re *B (*reopus*)* opust *Pylades.* opus est *libri cum A* 1362. VERVMOPSECROTEVTLICEATSIMPLVMSOLVERE *A* obsecro *libri praeter A* symplum *Z* *Plerique cum* soluere *iungunt* Trec. Phil. *(v. 1363)* 1363. TRECENTOSPHILIPPOSCREDOCONRADIPOTEST *A* phippos *B* Trecentos, credo, ad Philippos *Bentleius ad Ter. Phorm. I 4, 13* potis *scripsimus.* potest *libri cum A* 1364. CRASAVCTIONEMFACIAM # -TANTISPERQVIDEM *A* Agor.] *spat. om. B* 1365. VTSISAPVDMELIGNEAIN-CVSTODIA *A* utsis *C* lignea] igne *F* incustodia *C* 1366. Lyc.] *om. F* FIAT # SEQVEREINTROPATRVEMIVTFESTVMDIEM *A* miut *B* ut hunc festum *libri praeter A* (ut, t *e corr. C).* ut festum hunc *Bothius: cf. v. 1367* dem *B.* diem *sup. scr. D* *Cf. Brachmannus l. s. s. p. 75* 1367. HABEAMVSILAREMHVIVSMALOETNOSTROBONO *A* habemus *CD.* *idem ex* habeamus *B* hilare *Bentleius ad Ter. Ad. II 4, 22.*

Multúm ualete. múlta uerba fécimus:
Malúm postremo omne ád lenonem réccidit.
Nunc, quód postremumst cóndimentum fábulae,
Si plácuit, plausum póstulat comoédia.

AGORASTOCLES. LYCVS. HANNO. ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. ANTAMOENIDES

AGORASTOCLES

Quam rém agis, miles? quí lubet patruó meo
Loqui ínclementer? né mirere múlieres
Quod eúm sequntur: módo cognouit fílias
Suas ésse hasce ambas.

LYCVS

Hém, quod uerbum aurís meas

hilarem *libri (*l *ex* r *B) cum A* hunc *add. ex v. antecedenti Hasperus: om. libri cum A* cum huius malo *Luchsius de gen. p. 34. de* et huius *cogitaverat Muellerus Pros. Pl. p. 500: cf. p. 320* 1368. MVLTVMVALETEMVLTAVERBAFECIMVS *A* 1369. MALVMPOST*(vel* I, E*)*T*(vel* I, *min. prob.* E*)*ROOMNEADLENONEMRECCIDIT *A* postremo omne hoc *Pylades.* postremo hoc omne *Acidalius.* postremod omne *reicit Ritschelius Nov. exc. p. 87* reccidit *ex A Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 63.* redit *BC (ex* rediit*) DFZ* 1370. *Sic A, nisi quod* POSTREMVMEST Nunc quid *libri praeter A, nisi quod* nũ *D: corr. Pylades* postremum est *libri cum A* fabulę *C.* fabule *B* 1371. *Sic A, nisi quod* COMOEDIA Siplacuit *C* comoedia *B.* comedia *C*

Act. V sc. 7 Continuat nullo intervallo superioribus A: unius v. spatium exhibent BC. augu eidem *D*³ *Totam hanc scaenam, quam ut supposita Camerarius prorsus omisit, e duplici recensione repetebant Bothius, Lomanus p. 57, Hasperus l. s. s., Goetzius Acta Soc. phil. Lips. vol. VI p. 253, 267, 326, Brachmannus l. s. s. p. 73 sqq., Schueth l. s. s. p. 38 sqq., Langrehr l. s. s. p. 22 sq.: quorum quidem utrum exitum damnet dubitat cum Bothio Lomanus, posteriorem damnant reliqui omnes: quos contra priorem in suspicionem vocant Bergkius Philol. vol. 31 (a. 1872) p. 244. Brugmanus thes. I, Stephanus de Pithocanis in Iuv. scholiis (diss. Bonn. a. 1882) thes. III. Turbas quasdam iam Saracenus detexerat, quas tota scaena 'post convitia militis in Hannonem' posita expediri posse putabat Pius, deletis versibus 1355—1397 Ussingius. Cf. Franckenus l. s. s. p. 171 sqq. In CD personae desunt* 1372. QVAMREMAGI*(vel* E*)*SMELIUSQUILIBETPATRUOMEO *A* uam rem *cum spat. C* agis *Weisius cum A.* agitis *BCD.* agit is *FZ.* agitas *Bothius* quilubet *BC* 1373. *Sic A* ne mirere *FZ.* meminere *B (prior* m *in* n *corr.) C.* me minere *D* 1374. *Sic A, nisi quod* FILIAS secuntur *libri praeter A, nisi quod* sequuntur *Z* 1375. SVASESSEHASCEAMBAS#HEMQUODUERBUMAURE*(vel* I*)*SMEAS *A* Suas esse hasce ambas *B cum A.* suas hasce esse ambas *CD, Vaticani Lipsii Ant. l. V 19.* suas esse has ambas *Z.* suas hasce esse amissas *F* Lyc.] AN *D*³. *spat. om. C* Em *Geppertus* hauris *D.* aures *(*i *s.*

Tetigít? nunc perii.

ANTAMOENIDES

Haec únde perierúnt domo?

AGORASTOCLES

Carthágininenses súnt.

LYCVS

At ego sum pérditus.
Illúc ego metuei sémper ne cognósceret
Eas áliquis: quod nunc fáctumst. uae miseró mihi.
Periére, opinor, duódeuigintí minae,
Qui olim hásce emi.

AGORASTOCLES

Et tute ípse periistí, Lyce.

HANNO

Quis hic ést?

AGORASTOCLES

Vtrumuis ést uel leno uél lycus.
In séruitute hic fílias habuít tuas,

e) *B* 1376. TETIGI*(*i *s. v.)*TNUNCPERII#UNDEHAECPERIERUNTDOMO *A* *Militis personam, pro qua AB spatium, restituit Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 404.* Ag *inserit D*³ Haec unde *Muellerus Pros. Pl. p. 689.* unde hae *libri praeter A (*undehaeper- *B.* hę *C.* he *D).* Unde haece *Bothius.* Unde haec huc *Hasperus.* nam unde hae *Pylades* perierunt domo *Bothius cum AC.* perierunt # domo *BD. pro spat.* Ag. *habent FZ Dc v. 1377 sqq. cf. Brachmannus l. s. s. et Schuethius l. s. s. p. 40* 1377. *Hunc v. post v. 1381 libri repetunt, ubi cum del. Bothius: alterius loci scripturis apicem addidimus Pers. cum B add. Bothius Sic A, nisi quod* CARTHAGINIENSES Carthaginiensis *B′C′D′* Lyc.] AN *D*³. *spat. om. C* Ategosum, m *in lit. B* 1378. ILLVCEGOMETV · · SEMPERNE*(vel* I*)*COGNOSCERET*(in lacunam quadrat* EI *vel minus prob.* O*) A* illud *F* metui *BCDFZ* necognosceret *CD* 1379. EASALIQUISQUODNUNCFACTUMST#UAEMISEROMIHI *A* eas *om. F* factum est *libri praeter A Spat. ante* uae *B cum A* ue *C* 1380. PE*(vel* I*)*RIEREOPINORDUODE*(vel* I*)*UIGINTIMINAE *A* duo deuiginti *CD.* duo de uiginti *B* minę *C* 1381. QUIHASCEEMI#ETTUTEIPSEPERISTIILYCE *A* Qui olim hasce *scripsimus.* Qui hasce *libri, nisi quod* Quięsce *B et* hascę *D* tute *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 666 cum A.* tu *libri reliqui (*ettuipse *C)* Ag] *spat. om. C* periisti *Pylades.* peristi *libri cum A Post hunc v. repetitur in BCDFZ v. 1377 V. 1382—1384 etiam post v. 1332 exstant, ubi vide librorum scripturam* 1382. *Ab hoc inde v. usque ad v. 1419 deficit A* Agor.] *spat. B. om. FZ* Utrumuis est uel leno uel lycus *Lipsius Ant. l. V 19.* Ut trum uis est nouelle nouellycus *B.* Utrumuis est nouelle nouellicus *CD.* utrum is est nouelle nouellicus *FZ, ubi* utrumque est *Acidalius* 1383. inseruitute *C* abuit *B*

Et mi aúri fur est.

HANNO

Béllum hominem, quem nóueris.

AGORASTOCLES

Lenó, rapacem te ésse semper crédidi:
Verum étiam furacem áiunt qui norúnt magis.

LYCVS

Accédam. per ego té tua genua oro óbsecro
Et húnc, cognatum quém tuom esse intéllego:
Quandó boni estis, út bonos facere áddecet,
Facite út uos uostro súbueniatis súpplici.
Iam prídem equidem istas ésse sciui líberas
Et éxspectabam, sí qui eas assererét manu:
Nam méae eae prosum nón sunt. tum autem aurúm tuom
Reddám, quod apud mest, ét ius iurandúm dabo
Me málitiose níl fecisse, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Quid míhi par facere sít, ego mequom cónsulam.

tua *B*. duas *ex* mias *C*. duas *DFZ* 1384. Agor. *praem. FZ* mihi *libri* for *B* Hanno] *spat. B. om. C* quemueris *B*. quoi ignoueris *Franckenus l. s. s. p. 173* *De v. 1385 sq. cf. Brachmannus p. 74* 1385. Agor.] *spat. BD. om. CFZ* Leno *(e ex ę) C* Lenorapacem *B* esse *sup. scr. D* *Post h. v. in margine habet B:* χ penulus χ*: cf. v. 1222* 1386. et iam *B*. et *Bothius* furacem aiunt *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 767.* furacem *libri*. furacem ei te *Hasperus* quinorunt *BC*. qui nouerunt *Pylades*. norunt qui norunt *Bothius* 1387. Lyc.] *ita FZ. spat. B. om. C* per ego te tua genua oro *Geppertus, Muellerus Nachtr. p. 87.* per egotetu ate genua *B*. per ego te tua te genua *CDFZ*. per ego genua tua ted *Hasperus*. per ego te tua genua *Bothius* 1388. tuum *libri* 1389. ut bono facere *B* 1390. Facite ut uos uostro *Hasperus*. Facite et uestro *(ur̄o CDF) libri*. Ita facite et uostro *Geppertus edidit*. Facitote et uostro *Bothius*. Facite oro ut uestro *Pylades* sub ueniatis *D* 1391. Iampridem mequidem *B* istas esse sciui *Bothius*. istas sciui esse *libri*. sciui istas esse *Pylades* 1392. siqui eas *BC*. si quis eas *FZ*. si cas quis *Weisius*. si quis *Bothius* manu *Z*. manum *BCDF* 1393. *Spat. praem. D* meae eae *Geppertus*. meae *(meę C) libri*. meae quidem *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243*. eae meae *Hasperus* eas. nam meae *Bothius* prosum *BCD*^{1}. prorsum *D*^{1}*Z*. prohorsus *F*. profecto *Pareus* tumautem *(e ex i) B*. tibi autem *Pylades* tuam *B*. tuum *reliqui* 1394. Red dam *B* me est *libri* 1395. nihil *libri* *De v. 1396 sq. cf. Brachmannus l. s. s. p. 74* 1396. Agor.] *spat. B. om. CD* Quid *Hasperus*. Quod *libri* facere sit, ego

Omítte genua.

LYCVS

Omítto, si ita ˙senténtiast.

ANTAMOENIDES

Heús tu, leno.

LYCVS

Quíd lenonem uís inter negótium?

ANTAMOENIDES

Út minam mi argénti reddas, príus quam in neruom abdúcere.

LYCVS

Deí meliora fáxint.

ANTAMOENIDES

Sic est: hódie cenabís foris,
Aúrum, argentum, cóllum, leno, trís res nunc debés simul.

HANNO

Quíd me in hac re fácere deceat, égomet mecum cógito.

mecum *Mahlerus p. 26*. facere sit cum *(quom B)* egomet *BCD*. facere sit tamen egomet *F*. facere sit inde tamen egomet *Z*. facere sit, mecum egomet *Geppertus*. facerest egomet mecum *Seyffertus Philol. vol. 25 (a. 1867) p. 461 dubitanter*. facere est commode egomet *Bothius* 1397. *Ante* omitte *spat. CD* Lyc.] *spat. B* omitto *Hasperus*. mitto *libri, nisi quod* mittosiita *iungit B* sententia est *B*. sententia est *CDFZ* 1398. Antam.] *ita Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 405, Stephanus l. s. s.* Agor. *BFZ* Heustuleno *B* Lyc. *FZ. spat. B* Quod *C* 1399. Antam.] *ita Seyffertus, Stephanus*. Agor. *BFZ* Vt ˙minam mi argenti *Muellerus Nachtr. p. 11*. Utinam mihi argentum *libri*. Minam mi argenti *Seyffertus l. l. s.* Vt tu iam mi argentum *Hasperus*. Vt minam argenti mihi *idem Muellerus eodem loco*. Ut iamiam mi argentum *Geppertus*. Ut nunc argentum mihi *Bothius*. Meum uti iam mi argentum *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 244*. Utinam argentum mihi *Pylades* priusquam *B* priusquam hinc *Gronoviana* in neruum *(inneruum C) libri* 1400. Dei meliora *Hasperus*. De meliora *B*. Di *(Dii F)* meliora *reliqui* faxsit *B* Antam.] *ita Seyffertus l. s. s.* Agor. *FZ. spat. B* Sic est: hodie *Ussingius*. Sicestu ideo *B*. Sic estu ideo *CD*. Sic est tu ideo *Z*. Sic est uideo *F*. Sic est: tu hodie *Hasperus*. Sicut uideo *Geppertus* cenabilis *B* 1401. leno tris res *Lipsius Ant. lect. V 19 e cod. Vatic.* lenostris re *BCDF, nisi quod* renunc *iungit B*. leno scias te *Z*. leno tria tu *Bothius*. leno tres res *Pareus* nunc *om. Pylades* debes *ex* debemus *C*. debere *Z* semul *CDF*. semel *B*. simul *Z* *De v. 1402–1404 cf. Brachmannus l. s. s. p. 74 et Franckenus l. s. s. p. 174, qui sic transponit: 1402. 1404. 1403* 1402. me in hac re facere *Geppertus*. me hac re facere *(meh ac refacere B) libri*. med hac re f. *Bothius*. me hac in re f. *Reizius*. me hac re nunc *(vel*

Sí uolo hunc ulcísci, litis séquar in alieno óppido,
Quántum audiui ingénium et mores éius quo pactó sient.

ADELPHASIVM

Mí pater, ne quíd tibi quom istoc reí sit incassum óbsecro.

ANTERASTYLIS

Aúsculta sorórі. abi, díiunge ínimicitias cum ímprobo.

HANNO

Hóc age sis, lenó. quamquam ego te méruisse ut pereás scio,
Nón experiar técum.

AGORASTOCLES

Neque ego, si aúrum mihi reddés meum,
Léno, quando ex néruo emissu's cónpingare in cárcerem.

LYCVS

Iámne autem, ut solés?

ANTAMOENIDES

Ego, Poene, tíbi me purgatúm uolo.
Sí quid dixi irátus aduorsum ánimi tui senténtiam:
Íd uti ignoscas, quaéso, et quom istas ínuenisti fílias,

iam) f. *Muellerus Pros. Pl. p. 730* ego met *C* 1403. Sic *B*. Sei *Hasperus* ulciscilitis *B* litisequar *D* sequor *Z* inalieno *C* opido *D: corr. eadem manus.* opido *F* *Vers. del. Ussingius* 1404. quo pacto *FZ*. quod pacto *CD*. quod pecto *B: cf. Bergkius Beitr. p. 58* 1405. Adel. D^3 Ni pater *B*. Nipater *C* nequit tibi quom isto crei *B* cum *libri praeter B* sit *Bothius*. siet *BCDFZ* incassum obsecro *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 777.* ac massum obsecro *BCD*. te maxume (maxime *Z*) obsecro *FZ*, *Spengelius Plaut. p. 103.* maxime obsecro *Bothius* siet ted obsecro *Weisius.* siet, tecum obsecro *Bergkius Beitr. p. 47 dubitanter.* siet amasso obsecro *Geppertus.* sit. Hanno. At mas sum. Ant. Obsecro *Ussingius* 1406. soroi *B*. soror i *Z* abidi iunge *B* disiunge *F* inimicicias *C* 1407. Hocagesis *B*. Hoc agesis *C* quam quam *BC* egote *BC* meruisse te *sine* ego *Z* 1408. Agor.] *spat. B. om. C* ego *om. DFZ* sime aurum reddes *C* reddas *Gronoviana* *V. 1409—1413 uncis inclusit Ussingius* 1409. *Militi dat. v. Brachmannus l. s. s. p. 74* exneruo *C* emissus *CDFZ*. emisus *B* compingare *CD* incarcerem (em *ex* am) *C* *Versus vix intellegi potest* 1410. Iamne *Spengelius Plaut. p. 16.* Iam *libri* uti soles *Bothius* Antam.] *ita Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 404. om. libri: cf. Brachmannus l. s. s. p. 74* poene *BC*. pęne *D*. pene *FZ*. poenae *Lipsius Ant. lect. V 19* me tibi *vulgo* purgatum *FZ*. pugnatum *BCD*^{1}: *corr.* D^4 1411. Siquid *BC* aduersum *C* 1412. Et *Geppertus edidit*, It *idem Pl. Stud. vol. I p. 136* Iduti *B* quęso *C* quomistas *B*. cum istas

Íta me di ament, út mihi uolup est.

HANNO

Ignosco et credó tibi.

ANTAMOENIDES

Léno, tu autem amícam mihi des fácito aut mihi reddás minam.

LYCVS

Vín tibicinám meam habere?

ANTAMOENIDES

Níl moror tibícinam:
Néscias, utrum eí maiores búccaene an mammaé sient.

LYCVS

Dábo quae placeat.

ANTAMOENIDES

Cúra.

LYCVS

At aurum crás ad te referám tuom.

AGORASTOCLES

Fácito in memoria hábeas.

LYCVS

Miles, séquere me.

ANTAMOENIDES

Ego ueró sequor.

AGORASTOCLES

Quíd ais, patrue? quándo hinc ire cógitas Cartháginem?

CDFZ 1413. Itamediament *B* ut mihi uolup est *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 406.* mihi uoluptatis est *libri.* id mihi uolupe est *ed. Geppertus.* mi uoluptati est *Hasperus.* mihi uoluptast *Pylades* Hanno] *spat. B. om. C* Credo et ignosco *Geppertus* 1414. Leno tu autem (Lenotuatem *B*) *libri.* Tu aut *Hasperus auctore Ritschelio.* Leno, tu aut *Pylades* aut mihi reddas minam *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 406, Stephanus l. s. s.* aut auri mihi reddas minam *libri.* mihi des aut auri reddas minam *Geppertus.* reddas facito aut auri mihi minam *Bothius* 1415. tibi cinam *utroque loco B* Antam.] *spat. B* nihil *libri* 1416. utrum ei maiores *FZ*. utrumeim mores *B*. utrum ei mores *CD*. utrae ei maiores *Bothius* buccene *BCD*. amammae *B*. amammae *D*. amammę *C* 1417. Dabo que *B*. Daboque *CD*. Dabo quod *FZ* placeat, *alt.* a *ex* n *C* Antam.] *spat. B. om. C* Curato *Bothius.* Tu cura *Hasperus* At (*vel* Atque *vel* Et) aurum *Muellerus Nachtr. p. 107.* aurum *libri* Lyc.] *spat. B. om. D* crás sat ereferam tuum *Lipsius Ant. lect. V 19.* crassatere feramtuum *B*. crassat creferam tuum (*ex* tuam) *C*. cras sat ereferam tuum *D*. cras sat referam tum *FZ*. cras staterae feram tuum *Pylades* 1418. Facito B^1FZ. Facto *BCD*^{1} immemoria *B*. inmemoria *C* Lyc.] *spat. B. om. C. Agorastocli continuat Bothius* sequereme *B* Ant.] *spat. B. om. C* 1419. AG

Nám tecum mi una íre certumst.

HANNO

Vbi primum potero, ílico. 1420

AGORASTOCLES

Dum aúctionem fácio, hic opus est áliquot ut manéas dies.

HANNO

Fáciam ita ut uis.

AGORASTOCLES

Áge sis, eamus: nós curemus. plaúdite.

---

praem. D. spat. om. C Quidais *B.* quod ais *C.* Quid agis *F* hincirecogita *B* cartaginem *CD* *Versuum 1420—1422 frustula quaedam duae (quae nunc in quinque partes distractae sunt) Ambrosiani laciniae servaverunt haec: (1420)* NAM *et* AIRECERTUM *(in lacunam quadrant* tecum mihi un*), (1421)* DUMA *et* OOPUSESTALIQ *(quadrant* uctionemfaci*), (1422)* FACIA *et* AMUSNOSCU *ita, ut in prius spat. quadrent velut* mitauisagesise 1420. Namte cum mihi unaire *(*a *ex* i*) B itemque A ut vid.* Nam tecum una *(*una *sup. scr. D)* ire *CDFZ.* Nam tecum me una ire *Hasperus.* Nam tecum una mi *(vel* me*: ita Bothius) vel* Nam tecum mi una ire *vel* Nam tecum mi ire una *Muellerus Nachtr. p. 116.* Nam mihi tecum una ire *Schoellius* certum est *libri* Hanno] *spat. B. om. CD* 1421. facio D^4, *Pylades.* facto BCD^1Z. facito *F* hic *omisisse vid. A: v. supra* aliquot *Z.* aliquod *BCD.* aliquos *F* 1422. POE *praem. D* ita ut uis *CDFZ.* itauis *B.* ut uis *Pylades* Agor.] *ita DZ. spat. B. om. CF* Agesis *BC* *Ante* plaudite *spat. B, quod CDFZ omittunt. Hasperus cum Ritschelio* Cantor *inserit.* Ω *Ussingius: cf. Lorenzius ad Mostell. 199²*

PLAVTI PENVLVS EXPLICIT. INCIP̃ PERSA. *B.* PLAVTI POENVLVS EXPLICIT INCIPIT PERSA *C.* PLAVTI POENV LVS EXPLICIT INCIPIT PER SA D^3. *In A, cuius de subscriptione plura in praefatione,* MACC*(vel* O*) servatum est: fuit igitur* T MACCI PLAUTI

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES

This book is due on the date indicated below, or at the expiration of a definite period after the date of borrowing, as provided by the library rules or by special arrangement with the Librarian in charge.

DATE BORROWED	DATE DUE	DATE BORROWED	DATE DUE
C28 (747) M100			

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
1010683372

87PS IE81

APR 26 1949
OCT 25 1955